

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA KOŁA

na lata 2026-2030

Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2026-2030 została przygotowana jako deklaracja wypracowania przyszłego stanu Miasta, do którego będą dążyli zarówno jej mieszkańcy, jak i władze samorządowe w ciągu najbliższych 5 lat. Strategia jest scenariuszem przyszłości wspólnoty, który stanowi odzwierciedlenie wielu pomysłów i oczekiwań, jest ona również określeniem ram działania, w których może dokonywać się pozytywna przemiana obecnej sytuacji na projektowaną. W dobie postępującego procesu rozwoju gospodarki opartej na wiedzy wykreowanie programów na przemyślanych i dobrze dobranych parametrach może stać się ważnym krokiem na drodze do odniesienia wspólnotowego sukcesu.

Posiadanie przez miasto strategii rozwoju można rozpatrywać przynajmniej w dwóch wymiarach. Pierwszy to wymiar formalny. Strategia jest dokumentem zawierającym instrukcje postępowania, rozkład ciężkości poszczególnych działań, ich charakter, zaangażowanie środków finansowych i potencjału ludzkiego, niezbędnego do osiągnięcia zapisanego w nim celu końcowego. Strategia Rozwoju daje też możliwość ubiegania się o zewnętrzne środki pomocowe. Rzetelnie przygotowaną przez miasto strategię rozwoju również potencjalni inwestorzy traktują jako jej atut. Dzięki niej mogą się dowiedzieć – jakie działania, chociażby w zakresie rozwoju infrastruktury, władze Miasta zamierzają podejmować w określonym przedziale czasowym. To sprzyja rozwojowi lokalnych inwestycji. Drugim wymiarem jest promocja, mająca związek z oddziaływaniem rekomendacyjnym na miejską społeczność, na instytucje i firmy oraz na osoby spoza Miasta – głównie na turystów i gości.

Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2026-2030 została przygotowana przy znaczącym udziale społeczności miejskiej, radnych, podmiotów, które na co dzień współpracują z miastem – ludzi zainteresowanych pomyslnym rozwojem Koła i okolic. Wszystkim osobom, które przedstawiły takie lub inne wartościowe pomysły i podjęły wysiłek na rzecz stworzenia tego ważnego dokumentu, składamy serdeczne podziękowania.

Burmistrz Miasta Koła
Krzysztof Witkowski

Spis treści

WSTĘP	4
I. CEL, METODOLOGIA I HORYZONT CZASOWY STRATEGII	5
II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ	6
2.1. PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	6
2.1.1. Ogólna charakterystyka, umiejscowienie oraz sieć osadnicza	6
2.1.2. Ukształtowanie terenu	7
2.1.3. Bogactwa naturalne, możliwości ich eksploatacji i wykorzystania	8
2.1.4. Wewnętrzna i zewnętrzna dostępność komunikacyjna	8
2.1.5. Plany inwestycyjne w odniesieniu do sieci transportowej określone na szczeblu centralnym	9
2.1.6. Powiązania funkcjonalne	9
2.1.7. Mobilność, transport zbiorowy	10
2.1.8. Instytucje i dziedzictwo kulturowe	11
2.1.9. Znani twórcy i inne postaci świata kultury związane z Kołem	19
2.2. SFERA SPOŁECZNA	20
2.2.1. Liczba ludności, migracje i przyrost naturalny	20
2.2.2. Rozbieżność pomiędzy teoretyczną a faktyczną liczbą ludności	20
2.2.3. Struktura ludności procesy starzenia się społeczeństwa	20
2.2.4. Atrakcyjność osadnicza, pozwolenia na budowę	22
2.2.5. Prognoza demograficzna	22
2.3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	22
2.3.1. Edukacja i wychowanie	22
2.3.2. Sieć placówek oświatowych	24
2.3.3. Przedszkola	26
2.3.5. Sport	35
2.3.6. Ochrona zdrowia	39
2.3.7. Pomoc społeczna	42
2.3.8. Bezpieczeństwo publiczne	45
2.4. SFERA GOSPODARCZA	47
2.4.1. Przedsiębiorstwa	47
2.4.2. Tereny inwestycyjne	50
2.4.3. Turystyka	51
2.5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	51
2.5.1. Studium i plany miejscowe – stopień pokrycia obszaru miasta i struktura przeznaczenia terenów	51
2.5.2. Obszary zintegrowanego inwestowania i wykluczenia z inwestowania, obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego	52
2.5.3. Obszary o szczególnych problemach lub barierach rozwojowych i obszary o wyjątkowym potencjale rozwojowym	54
2.6. Finanse Miasta	55
2.6.1. Budżet miasta – dochody i wydatki, w tym ich struktura	55
2.6.2. Środki UE	56
2.7. Badanie ankietowe	58
III. ANALIZA SWOT	62
IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE	70
V. ANALIZA PROBLEMÓW GMINY MIEJSKIEJ KOŁO	73
VI. MISJA, WIZJA - CEL GENERALNY STRATEGII	79
VII. OBSZARY PRIORYTETOWE - CELE STRATEGICZNE	81
VIII. CELE OPERACYJNE	83
IX. ZGODNOŚĆ CELU GŁÓWNEGO I CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI WYŻSZEGO RZĘDU	84
X. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII	86
XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I PLAN FINANSOWY REALIZACJI STRATEGII	93
XII. PARTYCYPACJA I KONSULTACJE SPOŁECZNE	93
XIII. ZAŁĄCZNIKI	93

WSTĘP

Proces planowania strategicznego stanowi jeden z podstawowych warunków sprawnego i efektywnego zarządzania miastem. Ukierunkowuje działalność całej organizacji w taki sposób, by wyznaczone cele długoterminowe były realizowane najlepiej i najpewniej, przy ekonomicznym wykorzystaniu dostępnych środków. Planowanie pomaga bardziej wydajnie gospodarować zasobami, przewidywać problemy, które mogą pojawić się w niedalekiej przyszłości, aby odpowiednio wcześniej zacząć im przeciwdziałać.

Opracowana strategia rozwoju umożliwi uporządkowanie i odpowiednie rozłożenie w czasie planowanych działań. Pozwala to na uniknięcie realizacji projektów nieprzemyślanych, niepowiązanych ze sobą logicznie i niewpisujących się w ciąg przyczynowo – skutkowy. Strategia rozwoju pokazuje, że planowane do realizacji zadania są konsekwencją strategicznego myślenia o rozwoju.

Główne cechy takiego planowania to:

- wieloletność, czyli wieloletnia perspektywa w określaniu celów, planowaniu zadań inwestycyjnych i operacyjnych;
- kompletność, czyli podporządkowanie strategii wszystkich planów realizacyjnych jednostek zależnych, bez względu na ich formę prawną;
- efektywność, czyli stosowanie przez urząd i wszystkie jednostki zależne pomiarów efektywności dla poprawy zarządzania;
- uczestnictwo, gdzie cele i oceny są przedmiotem szerokiego dialogu publicznego.

Niniejsza Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2026-2030 ma na celu przedstawienie przyjętych planów strategicznych Miasta, w oparciu o jej zweryfikowany potencjał, zasoby oraz możliwości rozwojowe, w szczególności w kontekście uwarunkowań nowego okresu programowania środków z Funduszy Unii Europejskiej na lata 2021-2027, a także środków europejskich (w tym szwajcarskich i norweskich) oraz krajowych.

I. CEL, METODOLOGIA I HORYZONT CZASOWY STRATEGII

Strategia rozwoju stanowi instrument polityki rozwoju prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego. Jest dokumentem długookresowym, określającym generalny kierunek działania Miasta oraz przedstawiającym metody i narzędzia jego wdrażania. Ze względu na swój otwarty charakter – możliwość aktualizacji i zmian – proces planowania strategicznego pozwala na elastyczne dostosowywanie, korygowanie celów strategicznych w kontekście zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych Miasta.

Opracowanie strategii rozwoju wynika z istoty funkcjonowania organizacji samorządowej. Konstytucyjna zasada samodzielności samorządu uprawnia do autonomicznego formułowania polityki rozwoju przez jednostki samorządowe w Polsce w ramach i w granicach obowiązującego prawa. Polityka ta powinna odzwierciedlać potrzeby wspólnoty samorządowej, wychodzić naprzeciw lokalnym problemom, a jednocześnie prowadzić do efektywnego wykorzystania potencjału i zasobów ludzkich, przyrodniczych, gospodarczych i finansowych. Nadrzędnym zaś celem tej polityki jest działanie dla poprawy jakości i warunków życia mieszkańców, a także kreowanie rozwoju społeczno-gospodarczego.

Zatem opracowanie strategii rozwoju jest podstawowym zadaniem, które stoi przed samorządem Miasta. Waga tego dokumentu wynika ze znaczenia celów, którym strategia służy. Są nimi:

- a) planowanie własnych działań;
- b) pozyskiwanie wsparcia ze strony rządu i środków z Unii Europejskiej;
- c) organizowanie wspólnego wysiłku wszystkich instytucji i społeczności lokalnej, zaangażowanych w rozwój Miasta.

Strategia rozwoju może być określona jako koncepcja działania zmierzającego do długotrwałego rozwoju, przedstawiona w formie zwięzłego dokumentu zawierającego procedury osiągnięcia zamierzonych celów. Dokument taki powinien składać się z:

- a) diagnozy stanu istniejącego,
- b) analizy słabych i mocnych stron,
- c) celu głównego oraz celów pośrednich,
- d) części dotyczącej sposobu realizacji założonych celów, z wyszczególnieniem roli poszczególnych podmiotów, mechanizmu monitorowania i korygowania wdrażanej strategii.

Dla efektywności realizowanej strategii istotne znaczenie ma zaangażowanie w proces jej opracowywania przedstawicieli wszystkich znaczących instytucji i grup interesów w regionie. Strategia jest dokumentem, który jest punktem wyjścia do opracowania planu finansowo – rzeczowego, czyli do ustalenia, na jakie działania i w jakiej wartości będą wydatkowane środki publiczne, którymi dysponuje samorząd.

II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ

2.1. PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

2.1.1. Ogólna charakterystyka, umiejscowienie oraz sieć osadnicza

Miasto Koło położone jest nad rzeką Wartą, we wschodniej części województwa wielkopolskiego, w Pasie Nizin Środkowych, makroregionie Niziny Południowo-Wielkopolskiej i w obrębie Kotliny Kolskiej obejmującej fragment Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Miasto Koło leży w centrum Polski, w odległości ponad 300 km od granicy z Niemcami i Białorusią oraz wybrzeża Morza Bałtyckiego. Miasto sąsiaduje z gminami: Koło, Kościelec oraz Osiek Mały.

Korzystne położenie miasta w samym centrum Polski spowodowało, że w Kole krzyżują się ważne szlaki komunikacyjne z północy na południe i ze wschodu na zachód. Przebiegają przez miasto drogi nie tylko o znaczeniu lokalnym, ale również krajowym oraz międzynarodowym takie jak: trasa Warszawa - Poznań, Kalisz - Inowrocław, Berlin - Moskwa. Przez Koło przebiega główna magistrala kolejowa: Warszawa-Poznań, która w pobliżu stacji kolejowej Barłogi przecina się z magistralą Śląsk-Wybrzeże.

Poza połączeniami kolejowymi miasto posiada połączenia autokarowe ze stolicą województwa, Poznaniem (130 km) oraz większymi miastami takimi jak: Łódź (100 km), Wrocław (235 km), Kalisz (80 km), Włocławek (63 km) i Konin (30 km).

Stosunkowo łatwy jest dostęp do międzynarodowych lotnisk w Poznaniu - 130 km oraz w Warszawie - 180 km. Obsłudze transportowej może służyć również żegluga śródlądowa dzięki wykorzystaniu rzeki Warty.

Obszar miasta Koła składa się z trzech części: wyspy utworzonej z rozwidlenia rzeki Warty – Stare Miasto, Przedmieścia Kaliskiego, Przedmieścia Warszawskiego. Jest to podział geograficzny. Administracyjnie miasto stanowi jedną całość bez podziału na dzielnice czy osiedla.

Ratusz Miejski Źródło własne

2.1.2 Ukształtowanie terenu

Miasto położone jest na średniej wysokości 101 m n.p.m. Według podziału fizyczno-geograficznego Ziemia Kolska leży w granicach następujących jednostek: Prowincja: Pas Wielkich Dolin Podprowincja: Niziny Środkowopolskie Makroregion: Pojezierze Wielkopolskie Mezoregiony: Pojezierze Kujawskie Makroregion: Nizina Południowowielkopolska Mezoregiony: Kotlina Kolska Wysoczyzna Kłodawska Wysoczyzna Turecka Północna i południowa część omawianego regionu różnią się znacznie między sobą. Pojezierze Kujawskie to teren objęty podczas ostatniego zlodowacenia („bałtyckiego”) zasięgiem lądolodu z wyraźnymi śladami jego działalności. Taki młodoglacjalny krajobraz cechuje obszary położone na północ od linii Konin - Kramsk - Brdów - Przedecz. Najbardziej typowymi cechami tego obszaru są: występowanie jezior polodowcowych oraz pagórkowaty krajobraz. Część Ziemi Kolskiej położona na południe i wschód od pradoliny Warty (Wysoczyzna Kłodawska, Wysoczyzna Turecka) ukształtowana została znacznie wcześniej podczas przedostatniego zlodowacenia (tzw. stadia „środkowopolski”). Obszar ten, poddawany długotrwałemu oddziaływaniu czynników erozyjnych, ma charakter dość monotonnej równiny pozbawionej naturalnych zbiorników wodnych, a sieć hydrograficzna jest stosunkowo słabo wykształcona.

Jedynym urozmaiceniem terenu są tzw. Pagórki Dąbrowieckie, będące jednocześnie najwyższym wzniesieniem regionu (150 m n.p.m.).

Topniejące wody lodowca spływały do naturalnych zagłębień terenu na przedpolu lądolodu. Wynikiem tego procesu jest Pradolina Warszawsko-Berlińska, w której obręb

Warta wkracza w okolicach Koła, jednocześnie raptownie zmieniając swój kierunek z południkowego (północ-południe) na równoleżnikowy (wschód-zachód).

Na wysokości Dobrowa znajduje się ujście Neru - drugiej co do wielkości rzeki regionu.

Okoliczny krajobraz (Kotlina Kolska) kształtowany przez wody obu rzek przybrał formę rozległych i płaskich tarasów nadrzecznych o mało wyraźnych granicach. Cechą charakterystyczną są liczne starorzecza, okresowo zalewane łąki nadrzeczne oraz piaszczyste wydmy.

2.1.3 Bogactwa naturalne, możliwości ich eksploatacji i wykorzystania

Miasto Koło nie jest szczególnie znane z bogactw naturalnych w porównaniu do innych regionów kraju. Niemniej jednak, w okolicy mogą występować zasoby naturalne związane głównie z rolnictwem i leśnictwem. W regionie Wielkopolski znajdują się niewielkie złoża surowców mineralnych, takich jak piasek czy żwir, które są wykorzystywane w budownictwie.

Obszar miasta Koła obejmuje 1.385 ha z tego: Użytki rolne 668, Użytki leśne 73, Grunty zabudowane i zurbanizowane 572, Tereny różne 20, Nieużytki 21, Wody 31.

Warunki gruntowe tego terenu są dosyć zróżnicowane. W północnej i wschodniej części gminy (w podłożu obszarów wysoczyznowych) przeważają utwory bezpośredniej akumulacji lodowca - gliny, gliny piaszczyste i piaski gliniaste. U podnóża wysoczyzny dominują w podłożu piaski i żwiry akumulacji wodnolodowcowej, najczęściej średniozagęszczone. Obie te strefy charakteryzują się zatem gruntami o dobrych warunkach geotechnicznych, wystarczających dla większości obiektów budowlanych. Ograniczeniem dla zabudowy są jedynie rozległe połacie gruntów nasypowych, formowanych w sposób przypadkowy, obecnych na terenach zurbanizowanych (są to generalnie grunty nieprzydatne do bezpośredniego posadowienia, dlatego ich ewentualna zabudowa wymaga dokładnego udokumentowania warunków gruntowo-wodnych).

Warunki glebowe miasta Koła są przeciętne. Blisko 70% ogólnej powierzchni gruntów ornych zajmują słabe gleby napiaskowe, kl. V i VI. Przy tym, nie ulega wątpliwości, że dotychczasowy rozwój miasta doprowadził do częściowej degradacji, a niekiedy nawet całkowitego zniszczenia warstwy glebowej.

2.1.4 Wewnętrzna i zewnętrzna dostępność komunikacyjna

Miasto Koło charakteryzuje dobre położenie komunikacyjne – odległość najbardziej wysuniętego na południe odcinka Miasta od węzła autostrady A2 wynosi 4 km, co sprawia, że czas dojazdu do Warszawy wynosi 2 godziny, do Poznania ok. 1 godzinę i 20 minut, do Łodzi 1 godzinę i 15 minut, a do Konina około pół godziny. Przez teren Miasta Koła przebiega droga krajowa nr 92 oraz drogi wojewódzkie nr 270 i 473. Droga krajowa na osi zachód – wschód prowadzi przez Rzepin - Poznań - Konin - Koło - Warszawę - Mińsk Mazowiecki, natomiast drogi wojewódzkie w stronę: • północną przez Koło - Izbicę

Kujawską - Lubraniec - Brześć Kujawski - droga nr 270, • południowo-wschodnią przez Koło - Uniejów - Łask - Piotrków Trybunalski - droga nr 473. W układ komunikacyjny Miasta wpisuje się 56 dróg powiatowych, 94 drogi gminne oraz 22 wewnętrzne drogi gminne.

Zbudowana obwodnica północna, znacznie ułatwia połączenie z autostradą w części Miasta najbardziej od niej oddalonej.

Przez teren Miasta Koła przebiega linia kolejowa nr 3 relacji Frankfurt nad Odrą – Warszawa. W północnej części Miasta przy ulicy Kolejowej zlokalizowany jest dworzec kolejowy wraz ze stacją. Kolej umożliwia bezpośredni dojazd do miast takich jak Konin, Łódź, Poznań czy Warszawa.

Najbliższy port lotniczy znajduje się około 100 km od Koła - Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta, 130 km od Koła – Poznań - Ławica.

2.1.5 Plany inwestycyjne w odniesieniu do sieci transportowej określone na szczeblu centralnym

Miasto Koło w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku zostało zaliczone do Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego (WOF) jako jedno z głównych jednostek osadniczych. Obszar ten został scharakteryzowany jako obszar koncentracji przemysłu wydobywczo-energetycznego we wschodniej części Wielkopolski. Ze względu na wyczerpywanie złóż kopalin, wymaga on wdrożenia działań restrukturyzacyjnych ukierunkowanych na określenie nowych funkcji dla zlokalizowanych na tym obszarze terenów poprodukcyjnych i pogórnich oraz ukierunkowania przemysłu na produkcję innych nośników energii. Zgodnie z zapisami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, szczególnych szans należy upatrywać w rozwoju alternatywnych źródeł energii, zwłaszcza energetyki geotermalnej i wodoru.

Szkieletem każdego układu przestrzennego jest sieć dróg i od jej organizacji zależą warunki obsługi mieszkańców oraz funkcjonowanie podmiotów gospodarczych.

2.1.6 Powiązania funkcjonalne

Miasto Koło ma kilka istotnych powiązań funkcjonalnych, które wpływają na jego rozwój i życie mieszkańców.

Powiązania komunikacyjne: Koło jest dobrze skomunikowane z innymi miastami poprzez sieć dróg i kolei. Ważnymi trasami są drogi krajowe i lokalne, które umożliwiają dojazd do większych aglomeracji, takich jak Poznań czy Łódź. Stacja kolejowa w Kole ułatwia podróże do innych regionów Polski.

Gospodarka: Miasto ma rozwiniętą infrastrukturę przemysłową oraz handlową. W Kole znajdują się zakłady przemysłowe, w tym fabryki oraz centra logistyczne, co stwarza miejsca pracy i przyciąga inwestycje.

Usługi społeczne: W Kole znajdują się szkoły, placówki medyczne, oraz różnego rodzaju instytucje kulturalne, które obsługują mieszkańców regionu, co zwiększa jego atrakcyjność jako miejsca do życia.

Turystyka: Koło ma także swoje atrakcje turystyczne, w tym zabytki i tereny zielone. Bliskość do natury, a także różnorodność oferty turystycznej, przyciągają odwiedzających, co stymuluje lokalną gospodarkę.

Współpraca z sąsiednimi gminami: Miasto współpracuje z okolicznymi gminami w zakresie planowania przestrzennego, ochrony środowiska czy rozwijania infrastruktury, co sprzyja zintegrowanemu rozwojowi regionu.

Historia i kultura: Koło ma bogatą historię, co przekłada się na lokalną kulturę i tradycje. To dziedzictwo może być wykorzystywane w działaniach promocyjnych i rozwojowych.

Edukacja i badania: Współpraca z instytucjami edukacyjnymi oraz naukowymi może wspierać rozwój innowacji i kształcenie lokalnej siły roboczej.

Te powiązania sprawiają, że Koło funkcjonuje jako ważny ośrodek regionalny, który może przyciągać zarówno mieszkańców, jak i inwestorów.

2.1.7 Mobilność, transport zbiorowy

Miasto nie posiada publicznego transportu zbiorowego. Organizatorem transportu zbiorowego w Mieście jest PKS Konin S.A. oraz PKS Łódź Sp. z o.o., które swoim zasięgiem obejmują powiat kolski, koniński i słupecki. Lokalne kursy odbywają się m.in. do Grzegorzewa, Kościelca, Osieka Wielkiego, Ponętowa i Powiercia. Ponadto bezpośrednimi połączeniami autobusowymi można dojechać do większości miejscowości powiatu kolskiego oraz m.in. do Bydgoszczy, Jeleniej Góry, Konina, Łeby, Łodzi, Poznania oraz Warszawy. Całkowita powierzchnia chodników i ścieżek rowerowych przy drogach miejskich wynosi 58 307 m².

W związku z wciąż pogłębiającym się zapotrzebowaniem na miejsca parkingowe przy projektowaniu przebudowy dróg miejskich uwzględnione zostają miejsca postojowe, a także, o ile jest to możliwe, budowa parkingów. W celu zwiększenia rotacji i ograniczenia ilości samochodów w centrum Miasta większość parkingów objęta jest płatną strefą parkowania.

Miasto nie posiada własnego transportu miejskiego. Rozwój ruchu samochodowego i słaba jakość dróg powodują powstawanie korków ulicznych i wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza. Problem, częściowo rozwiązała by organizacja transportu zbiorowego w mieście. Należy wziąć pod uwagę również efekt ekologiczny poprzez zakup pojazdów niskoemisyjnych lub elektrycznych.

2.1.8 Instytucje i dziedzictwo kulturowe

W Mieście Koło funkcjonują trzy główne instytucje kulturalne:

1. Miejski Dom Kultury przy ul. Juliusza Słowackiego 5, w którym odbywają się liczne zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Podstawowe formy działalności MDK to praca z dziećmi i młodzieżą w ramach edukacji kulturalnej (pracownie, sekcje i kluby), promocja lokalnej twórczości profesjonalnej i amatorskiej oraz prezentacja wartościowej sztuki z kraju i zagranicy. MDK organizuje różnego rodzaju imprezy kameralne i plenerowe, wystawy, koncerty, spektakle teatralne i kinowe oraz proponuje szereg możliwości rozwoju indywidualnego takie jak zajęcia wokalne, taneczne czy teatralne. Funkcjonują tu liczne pracownie, sekcje i kluby, wśród nich znajdziemy akrobatykę, mażoretki, orkiestrę dętą, zespół taneczny MUZA, Młodzieżowy Teatr Form i Kolski Teatr Otwarty. Działa pracownia plastyczna i ceramiczna oraz pracownia Orange (świetlica multimedialna), prowadzone są zajęcia z języka angielskiego i Lego konstruktor. W ramach MDK działa także Casimirus – grupa rekonstrukcyjna odtwarzająca życie mieszczan z czasów średniowiecza.

MDK dysponuje salą widowiskową na 254 osoby, a odwiedzający mają dostęp do kawiarni otwartej codziennie poza wtorkami w godzinach 15:00-19:00 i przed każdym wydarzeniem kulturalnym.

Pod patronatem Miejskiego Domu Kultury działa także „Kino nad Wartą”. W 2023 roku w jego ramach odbyły się 343 seanse, które zgromadziły 17 061 osób. Dużym zainteresowaniem cieszyły się seanse dla grup zorganizowanych – przedszkoli, szkół, ośrodków wychowawczych. Dla urozmaicenia Kino realizowało także różne projekty, m.in. Kino dla Kobiet, Kino Feryjne, Chrześcijańskie Granie, Kino Mikołajkowe.

Słabą stroną MDK jest słaby stan techniczny budynku i wysokie koszty utrzymania z uwagi na brak ocieplenia. Wskazana jest kompleksowa termomodernizacja i wdrożenie rozwiązań energooszczędnych.

2. Muzeum Technik Ceramicznych przy ul. Michała Kajki 44, którego historia sięga okresu międzywojennego, kiedy Czesław Freudenreich, prawnuk założyciela Fabryki Fajansu i Majoliki, zainicjował stworzenie pierwszej Izby Pamiątek w Kole. Gromadzono w niej wyroby z porcelany, fajansu i majoliki pochodzące z rodzinnej wytwórni. Po drugiej wojnie światowej przywrócono i rozszerzono działalność muzealną, a w obecnej strukturze Muzeum Technik Ceramicznych działa od 1984 r. Muzeum jest czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 – 16:00 oraz w soboty od 10:00 do 14:00. Ceny biletów w dni powszednie to 7,00 zł bilet normalny i 3,00 zł ulgowy (poza środami – wtedy koszt biletu to 3,00 zł). W soboty wstęp jest bezpłatny. Poza zwiedzaniem zbiorów oferuje także wystawy czasowe (w 2023 roku było ich 5), jak również lekcje muzealne (dla przedszkoli i szkół) i półkolonie letnie

i zimowe dla dzieci. Wystawa stała stworzona jest pod hasłem „Fajans kolski – formy, dekoracje, techniki zdobnicze” im. Czesława Freudenreicha i prezentuje najbardziej charakterystyczne przykłady kolskich wyrobów fajansowych. Przedstawia przede wszystkim ceramikę produkowaną w okresie zarządzania fabryką przez rodzinę Freudenreichów – od 1842 do 1939 r., z czasów okupacji hitlerowskiej – od 1939 r. do 1945 r. oraz powojennych. Uzupełnieniem kolekcji są wyroby z innych wytwórni polskich i europejskich. Zbiory muzealne według stanu na 31 grudnia 2023 r. to 3 879 eksponatów, w tym 1 985 artystycznych, 434 archeologiczne, 120 etnograficznych i 1 340 historycznych.

Frekwencja na wystawach ogółem wyniosła w 2023 roku 2 817 osób.

Poza typową działalnością muzealną placówka prowadzi także prace badawcze i wydaje opracowania dotyczące miasta i regionu.

Ceramika jest od wielu lat związana z Kołem, nieodłącznie związana z jego tradycją i kulturą, dlatego Muzeum jest jednym z najważniejszych miejsc które odwiedzają turyści, wycieczki szkolne, a także mieszkańcy. Budynek nie jest w dobrym stanie technicznym, a powierzchnia użytkowa uniemożliwia wystawienie większości eksponatów oraz rozwój. Wskazana jest adaptacja większego budynku na Muzeum z uwagi na dużą ilość eksponatów. Najbardziej optymalnym rozwiązaniem jest przeniesienie do willi „Sejmik” po wcześniejszej adaptacji.

3. Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna przy ul. Kolejowej 19 – jedna z najstarszych instytucji kulturalnych miasta, jest główną samorządową biblioteką miasta Koła i powiatu kolskiego. Pierwsza biblioteka publiczna została otwarta tu w 1883 roku, a w obecnym kształcie jako Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna działa od października 1999 roku. W skład struktury organizacyjnej Biblioteki wchodzi wypożyczalnia dla dzieci i młodzieży, czytelnia, dział gromadzenia i opracowywania zbiorów, Filia dla dzieci oraz Filie nr 3 i 4. Zbiory biblioteczne obejmują literaturę piękną dla młodzieży i dorosłych, literaturę popularno-naukową, księgozbiór regionalny oraz audiobooki, a w czytelni dostępne są także czasopisma i dokumenty życia społecznego. W wypożyczalni i czytelni znajduje się katalog komputerowy i dostęp do Internetu. Do dyspozycji czytelników jest całodobowy trezor biblioteczny (wrzutnia książek) zlokalizowany w poczekalni dworca PKP. Dostępne są tu też usługi ksero. W 2023 r. księgozbiór Biblioteki liczył 67 371 woluminów oraz 777 jednostek specjalnych (audiobooków, filmów). Wskaźnik zakupu książek na 100 mieszkańców wyniósł 3,4 woluminów.

W 2023 roku zarejestrowano 3 108 czytelników. Zanotowano 29 187 odwiedzin, a klienci wypożyczyli 45 645 woluminów. Park komputerowy odwiedziło 1776 klientów.

Biblioteka posiada także stronę internetową, na której można przeczytać informacje o aktualnych wydarzeniach, przejrzeć katalog książek on-line i zarezerwować lub zamówić wybrane pozycje.

Zbiór jest systematycznie powiększany, a nowe zakupy realizowane są na podstawie analizy czytelnictwa i zainteresowań i potrzeb odbiorców. W przypadku literatury popularno-naukowej preferowane są pozycje z zakresu medycyny, psychologii, zarządzania przedsiębiorstwami, prawa i socjologii.

Poza główną działalnością Biblioteka organizuje także comiesięczne spotkania członków Dyskusyjnego Klubu Książki, wystawy, warsztaty, spotkania autorskie, imprezy okolicznościowe, kursy komputerowe dla seniorów oraz lekcje biblioteczne w ramach ścieżki edukacji: czytelniczej, medialnej i regionalnej, jak również bierze udział w akcjach takich jak „Cała Polska czyta dzieciom” i organizuje działania animacyjne dla dzieci w czasie ferii zimowych i wakacji oraz zajęcia z elementami biblioterapii. Na co dzień Biblioteka współpracuje także ze szkołami i przedszkolami, innymi instytucjami kultury i stowarzyszeniami itd.

Poza ofertą instytucji kultury mieszkańcy mogą uczestniczyć w koncertach Miejskiej Orkiestry Dętej, chóru Towarzystwa Śpiewaczo-Muzycznego „Lutnia” i Chóru Farnego „Lutnia” przy parafii rzymsko-katolickiej p.w. Krzyża Świętego, a także działającej od 1973 roku Manufaktury Piosenki Harcerskiej Wartaki – Reprezentacyjnego Zespołu Wielkopolskiej Chorągwi ZHP.

Wśród organizowanych w Kole wydarzeń są również takie, które przyciągają uczestników z całej Polski. Należą do nich m.in. Turniej Orkiestr Dętych o „Kryształowe Koło” (od 2024r. Festiwal Orkiestr Dętych o „Kryształowe Koło”), Turniej Muzyczny pod Patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego, Jesienne Śpiewanki nad Wartą, Jarmark Artystyczny „Folklorem malowane”, Koło Bluesa Festival i zloty motocyklowe oraz zjazdy rycerskie i jarmarki królewskie.

Poziom uczestnictwa w kulturze

Na podstawie analizy danych statystycznych można stwierdzić, że imprezy organizowane w mieście cieszą się dużym zainteresowaniem mieszkańców. Spadek uczestnictwa, ale również liczby imprez odnotowano w latach 2020-2021 z uwagi na pandemię Covid-19 i zakaz organizowania imprez masowych, a także okresowy lockdown. W roku 2022 zarówno liczba organizowanych wydarzeń jak i liczba ich uczestników zaczęła już wzrastać.

W 2022 roku zorganizowano 58 imprez, w których wzięło udział 14 721 osób. Najwięcej uczestników zgromadziły pokazy teatralne i koncerty, dalej znalazły się festiwale i przeglądy artystyczne, prelekcje, konkursy i wystawy.

Liczba organizowanych imprez zwiększyła się w 2023 roku. W sumie odbyło się ich 81. Tym razem najwięcej było koncertów (32). Zorganizowano 27 spektakli teatralnych,

2 wernisaże, 4 przeglądy, festiwale, konkursy i 15 innych wydarzeń. Organizowano także wystawy fotograficzne i malarskie.

Koło, niegdyś miasto królewskie, siedziba starostów i miejsce sejmików szlacheckich lokowane było na wyspie rzecznej przez króla Kazimierza Wielkiego w 1362 roku na prawie magdeburskim. Nawet przed lokacją Koło było znaczącą osadą, w której krzyżowały się ważne szlaki handlowe, a jej położenie w rozwidleniu rzeki Warty dawało jej duże możliwości obronne. Wraz z innymi miejscowościami tworzyło tzw. tenutę kolską (niegrodowe starostwo kolskie), stanowiącą zespół dóbr o charakterze gospodarczym, najczęściej oddawanych w zastaw.

Przez długi czas miasto pełniło ważne strategicznie funkcje obronne (XIV-XVI w. – zabezpieczenie środkowej Wielkopolski, głównie przed atakami Krzyżaków).

Podczas „Potopu szwedzkiego” w 1655 roku miasto zostało zniszczone, ale już w II połowie XVIII wieku było największym miastem ówczesnego powiatu konińskiego i liczyło 1400 mieszkańców. Po II rozbiórce Polski w 1793 roku znalazło się pod panowaniem Prus, a w 1815 roku trafiło pod zabór rosyjski i administracyjnie należało do guberni kaliskiej Królestwa Polskiego. Na początku XIX w. Koło rozwinęło się w prężnie działający ośrodek sukienniczy, ceramiczny i handlowy. W czasie I wojny pod okupacją cesarskich Niemiec.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości przyszedł czas na dalszy rozwój i uruchomienie połączeń kolejowych z Warszawą i Poznaniem. Trudny okres II wojny światowej zakończył się i w 1945 roku rozpoczął się nowy etap przemian społeczno-gospodarczych. Ostatecznie po reformie w 1999 roku miasto zostało przyłączone do województwa wielkopolskiego.

Z uwagi na bogatą i długą historię na terenie miasta i w jego bliskiej okolicy znajduje się wiele zabytków.

Według danych Narodowego Instytutu Dziedzictwa (NID) z dnia 30.06.2024 roku na obszarze Koła znajduje się 19 zabytkowych obiektów (nieruchomych) wpisanych do rejestru zabytków.

- dzielnica staromiejska, nr rej.: 384 z 26.07.1951;
- kościół par. pw. Świętego Krzyża, ul. Kościelna, XIV-XV, nr rej.: 232 z 17.01.1953;
- zespół klasztorny bernardynów, ul. Klasztorna, nr rej.: 263 z 17.01.1953;
- kościół pw. Nawiedzenia NMP, 1773-82;
- klasztor, 1755-64;
- kościół ewangelicki, ul. Sienkiewicza 5, 1884, nr rej.: 450/191 z 17.10.1990;
- pastorówka, nr rej.: jw.;
- kaplica cmentarna, ul. Poniatowskiego, ok. 1900-10, nr rej.: 460/201 z 7.05.1991;
- cmentarz ewangelicki, ul. Dąbrowskiego, 1 poł. XIX, nr rej.: A-536/277 z 23.11.1998;
- ruiny zamku → Gozdów, gm. Kościelec;

- ratusz, k. XIV, 1815, nr rej.: 376 z 17.01.1953;
- dom, ul. Grodzka 2, poł. XIX, nr rej.: A-533/274 z 14.10.1998;
- starostwo, ob. bank, ul. Mickiewicza 12, 1883, nr rej.: 458/199 z 7.05.1991;
- willa „Sejmik”, ul. Mickiewicza 27, 1880-90, nr rej.: 459/200 z 7.05.1991;
- dom, ul. Sienkiewicza 7, 1912, nr rej.: A-536/277 z 21.12.1998;
- hotel, ob. dom, ul. Stary Rynek 26, 1887, nr rej.: 470/211 z 17.02.1992;
- spichlerz, ul. Żelazna, drewn., XVIII, nr rej.: 342 z 22.09.1950;
- zespół Fabryki Fajansu i Porcelany, 1 poł. XIX, nr rej.: A-484/225 z 15.03.1993;
- piecownia;
- malarnia;
- przerobownia mas;
- piec ceramiczny nr 7, nr rej.: 1518 z 29.05.1974.

Do najważniejszych zabytków zaliczamy:

Ruiny zamku w Kole, Gozdów, ok. 3 km od miasta Koło

Budowa Zamku w Kole została rozpoczęta przez króla Kazimierza Wielkiego prawdopodobnie jeszcze przed lokacją miasta i miał stanowić element systemu obronnego kraju. Początkowo wybudowano tylko jego wieżę mieszkalną, mieszczącą prawdopodobnie dwie kondygnacje i piwnice (zapewne lochy więzienne), będącą samodzielnym obiektem o charakterze militarno-rezydencjonalnym, następnie na sztucznie usypanym wzniesieniu powstały mury obwodowe (na planie wydłużonego prostokąta), narożna wieża i budynek bramny. Brama wjazdowa poprzedzona była umocnionym przedbramiem. Był to regularny zamek nizinny, oparty na prostokącie o wymiarach 55mx40m, wzniesiony z cegieł na kamiennych fundamentach, otoczony wysokimi murami zwieńczonymi blankami strzelniczymi. Dziedziniec był obszerny a jego zabudowa drewniana. Wokół murów biegł ganek strzelniczy. Aż do początków XVII w. rezydowali tutaj kolejni starostowie i ich zastępcy.

Już od połowy XVI w. jednak zamek zaczął powoli upadać, czego powodem były głównie zmiany w systemie obronnym po wynalezieniu broni palnej i artylerii. Budowla uległa zniszczeniu podczas najazdu szwedzkiego, jednak część gotyckich murów przetrwała do dzisiaj. Zachowała się południowo-zachodnia linia murów (na całej długości i wysokości ok. 4 m), fragmenty murów krótszych boków i wieża.

Prace na ruinach zamku w Kole trwają od prawie pięciu lat., dzięki wsparciu władz miasta realizowane jest zabezpieczenie i konserwacja ruin zamku. Zakończono piąty etap prac konserwatorskich na ruinach zamku w Kole, który obejmował renowację muru południowego, miejsca dawniej stanowiącego główne wejście do obiektu. Koszt prac konserwatorskich wyniósł blisko 230 tysięcy złotych, z czego 60 tysięcy pochodziło z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dotacja ta została przyznana w

ramach programu „Ochrona zabytków”, który wspiera działania mające na celu zachowanie i rewitalizację historycznych obiektów w Polsce. Pozostała część funduszy na realizację inwestycji pochodzi z budżetu miasta.

Kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, ul. Kościelna 10

Jest to świątynia farna, która powstała na przełomie XIV i XV w., trójnawowa budowla halowa zbudowana na podstawie dyspozycji królewskich zawartych w akcie lokacyjnym miasta. Najstarszą jej częścią jest prawdopodobnie prezbiterium stanowiące pierwotną świątynię.

W kolejnych wiekach rozbudowywana, z dodanymi elementami neogotyckimi. Mimo zastąpienia w XIX w. stropów przykrywających nawy sklepieniami krzyżowo-żebrowymi w prezbiterium zachowało się gotyckie sklepienie gwiaździste. Najstarszymi zabytkami są tu późnogotycka kamienna płyta nagrobna starosty kolskiego Jana z Garbowa, syna Zawiszy Czarnego, który zginął w bitwie pod Chojnicami i późnorenesansowe sakramentarium wykonane z piaskowca ok. połowy XVI w. Obecnie w dobrym stanie.

Zespół Klasztorny oo. Bernardynów, ul. Klasztorna 1

Składa się na niego kościół i klasztor. Kompleks wzniesiono na wyspie rzecznej na Warcie w połowie XV w. po sprowadzeniu do Koła zakonu bernardynów. Gotycki w zrębie klasztor został gruntownie przebudowany w latach 1755-1764, jest budynkiem dwukondygnacyjnym posiadającym trzy skrzydła otaczające dziedziniec, zamknięty z czwartej strony gmachem kościoła.

Późnobarokowy kościół został wybudowany w latach 1773-1782 jako budowla trzynawowa, halowa z prostokątnym prezbiterium. Wyposażenie i zdobienia w stylu rokoko. Ołtarze i ambona wkomponowane są w architekturę kościoła, podobnie jak konfesjonały i prospekt organowy.

Ratusz miejski, Stary Rynek 1

Dwukondygnacyjna, podpiwniczona budowla, z pierwotnie zdobionymi ornamentami ścianami zewnętrznymi. Wybudowana w I poł. XVI w. w stylu gotyckim zastąpiła stojący niegdyś w tym miejscu drewniany lub drewniano-gliniany dwór królewski.

Budynek kilkakrotnie płonął. W pożarze w 1775 roku stopił się nawet dzwon zegarowy na wieży. Prawdopodobnie po tym pożarze rozpoczęła się restauracja budynku w stylu barokowym z zachowaniem oryginalnych murów zewnętrznych. Kolejna przebudowa w latach 1835-1837 nadała mu wystrój klasycystyczny. W ratuszu można zobaczyć zabytkowy dzwon zegarowy wykonany w 1783 roku. Obecnie budynek znajduje się w dobrym stanie. W Ratuszu swoją siedzibę mają m.in.: Burmistrz, Rada Miejska, Wydziały Urzędu Miejskiego.

Spichlerz

Budynek drewniany pochodzący z początku XIX wieku, o konstrukcji sumikowo-łątkowej, stojący nad brzegiem rzeki Warty. Jedyne zachowane do dzisiaj spośród wielu znajdujących się tutaj niegdyś podobnych budynków. Przeznaczony był do magazynowania zboża, które spławiano Wartą do Prus.

Zespół Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, ul. Sienkiewicza 5

Neogotycki, murowany kościół z 1883 r. wraz z murowaną pastorówką z 1903 r.

Kościół to budynek jednonawowy, wybudowany na planie wydłużonego prostokąta, z wieżą. Zniszczony w czasie II wojny światowej, kilkakrotnie remontowany, remont gruntowny przeszedł w 1998 roku. Pastorówka wybudowana w l. 1902-1903, w kształcie nawiązującym do klasycyzmu. W latach 1918-1922 mieścił się w niej polski urząd pocztowy, a następnie ponownie pastorówka. Wielokrotnie częściowo remontowany, obecnie w stanie dobrym.

Budynek Urzędu Miasta, ul. Mickiewicza 12

Zlokalizowany w najstarszej części miasta, pomiędzy klasztorem, a kościołem parafialnym. Oddany do użytku w 1883 roku był siedzibą administracji powiatowej (carskich urzędników i żandarmerii). W 2001 roku przeszedł generalny remont, po którym stał się siedzibą Urzędu Miejskiego.

Kaplica p.w. Przemienienia Pańskiego, ul. Poniatowskiego

Styl neogotycki, wybudowana w 1905 roku pierwotnie jako kościół p.w. Przemienienia Pańskiego. W 1974 roku gruntownie wyremontowana, obecnie w dobrym stanie technicznym.

Willa ul. Mickiewicza 27 – wybudowana w latach 1880-1890; murowany budynek, służący kiedyś jako szkoła i internat; obecnie w złym stanie technicznym, do remontu.

Dom nr 26, ul. Stary Rynek 26 – wybudowany w 1887 roku, niegdyś mieścił hotel i restaurację, a po 1945 roku Średnią Szkołę Sztuk Plastycznych. Zbudowany na planie litery L, trójkondygnacyjny.

Cmentarz Ewangelicko-augsburski z bramą i ogrodzeniem – założony w II połowie XIX w., ogrodzony ceglany murem, z neogotycką bramą z ostrołukowym przejazdem i dwiema furtami bocznymi. Najstarszy istniejący tu nagrobek pochodzi z 1881 roku.

Dom, ul. Grodzka 2 – wybudowany w II poł. XIX w. Parter zaadaptowany na cele usługowe po remoncie w 1998 r.

Zespół Fabryki Fajansu i Porcelany Freudenreichów – składa się na niego piecownia, malarnia, przerobownia mas i odlewnia wyrobów, piec dwukomorowy i willa murowana wybudowana przy fabryce w 1912 roku.

Do rejestru zabytków wpisane są również zabytki ruchome (są to głównie wyposażenie i wystrój obiektów sakralnych w mieście) i wpisy obszarowe – układy urbanistyczne, parki kulturowe i krajobrazowe. Do rejestru wpisana została m.in. dzielnica staromiejska Koła, której historyczny układ urbanistyczny obejmuje teren ukształtowany w XIV w. z elementami rozwiniętymi w XVIII w. i XIX w.

Katalog dziedzictwa kulturalnego uzupełniają także miejsca pamięci i pomniki, świadczące o bogatej przeszłości i historii miasta, m.in. obelisk zwieńczony orłem, upamiętniający pierwotnie powstańców styczniowych, po renowacji w 1992 r. wszystkich Bojowników o wolność i niepodległość”; pomnik w miejscu dawnej synagogi upamiętniający Żydów transportowanych tędy do obozu zagłady; pomnik i tablica upamiętniające ofiary nalotu niemieckiego na pociąg i dworzec kolejowy 2 września 1939 roku i wiele innych.

Miasto podejmuje działania w celu poprawy stanu zachowania zabytków oraz realizuje projekty mające na celu promowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego.

W latach 2022-2023 wykonano szereg prac związanych z utrzymaniem obiektów zabytkowych i pracami konserwatorsko-remontowymi. Na cel ten wydano 1 729 847,45 zł (w tym 298 941,01 zł wyniosły dofinansowania), odpowiednio 923 958,84 zł w 2022 roku i 805 888,61 zł w roku 2023. W 2024r, planowane wydatki wyniosą 248.150,57zł. W 2023 Miasto pozyskało także środki zewnętrzne na kolejny cel i uzyskała promesę na zadanie „Koło, kościół p.w. Nawiedzenia NMP (XVIII w.): Rozpoczęcie prac w obrębie więźby dachowej wraz z remontem sygnaturki”.

Tworzono i wydawano także publikacje dotyczące obiektów zabytkowych miasta Koła. Koszt tych działań wyniósł 80 277,15 zł (17 603,25 zł w 2022 roku, 62 673,90 zł w 2023 roku).

Miasto z tak długą historią posiada nie tylko materialne dziedzictwo kulturowe. Nieodłącznym elementem kultury są jej przejawy niematerialne. Należą do nich wytworzone przez wieki tradycje, obrzędy, postaci i zdarzenia historyczne, legendy itd.

Dziedzictwo kulturowe miasta upowszechnia m.in. Muzeum Techniki Ceramicznych, które organizuje wykłady i warsztaty dotyczące historycznych metod produkcji wyrobów ceramicznych, unikalnych i niejednokrotnie zapomnianych już technik zdobienia i znakowania.

W ramach działalności muzeum prowadzone są także lekcje muzealne, obejmujące swoją tematyką m.in.:

1. Style architektoniczne na przykładzie zabytków ziemi kolskiej,
2. Tradycje kolskiej ceramiki,
3. Zwyczaje bożonarodzeniowe i noworoczne w okresie staropolskim

2.1.9 Znani twórcy i inne postaci świata kultury związane z Kołem

Z miastem związanych jest wielu artystów i postaci świata kultury – niektórzy urodzili się w Kole, inni rozpoczęli tu swoją artystyczną karierę, jeszcze inni, choć urodzeni gdzie indziej, związani są z nim sentymentem dzięki najbliższej rodzinie.

Wśród najbardziej znanych postaci związanych z miastem Koło znajduje się Stanisława Fleszarowa-Muskat, polska powieściopisarka, poetka, publicystka i dramaturg, która w Kole spędziła swoje dzieciństwo i wczesną młodość, światowej sławy artysta, wynalazca K-dronu, Janusz Kapusta czy Tomasz Lipert – polski gitarzysta („De Mono”), który pierwszą swoją przygodę z muzyką przeżył w „Wartakach”, a następnie grał z kolskim zespołem „Nadciśnienie”.

W Kole urodził się Maciej Kowalewski – polski reżyser, aktor, scenarzysta, pisarz i dramaturg oraz Jakub Małecki, polski pisarz, laureat nagrody im. Cypriana Kamila Norwida za powieść „Święto ognia”. Na cmentarzu katolickim przy ul. Poniatowskiego znajduje się grób ks. Serafina Opałko – proboszcza parafii św. Krzyża, podpułkownika zasłużonego w walkach wojennych.

2.2. SFERA SPOŁECZNA

2.2.1 Liczba ludności, migracje i przyrost naturalny

Liczba mieszkańców na koniec 2023 roku: 19 644 osób. Miasto Koło skupia średnio 25% ludności powiatu kolskiego, a gęstość zaludnienia w 2019 roku wynosiła 1 566 os./km². Liczba ludności w Mieście Kole stopniowo ulega zmniejszeniu. Należy zaznaczyć, że spadek liczby mieszkańców dotyczy nie tylko Miasta Koła, ale i całego powiatu kolskiego, co oznacza niekorzystną sytuację demograficzną dla całego analizowanego obszaru. Zła sytuacja demograficzna w Mieście Kole spowodowana jest malejącym przyrostem naturalnym oraz wysokim i ujemnym saldem migracji. Należy także pamiętać o młodych ludziach którzy wyjeżdżają do większych miast na uczelnie wyższe i często pozostają tam po studiach, dzięki otrzymaniu atrakcyjnych propozycji zatrudnienia. Pogłębiona analiza struktury ludności wskazuje na stopniowe starzenie się społeczeństwa. Dynamika senioralnego obciążenia demograficznego w 2019 roku wynosiła 136% i była ona najwyższa spośród analizowanych jednostek. Liczba mieszkańców w wieku kreatywnym, czyli osób w wieku 25-34, stanowiąca główną siłę napędową rozwoju ekonomicznego w mieście jest niska i wypada bardzo niekorzystnie na tle innych miast. Od roku 2013 przyrost naturalny w Mieście pozostaje na poziomie ujemnym. W 2023 r. urodziło się 93 dzieci. Odnotowano 264 zgonów.

2.2.2 Rozbieżność pomiędzy teoretyczną a faktyczną liczbą ludności

Można zakładać, że teoretyczna i faktyczna liczba ludności jest tożsama. Nie odnotowano masowego napływu uchodźców z Ukrainy. Liczba nadanych numerów PESEL obywatelom Ukrainy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wyniosła 128.

W 2022 roku zarejestrowano 151 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 358 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla Koła -207. W tym samym roku 0 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 29 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące -29.

2.2.3 Struktura ludności procesy starzenia się społeczeństwa

Problemem Miasta jest odpływ ludzi młodych do większych miast po ukończeniu szkoły średniej. Najczęstszymi kierunkami wyjazdu na uczelnie wyższe są trzy najbliższe ośrodki metropolitarne – Poznań, Łódź oraz Warszawa. Dojazd do tych miast zapewnia w szczególności transport kolejowy i komunikacja samochodowa.

Mieszkańcy według ekonomicznych grup wiekowych (stan na 31.12.2023r.)

Wiek przedprodukcyjny (0 – 17 lat)	Wiek produkcyjny: (18-60 lat) dla kobiet (18-65 lat) dla mężczyzn	Wiek poprodukcyjny: (60+) dla kobiet (65+) dla mężczyzn
3158	5329 / 5712	3694 / 1771

Wiek mieszkańców (stan na 31.12.2023r.)

Wiek mieszkańców	Kobieta	Mężczyzna
0-4	344	318
5-9	414	432
10-14	496	505
15-19	505	508
20-24	434	422
25-29	517	469
30-34	567	601
35-39	668	686
40-44	843	765
45-49	758	741
50-54	640	627
55-59	583	513
60-64	785	553
65-69	1020	684
70-74	868	595
75-79	605	398
80-84	301	155
85+	256	88

W 2023 r. liczba mieszkańców miasta Koła zmniejszyła się ok 2 % w stosunku do roku poprzedniego. Na spadek wpływa zdecydowanie wyższa liczba osób wymeldowujących się nad osobami meldującymi oraz przewaga liczby zgonów nad urodzeniami. W 2023 r. zaobserwowano, że ok 10% mieszkańców wymeldowało się i zameldowało się na terenie gm. Koło, ok 9 % na terenie gm. Osiek Mały, ok 8% na terenie gm. Kościelec, ok 2,3% poza granice kraju i 14 % w innych miejscach na terenie kraju.

2.2.4 Atrakcyjność osadnicza, pozwolenia na budowę

85% ludności Koła zamieszkuje w nowej części miasta, czyli na Warszawskim Przedmieściu. Jest to rezultat rozwoju budownictwa i infrastruktury technicznej w tej części miasta.

Średnio w latach 2015-2018 wydano dla Miasta Koła 25,5 decyzji rocznie, co w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wynosiło 1,14 decyzji. W porównaniu do średniej dla powiatu jest to niska liczba. Zestawiając Miasto Koło z grupą porównawczą wskaźnik ten był również na niższym poziomie, co sugeruje, że rozwój zabudowy w Mieście oparty jest głównie o zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a to z kolei powoduje większą kontrolę nad planowaniem przestrzennym w Mieście.

2.2.5 Prognoza demograficzna

W liczbie mieszkańców 53,5% stanowią kobiety, a 46,5% mężczyźni. W latach 2002-2023 liczba mieszkańców zmalała o 17,1%. Średni wiek mieszkańców wynosi 44,3 lat i jest większy od średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego oraz nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Głównym problemem Miasta Koła jest stały odpływ mieszkańców. Aby temu przeciwdziałać, priorytetem jest stworzenie dobrych warunków do zamieszkania poprzez utworzenie atrakcyjnej przestrzeni do życia, pracy i wypoczynku.

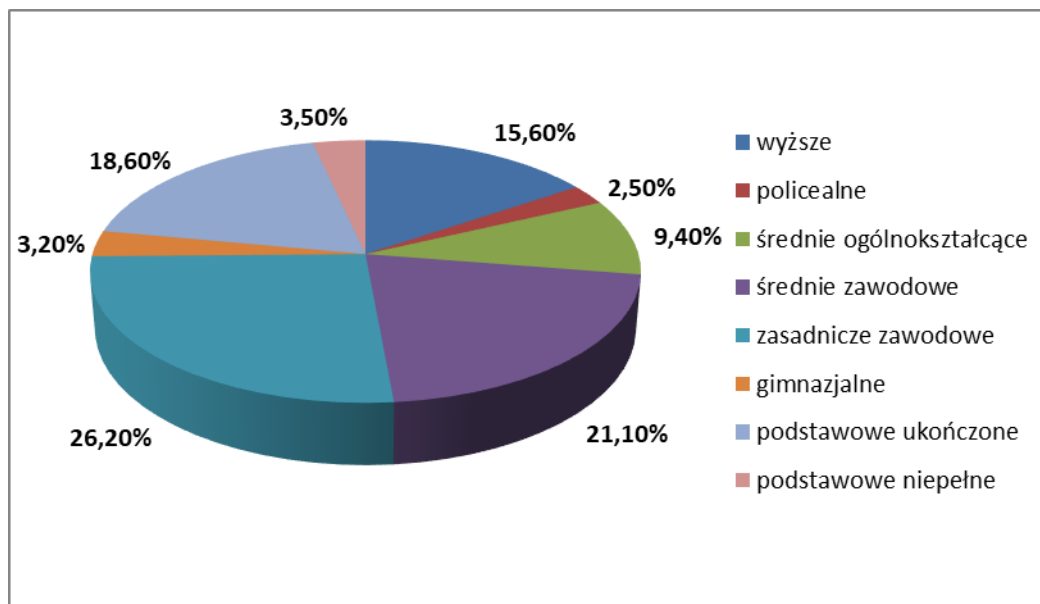
Koło ma ujemny przyrost naturalny wynoszący - 144. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu - 7,25 na 1000 mieszkańców Koła. W 2022 roku urodziło się 135 dzieci. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,57 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Na 1000 ludności Koła przypada 14,05 zgonów. Jest to znacznie więcej od wartości średniej dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie więcej od wartości średniej dla kraju.

2.3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

2.3.1 Edukacja i wychowanie

Zgodnie z danymi GUS poziom wykształcenia mieszkańców Koła jest znacznie niższy niż poziom wykształcenia dla całego województwa wielkopolskiego. Według danych ze sporządzonego w 2021 roku Narodowego Spisu Powszechnego 15,6% ludności Koła posiadało wykształcenie wyższe, 2,5% wykształcenie policealne, 9,4% średnie ogólnokształcące, a 21,1% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymowało się 26,2% mieszkańców Koła, gimnazjalnym 3,2%, natomiast 18,6% podstawowym ukończonym. 3,5% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

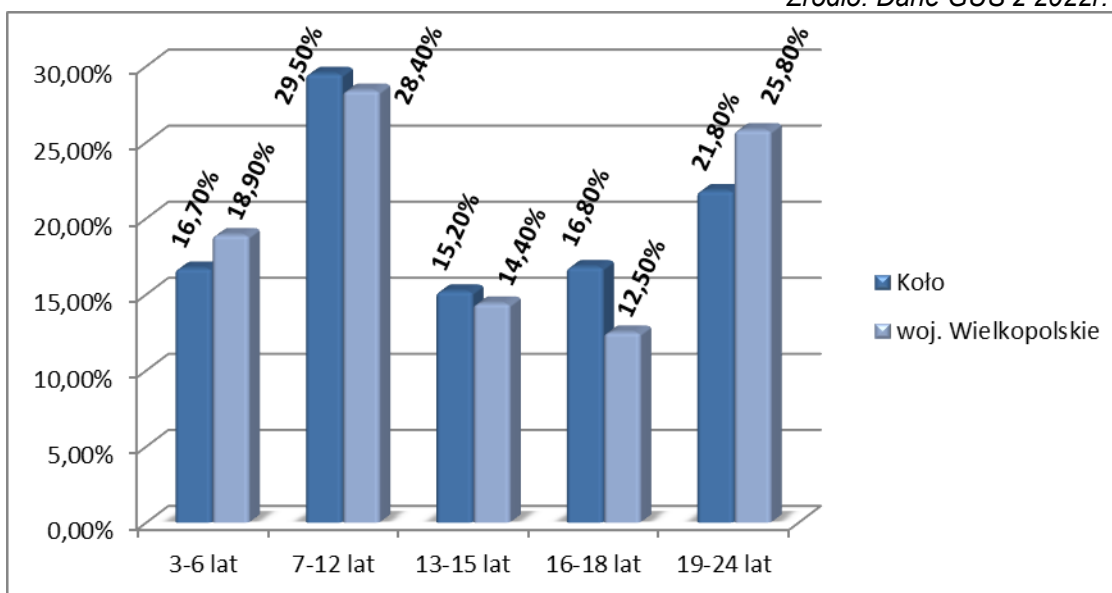
Opracowanie własne na podstawie danych GUS

4 174 mieszkańców Koła (tzn. 21% z 19 686 mieszkańców) jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 2 058 kobiet oraz 2 118 mężczyzn).

Edukacyjne grupy w Kole

Populacja w wieku	Koło	woj. Wielkopolskie
3-6 lat	16,70%	18,90%
7-12 lat	29,50%	28,40%
13-15 lat	15,20%	14,40%
16-18 lat	16,80%	12,50%
19-24 lat	21,80%	25,80%

Źródło: Dane GUS z 2022r.

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Polityka oświatowa miasta Koło w zakresie zapewnienia opieki najmłodszym mieszkańcom obejmuje:

- zapewnienie opieki przedszkolnej wszystkim zainteresowanym od 3. roku życia,
- prowadzenie Żłobka Miejskiego zapewniającego 103 miejsca,
- zapewnienie funkcjonowania świetlic w szkołach podstawowych,
- organizację dożywiania dzieci we wszystkich jednostkach oświatowych.

2.3.2 Sieć placówek oświatowych

Na terenie Miasta Koła znajduje się 5 publicznych szkół podstawowych:

- ✓ Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stanisława Konarskiego, adres: ul. Szkolna 2,
  - ✓ Szkoła Podstawowa nr 2 im. Adama Mickiewicza z Oddziałami Przedszkolnymi i Sportowymi, adres: ul. Poniatowskiego 22,
  - ✓ Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Konopnickiej z Oddz. Integrycyjnymi, adres: ul. Toruńska 68,
  - ✓ Szkoła Podstawowa nr 4 im. Kawalerów Orderu Uśmiechu, adres: ul. Toruńska 315A,
  - ✓ Szkoła Podstawowa nr 5 im. Arkadego Fiedlera w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kole, adres: ul. Kolejowa 5.
- oraz jedna niepubliczna
- ✓ Niepubliczna Szkoła Podstawowa SOKRATES, adres: ul. Ogrodowa 10

W Mieście funkcjonują również szkoły ponadpodstawowe

- ✓ - Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Wielkiego
oraz dwa zespoły szkół:
- ✓ Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych im. Stanisława i Władysława Grabskich,
w ramach którego działa liceum ogólnokształcące oraz technikum,
- ✓ Zespół Szkół Technicznych, w ramach którego działa szkoła branżowa oraz technikum.

Wśród szkół średnich wyróżnia się również szkoły branżowe oraz licea dla dorosłych:

- ✓ Branżowa Szkoła I stopnia przy Zespole Szkół Technicznych,
- ✓ Branżowa Szkoła I stopnia w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Świętego Mikołaja,
- ✓ Branżowa Szkoła II stopnia w Centrum Szkoleniowym Wiedza,
- ✓ Centrum Kształcenia Zawodowego w Zespole Szkół Technicznych,
- ✓ Liceum Ogólnokształcące w Centrum Szkoleniowym Wiedza,
- ✓ Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Centrum Nauki Eureka.

Absolwenci szkół średnich mogą skorzystać z oferty szkół policealnych:

- ✓ Akademickiej Szkoły Policealnej,
- ✓ Szkoły Policealnej w Centrum Szkoleniowym Wiedza,
- ✓ Szkoły Policealnej dla Dorosłych w Centrum Nauki Eureka.

Na terenie Miasta Koła brakuje uczelni wyższych, a liczba szkół policealnych i pomaturalnych jest niewielka z ograniczoną ilością profili. Powoduje to znaczny odpływ ludzi młodych do większych miast. Najczęstszymi kierunkami wyjazdu na uczelnie wyższe głównie do Poznania oraz Łodzi.

Liczba uczniów w latach 2020 - 2022

Lp.	Rodzaj szkół/ uczniowie	2020	2021	2022
1	Szkoły podstawowe (ilość)	7	6	6
2	Szkoły podstawowe (uczniowie)	2 094	2 062	2 009
3	Licea ogólnokształcące (ilość)	3	4	4
4	Licea ogólnokształcące (uczniowie)	966	896	943
5	Szkoły branżowe (ilość)	1	1	1
6	Szkoły branżowe (uczniowie)	347	382	377
7	Szkoły policealne (ilość)	2	2	2
8	Szkoły policealne (uczniowie)	73	62	122
9	Szkoły artystyczne (ilość)	1	1	1
10	Szkoły artystyczne (uczniowie)	141	127	142
11	Szkoły średnie zawodowe (ilość)	2	2	2
12	Szkoły średnie zawodowe (uczniowie)	744	749	809
13	Zasadnicze szkoły zawodowe (ilość)	1	1	1
	Zasadnicze szkoły zawodowe (uczniowie)	44	44	37

Liczba dzieci w przeliczeniu na miejsca w placówkach, współczynnik skolaryzacji
(dane www.polskawliczbach.pl)

Lp.	Rodzaj szkół/ uczniowie	2020	2021	2022
1	Szkoły podstawowe (oddziały)	133	122	119
2	Szkoły podstawowe (średnia liczba uczniów w klasie)	16	17	17
3	Licea ogólnokształcące (oddziały)	41	40	41
4	Licea ogólnokształcące (średnia liczba uczniów w klasie)	26	24	25
5	Szkoły branżowe (oddziały)	14	15	15
6	Szkoły branżowe (średnia liczba uczniów w klasie)	25	24	22
7	Szkoły policealne (oddziały)	5	4	4
8	Szkoły policealne (średnia liczba uczniów w klasie)	15	16	31
11	Szkoły średnie zawodowe (ilość)	23	23	24
12	Szkoły średnie zawodowe (średnia liczba uczniów w klasie)	23	23	22
13	Zasadnicze szkoły zawodowe (oddziały)	32	33	36
14	Zasadnicze szkoły zawodowe (średnia liczba uczniów w klasie)	16	13	13
15	Współczynniki skolaryzacji - szkolnictwo podstawowe (%)	124,07	133,08	136,72

Zakwaterowanie uczniów (dane GUS)

Lp.	Internaty i bursy	2020	2021	2022
1	ilość obiektów	1	1	1
2	ilość uczniów, w tym;	48	48	43
2a	<i>uczniowie branżowych szkół</i>	4	4	7
2b	<i>uczniowie techników</i>	19	21	20
2c	<i>uczniowie liceów ogólnokształcących</i>	25	23	16

2.3.3 Przedszkola

Sieć placówek oświatowych w mieście Koło tworzy 8 przedszkoli – w tym 4 przedszkola miejskie i 4 placówki niepubliczne – oraz 3 oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych (2 publiczne, jeden niepubliczny), żłobek miejski i 6 szkół podstawowych. Przedszkola i oddziały przedszkolne mają w sumie 43 oddziały oferujące 932 miejsca. Liczba objętych opieką dzieci w większości placówek jest nieznacznie mniejsza niż liczba miejsc w sumie 873 osoby (wykorzystanie miejsc w 93,7%). Wyjątek stanowi Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej nr 2 (103 osoby/100 miejsc – z uwagi na przyjęcie dzieci z Ukrainy, które przybyły do Polski w związku z wybuchem wojny) oraz Przedszkole Miejskie nr 3 (91 osób/90 miejsc).

Obłożenie publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych wynosi w sumie 97,5%, w przypadku placówek niepublicznych jest to 81,5% (dane na 30 marca 2023 r. wg Systemu Informacji Oświatowej).

Placówki wychowania przedszkolnego na terenie Miasta Koło w 2023 roku.

LP.	Placówka	Adres	Liczba oddziałów	Liczba miejsc	Liczba dzieci
Placówki publiczne					
1.	Przedszkole Miejskie nr 1	ul. Piaski 15	9	225	215
2.	Przedszkole Miejskie nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi	ul. Wojciechowskiego 9	4	90	91
3.	Przedszkole Miejskie nr 5	ul. Wojciechowskiego 22	6	145	141
4.	Przedszkole Miejskie nr 6 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kole	ul. Kolejowa 5	5	125	123
5.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej nr 2	ul. Poniatowskiego 22	4	100	103
6.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej nr 4	ul. Toruńska 315a	1	25	19
RAZEM			29	710	692
Placówki niepubliczne					
7.	Prywatne Tęczowe Przedszkole	ul. Nagórna 37	7	100	84
8.	Niepubliczne Przedszkole „Reksio”	ul. Toruńska 65	1	25	21
9.	Niepubliczne Przedszkole „Kółko graniaste”	ul. Spółdzielców 6	3	42	43
10.	Niepubliczne Przedszkole „Promyczek”	ul. Toruńska 65	2	30	23
11.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej SOKRATES	Siedziba: ul. Ogrodowa 10, Miejsce prowadzenie zajęć: ul. Toruńska 315a	1	25	10
RAZEM			14	222	181

Liczba miejsc i liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w latach 2019-2023

ROK	Liczba miejsc	Liczba dzieci	Procent wykorzystania
2019	966	873	90,4%
2020	917	823	89,7%
2021	937	849	90,6%
2022	937	906	96,7%
2023	932	873	93,7%

Opracowanie własne na podstawie raportów rocznych o stanie Gminy Miejskiej Koło.

W 2022 roku odnotowano pewne zwiększenie liczby dzieci z uwagi na przyjęcie obywateli Ukrainy. Do placówek miejskich zostało przyjętych 37 przedszkolaków oraz 96 uczniów szkół podstawowych.

W 6 szkołach podstawowych w roku szkolnym 2022/2023 stworzonych było 99 oddziałów, w których uczyło się 2021 dzieci, przy czym 91 oddziałów znajdowało się w szkołach publicznych, 8 w szkole niepublicznej (odpowiednio 1925 i 96 uczniów). 5 z nich to szkoły publiczne:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stanisława Konarskiego, ul. Szkolna 2a,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Adama Mickiewicza z Oddziałami przedszkolnymi i sportowymi, ul. Poniatowskiego 22,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Konopnickiej, ul. Toruńska 68,
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Kawalerów Orderu Uśmiechu, ul. Toruńska 315a,
- Szkoła Podstawowa nr 5 im. Arkadego Fiedlera w Zespole Szkolno-Przedszkolnym, ul. Kolejowa 5,

oraz niepubliczna Szkoła Podstawowa SOKRATES, ul. Ogrodowa 10 (miejsce prowadzenia zajęć ul. Toruńska 315a)

Organizacja szkół podstawowych

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów w roku szkolnym 2022/2023	Liczba uczniów w roku szkolnym 2022/2023
1.	Szkoła Podstawowa nr 1	25	608
2.	Szkoła Podstawowa nr 2	14	292
3.	Szkoła Podstawowa nr 3	25	531
4.	Szkoła Podstawowa nr 4	8	72
5.	Szkoła Podstawowa nr 5	19	422
6.	Szkoła Podstawowa SOKRATES	8	96
	Razem	99	2021

System Informacji Oświatowej stan na 30.03.2023 (wg raportu o stanie Gminy)

Liczba uczniów szkół podstawowych w latach 2019 – 2022

ROK	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
2022/2023	99	2021
2021/2022	103	2134
2020/2021	104	2061
2019/2020	121	2095

W placówkach publicznych prowadzone jest też wsparcie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. W roku szkolnym 2021/2022 w publicznych przedszkolach

i szkołach podstawowych było 26 uczniów objętych kształceniem specjalnym, 14 uczniów objętych nauczaniem indywidualnym, 29 objętych zindywidualizowaną ścieżką kształcenia i 16 z indywidualnym programem edukacyjno-terapeutycznym. Nie było dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju. Rewalidacją indywidualną zostało objętych 75 dzieci.

Liczba uczniów uczestnicząca w zajęciach wyrównawczych, rewalidacyjnych i logopedycznych w roku szkolnym 2021/2022

Placówka	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	Zajęcia rewalidacyjne	Logopedia	Zajęcia terapeutyczne	Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	Nauczanie indywidualne
Szkoła Podstawowa nr 1	105	3	46	36	38	2
Szkoła Podstawowa nr 2	68	9	57	40	36	1
Szkoła Podstawowa nr 3	104	41	49	36	39	4
Szkoła Podstawowa nr 4	25	2	12	0	4	0
Szkoła Podstawowa nr 5	61	9	56	18	35	8
RAZEM	363	64	220	130	152	15

Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Miejskiej Koło w roku szkolnym 2021/2022

Stan techniczny i funkcjonalność budynków oświatowych oraz urządzeń sportowo-rekreacyjnych jest dobry, lecz wymagający inwestycji w zakresie termomodernizacji i wdrożenia rozwiązań energooszczędnych. W 2022 roku na poprawę sprawności i estetyki obiektów przedszkoli i szkół przeznaczono 216 329,20 zł.

We wszystkich szkołach podstawowych funkcjonują boiska sportowe i sale gimnastyczne (wyjątek stanowi Szkoła Podstawowa nr 1, której uczniowie korzystają z hali sportowej i boisk MOSiR) zapewniające możliwość realizacji zajęć wychowania fizycznego i innych zajęć sportowych, a także place zabaw i świetlice.

Brakuje też hali sportowej z boiskiem przy Szkole Podstawowej nr 2. Inwestycja w jej budowę jest wskazana pomimo funkcjonowania w szkole sali gimnastycznej – istniejąca sala jest zbyt mała, co powoduje, iż większość zajęć sportowych jest prowadzona w ograniczonym zakresie i w trudnych warunkach.

W przypadku Szkoły Podstawowej nr 3 dużym ograniczeniem jest mały parking dla pracowników i rodziców przywożących dzieci. Brakuje też rozwiniętej infrastruktury lekkoatletycznej, w tym bieżni i skoczni w dal.

W 2022 roku w pięciu publicznych szkołach podstawowych było 11 pomieszczeń świetlicowych, 21 grup świetlicowych oraz zatrudnionych 34 nauczycieli. Wszystkie szkoły dysponują także pracownikami przedmiotowymi i szafkami dla każdego ucznia.

Obiekty sportowe w szkołach (rok szkolny 2021/2022)

Placówka	Sala gimnastyczna	Boisko	Plac zabaw
Szkoła Podstawowa nr 1	Uczniowie korzystają z hali MOSiR	Uczniowie korzystają z hali MOSiR	1
Szkoła Podstawowa nr 2	2	1	1
Szkoła Podstawowa nr 3	1	1	1
Szkoła Podstawowa nr 4	1	1	1
Szkoła Podstawowa nr 5	3	1	1

Na podstawie Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Miejskiej Koło w roku szkolnym 2021/2022

Część uczniów szkół podstawowych korzystała z oferty zajęć pozalekcyjnych. Największym zainteresowaniem cieszyły się koła przedmiotowe (w roku szkolnym 2021/2022 korzystało z nich 30% wszystkich uczniów) oraz zajęcia artystyczne (12,5% uczniów). Mniejsza liczba osób skorzystała z pozalekcyjnych zajęć sportowych (7,6%) i zajęć informatycznych (6,6%).

Uczniowie szkół podstawowych uczyli się również języków obcych. Z ogólnej liczby 2061 uczniów w roku szkolnym 2021/2022 na język angielski uczęszczało 98,2% (2023 osoby), język niemiecki 26,4% (545 osób), zaś na język rosyjski 1,6% (32 osoby).

Uczniowie uczestniczący w zajęciach pozalekcyjnych

Placówka	Zajęcia sportowe	Zajęcia artystyczne	Koła przedmiotowe	Zajęcia informatyczne
Szkoła Podstawowa nr 1	37	37	304	0
Szkoła Podstawowa nr 2	35	101	146	93
Szkoła Podstawowa nr 3	20	80	81	24
Szkoła Podstawowa nr 4	15	15	45	6
Szkoła Podstawowa nr 5	50	24	45	12
Razem	157	257	621	135

Na podstawie Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Miejskiej Koło w roku szkolnym 2021/2022

Uczniowie szczególnie wyróżniający się i osiągający wysokie wyniki w nauce, sukcesy w olimpiadach, konkursach czy turniejach sportowych zostają wyróżnieni Nagrodami Burmistrza Miasta Koło. W roku szkolnym 2021/2022 przyznano 66 takich nagród (najwięcej, bo aż 22 powędrowały do uczniów Szkoły Podstawowej nr 1, 16 otrzymali uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2, 13 – Szkoły Podstawowej nr 5, 12 – Szkoły Podstawowej nr 3 oraz 3 – uczniowie Szkoły Podstawowej nr 4.

Za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe przyznawane są także stypendia, wypłacane raz w semestrze. W roku szkolnym 2021/2022 w ciągu dwóch semestrów przyznano 2278 takich stypendiów na łączną kwotę 60 000,00 zł. Najwięcej, bo aż 866 stypendiów zostało przyznanych uczniom Szkoły Podstawowej nr 1. Na drugim miejscu uplasowała się Szkoła Podstawowa nr 3, a na trzecim Szkoła Podstawowa nr 5 z odpowiednio 550 i 400 stypendiami.

Placówka	Liczba uczniów			Kwota stypendium (zł)		
	I półrocze	II półrocze	Razem	I półrocze	II półrocze	Razem
Szkoła Podstawowa nr 1	383	483	866	10 087,79	12 721,69	22 809,48
Szkoła Podstawowa nr 2	153	192	345	4 029,85	5 057,07	9 086,92
Szkoła Podstawowa nr 3	247	303	550	6 505,71	7 980,68	14 486,39
Szkoła Podstawowa nr 4	54	63	117	1 422,30	1 659,35	3 081,65
Szkoła Podstawowa nr 5	174	226	400	4 582,97	5 952,59	10 535,56
Razem	1011	1267	2278	26 628,62	33 371,38	60 000,00

Na podstawie Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Miejskiej Koło w roku szkolnym 2021/2022

Opiekę dla najmłodszych dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do 3 lat zapewnia Żłobek Miejski znajdujący się przy ul. Powstańców Wielkopolskich 6 w Kole funkcjonujący od poniedziałku do piątku w godzinach 6:00 – 16:00, obecnie oferujący 103 miejsca (liczba miejsc została zwiększona o 50 w wyniku przeprowadzonego na przełomie 2021/2022 generalnego remontu żłobka współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020, Działanie 6.4. Wsparcie aktywności zawodowej osób wyłączonych z rynku pracy z powodu opieki nad małymi dziećmi oraz rządowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+”2021). Przedmiotem jego działalności są świadczenia obejmujące działalność pielęgnacyjną, opiekuńczą, wychowawczą i edukacyjną.

Żłobek zatrudnia 27 osób (poza dyrektorem w skład kadry wchodzi pielęgniarka, 17 opiekunów i 9 pracowników administracyjnych i obsługi).

W Kole swoje siedziby mają także inne placówki oświatowe, m.in.:

- Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Świętego Mikołaja,
- Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Karola Szymanowskiego,
- Centrum Szkoleniowe Wiedza (3-letnie studium zawodowe, liceum ogólnokształcące dla dorosłych i policealna szkoła zawodowa).

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Karola Szymanowskiego (ul. Sienkiewicza 11) kształci młodzież uzdolnioną muzycznie z całego powiatu kolskiego. Nauczyć się można tutaj gry na fortepianie, skrzypcach, wiolonczeli, akordeonie, klarncie, flecie, trąbce,

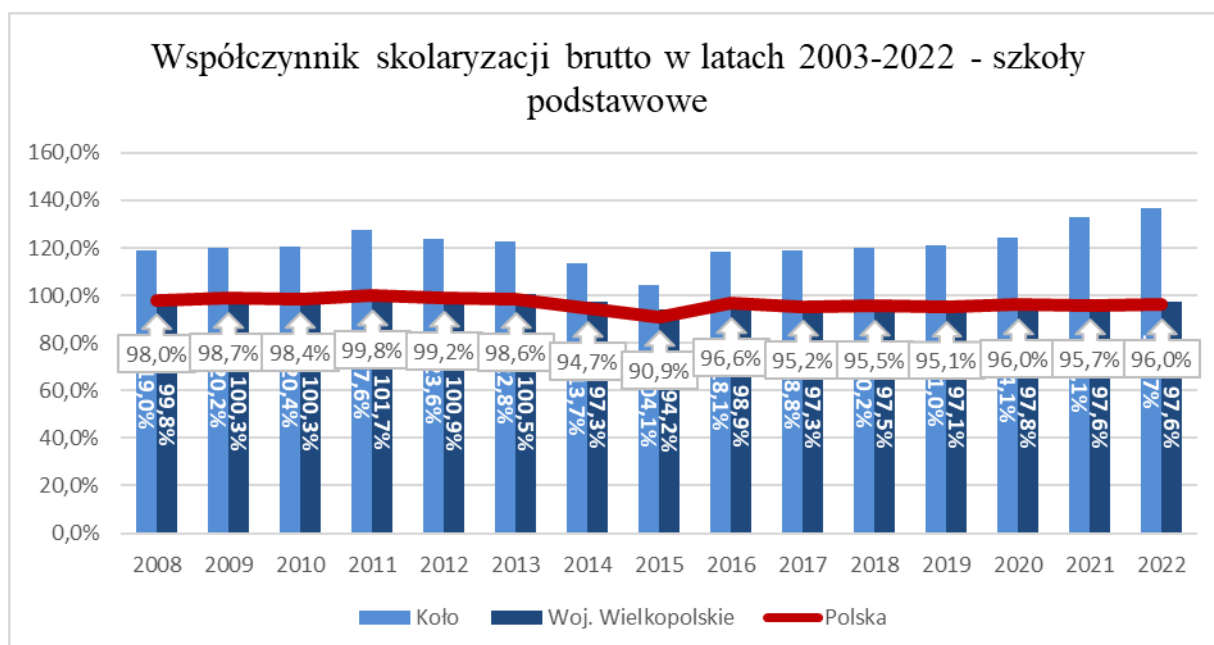
waltornii, saksofonie, gitarze klasycznej i perkusji. Szkoła jest prowadzona i utrzymywana głównie ze środków Ministerstwa Kultury.

Placówką całodobową z ofertą edukacyjną dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi w wieku od 7 do 24 lat jest Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kole przy ul. Kolejowej 13. W skład oferty edukacyjnej wchodzi tutaj wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, roczne przygotowanie przedszkolne, szkoła podstawowa, szkoła branżowa I stopnia, szkoła przysposabiająca do pracy, a także indywidualne zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim. Wychowankowie Ośrodka mają do dyspozycji m.in. szereg zajęć specjalistycznych, kółka zainteresowań, bibliotekę multimedialną.

Wyniki uzyskane w ogólnopolskich egzaminach

W 2022 roku do egzaminu ósmoklasisty przystąpiło 315 uczniów, w 2023 już o 19% mniej (tylko 255 osób), w roku 2024 liczba zdających egzamin ósmoklasistów zmniejszyła się o kolejne 30% - zdawało już tylko 179 osób. Poniżej przedstawiono wyniki egzaminów z trzech przedmiotów w Mieście Koło według poszczególnych szkół oraz w zestawieniu z wynikami z jednostek wyższego rzędu – gminy, powiatu i województwa i Polski.

W przypadku egzaminu z języka polskiego w 2022 roku najlepszy wynik sumaryczny uzyskali uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 (aż 69%). Jest to wynik znacznie wyższy od średniego wyniku uzyskanego w gminie, powiecie i województwie. Najniższy wynik – 54% - odnotowano w Szkole Podstawowej nr 3. Rok później wyniki z tego przedmiotu we wszystkich szkołach poza Szkołą Podstawową nr 2 poprawiły się. Na pierwsze miejsce wysunęła się Szkoła Podstawowa nr 5 z wynikiem 69,88%, na ostatnie natomiast spadła

Szkoła Podstawowa SOKRATES. W kolejnym roku wyniki znowu spadły (poza Szkołą Podstawową SOKRATES – poprawa o prawie 11%), a na pierwsze miejsce z wynikiem ponad 64% wróciła Szkoła Podstawowa nr 2, na ostatnim znalazła się Szkoła Podstawowa nr 4 (wynik 51,25%). Średni wynik w mieście Koło w 2024 roku był porównywalny z wynikiem w powiecie i wyższy od wyniku w województwie, jednak niższy od wyniku ogólnopolskiego.

W 2022 r. egzamin z matematyki najlepiej zdali uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 (62% w porównaniu do 55,02% średniej wojewódzkiej). Wynik najniższy (46%) ponownie zanotowała Szkoła Podstawowa nr 3. W kolejnym roku wyniki we wszystkich szkołach poza Szkołą Podstawową nr 3 obniżyły się (tak samo, jak i w jednostkach wyższego rzędu).

W 2023 roku egzamin z matematyki najlepiej zdali uczniowie Szkoły Podstawowej nr 4, oceny najniższe z tego przedmiotu zanotowano w Szkole Podstawowej SOKRATES (spadek o prawie 19%). W roku 2024 wyniki w 3 szkołach uległy poprawie, w pozostałych spadły. Najlepszą średnią ocen z matematyki odnotowali w tym roku uczniowie Szkoły Podstawowej SOKRATES i Szkoły Podstawowej nr 2 (odpowiednio 60,5% i 52,84%), najniższy – Szkoła Podstawowa nr 3 (37,43%). Średnia ocen z tego przedmiotu była w 2024 roku wyższa niż średnia powiatowa, ale niższa od średniej wojewódzkiej i ogólnopolskiej.

Wyniki z języka angielskiego były w 2022 roku bardzo dobre i we wszystkich szkołach poza Szkołą Podstawową nr 4 przekroczyły 63%. Tak jak wcześniej najlepszy wynik procentowy – 75% - uzyskała Szkoła Podstawowa nr 2, najniższy w tym przypadku był wynik Szkoły Podstawowej nr 4 (58%). W roku 2023 ocena egzaminów z tego przedmiotu nieco spadła we wszystkich szkołach (poza Szkołą Podstawową nr 1 – tu wzrost o 2,78%), podobnie jak i w gminie, powiecie i województwie. Największy spadek, bo aż o 10% odnotowała Szkoła Podstawowa nr 2. Najwyższy uśredniony wynik tego egzaminu uzyskała Szkoła Podstawowa nr 1, najniższy Szkoła Podstawowa nr 4. Rok 2024 przyniósł poprawę ocen z języka angielskiego w 4 z 6 szkół. Tym razem najlepszy wynik uzyskali uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 (71,68%), najniższą uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 (56,63%). Ogólny wynik miasta Koło był lepszy od wyniku powiatu i województwa oraz niewiele niższy od średniej ogólnopolskiej.

Podczas egzaminu ósmoklasisty w roku 2022 w trzech szkołach zdawano także język niemiecki. We wszystkich szkołach wynik był taki sam i osiągnął 57% i by porównywalny z wynikiem w gminie (56,83%) oraz znacznie wyższy niż średni wynik powiatu i województwa (odpowiednio 44,71% i 43,86%).

Egzamin ósmoklasisty, część humanistyczna – język polski

Placówka	Liczba uczniów zdających egzamin			Średni wynik % szkoły		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Szkoła Podstawowa nr 1	115	88	60	60,00	65,83	58,92
Szkoła Podstawowa nr 2	37	44	19	69,00	67,91	64,42
Szkoła Podstawowa nr 3	74	64	42	54,00	64,72	57,00
Szkoła Podstawowa nr 4	17	11	12	58,00	66,82	51,25
Szkoła Podstawowa nr 5	63	34	38	64,00	69,88	61,16
Szkoła Podstawowa SOKRATES	9	14	8	62,00	52,93	63,75
Średni wynik % gminy				60,32	65,78	59,23
Średni wynik % powiatu				58,00	64,00	59,76
Średni wynik % województwa				56,67	63,23	57,48
Średni wynik % Polska				60,00	66,00	61,00

Opracowanie własne na podstawie zestawienia wyników egzaminów ósmoklasisty w 2022 r. i w 2023 r. Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu

Egzamin ósmoklasisty, matematyka

Placówka	Liczba uczniów zdających egzamin			Średni wynik % szkoły		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Szkoła Podstawowa nr 1	115	88	60	56	50,41	52,27
Szkoła Podstawowa nr 2	37	44	19	62	52,36	52,84
Szkoła Podstawowa nr 3	74	64	42	46	49,38	37,43
Szkoła Podstawowa nr 4	17	11	12	54	53,82	43,67
Szkoła Podstawowa nr 5	63	34	38	51	49,53	40,74
Szkoła Podstawowa SOKRATES	9	14	8	55	36,29	60,50
Średni wynik % gminy				53,32	49,74	46,19
Średni wynik % powiatu				50,89	47,00	45,79
Średni wynik % województwa				55,02	50,58	48,57
Średni wynik % Polska				57,00	53,00	52,00

Opracowanie własne na podstawie zestawienia wyników egzaminów ósmoklasisty w 2022 r. i w 2023 r. Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu

Egzamin ósmoklasisty, język angielski

Placówka	Liczba uczniów zdających egzamin			Średni wynik % szkoły		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Szkoła Podstawowa nr 1	112	88	60	67	69,78	71,68
Szkoła Podstawowa nr 2	35	44	19	75	65,02	56,63
Szkoła Podstawowa nr 3	74	64	42	63	59,63	64,31
Szkoła Podstawowa nr 4	17	11	12	58	56,09	56,83
Szkoła Podstawowa nr 5	63	34	38	68	67,21	63,89
Szkoła Podstawowa SOKRATES	8	14	8	68	64,43	69,38
Średni wynik % gminy				66,78	65,18	65,60
Średni wynik % powiatu				58,78	58,00	59,36
Średni wynik % województwa				63,75	62,59	64,37
Średni wynik % Polska				67,00	66,00	66,00

Opracowanie własne na podstawie zestawienia wyników egzaminów ósmoklasisty w 2022 r. i w 2023 r. Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu

Biorąc pod uwagę wszystkie trzy przedmioty, w 2024 roku najwyższy średni wynik zanotowała Szkoła Podstawowa SOKRATES (64,54% - 8 zdających), zaraz po niej natomiast uplasowały się Szkoła Podstawowa nr 1 (60,96% - 60 zdających) i Szkoła Podstawowa nr 2 (57,96% - 19 zdających). Najniższy ogólny wynik odnotowała Szkoła Podstawowa nr 4 z wynikiem 50,58% przy 12 osobach zdających.

W 2024 roku w czterech placówkach zdawano także egzamin maturalny. Zdawało go 245 osób, z czego 232 osoby uzyskały wynik pozytywny (94,7%).

a) Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Wielkiego w Kole zdawalność - 97,45%.

Na 157 przystępujących uczniów, 153 uzyskało pozytywny wynik.

b) Liceum Ogólnokształcące przy ZSE-A w Kole, gdzie zdawalność - 86%.

Spośród 22 uczniów, którzy przystąpili do egzaminu, 19 zdało.

c) Technikum przy ZSEA w Kole zdawalność - 90%. Spośród 48 uczniów, 43 uzyskało pozytywny wynik.

d) Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Kościelcu również osiągnęło wysoki wynik - 94% zdawalności. Spośród 18 zdających, 17 uzyskało świadectwo dojrzałości.

Według danych Centralnej Komisji Edukacyjnej, zdawalność egzaminu maturalnego w skali kraju wyniosła 84,1%. Prawo do poprawki przysługuje 10,4% zdających, a 5,5% uczniów nie zdało egzaminu. W porównaniu do średniej krajowej, zdawalność matur w szkołach w Kole jest znacznie wyższa.

2.3.5 Sport

Głównym podmiotem propagującym sport w mieście Koło oraz zarządzającym miejskimi obiektami sportowymi jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, 62-600 Koło, ul. Kolejowa 7.

Przedmiotem działania MOSiR w Kole jest:

a. Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez organizowanie i współorganizowanie:

- zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży,
- zajęć sportowo-rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych,
- zajęć rekreacyjnych dla mieszkańców Koła,
- imprez sportowo-rekreacyjnych, różnego rodzaju form rywalizacji sportowej.

b. Współpraca ze stowarzyszeniami kultury fizycznej, placówkami oświatowymi oraz innymi instytucjami w zakresie zapewniania prawidłowej realizacji procesu wychowania fizycznego, uprawiania sportu i rekreacji ruchowej, propagowanie zdrowego stylu życia.

c. Udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej uczniom szkół, których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Koło w celu prowadzenia zajęć programowych z zakresu wychowania fizycznego.

d. Opracowywanie programów rozwoju, ustalanie zasad organizacji, propagowanie i koordynowanie działalności w zakresie profilaktyki zdrowotnej poprzez ruch oraz sport.

e. Prowadzenie działalności służącej upowszechnianiu kultury fizycznej.

f. Zabezpieczenie właściwej eksploatacji i konserwacji urządzeń sportowo-rekreacyjnych.

g. Tworzenie bazy sportowej i ustalanie zasad jej wykorzystywania.

h. Podejmowanie działań zmierzających do pozyskania środków finansowych na działalność statutową zgodnie z obowiązującymi przepisami.

i. Edukacja artystyczna i rozrywka, organizacja widowisk i koncertów, organizacja innych imprez kulturalnych, rozrywkowych i oświatowych.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji zarządza następującymi obiektami:

- a. Miejska Pływalnia ul. Kolejowa 7;
- b. Hala Sportowa ul. Szkolna 2;
- c. Stadion Miejski ul. Sportowa 12;
- d. Orlik przy ul. Dąbrowskiego 9;
- e. Kompleks Boisk Orlik 2012;
- f. Korty Tenisowe ul. Kolejowa 7;
- g. Kompleks Boisk Zewnętrznych;

Na terenie Miasta Koła działają również Stowarzyszenia tj:

- a. Klub Sportowy Siatkarz Koło;

- b. Maratończyk Koło;
- c. Kolski Klub Sportów Walki;
- d. Olimpia Koło;
- e. Mluks Triathlon Koło.

Główne Kluby Sportowe w mieście Kole:

- 1) Miejski Klub Sportowy "Olimpia" Koło 62-600 Koło, ul. Sportowa 1
- 2) Szkolne Kluby Sportowe:
  - a) Uczniowski Klub Sportowy Maratończyk przy SP Nr 2
62-600 Koło, ul. Poniatowskiego 22
Dyscyplina sportu, na której skoncentrowany jest wysiłek Klubu to Korfball.
  - b) Uczniowski Klub Sportowy "Dwójka", 62-600 Koło, ul. Kolejowa 5
Klub jest współorganizatorem trzech imprez ogólnopolskich:
    - Kolski Duathlon;
    - Zawody Triathlonowe w Wąsoszach;
    - Grand Prix Polski w Duathlonie;
 Klub organizuje również turnieje piłki siatkowej i piłki nożnej.
  - c) Uczniowski Klub Sportowy "Tęcza" przy Szkole Podstawowej Nr 4 w Kole
62-600 Koło, ul. Toruńska 315
Klub realizuje działania z zakresu: piłki nożnej, piłki siatkowej, tenisa stołowego, uni-hock, korfball-u.
  - d) Uczniowski Klub Sportowy "Jedynka" przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Kole
62-600 Koło, ul. Szkolna 1
Klub realizuje działania z zakresu: piłki nożnej, piłki koszykowej, tenisa stołowego.

Liczba klubów sportowych, ilości osób uprawiających sport w latach 2020-2023

Wskaźnik	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Kluby sportowe	10	Brak danych	10	Brak danych
Ilość osób ćwiczących ogółem	677	Brak danych	596	Brak danych
Ilość ćwiczących kobiet	205	Brak danych	128	Brak danych
Ilość ćwiczących mężczyzn	472	Brak danych	468	Brak danych
Ilość ćwiczących do lat 18 chłopcy	418	Brak danych	417	Brak danych
Ilość ćwiczących do lat 18 dziewczęta	183	Brak danych	117	Brak danych

Pływalnia Miejska	53487	67586	92411	98271
Ilość osób biorących udział w Międzynarodowym Biegu Warciańskiego	Brak danych	1063	1371	1705
Ilość osób biorących udział w Grand Prix Koło	Brak danych	554	632	702

Pandemia COVID-19 wpłynęła na spadek liczby osób uprawiających sport w latach 2020-2021, jednak w latach 2022-2023 liczba ta zaczęła rosnąć, dzięki powrotowi do normalności i wznowieniu działalności sportowej. Miasto inwestuje w infrastrukturę sportową, co sprzyja popularyzacji aktywności fizycznej wśród mieszkańców.

Infrastruktura sportowo-rekreacyjna i warunki do jej rozwoju

Miasto posiada kilka obiektów sportowych, w tym stadion piłkarski, hale sportowe oraz boiska, które są wykorzystywane przez lokalne drużyny i mieszkańców do uprawiania różnych dyscyplin sportowych. Działalność klubów sportowych oraz organizowanie wydarzeń sportowych stanowią ważny element życia społecznego miasta Koło.

Choć Koło nie jest dużym ośrodkiem sportowym, to lokalne tradycje sportowe oraz zaangażowanie mieszkańców w różne dyscypliny przyczyniają się do aktywnego rozwoju sportu w regionie.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji planuje w roku 2024/2025 na obiekcie przy ulicy Sportowej 12 modernizację kompleksu „Moje Boisko - Orlik 2012”.

Wybrane imprezy sportowe

Miejski Ośrodek Sportu w Kole jest organizatorem wielu rozgrywek i imprez sportowo–rekreacyjnych. W mieście odbywają się imprezy o charakterze międzynarodowym i ogólnopolskim tj.:

- Międzynarodowy Bieg Warciański im. Zdzisława Krzyszkowiaka;
- Letni Turniej Siatkówki Plażowej;
- Festyn z okazji Dnia Dziecka;
- MTB Koło – zawody kolarstwa górskiego;
- Grand Prix Koło – zawody biegowe – w roku 2024 uczestniczyło 163 osoby;
- Amatorska Liga Tenisa Ziemnego

Polski Związek Lekkiej Atletyki po raz drugi z rzędu wybrał Koło na gospodarza PZLA Mistrzostw Polski w biegu kobiet na 10 km.

Tradycje i specjalizacje sportowe;

Miasto Koło ma swoje tradycje i specjalizacje sportowe, które rozwijają się dzięki lokalnym klubom i organizacjom sportowym.

Główne dyscypliny sportowe w Kole:

Piłka nożna:

MKS Olimpia Koło – najstarszy i najbardziej rozpoznawalny klub sportowy w mieście, założony w 1920 roku. Olimpia Koło ma bogatą historię w piłce nożnej, a drużyna seniorów grała w różnych ligach regionalnych.

Klub prowadzi również młodsze roczniki, które biorą udział w lokalnych rozgrywkach i rozwijają młodych sportowców.

Lekkoatletyka:

Lekkoatletyka w Kole rozwija się głównie w ramach działalności klubów szkolnych i amatorskich. W regionie organizowane są biegi przełajowe, zawody dla młodzieży oraz wydarzenia na poziomie lokalnym.

Siatkówka i koszykówka:

W mieście funkcjonują amatorskie drużyny siatkówki i koszykówki, które rywalizują w lokalnych rozgrywkach międzyszkolnych oraz amatorskich ligach regionalnych.

Sporty wodne:

W okolicach Koła, nad rzeką Wartą, możliwe jest uprawianie sportów wodnych, takich jak kajakarstwo czy żeglarstwo, zwłaszcza w sezonie letnim. Lokalne kluby organizują spływy kajakowe, a także promują aktywny wypoczynek nad wodą.

Tenis stołowy:

W mieście działa również kilka sekcji tenisa stołowego, w tym drużyny amatorskie, które biorą udział w lokalnych turniejach. Ten sport cieszy się popularnością, zwłaszcza wśród młodzieży.

Sporty motocyklowe:

W okolicy Koła organizowane są amatorskie zawody motocyklowe, zarówno dla dorosłych, jak i młodzieży. Sporty motoryzacyjne rozwijają się w regionie, a miejscowi miłośnicy motosportu organizują wydarzenia związane z wyścigami terenowymi.

Wiodące kluby, znani sportowcy i inne postacie świata sportu związane z miastem

Miasto Koło, choć nie jest bardzo dużym ośrodkiem sportowym w skali krajowej, ma swoją historię związaną ze sportem i lokalnymi drużynami. W tym kontekście można wyróżnić:

- MKS Olimpia Koło – jeden z najważniejszych klubów sportowych w mieście, szczególnie znany z sekcji piłki nożnej. Klub ten od lat działa na poziomie regionalnym, a w przeszłości rywalizował w niższych ligach piłkarskich.
- Stowarzyszenie Turystyki i Rekreacji Wodnej „Przystań” – kontynuujące tradycje Kolskiego Towarzystwa Wioślarskiego, które powstało pod koniec XIX wieku.

2.3.6. Ochrona zdrowia

Miasto Koło oferuje swoim mieszkańcom dostęp do opieki zdrowotnej na poziomie podstawowym i specjalistycznym, zarówno w publicznych, jak i prywatnych placówkach. Ochrona zdrowia w Kole opiera się głównie na działalności lokalnych przychodni, szpitala oraz zespołów ratownictwa medycznego. Poniżej ogólne informacje na temat systemu ochrony zdrowia w mieście Kole.

1. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej ul. Poniatowskiego 25, 62-600 Koło wraz ze Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym.

W ramach oferty SPZOZ pacjenci mogą korzystać z następujących świadczeń zdrowotnych:

- Ratownictwo Medyczne;
- Oddział Położniczo – Ginekologiczny;
- Oddział Wewnętrzny;
- Oddział Dziecięcy;
- Oddział Chirurgii;
- Sala Porodowa;
- Blok Operacyjny i Dział Anestezjologii;
- Podstawowa Opieka Zdrowotna;
- Poradnie Specjalistyczne: chirurgiczna, położniczo-ginekologiczna, kardiologiczna, pulmonologiczna, onkologiczna, leczenia bólu, urologicznej, alergologicznej, ortopedii i traumatologii narządy ruchu, endokrynologiczna, chorób metabolicznych
- Pracownia EKG;
- Pracownia Endoskopii;
- Pracownia USG;
- Nocna i Świąteczna Opieka Zdrowotna

Niedostateczny jest stan sprzętu medycznego, zwłaszcza w obszarze diagnostyki, w tym: tomograf komputerowy. Problemem jest też brak opieki długoterminowej lub geriatrycznej. Pacjenci z takimi schorzeniami są przetrzymywani na innych oddziałach, co podnosi koszty leczenia. Podjęte zostały działania na pozyskanie środków finansowych z programów UE na utworzenie Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego na 20 miejsc.

2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Vita-Med" Anita Lisowska, Beata Skoczyła Spółka Partnerska, 62-600 Koło, ul. Narutowicza 3

W ramach oferty przychodni pacjenci mogą korzystać z następujących świadczeń zdrowotnych:

- Podstawowa Opieka Zdrowotna;

3. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Kolmed"

62-600 Koło, ul. PCK 8

W ramach oferty przychodni pacjenci mogą korzystać z następujących świadczeń zdrowotnych:

- Podstawowa Opieka Zdrowotna;
- Poradnia Chorób Płuc.

4. Gabinet Lekarski Lesław Dereń

62-600 Koło, ul. Toruńska 28

W ramach oferty przychodni pacjenci mogą korzystać z następujących świadczeń zdrowotnych:

- Podstawowa Opieka Zdrowotna;
- Stomatologia.

5. NZOZ Przychodnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień ul. PCK 8, 62-600 Koło

6. Centrum Dializ Fresenius Nephrocare Filia w Kole Stacja Dializ Nr 11, Poniatowskiego 25, 62-600 Koło

W ramach oferty przychodni pacjenci mogą korzystać z następujących świadczeń zdrowotnych:

- Poradnia Nefrologiczna

7. NZOZ Opieka Paliatywna Elżbieta Zagalska

Poradnia Paliatywna i Hospicjum Domowe

ul. PCK 8, lok. 136A, 62-600 Koło

Zespoły ratownictwa medycznego – lokalizacja i czas dojazdu:

- Lokalizacja zespołów ratownictwa medycznego – Zespoły ratownictwa medycznego (ZRM) stacjonują przy Szpitalu Powiatowym w Kole, co zapewnia szybki dostęp do służb ratunkowych w przypadku nagłych zdarzeń.
- Czas dojazdu – Średni czas dojazdu zespołu ratownictwa medycznego w mieście Koło powinien oscylować w granicach 8-15 minut w granicach miasta, co jest zgodne z krajowymi normami dla miast średniej wielkości. W przypadku miejscowości oddalonych od Koła czas ten może być nieco dłuższy, zależnie od warunków drogowych i dostępności zespołu w danym momencie.
- Liczba karetek – w ramach systemu ratownictwa medycznego w Kole działają zespoły ratownicze z przystosowanymi karetkami, które są wyposażone w nowoczesny sprzęt do udzielania pomocy w nagłych przypadkach, takich jak wypadki, zawały serca czy udary.

W mieście działa program o nazwie "Koperta życia", która pełni pomocniczą rolę informacyjną w razie zagrożenia życia lub zdrowia.

Program skierowany jest do osób przewlekle chorych, dotkniętych niepełnosprawnością oraz osób w wieku od 60 lat i zameldowanych na pobyt stały na terenie Gminy Miejskiej Koło.

W mieście Koło funkcjonuje trzynaście aptek. Poniżej w tabeli umieszczone zostały informacje adresowe.

Apteki działające na terenie Miasta Koła

Lp.	Nazwa	Adres
1.	Topfarm	ul. Niezłomnych 5a
2.	Stylowa	ul. Niezłomnych 5c
3.	Pod Zegarem	ul. Zegarowa 4
4.	Stylowa 2	ul. Toruńska 14
5.	Prima	ul. Niezłomnych 10
6.	Eskulap	ul. PCK 6
7.	Kwiaty Polskie	ul. Wrocławska 12
8.	Dr Max	ul. PCK 4
9.	Stylowa 3	ul. PCK 2a
10.	Prima	ul. Blizna 26
11.	Kolska	ul. 3-go Maja 38
12.	DOZ	ul. Kolejowa 3
13.	Słoneczko	ul. Stary Rynek 13

Wskaźnik	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Ambulatoryjna opieka zdrowotna - porady lekarskie, teleporady	222026	229097	236382	298040
Podmioty ambulatoryjne - przychodnie ogółem	20	20	19	18
Praktyki lekarskie	6	4	3	3
Przychodnie na 10 tys. Ludności	10	10	10	9
Podstawowa opieka zdrowotna - porady lekarskie	132906	138992	139917	150615
Apteki ogólnodostępne	13	13	13	13

2.3.7 Pomoc społeczna

Pomoc społeczna stanowi element zabezpieczenia socjalnego. Działania prowadzone w zakresie pomocy społecznej i wspierania rodzin mają na celu umocnienie poczucia bezpieczeństwa socjalnego osób i rodzin oraz udzielenie im pomocy w przypadku trudnej sytuacji życiowej. Kluczową instytucją w tym zakresie jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zlokalizowany jest przy ul. Powstańców Wielkopolskich 8, 62-600 Koło.

Misją Ośrodka jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka; profesjonalna pomoc społeczna, wzmacniająca świadomość społeczną, wspierająca jakość życia lokalnej społeczności; podejmowanie działania zapobiegających wykluczeniu społecznemu mieszkańców.

Ponadto cele szczegółowe wynikają bezpośrednio ze Statutu Ośrodka jak również określone zostały w innych aktach prawnych regulujących zadania i kompetencje Ośrodka i są to w szczególności:

- a. Udzielanie świadczeń społecznych pieniężnych i niepieniężnych (wydawanie decyzji administracyjnych, wypłata świadczeń, praca socjalna, interwencja kryzysowa), w tym udzielanie świadczeń pieniężnych przez Dział Pomocy Środowiskowej, Dział Świadczeń Rodzinnych oraz udzielanie posiłku i schronienia,
- b. Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu zamieszkania,

- c. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego,
- d. Obsługa administracyjno-finansowa Ośrodka.

W ramach ośrodka działają również następujące ośrodki:

1. Noclegownia ul. Sosnowa 1 - czynna jest całodobowo,
2. Dzienny Dom "Senior+" mieszczący się przy ul. Powstańców Wlkp. 8.

W ramach MOPS realizowane są następujące projekty:

1. Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 Podprogram 2023
2. Opieka wytchnieniowa 2024
3. Program Wieloletni „Senior +” na lata 2021-2025, edycja w 2024 r.
4. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” Moduł II na rok 2024
5. Program: "Opieka 75+" na rok 2024
6. Wieloletni Rządowy Program "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU" na lata 2024-2028 - edycja 2024
7. Program "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" - edycja 2024
8. Program "Opieka 75+" na rok 2023
9. Program Wieloletni „Senior +” na lata 2021-2025, edycja w 2023 r.
10. Program "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2023 – Moduł II
11. Program Wieloletni „Senior +” na lata 2021-2025
12. Program "Opieka 75+" na rok 2022
13. Wieloletni Rządowy Program "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU" na lata 2019-2023
14. Program "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - edycja 2023
15. Program "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2022 – Moduł II
16. Program "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - edycja 2022
17. Wielkopolski System Opieki Seniora
18. STOP COVID-19. Bezpieczne systemy społeczne w Wielkopolsce
19. Projekt Z TROSKĄ...
20. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa
21. Razem przeciwko wykluczeniu. Kolskie Partnerstwo na rzecz włączenia społecznego.

Powody, dla których mieszkańcy Koła korzystają z pomocy społecznej:

- Ubóstwo – największa grupa osób korzystających z pomocy to osoby, których dochody nie pozwalają na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych.
- Bezrobocie – wiele osób nie posiada stałej pracy, co stanowi podstawowy powód korzystania ze wsparcia.

- Niepełnosprawność i choroba – osoby z niepełnosprawnościami, przewlekłe chore lub ich opiekunowie często korzystają z pomocy społecznej.
- Samotne rodzicielstwo – samotne matki lub ojcowie wychowujący dzieci często zwracają się o pomoc z powodu trudności finansowych.
- Przemoc domowa – osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie, również często potrzebują wsparcia zarówno finansowego, jak i psychologicznego.
- Uzależnienia – uzależnienia od alkoholu, narkotyków czy innych substancji prowadzą do problemów społecznych, co skutkuje potrzebą interwencji.

Beneficjenci pomocy społecznej:

- Rodziny wielodzietne – rodziny z co najmniej trojgiem dzieci często potrzebują wsparcia finansowego, szczególnie gdy tylko jeden z rodziców jest zatrudniony lub gdy rodzina zmagą się z innymi trudnościami.
- Osoby starsze i samotne – osoby w podeszłym wieku, zwłaszcza samotne, korzystają z pomocy w formie świadczeń pieniężnych, zasiłków celowych lub opieki domowej.
- Osoby bezrobotne – długotrwałe bezrobocie jest jednym z głównych powodów korzystania z pomocy społecznej w wielu miastach, w tym w Kole.
- Osoby długotrwałe korzystające ze wsparcia – w każdej gminie istnieje grupa osób, które regularnie, przez dłuższy czas, korzystają z pomocy społecznej. Najczęściej są to osoby starsze, niepełnosprawne, osoby z problemami zdrowotnymi i uzależnione, dla których trudniej znaleźć trwałe rozwiązania pozwalające na samodzielność.

Ilości osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej w latach 2020-2023 r.

Wskaźnik	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba miejsc placówek stacjonarnej pomocy społecznej - ogółem	196	196	196	196
Liczba placówek stacjonarnej pomocy społecznej - ogółem	3	3	3	3
Liczba placówek - noclegownie	1	1	1	1
Liczba miejsc - domy pomocy społecznej	196	196	196	196
Liczba miejsc - noclegownie, domy i schroniska dla bezdomnych	30	30	30	30
Liczba miejsc -placówki wsparcia dziennego ogółem	80	80	80	80

Liczba placówek - domy pomocy społecznej	2	2	2	2
Liczba placówek - placówki wsparcia dziennego ogółem	2	2	2	2
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	364	305	316	318

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

2.3.8. Bezpieczeństwo publiczne

Podmioty i instytucje realizujące zadania z zakresu bezpieczeństwa

Zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego w mieście Koło realizuje Komenda Powiatowa Policji w Kole (KPP w Kole) oraz Straż Miejska w Kole. Obowiązujący regulamin KPP w Kole określa strukturę organizacyjną, organizację i tryb kierowania oraz zadania komórek organizacyjnych Komendy. KPP w Kole, angażuje się w wiele akcji na rzecz miasta. Policjanci spotykają się z dziećmi i młodzieżą edukując o bezpieczeństwie w czasie wypoczynku, zarówno zimowego jak i letniego, oraz rozmawiają o zagrożeniach związanych z uzależnieniami. Przeprowadzali akcje związane z bezpieczeństwem w wodzie, ale również spotykali się z przedszkolakami, aby przypomnieć najmłodszym mieszkańcom podstawowe zasady bezpieczeństwa. Kolscy policjanci regularnie spotykają się również z seniorami, aby uczulić ich na czyhające niebezpieczeństwa i oszustów. Oprócz akcji profilaktycznych i edukacyjnych w 2024 roku Policjanci uczestniczyli również w pikniku sportowo – militarnym w Zespole Szkół Technicznych, gdzie promowali zawód policjanta. Podsumowania z przeprowadzonych akcji regularnie publikowane są na stronie internetowej KPP Koło. Według informacji ze Straży Miejskiej w roku 2023 mieszkańcy Koła najczęściej otrzymywali mandaty za wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji. Straż Miejska we współpracy z KPP odpowiedzialna jest również za nadzór nad monitoringiem miejskim, który liczy 45 kamer. W 2023 roku kamery zarejestrowały zdarzenia związane ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych i zdarzenia zakłócające porządek publiczny. Planowane jest rozszerzenie obszarów monitoringu miejskiego o dalsze kamery w miejscach potencjalnie niebezpiecznych.

Do najczęściej podejmowanych działań należą interwencje wobec osób: spożywających alkohol w miejscach niedozwolonych, zanieczyszczających miejsca publiczne, popełniających wykroczenia komunikacyjne, spalających odpady w paleniskach domowych, a także wobec osób zakłócających ład i porządek publiczny, Straż Miejska jest również odpowiedzialna za obsługę monitoringu

miejskiego. Zdaniem pracowników, w celu zapewnienia większego bezpieczeństwa konieczna jest rozbudowa monitoringu w obszarach gdzie występują wykroczenia, tj. parki, okolice szkół i ośrodków sportowych oraz centrów handlowych.

Problemem są też interwencje w okolicach Warty (np. nielegalny połów ryb, imprezy nad rzeką, itp.), ze względu na problemy z dojazdem na obszarach gdzie nie ma dróg zasadnym jest zakup środków transportu dostosowanych do warunków (np.; quady, rowery elektryczne)

Wszystkie wyżej wymienione instytucje pozostają w bezpośredniej współpracy, aby zapewnić mieszkańcom miasta Koło jak najwyższy poziom bezpieczeństwa.. Aktualnie w szeregach straży miejskiej zatrudnionych jest 14 pracowników, którzy pracują na rzecz miasta od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30 do 22:00 oraz w soboty od godziny 14:00 do 22:00.

Kolejną z instytucji sprawujących zadania z zakresu bezpieczeństwa w mieście Koło jest jednostka Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej oraz Ochotnicza Straż Pożarna Koło nad Wartą, włączonej do krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego. Łączna liczba zdarzeń na dzień 22.01.2022 r. wynosiła 1153, z czego najwięcej z nich obejmowało zabezpieczenie miejsca zdarzenia oraz prowadzonych działań dotyczących przemieszczania agresywnie lub nietypowo zachowujących się owadów lub zwierząt.

Do powiatowych instytucji działających na rzecz bezpieczeństwa publicznego na terenie miasta Koło należą również:

- Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Kole;
- Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kole.

Uwarunkowania wynikające z położenia, w tym zagrożenia naturalne (powodziowe, osuwiskowe)

Miasto Koło leży we wschodniej części województwa wielkopolskiego, nad rzeką Wartą.

To położenie stawia przed miastem wyzwania wynikające z zagrożeń naturalnych, głównie spowodowanych zagrożeniem powodziowym. Według Hydroportalu - publicznego portalu dotyczącego tematyki wodnej na terenie Polski, miasto Koło jest obszarem narażonym na niebezpieczeństwo powodzi rzecznej. Położenie miasta sprawia, że jest narażone na zalania, szczególnie podczas wiosennych roztopów oraz po intensywnych opadach deszczu. Na terenie miasta wybudowany został w latach 50 XX wieku między okolicami wsi Gąsiorów, a obwodnicą drogową Koła wał przeciwpowodziowy, który w 2021 roku przeszedł remont na polderze Gozdów. Celem inwestycji było zabezpieczenie i ochrona przeciwpowodziowa terenów leżących po stronie zawala przed wodami wielkimi rzeki Warty, poprzez odbudowę

istniejącego obwałowania przeciwpowodziowego do parametrów technicznych odpowiadającym obecnie obowiązującym przepisom. Centralne położenie miasta Koło na mapie Polski umożliwia również połączenia z międzynarodowymi lotniskami – w Warszawie (180km) i w Poznaniu (130 km). W przypadku wystąpienia zdarzeń o charakterze kryzysowym wszelkie akcje prowadzone są w ramach Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Kole, który działa w oparciu o Plan Zarządzania Kryzysowego. W dokumencie uwzględniono charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ich wystąpienia na terenie miasta Koła, wraz z wybranymi zadaniami służb, inspekcji i straży oraz innych podmiotów przewidywanych do ewentualnych działań ratowniczych. Plan Zarządzania Kryzysowego zawiera również wykaz 39 procedur reagowania kryzysowego.

Przestępczość

Dane przedstawiające przestępstwa stwierdzone w Kole utrzymują się od 2020 roku na podobnym poziomie – wynoszącym około 340 przestępstw rocznie, z niewielką tendencją spadkową. Jednak według danych za 2022 rok, liczba przestępstw na 1000 mieszkańców wynosiła 16,29, co w porównaniu do wartości dla województwa wielkopolskiego (18,91), czy dla kraju (22,81) stanowi znacznie mniej. Miasto Koło może pochwalić się bardzo wysokim poziomem wykrywalności sprawców przestępstw, który wynosi 82%.

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

Podmioty i instytucje realizujące zadania z zakresu bezpieczeństwa czuwają również nad bezpieczeństwem w ruchu drogowym. Według danych z 2022 roku w Kole odnotowano 19 wypadków drogowych z udziałem samochodów osobowych, w wyniku których obrażenia poniosły 24 osoby. Biorąc pod uwagę fakt, że przez miasto Koło przechodzą 4 drogi publiczne – tj. autostrada A2, droga krajowa nr 92, droga wojewódzka nr 270 i droga wojewódzka nr 473, wszystkie zaliczane do kategorii wojewódzkiej lub wyższej, wskaźnik wypadków drogowych pozostaje naprawdę niski. Policjanci z KPP w Kole organizują również wiele akcji poświęconych bezpieczeństwu w ruchu drogowym. Regularnie sprawdzają trzeźwość kolskich kierowców, kontrolują prędkość, ale również dokonują kontroli autobusów i kierowców wiozących dzieci na wypoczynek.

2.4. SFERA GOSPODARCZA

2.4.1. Przedsiębiorstwa

Miasto Koło odznacza się wysokim poziomem przedsiębiorczości, choć w ostatnich latach można zaobserwować spadek tego wskaźnika. W mieście Koło działają różne firmy, zarówno lokalne, jak i większe przedsiębiorstwa. Do znanych firm w tym regionie można zaliczyć: Geberit Produkcja Sp. z o.o - Centrum Dystrybucji w Kole

oraz zakład produkcyjny, SAINT-GOBAIN ABRASIVES Sp. z o.o., Wood-Mizer, Andre, Sokołów S.A. (oddział w Kole), powstała 90 lat temu Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Kole, „TRANS-KOL”Paliwa, Eurobeef Sp. z o.o. oraz Zakłady Mięsne Carnis Koło. Warto również zwrócić uwagę na lokalne zakłady przemysłowe i małe oraz średnie przedsiębiorstwa, które mogą być istotną częścią gospodarki miasta. W Kole znajdują się także punkty handlowe, usługi i rzemiosło, które wspierają lokalną społeczność.

Gospodarczy potencjał miasta jest wzmocniony przez jego przynależność do Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, która zajmuje wysoką pozycję na świecie. Strefa ta obejmuje województwo łódzkie oraz części województw wielkopolskiego i mazowieckiego.

W Kole w roku 2023 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 2 610 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 1 958 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Zarejestrowano 134 nowe podmioty, a 103 podmioty zostały wyrejestrowane. Na przestrzeni lat 2009-2023 najwięcej (251) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (129) w roku 2021. W tym samym okresie najwięcej (347) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (86) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2020 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w Kole najwięcej (226) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (2 510) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników.

Dominujące branże gospodarki

W 2023 roku 0,3% (8) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 20,3% (531) podmiotów, a 79,3% (2 071) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Kole najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (31.8%) oraz Budownictwo (14.1%).

1958 - Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle 622

Budownictwo 277,

Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna 181,

Transport i gospodarka magazynowa 161,

Przetwórstwo przemysłowe 155,

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna 140,
Pozostała działalność 91,
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa 75,
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi 62,
Edukacja 56,
Informacja i komunikacja 46,
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca 42,
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości 22,
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją 11,
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją 7,
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną do układów klimatyzacyjnych,
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo 3,
Górnictwo i wydobywanie 1.

Poziom lokalnej przedsiębiorczości

Rozkład podmiotów gospodarki narodowej według klas wielkości:

Mikro-przedsiębiorstwa (0-9 zatrudnionych) - 2 510,

Małe przedsiębiorstwa (10-49 zatrudnionych) – 69,

Średnie przedsiębiorstwa (50-249 zatrudnionych) – 25,

Duże przedsiębiorstwa (250-999 zatrudnionych) – 6,

Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (<250 zatrudnionych) – 2604.

Podmioty gospodarki narodowej posiadające osobowość prawną wpisane do rejestru REGON według formy prawnej:

Spółdzielnie ogółem – 5,

Spółki handlowe ogółem – 131,

Spółki handlowe - z udziałem kapitału zagranicznego – 15,

Spółki handlowe - akcyjne – 2,

Spółki handlowe - akcyjne, z udziałem kapitału zagranicznego – 1,

Spółki handlowe - z ograniczoną odpowiedzialnością – 100,

Spółki handlowe - z ograniczoną odpowiedzialnością, z udziałem kapitału zagranicznego – 14,

Spółki handlowe - z ograniczoną odpowiedzialnością, jednoosobowe Skarbu Państwa – 1,

Spółki cywilne ogółem – 226.

2.4.2 Tereny inwestycyjne

Gospodarczy potencjał miasta wynika z jego przynależności do Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. W najnowszym światowym rankingu najlepszych stref ekonomicznych, przygotowywanym co roku przez zespół fDi Magazine (periodyku z grupy Financial Times), ŁSSE znalazła się na 3 miejscu. Uznana została też za najlepszą strefę na świecie i w Europie dla firm z sektora MŚP. Została także zwycięzcą w Europie.

Strefa ta obejmuje województwo łódzkie oraz fragmenty województw wielkopolskiego i mazowieckiego. Miasto Koło należy do Podstrefy Koło. Przedsiębiorcy planujący rozpoczęcie działalności w tym obszarze mogą skorzystać z pomocy publicznej związanej z nowymi inwestycjami lub utworzeniem nowych miejsc pracy. W ramach tej pomocy oferowane są zwolnienia z podatku dochodowego dla firm oraz osób fizycznych, które mogą trwać od 10 do 15 lat, w zależności od lokalizacji projektu. Wysokość dostępnej pomocy publicznej zależy od wielkości przedsiębiorstwa oraz regionu, w którym zlokalizowane są tereny przeznaczone na inwestycje. Miasto Koło stosuje również preferencje podatkowe dla przedsiębiorców.

W Kole na 1000 mieszkańców pracuje 455 osób. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. 46,5% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 53,5% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w Kole wynosiło w maju 2024 roku 3,5%. Jest to 0,5% więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski (5,0%).

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Koła 735 osób wyjeżdża do pracy do innych miast, a 2 637 pracujących przyjeżdża do pracy spoza miasta - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 1 902. 26,7% aktywnych zawodowo mieszkańców Koła pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 37,8% w przemyśle i budownictwie, a 12,5% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,6% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Zgodnie z danymi GUS, stan na maj 2024 r. szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce wynosiła 5,0%

Stopa bezrobocia w Kole w tym samym czasie wynosiła 3,5%, w woj. wielkopolskim 3,0%.

2.4.3. Turystyka

Oferta turystyczna miasta obejmuje:

- a) Wycieczki piesze i rowerowe – miasto oraz jego okolice oferują liczne trasy dla pieszych i rowerzystów, które pozwalają na aktywny wypoczynek na łonie natury. Wzdłuż Warty można znaleźć urokliwe ścieżki prowadzące przez malownicze krajobrazy.
- b) Imprezy i festiwale – w Kole odbywają się różnego rodzaju wydarzenia kulturalne, takie jak festiwale związane z ceramiką, lokalnymi tradycjami oraz wystawy rzemiosła, które przyciągają zarówno mieszkańców, jak i turystów.
- c) Spływy kajakowe – dzięki bliskości Warty, spływy kajakowe cieszą się rosnącą popularnością wśród turystów. Organizowane są różne trasy, które umożliwiają podziwianie przyrody z innej perspektywy.
- d) Zwiedzanie zabytków z przewodnikiem – Koło oferuje możliwość zwiedzania miasta z lokalnymi przewodnikami, którzy przybliżają historię najważniejszych miejsc i postaci związanych z miastem.

Infrastruktura turystyczna:

- a) Hotele i pensjonaty – Koło dysponuje kilkoma obiektami noclegowymi, w tym hotelami, pensjonatami oraz gospodarstwami agroturystycznymi w okolicy, które zapewniają komfortowe warunki dla turystów.
- b) Restauracje i kawiarnie – w mieście działa kilka restauracji serwujących tradycyjne polskie dania oraz kuchnię regionalną, w tym potrawy oparte na lokalnych produktach.
- c) Transport – Koło jest dobrze skomunikowane drogowo i kolejowo, co ułatwia dostęp dla turystów z różnych części kraju. Dzięki dobremu położeniu przy głównych trasach, dojazd do miasta nie sprawia problemów.

2.5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

2.5.1 Studium i plany miejscowe – stopień pokrycia obszaru miasta i struktura przeznaczenia terenów

Miasto posiada Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Koło, przyjętego Uchwałą nr LI/484/2018 Rady Miejskiej w Kole.

Struktura Studium:

- 1) Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Miasta Koło.
- 2) Uwarunkowanie zagospodarowania przestrzennego.
- 3) Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Na obszarze Gminy Miejskiej Koło obowiązuje 34 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujące ok 654 ha, co stanowi około 47% powierzchni miasta. Systematycznie sporządzane plany miejscowe powodują spadek wydawanych decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W związku z powyższym polityka przestrzenna miasta prowadzona jest racjonalnie. Miasto nie jest narażone na wydawanie decyzji niezgodnych z polityką przestrzenną gminy wyrażoną w studium uwarunkowań.

- 1) Obszary wyznaczone w obowiązujących Planach miejscowych do zabudowy - 370 ha (26% powierzchni miasta)
- 2) Obszary wyznaczone w obowiązujących Planach miejscowych do zabudowy, niezagospodarowane – 170ha (12% powierzchni miasta)
- 3) Potencjalna chłonność obszarów Niezagospodarowanych, przeznaczonych w Obowiązujących planach miejscowych do zabudowy – 3,0 tys. osób
- 4) Potencjalne tereny zabudowane wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych miasta, niezagospodarowane, w podziale na funkcje wynosi :
  - a) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 12 600m²;
  - b) tereny zabudowy mieszkaniowo– usługowej - 21 400m²;
  - c) tereny zabudowy zagrodowej 3 800m²;
  - d) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinne – 0 m²;
  - e) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej z usługami - 9 163m²;
  - f) tereny zabudowy usługowej 54 400 m²;

2.5.2 Obszary zintegrowanego inwestowania i wykluczenia z inwestowania, obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego.

Przy obliczeniu maksymalnego zapotrzebowania w skali miasta na nową zabudowę wzięto pod uwagę perspektywę 30 lat, tj. lata 2016 - 2046, jak również niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się w możliwości zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz o 30%.

W związku z powyższym maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, kształtuje się następująco:

- a) dla zabudowy mieszkaniowej - ok. 85 tys. m² powierzchni użytkowej,
- b) dla zabudowy usługowej - ok. 15,47 tys. m² powierzchni użytkowej,
- c) dla zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów - ok. 105 tys. m² powierzchni użytkowej.

Wyznaczono nowe tereny pod realizację zabudowy o łącznej powierzchni 9,02 ha, są to tereny które obecnie obowiązujące Studium nie pozwala zabudować. Ponadto wyznaczono również teren o powierzchni ok. 4,44 ha pod realizację zalewu (zbiornika retencyjnego), wraz z infrastrukturą sportowo – rekreacyjną i usługami towarzyszącymi w północno – zachodniej części miasta. Drugą grupą wyodrębnionych terenów o łącznej powierzchni 38,67ha, stanowią obszary dla których należy zmienić przeznaczenie podstawowe lub uzupełniające obecnego Studium oraz uszczegółwić parametry kształtowania zabudowy. Są to m.in. tereny kolejowe, które nie są już wykorzystywane w transporcie kolejowym, jednak ze względu na swoje położenie mogą stanowić niezwykle dogodną lokalizację pod działalność produkcyjną, usługową oraz składy i magazyny oraz tereny przewidziane pod realizację ciepłowni geotermalnej. Do grupy tej należą również tereny dla których wydano decyzje o warunkach zabudowy niezgodne z obecnie obowiązującym Studium oraz obszary dla których wnioski o zmianę przeznaczenia złożyli właściciele nieruchomości oraz potencjalni inwestorzy np. z zabudowy usługowej na zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z towarzyszącymi usługami oraz z zabudowy usługowej na zabudowę usługową z możliwością realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnnej.

Wprowadzana jest zmiana po południowej stronie ul. Rawity – Witanowskiego z terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej na tereny o przewadze funkcji usługowej. Zmiana ta wynika głównie z dużego zainteresowania terenami inwestycyjnymi przeznaczonymi pod prowadzenie działalności gospodarczej – usług wzdłuż drogi krajowej nr 92. Wprowadzenie strefy zabudowy usługowej wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego miasta znacznie zmniejszy niekorzystne oddziaływanie drogi (hałasu) na przyszłą zabudowę mieszkaniową jednorodziną planowaną na dalszych terenach po południowej stronie drogi krajowej nr 92.

Ostatnią grupę stanowią tereny które w projekcie studium powinny zmienić przeznaczenie z terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na teren leśny – zgodnie z ewidencją gruntów (o łącznej powierzchni około 2800 m²) oraz teren infrastruktury technicznej (o powierzchni około 3350 m²) zlokalizowanej w rejonie ul. Żeromskiego (zgodnie z obowiązującym planem miejscowym dla tego rejonu).

Niniejsza analiza wyznacza znikomą ilość nowych terenów pod zabudowę. Wynika to z faktu że obecnie obowiązujące Studium wyznacza już wystarczającą powierzchnie takich terenów. Teren miasta charakteryzuje się już w większości brakiem możliwości wyznaczenia nowych terenów pod zabudowę. Jest to spowodowane licznymi ograniczeniami obecnymi na terenie miasta form ochrony przyrody, warunkami

glebowymi i lokalizacją obiektów infrastruktury technicznej oraz strefą ograniczeń w realizacji zabudowy wynikających z przepisów ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Ze względu na specyfikę obszaru – teren miejski, za zasadne należy przyjąć możliwość zmiany obecnie wyznaczonych kierunków zagospodarowania konkretnych terenów pod względem funkcji głównej i uzupełniającej np. zmiana terenu zabudowy mieszkaniowej na teren zabudowy usługowo – mieszkaniowej lub teren zabudowy usługowej na teren zabudowy produkcyjnej.

Jedynie w takim zakresie w najbliższych latach należy wprowadzać zmiany do obowiązującego Studium miasta Koła.

2.5.3. Obszary o szczególnych problemach lub barierach rozwojowych i obszary o wyjątkowym potencjale rozwojowym.

Obszarem o szczególnych problemach jest obszar Centrum Miasta – Rynek Miejski wraz z przylegającymi ulicami. Teren położony jest na wyspie, również tam znajduje się Ratusz Miejski z Urzędem Miasta, Rynkiem i licznymi zabytkami. Od wielu lat obszar ten uznawany był za najbardziej niebezpieczny pod względem przestępczości. Od wielu lat w tym obszarze nastąpiła znaczna poprawa, jednak w dalszym ciągu obszar nie stanowi reprezentacyjnego obszaru miasta. Brak należytego zagospodarowania Rynku, oraz historycznych obszarów zmniejsza atrakcyjność turystyczną Koła.

Istotną barierą rozwojową miasta jest brak terenów inwestycyjnych pod budownictwo mieszkalne. Uniemożliwia to budowę wielomieszkaniową i indywidualną, co jest powodem migracji z miasta i osiedlania na terenie gmin wiejskich.

Obszarem inwestycyjnym o wyjątkowym potencjale rozwojowym, jest działka 14ha położona na terenie przemysłowej części miasta. Działka graniczy z największymi zakładami na terenie Koła, jest dobrze skomunikowana z miastem i jest perspektywiczna do zagospodarowania przez przemysł.

2.6 Finanse Miasta

2.6.1 Budżet miasta – dochody i wydatki, w tym ich struktura

Dochody Miasta Koło w latach 2020-2022 ulegały wzrostowi, w 2023 nastąpił niewielki spadek dochodów w porównaniu z 2022. Na koniec 2023 roku dochody ogółem wyniosły ponad 125 049 410,46 zł i były niższe w porównaniu do roku 2022 o 2 137 426,21 zł, tj. o ponad 1,7%, ale w porównaniu do 2021r. zwiększyły się o 1 811 846,85zł, o 1,44%.

Dochody ogółem:

w roku 2020 114 388 124,31zł,

w roku 2021: 123 237 563,61zł,

w roku 2022: 127 186 836,67zł,

w roku 2023: 125 049 410,46 zł.

Systematycznie wzrastały również dochody własne, które wyniosły:

w roku 2020 59 972 135,06 zł,

w roku 2021: 63 372 239,78 zł,

w roku 2022: 66 271 591,84 zł,.

w roku 2023: 73 148 597,22 zł.

Dochody Miasta w przeliczeniu na 1 mieszkańca, utrzymywały się na dość podobnym poziomie:

w roku 2020 5 510,29 zł

w roku 2021: 6 081,00 zł,

w roku 2022: 6 403,53 zł.

w roku 2023: 6 394,75 zł.

Jednak w porównaniu ze zmniejszającą się liczbą ludności oraz poziomem inflacji, dochód na 1 mieszkańca wykazuje tendencję spadkową.

Wydatki budżetowe ogółem wyniosły:

w roku 2020 109 551 166,65 zł

w roku 2021: 124 703 739,39 zł,

w roku 2022: 130 489 921,36 zł

w roku 2023: 124 692 123,36 zł

Wydatki na 1 mieszkańca wyniosły:

w roku 2020 5 277,29 zł

w roku 2021: 6 153,35 zł

w roku 2022: 6 569,83 zł.

w roku 2023: 6 376,48 zł.

2.6.2 Środki UE

Miasto korzysta ze środków finansowych ze źródeł zewnętrznych, co jest zjawiskiem pozytywnym. Poniżej wykaz ilości podpisanych umów (dotyczy wszystkich podmiotów Miasta Koło)

Poniżej przedstawione jest zestawienie ilości i wartości umów na dofinansowanie różnych projektów.

Pozyskane środki UE w latach 2021 - 2023

Lp.	Źródło finansowania	2021	2022	2023
1	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (ilość umów)	3	3	3
2	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (ilość umów)	5	4	4
3	Program Operacyjny Polska Cyfrowa (ilość umów)	4	4	4
4	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (ilość umów)	2	2	2
5	RPO Województwa Wielkopolskiego (ilość umów)	154	160	161
6	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (wartość)	10 335 115,46	40 131 621,71	85 264 464,80
7	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (wartość)	10 510 359,26	10 738 559,26	11 340 059,26
8	Program Operacyjny Polska Cyfrowa (wartość)	1 984 092,67	1 997 469,18	2 145 410,30
9	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (wartość)	232 025,83	257 195,73	263 868,53
10	RPO Województwa Wielkopolskiego (wartość)	16 446 972,05	18 068 972,34	21 033 830,47

Dochody i wydatki

Struktura dochodów	2020	2021	2022	2023
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	16 214,93	15 749,30	16 476,02	23 449,01
Dział 400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,00	0,00	10 126,00	0,00
Dział 500 - Handel	0,00	8 655,62	9 689,77	10 600,20
Dział 600 - Transport i łączność	948 033,87	812 662,90	610 101,74	2 536 884,45
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	4 328 413,69	4 460 921,52	5 054 476,95	8 976 261,80
Dział 710 - Działalność usługowa	98 722,78	90 565,72	85 485,72	118 349,12
Dział 750 - Administracja publiczna	435 733,28	456 010,30	658 712,04	593 060,75
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	147 524,40	4 304,57	4 200,07	144 954,87
Dział 752 - Obrona narodowa	84,85	0,00	0,00	0,00
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 986,00	18 000,00	8 300,00	13 029,40
Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	45 453 269,83	50 146 721,92	50 951 701,73	50 263 249,92
Dział 758 - Różne rozliczenia	21 941 415,07	22 909 926,22	24 218 544,56	31 521 801,49
Dział 801 - Oświata i wychowanie	3 223 360,14	4 201 149,83	4 191 763,20	4 673 090,91
Dział 851 - Ochrona zdrowia	117,00	28 485,34	85,00	5 532,00
Dział 852 - Pomoc społeczna	1 992 511,80	1 926 815,93	5 660 140,11	2 328 105,87
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	290 344,68	5 711 493,00	1 640 294,13
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	59 378,33	58 999,93	60 514,33	60 558,88
Dział 855 - Rodzina	30 730 380,40	30 999 239,86	22 217 967,54	14 630 256,74
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 090 174,83	4 718 014,82	5 714 002,41	5 474 732,39
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	296 043,41	123 198,00	334 415,91	247 348,83
Dział 926 - Kultura fizyczna	623 759,70	1 967 797,15	1 668 640,57	1 787 849,70
ogółem	114 388 124,31	123 237 563,61	127 186 836,67	125 049 410,46

Struktura wydatków

Struktura wydatków	2020	2021	2022	2023
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	16 742,14	16 270,05	16 936,06	23 968,67
Dział 020 - Leśnictwo	2 913,42	9 207,55	11 415,34	17 380,62
Dział 500 - Handel	81 841,51	66 766,01	57 273,44	71 308,59
Dział 600 - Transport i łączność	2 582 130,06	5 201 114,55	2 725 121,83	10 212 057,22
Dział 630 - Turystyka	8 683,18	0,00	0,00	0,00
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	3 598 925,69	3 999 494,50	8 709 951,52	4 639 225,14
Dział 710 - Działalność usługowa	90 120,00	142 360,50	140 242,01	150 815,83
Dział 750 - Administracja publiczna	10 731 721,15	10 874 853,33	12 394 264,49	14 047 731,00
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	147 524,40	4 304,57	4 200,07	144 954,87
Dział 752 - Obrona narodowa	0,00	0,00	0,00	100,33
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	600 225,39	191 762,50	376 111,69	177 891,37
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	182 179,23	119 440,08	870 606,52	823 013,65
Dział 801 - Oświata i wychowanie	35 736 054,60	38 634 844,88	42 247 756,48	47 607 165,18
Dział 851 - Ochrona zdrowia	806 751,06	899 917,50	1 037 171,91	1 156 193,38
Dział 852 - Pomoc społeczna	7 518 375,38	7 696 843,42	10 203 079,89	9 818 527,27
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	290 344,68	7 502 242,69	1 642 550,54
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	2 080 092,57	2 232 120,21	464 678,78	557 122,49
Dział 855 - Rodzina	31 762 392,77	36 126 514,85	22 011 792,03	16 408 671,77
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7 054 513,29	9 235 157,23	10 464 842,80	8 299 752,91
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 744 287,36	2 316 843,70	3 199 646,61	3 503 795,08
Dział 926 - Kultura fizyczna	3 805 693,45	6 645 579,28	8 052 587,20	5 389 897,45
ogółem	109 551 166,65	124 703 739,39	130 489 921,36	124 692 123,36

c) Poziom zadłużenia

2020 – 0,00

2021 - 14 958 777,00 (deficyt) kredyt bankowy

2022 - 12 458 777,00 (deficyt) kredyt bankowy

2023 9 958 777,00 (deficyt) kredyt bankowy

d) Zdolność inwestycyjna

Wydatki inwestycyjne ogółem

2020 – 2 140 205,35 zł.

2021 - 4 283 122,47 zł.

2022 - 2 192 715,66 zł.

2023 - 9 004 012,44 zł.

e) Wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca

2020 – 174,42 zł.

2021 - 792,52 zł.

2022 - 757,76 zł.

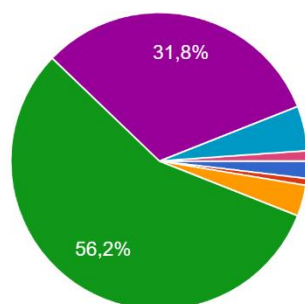
2023 - 580,12 zł.

2.7 Badanie ankietowe

W październiku 2024r. przeprowadzono badania dotyczące oceny funkcjonowania Miasta Koło oraz wskazania najważniejszych inwestycji do realizacji w najbliższych latach. Ankieta była przeprowadzona w formie elektronicznej on-line. W badaniu wzięło udział 267 osób, w tym:

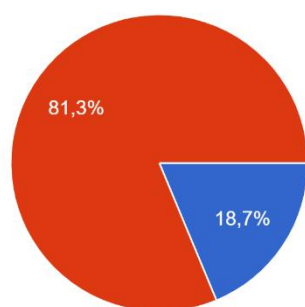
Wiek (ilość lat)

267 odpowiedzi

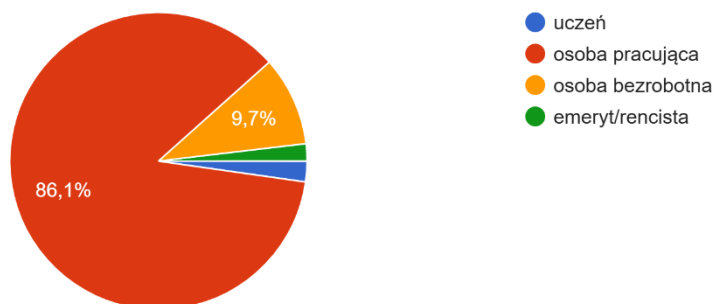
Płeć (M-mężczyzna K-kobieta)

267 odpowiedzi

Ztrudnienie

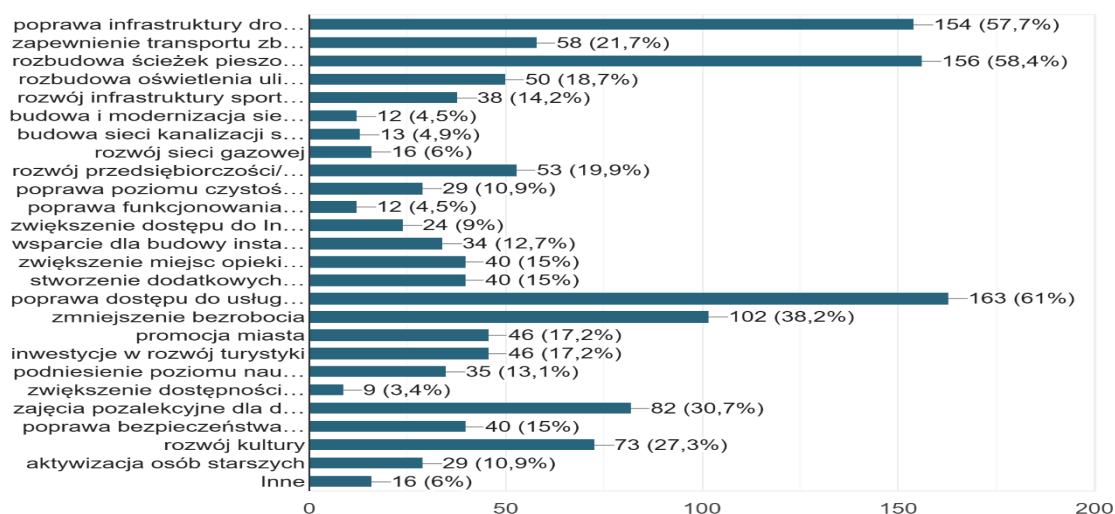
267 odpowiedzi

Wykształcenie

5 najważniejszych potrzeb

267 odpowiedzi

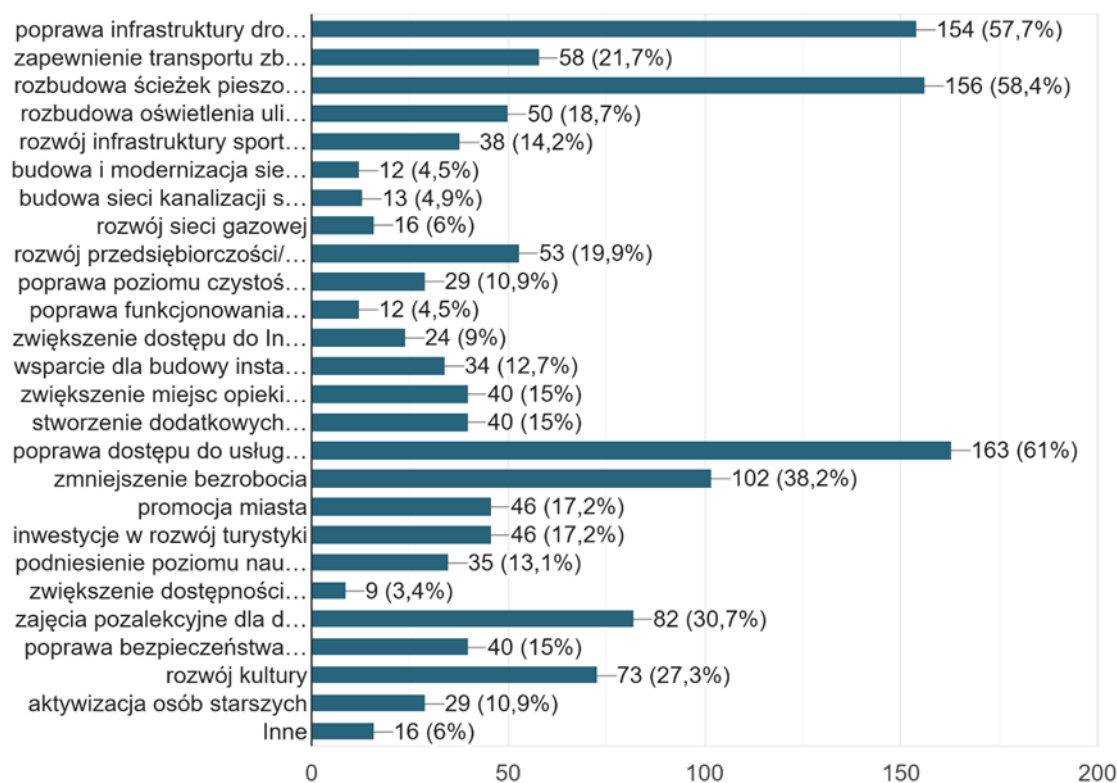
Na pytanie „Co powinno być wizytówką miasta”, najwięcej odpowiedzi wskazano:

1. Ratusz i Rynek (Starówka);
2. Zamek w Gozdowie;
3. Zieleń, czystość, estetyka;
4. Geotermia;
5. Warta i okolice.

Ankietowani zostali zapytani o 5 najważniejszych potrzeb Miasta Koła

5 najważniejszych potrzeb

267 odpowiedzi

Do najważniejszych potrzeb Miasta zaliczono:

- Poprawę dostępu do usług medycznych – 61% odpowiedzi
- Zapewnienie transportu zbiorowego – 58,4% odpowiedzi
- Poprawa infrastruktury drogowej – 57,7% odpowiedzi
- Zmniejszenie bezrobocia – 38,2% odpowiedzi
- Zajęcia pozalekcyjne dla dzieci – 30,7% odpowiedzi

Szczegółowe wyniki ankiety zostały zawarte w załączniku do niniejszej Strategii.

Wyniki Ankiety pokrywają się z przeprowadzoną diagnozą potrzeb i uwarunkowań.

III. ANALIZA SWOT

Zasadniczym celem strategicznym każdego regionu jest zapewnienie jak najlepszego poziomu życia swoim mieszkańcom, dzięki wykorzystaniu zasobów regionu w którym żyją. Efektywność realizacji tego celu wymaga dokonania właściwej oceny potencjału regionu, wybrania kierunków rozwoju oraz spełnienia przez ten region określonej misji. Narzędziem zarządzania strategicznego, które pozwala na zdiagnozowanie wewnętrznych i zewnętrznych czynników oceniających zasoby i sytuację organizacji samorządowej jest analiza SWOT.

Istota analizy SWOT, której nazwa pochodzi od pierwszych liter wyrazów, tj.:

Strengths - silne strony,

Weaknesses – słabe strony,

Opportunities – szanse,

Threats – zagrożenia,

sprowadza się do oceny zasobów społeczno-ekonomicznych danej jednostki w świetle pojawiających się w jej otoczeniu szans i zagrożeń.

Nazwa „SWOT” wskazuje jednocześnie na kolejność analizowania określonych czynników, a więc w pierwszym rzędzie na przedstawieniu atutów i słabości samorządu terytorialnego, odnosząc je następnie do okazji i zagrożeń występujących w jego środowisku zewnętrznym. Kolejność ta może być jednak odwrócona, przez co bada się zagrożenia oraz szanse jakie stwarza otoczenie na tle silnych i słabych stron jednostki samorządu terytorialnego (analiza TOWS). W związku z dużą ilością uwzględnianych czynników, w celu zwiększenia przejrzystości badania, można je odpowiednio pogrupować. Stąd przykładowo można wyróżnić takie dziedziny jak: finanse (np. struktura dochodów, stan zadłużenia), organizacja (np. struktura organizacyjna urzędu, zasoby kadrowe, działania marketingowe), gospodarka (np. liczba i struktura przedsiębiorstw, poziom zatrudnienia i bezrobocia), infrastruktura (np. stan dróg, sieci kanalizacyjnych, posiadany zasób mieszkaniowy, liczba szkół i przedszkoli), zagospodarowanie przestrzenne i środowisko (np. stan urbanizacji, emitowane zanieczyszczenia).

W przypadku jednostek samorządu terytorialnego analizowane grupy czynników rozumiane są następująco:

- ✓ silne strony jednostki, czyli wewnętrzne czynniki pozytywne, to głównie unikalne zasoby, wartości, umiejętności oraz inne aspekty odróżniające dany samorząd terytorialny od pozostałych jednostek, szczególnie tych sąsiadujących. Zaliczyć do nich można przykładowo: niski poziom zadłużenia, wysoka jakość obsługi interesantów, liczne boiska i parki zieleni itp.;

- ✓ słabe strony, rozumiane jako wewnętrzne czynniki negatywne, do których należą atrybuty funkcjonowania jednostki zmniejszające jej sprawność, skuteczność czy dynamikę rozwoju, np. niski poziom dochodów własnych, słabe wykształcenie pracowników urzędu, przestarzała infrastruktura wodno-ściekowa, itp.;
- ✓ szanse (zewnętrzne czynniki pozytywne), czyli wszystkie procesy zachodzące w bliższym lub dalszym otoczeniu jednostki, które mogą w przyszłości wpłynąć pozytywnie na jej rozwój, np. możliwości wykorzystania środków unijnych lub krajowych, planowane zmiany ustawowe;
- ✓ zagrożenia, czyli zewnętrzne czynniki negatywne, pod pojęciem których rozumie się wydarzenia i procesy zachodzące w otoczeniu jednostki, mające negatywny wpływ na jej działalność. Stąd zagrożenia utrudniają możliwości rozwojowe danego samorządu, np. kryzys w sektorze finansów publicznych.

Wykonana w ten sposób analiza SWOT może mieć zastosowanie między innymi w konstruowaniu strategii działalności jednostki samorządu terytorialnego. Można bowiem wyróżnić cztery podstawowe warianty strategiczne, tj.:

1. **Strategia SO** (agresywna), której celem jest wykorzystanie szans będących w otoczeniu jednostki, bazując na jej mocnych stronach. Jest to więc strategia dynamicznego, często skokowego rozwoju, przejawiająca się między innymi w wysokim wzroście inwestycji, wysokiej absorpcji środków unijnych dzięki pracy i zaangażowaniu pracowników urzędu;
2. **Strategia WO** (konkurencyjna), której celem jest przezwyciężenie słabości bądź ich uniknięcie poprzez wykorzystanie możliwości pojawiających się w otoczeniu, np. zmniejszenie poziomu zadłużenia, współpraca z innymi samorządami, wykorzystanie środków unijnych;
3. **Strategia ST** (konserwatywna), rozumiana jako wykorzystywanie mocnych stron danego samorządu terytorialnego w celu zminimalizowania bądź uniknięcia zagrożeń, np. wykorzystanie partnerstwa publiczno-prywatnego, opracowanie właściwego planu zagospodarowania przestrzennego;
4. **Strategia WT** (defensywna), która polega na ograniczaniu wewnętrznych słabości oraz unikaniu potencjalnych zagrożeń ze strony otoczenia, np. reorganizacja struktur samorządowych w celu redukcji kosztów, ograniczenie wydatków inwestycyjnych i dalszego zadłużania się.

Analiza SWOT stanowi też często pierwszy krok w kierunku absorpcji środków unijnych. Jest ona podstawą studium wykonalności projektu. Umożliwia ona zdefiniowanie rzeczywistych potrzeb jednostki, przez co pozyskiwane środki będą przyczyniały się do jej faktycznego rozwoju i wkomponowywały się w całościową strategię działalności JST. Analiza SWOT może być również wielce

przydatna w przeprowadzaniu programów restrukturyzacyjnych, które mogą dotyczyć zmiany formy prawnej czy organizacyjnej funkcjonujących w samorządzie jednostek publicznych.

Analiza SWOT dla Miasta Koło została opracowana w trakcie konsultacji społecznych z udziałem przedstawicieli lokalnej społeczności oraz pod kierunkiem eksperta zewnętrznego. Jest wynikiem spostrzeżeń pracowników Urzędu Miejskiego, radnych, lokalnych liderów i mieszkańców oraz podsumowaniem części diagnostycznej opracowania.

Analiza została przeprowadzona w następujących obszarach strategicznych:

- a) przestrzeń i środowisko,
- b) sfera społeczna,
- c) infrastruktura społeczna,
- d) sfera gospodarcza,
- e) infrastruktura techniczna,
zarządzanie.

Poniżej zamieszczono tabelaryczną prezentację wyników przeprowadzonych warsztatów strategicznych, dotyczących analizy SWOT strategii.

PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ korzystne położenie geograficzne (rzeka Warta, zieleń, blisko A2, Natura 2000) ✓ bliskość Poznania i Łodzi ✓ kanały okalające najstarszą część miasta ✓ unikatowa w skali krajowej wyspa utworzona przez wody płynące starorzeczem Warty ✓ szlaki piesze ✓ czyste powietrze ✓ rzadko występuje zjawisko smogu, ✓ bogata historia, cenne zabytki ✓ źródła geotermalne 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ niewystarczająca liczba tras rowerowych i uboga infrastruktura towarzysząca dla użytkowników tras rowerowych (brak bezpiecznych punktów postoju, samoobsługowych stacji do naprawy rowerów) ✓ korki w godzinach szczytu i weekendy brak rozwiniętej infrastruktury ✓ brak programu mogącego wesprzeć renowację kanałów starorzeczy płynących przez miasto ✓ słabe wykorzystanie potencjału płynącego z położenia nad rzeką Wartą, ✓ słaby stan niektórych zabytków ✓ małe zaangażowanie lokalnej społeczności ✓ oferta kulturalna niedostosowana do wymagań współczesnego turysty oraz społeczności sąsiednich powiatów ✓ niewystarczająca powierzchnia terenów inwestycyjnych ✓ mała ilość parkingów ✓ okresowo występujący smog
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozwój turystyki w szczególności z wykorzystaniem potencjału rzeki ✓ rozwój małej przedsiębiorczości i usług dla dużych, sąsiadujących miast ✓ wykorzystanie potencjału historycznego w rozwoju kultury ✓ rozwój nowych form uczestnictwa w kulturze przy wykorzystaniu nowych technologii. ✓ rosnący popyt na wody geotermalne ✓ duży potencjał przemysłowy ✓ wzrost miejsc pracy, dzięki zagospodarowaniu terenów inwestycyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ niewystarczające fundusze na renowację terenów nadrzecznych oraz kanałów będących wyznacznikiem ruchu turystycznego ✓ malejący poziom inwestycji w tereny nadrzeczne celem zminimalizowania sytuacji powodziowych ✓ niewłaściwe korzystanie z zasobów przyrody (niszczenie przyrody, nadmierna eksploatacja) ✓ obranie niewłaściwego kierunku rozwoju miasta i zaniechania przystąpienia do projektów rozwoju miasta pod kątem przyrodniczych walorów tego miejsca ✓ niewystarczające środki finansowe na trwałość i rozwój instytucji kultury i ich działalność.

SFERA SPOŁECZNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rosnący popyt na zamieszkanie na terenie Miasta ✓ dobra współpraca samorządu miejskiego z Urzędem Pracy w zakresie staży pracowniczych ✓ dobrze działające programy na rzecz rodziny ✓ tradycje wielokulturowości społeczeństwa ✓ przywiązanie do tradycyjnego modelu rodziny ✓ niski poziom patologii i wykluczenia społecznego ✓ dobrze rozwinięta sieć placówek oświatowych ✓ bliska odległość dużego rynku pracy jakim jest Poznań lub Łódź ✓ w miarę niewielki wpływ dużych uzależnień na życie społeczne miasta (narkomania, uzależnienia internetowe itp.) ✓ potencjał ludzi młodych dużo ludzi napływowych z miejscowości sąsiadujących z Kołem ✓ wykwalifikowana kadra pracowników pomocy społecznej ✓ wystarczająca do potrzeb liczba zatrudnionych pracowników merytorycznych ✓ umiejętność szybkiego reagowania w sytuacjach kryzysowych 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wyjazdy do pracy poza Koło ✓ zjawisko starzenia się społeczeństwa występowanie zjawiska marginalizacji rodzin ze względu na występowanie problemów społecznych ✓ niewystarczające zasoby mieszkaniowe dla rodzin ubiegających się o lokale komunalne ✓ postawa roszczeniowa dużej części społeczeństwa ✓ słaby stan techniczny części mieszkań komunalnych ✓ mała liczba atrakcyjnych ofert pracy niewystarczający dostęp do świadczeń zdrowotnych ✓ słaba oferta Urzędu Pracy dla osób bezrobotnych ✓ zbyt mała oferta kursów doszkalających i wspierających małą przedsiębiorczość ✓ małe pozyskiwanie środków na cele społeczne (edukację, znajomość języków obcych itp.) ✓ mała aktywność społeczna mieszkańców ✓ brak zakładów pracy chronionej i ofert pracy dla osób niepełnosprawnych ✓ niewystarczająca opieka nad osobami starszymi i chorymi ✓ znaczna liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku ✓ niechęć do podejmowania leczenia przez uzależnionych oraz współpracy w tym zakresie przez współuzależnionych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ możliwości rozwoju sektora usług rekreacyjno-sportowych, edukacyjnych ✓ szansa na stworzenie społeczeństwa aktywnego i korzystającego z walorów naturalnych i położenia nad rzeką ✓ szansa na stworzenie inkubatora przedsiębiorczości, który mógłby zapewnić pracę zarówno na potrzeby miasta jak i stolicy ✓ szansa na przekwalifikowanie się części społeczeństwa ✓ pozyskanie środków z funduszy zewnętrznych na aktywizację społeczną ✓ szansa na rozwój społeczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ postępujące starzenie się społeczeństwa ✓ wzrost poziomu bezrobocia emigracja wykształconych i przedsiębiorczych młodych ludzi za granicę lub do większych miast ✓ przyzwyczajenie części mieszkańców do wsparcia socjalnego, co skutkuje malejącą aktywnością zawodową ✓ malejąca liczba terenów pod inwestycje ✓ zmniejszanie się ciekawych ofert na rynku pracy ✓ mała aktywność społeczna ze względu na brak ciekawej oferty kulturalnej na terenie miasta ✓ ograniczone możliwości rynku pracy

<ul style="list-style-type: none"> ✓ aktywnego i dążącego do poprawy bytu swojego i swoich dzieci ✓ podjęcie działań w kierunku zatrzymania części młodych ludzi ✓ wspieranie zatrudnienia w ramach prac społeczno-użytecznych ✓ koordynacja działań na rzecz osób starszych 	<p>dla osób niepełnosprawnych</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ występowanie zagrożeń funkcji rodziny: uzależnienie, bezrobocie, przemoc w rodzinie, choroby psychiczne
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozwinięta baza rekreacyjna i sportowa ✓ sprawnie funkcjonujące instytucje kultury ✓ dobrze rozwinięta infrastruktura kultury ✓ wysoki poziom oświaty oraz dobra jakość infrastruktury obiektów oświatowych ✓ dobrze rozwinięta sieć przedszkoli, szkół podstawowych, ponadpodstawowych 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zły stan techniczny obiektów socjalnych ✓ niewystarczające wykorzystanie potencjału kulturowo – społecznego Miasta ✓ słabo zorganizowany system bezpieczeństwa miasta – zbyt mała ilość punktów monitoringu miejskiego, ✓ niewystarczająca jakość infrastruktury sportowo-rekreacyjnej ✓ słaba baza gastronomiczna i hotelowa ✓ zły stan obiektów użyteczności publicznej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ wprowadzenie programu zwiększającego dostępność dla osób niepełnosprawnych w Mieście ✓ planowana modernizacja Muzeum oraz zwiększenie oferty kulturalnej ✓ Planowana adaptacja willi „Sejmik” na siedzibę MTC ✓ rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej z geotermią na potrzeby mieszkańców i turystów ✓ stanie się miastem sypialnią dla osób uciekających od zgiełku dużego miasta np.: Poznań lub Łódź ✓ rozwój sportu i rekreacji wśród dzieci i młodzieży ✓ rosnący popyt na wydarzenia sportowe i kulturalne ✓ ułatwienie dostępu do infrastruktury sportowej dla mieszkańców ✓ dalszy rozwój i rozbudowa bazy sportowej i rekreacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zmniejszenie dostępności do opieki medycznej z powodu limitów na świadczenia zdrowotne ✓ dewastacja mienia publicznego ✓ niewystarczające wykorzystanie potencjału mieszkańców ✓ niewystarczające wykorzystanie środków zewnętrznych na infrastrukturę społeczną ✓ niszczenie środowiska naturalnego wskutek niewłaściwego użytkowania terenów atrakcyjnych turystycznie ✓ postępujący problem uzależnień od urządzeń elektronicznych: zwiększająca się liczba uczniów z dysfunkcjami oraz uczniów z niepełnych rodzin ✓ malejąca liczba urodzeń dzieci ✓ wzrost zapotrzebowania na miejsca w placówkach opieki stacjonarnej ✓ niedostateczne oświetlenie miejsc publicznych szczególnie zagrożonych przestępczością ✓ wzrost kosztów utrzymania szkół i przedszkoli związany m.in. ze stopniowo malejącą liczbą dzieci

SFERA GOSPODARCZA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ atrakcyjne warunki krajobrazowo-przyrodnicze sprzyjające rozwojowi różnych form turystyki, rekreacji, wypoczynku i związanej z nimi działalności gospodarczej ✓ funkcjonowanie na terenie Miasta wielu znanych i dobrze prosperujących firm produkcyjnych i usługowych ✓ wysoki potencjał inwestycyjny Miasta funkcjonowanie zawodów rzemieślniczych ✓ dużo małych i średnich firm i przedsiębiorstw ✓ dobre miejsce na działalność gospodarczą (bliskość autostrady) ✓ bogata historia i cenne zabytki miasta sprzyjają rozwojowi turystyki. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ słaba promocja gospodarcza Miasta ✓ odpływ młodzieży w wieku produkcyjnym ✓ słaba oferta zatrudnienia dla zdolnej młodzieży ✓ odpływ ludności z miasta na wieś ✓ niewystarczająca promocja miasta nakierowana na rozwój turystyki ✓ mało specjalistów do wymagających zawodów ✓ słabo rozwinięta infrastruktura turystyki ✓ słabo rozwinięta infrastruktura i zaplecze rekreacyjne, w szczególności dla rozwoju ekoturystyki i aktywnego wypoczynku.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na rozwój infrastruktury drogowej i ochrony środowiska ✓ funkcjonowanie obwodnicy miasta ✓ możliwość stania się miastem niskoemisyjnym przy wsparciu zewnętrznym ✓ rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej szansą na rozwój biznesu i zatrudnienia na rynku lokalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ słaba koordynacja i współpraca podmiotów mogących współistnieć i współdziałać na rzecz rozwoju turystyki ✓ odpływ młodzieży w wieku produkcyjnym ✓ mało specjalistów z dziedzin pożądanых w przemyśle i usługach

ZARZĄDZANIE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ satysfakcjonująca obsługa mieszkańców przez administrację samorządową ✓ wykwalifikowana kadra pracowników samorządowych ✓ skuteczność samorządu w pozyskiwaniu środków zewnętrznych ✓ dobra baza firm i instytucji wspierających w pozyskaniu źródeł zewnętrznego finansowania ✓ zamożne jednostki w środowisku lokalnym mogące samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ duże nakłady na oświatę ✓ mało aktywni mieszkańcy ✓ słaba promocja Miasta ✓ mała promocja organizacji społecznych działających na terenie Miasta ✓ niskie zaangażowanie społeczności w sprawy ogólnospołeczne na terenie Miasta ✓ brak spójnego i długofalowego programu rozwoju Miasta ✓ niski poziom dochodów z podatków

spełniać swoje plany z pożytkiem dla otoczenia ✓ rozwinięty kapitał społeczny – aktywne organizacje pozarządowe	lokalnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ wzrost zaangażowania społecznego w działania miejskie ✓ zwiększenie kontroli społecznej procesów decyzyjnych ✓ rozwój współpracy instytucji samorządowych z przedstawicielami sektora społecznego i prywatnego ✓ dodatkowa motywacja pracowników samorządowych adekwatna do uzyskanych efektów pracy ✓ efektywne wykorzystanie kapitału społecznego w procesie realizacji strategii rozwoju Miasta ✓ zwiększenie poziomu pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację inwestycji samorządowych. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ spadek dochodów własnych Miasta, związany z powiększeniem zakresu zadań przy braku pełnego pokrycia ich kosztów. ✓ brak korzystnych zmian w zasadach finansowania oświaty z budżetu państwa ✓ uszczuplenie dochodów budżetowych wskutek zmian systemowych, co prowadzi do ograniczania wydajności tych dochodów. ✓ wzrost kosztów świadczonych usług publicznych powodujący niezadowolenie społeczne ✓ ryzyko konieczności ograniczania inwestycji, skutkujące negatywnym wpływem na rozwój Miasta

IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Rozwój gospodarczy Miasta zależy od działań i stanowiska władz lokalnych oraz zaangażowania, aktywności i współpracy partnerów społecznych i gospodarczych.

Powinny one spełniać następujące cele:

- a) wspieranie lokalnej przedsiębiorczości;
- b) zachęcanie nowych inwestorów do inwestowania na terenie Miasta poprzez stwarzanie udogodnień organizacyjnych i prawnych;
- c) poprawę infrastruktury technicznej, w tym budynków użyteczności publicznej;
- d) bardziej efektywne wykorzystanie potencjału turystycznego i walorów przyrodniczych;
- e) podnoszenie kwalifikacji i umiejętności mieszkańców;
- f) aktywizację społeczności lokalnej.

Najważniejszymi czynnikami rozwoju lokalnego są:

- a) zatrudnienie – ważne jest powstawanie nowych firm i rozwój istniejących, co prowadzi do tworzenia nowych miejsc pracy oraz wprowadzanie nowych technologii;
- b) baza dla rozwoju – np. zasoby środowiska naturalnego, rozwinięta infrastruktura, dogodne tereny pod inwestycje, przedsiębiorczość, jakość kadr;
- c) zalety lokalizacji – położenie geograficzne Miasta oraz dogodna komunikacja – jeżeli Miasto jest miejscem do którego łatwo dojechać oraz będzie dobrze rozwinięta łączność komunikacyjna, zwiększa się atrakcyjność miasta pod względem inwestycyjnym i turystycznym;
- d) zasoby wiedzy – ważne są kwalifikacje i umiejętności mieszkańców.

Wymienione wyżej czynniki są uniwersalne z punktu widzenia każdego miasta, w przypadku miasta Koła należałoby je dostosować do zdiagnozowanych uwarunkowań rozwoju społeczno-gospodarczego:

- a) zewnętrzna i wewnętrzna spójność komunikacyjna obszaru Miasta - sprzyja sprawnie funkcjonującemu transportowi publicznemu (dogodny dojazd do pracy, szkół i miejsca zamieszkania), optymalnemu wykorzystaniu zasobów Miasta (m.in. elastyczne wykorzystanie budynków oświatowych, infrastruktury społecznej), poprawie warunków życia mieszkańców, rozwojowi lokalnego rynku zbytu i pracy, integracji mieszkańców, zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej Miasta i ochronie środowiska naturalnego.
- b) atrakcyjność inwestycyjna powiązana z istniejącym potencjałem turystycznym, jako podstawowy czynnik rozwoju gospodarczego miasta

- spowoduje lokalizację przedsiębiorstw usługowych, produkcyjnych, rozwój rynków zbytu i zaopatrzenia, dostępność usług specjalistycznych;
- c) dostępność komunikacyjna jako podstawowy warunek lokalizacji przedsiębiorstw produkcyjnych, usługowych i handlowych oraz zabudowy mieszkaniowej - przyrostu liczby stałych mieszkańców;
  - d) odpowiednia polityka promocji, informacji i współpracy będzie stanowić płaszczyznę eksponowania istniejących potencjałów.

Podsumowaniem diagnozy strategicznej są wnioski i rekomendacje dotyczące przyszłych kierunków rozwoju. Projekcja przyszłości jest obrazowym przedstawieniem możliwości rozwojowych, jakie stwarzają uwarunkowania zewnętrzne i szanse tkwiące w uwarunkowaniach wewnętrznych, z uwzględnieniem ograniczeń tkwiących w sferach społeczno - gospodarczej i przyrodniczej.

Analiza potencjału miasta wskazuje na możliwość rozwoju kilku funkcji miasta Koła, które powinny stać się dla niej głównymi wytycznymi rozwoju i doprowadzić do pożądanых przeobrażeń społeczno-gospodarczych:

- a) funkcja turystyczna,
- b) funkcja społeczna,
- c) funkcja mieszkaniowo-rekreacyjna,
- d) funkcja gospodarcza,
- e) funkcja ochrony środowiska.

Diagnoza sytuacji miasta Koła oraz przeprowadzona analiza SWOT wskazuje na to, że obecnie główny nacisk należy położyć na turystykę, zrównoważoną gospodarkę i aktywne społeczeństwo. Stan środowiska naturalnego nie stanowi zagrożenia dla rozwoju miasta, zaś istniejące potencjały przyrodnicze i turystyczne stanowią doskonałe uwarunkowanie rozwojowe. Nie oznacza to jednak, że środowisko naturalne może pozostawać poza uwagą społeczną. Obecny, dobry stan środowiska naturalnego nie zwalnia władz miasta oraz mieszkańców z podejmowania przedsięwzięć inwestycyjnych służących dalszej jego ochronie, w szczególności dbania o gospodarkę wodno-ściekową oraz w zakresie odpadami. Wyrównanie szans rozwojowych wszystkich dziedzin jest warunkiem postępu, przez który należy rozumieć poprawę ogólnej zamożności i warunków życia człowieka.

Szansą rozwojową dla miasta Koła jest rozwój małej i średniej przedsiębiorczości w kierunku turystyki i rekreacji, co jest jednym z najważniejszych niewykorzystanych dotychczas przez miasto możliwości rozwoju. Miasto, poprzez czyste środowisko naturalne i piękno krajobrazu stanowi bardzo atrakcyjne miejsce do zamieszkania lub odpoczynku. Jednocześnie należy zadbać o społeczną sferę życia człowieka. Innymi słowy działania dotyczące rozwoju miasta powinny iść w kierunku poprawy jakości i poziomu życia mieszkańców poprzez poprawę infrastruktury, stworzenie warunków do dalszego rozwoju przedsiębiorczości, tworzenia nowych miejsc pracy oraz promocję i zachowanie walorów krajobrazu i środowiska.

Należy więc:

- a) wykorzystać walory środowiskowe i kulturowe do rozwoju turystyki, w tym agroturystyki i turystyki weekendowej a także rekreacji, co stanowić może podstawowe lub dodatkowe źródło dochodów mieszkańców
- b) rozwinąć małą infrastrukturę rekreacyjną i turystyczną
  - a. poprawić infrastrukturę drogową i towarzyszącą, zwłaszcza drogi, ścieżki rowerowe, chodniki, parkingi.
  - b. wspierać lokalne inicjatywy podejmowania działalności gospodarczej, w tym związanej z usługami turystycznymi i tworzyć warunki zachęcające do lokalizowania na terenie Miasta przedsiębiorstw,
  - c. wspierać mieszkańców w procesie podnoszenia wiedzy i kwalifikacji, oraz inicjatywach społecznych i gospodarczych,
  - d. umacniać pozycję miejscowości Koło, jako silnego ośrodka kultury, i przedsiębiorczości, ośrodka zapewniającego kompleksowe usługi dla mieszkańców.

V. ANALIZA PROBLEMÓW GMIMY MIEJSKIEJ KOŁO

Zasadniczym punktem wyjścia w procesie opracowania Strategii Rozwoju jest przeprowadzenie analizy problemów. Pozwala to na dokonanie bardziej szczegółowego opisu rzeczywistości, uwzględniającego wszystkie dziedziny działalności, które ze względu na pewne niedociągnięcia wymagają działań naprawczych.

Analizę problemów miasta przeprowadzono w oparciu o wyniki badania ankietowego, w którym wzięli udział zainteresowani przedstawiciele społeczności lokalnej miasta Koła (222 osoby).

Zidentyfikowane problemy zostały odniesione do poszczególnych dziedzin związanych z funkcjonowaniem samorządu gminnego i zostały podzielone na 18 zasadniczych kategorii, które znajdują odzwierciedlenie w zadaniach i kompetencjach przypisanych do istoty miasta.

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW:

Obszar I: edukacja publiczna

- a) bardzo duże nakłady na szkolnictwo – największa wartość wydatków, związana jest z wydatkami na oświatę,
- b) niewystarczające subwencje z budżetu państwa,
- c) słabo rozwinięta infrastruktura przedszkolna,
- d) niewystarczająca ilość sal gimnastycznych,
- e) skromna oferta zajęć pozalekcyjnych,
- f) skromna oferta zajęć dla osób niepełnosprawnych,
- g) niewystarczające wyposażenie techniczne i edukacyjne w szkołach.

Obszar II: kultura, biblioteki gminne i inne instytucje kultury oraz ochrona zabytków

- a) zły stan techniczny budynków kultury,
- b) duża ilość zabytków, które wymagają dużych nakładów finansowych w celu zachowania ich właściwego stanu technicznego i użytkowego,
- c) słaba oferta kulturalna miasta,
- d) złe warunki lokalowe instytucji kulturalnych, niedostateczne wyposażenia techniczne,
- e) niskie nakłady finansowe na wprowadzenie i zastosowanie nowych technologii,

- f) bariery architektoniczne w dostępie do kultury dla osób niepełnosprawnych
słaba współpraca między instytucjami kultury i innymi jednostkami publicznymi i społecznymi,
- g) niedostateczna promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego,
- h) małe zainteresowanie wśród mieszkańców istniejącą ofertą wydarzeń kulturalnych,
- i) niewystarczający udział dzieci i młodzieży w życiu kulturalnym Miasta,
- j) niewystarczająca promocja bogactwa kulturowego Miasta wewnątrz i na zewnątrz.

Obszar III: przedsiębiorczość, wsparcie rolnictwa, zbytnie produktów lokalnych, targowiska i hale targowe, tereny inwestycyjne, obsługa inwestorów, wsparcie i obsługa z biznesem

- a) niewystarczająca ilość terenów inwestycyjnych,
- b) brak nowoczesnego targowiska miejskiego z zapleczem sanitarnym i halami wielosezonowymi,
- c) mała ilość wydzielonych terenów inwestycyjnych dla nowych zakładów produkcyjnych i usługowych,
- d) niewystarczające wsparcie biznesu w postaci ulg i zwolnień podatkowych,
- e) niewystarczająca liczba nowych inwestorów.

Obszar IV: porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa, w tym wyposażenie i utrzymanie gminnego magazynu przeciwpowodziowego

- a) słabo rozwinięta baza monitoringu miejskiego,
- b) wandalizm i wzrost patologii społecznych oraz nagromadzenie niebezpiecznych zjawisk, szczególnie w środowiskach ludzi młodych,
- c) słabe wyposażenie ochrony przeciwpożarowej,
- d) niska świadomość ekologiczna mieszkańców,
- e) niewystarczające rozwiązania, dotyczące zapobieganiu narkomanii wśród młodzieży,
- f) zagrożenie klęskami żywiołowymi (susze, podtopienia).

Obszar V: ład przestrzenny, gospodarka nieruchomościami, ochrona środowiska i przyrody oraz gospodarka wodna

- a) niewystarczająca ilość terenów uzbrojonych pod inwestycje i mieszkalnictwo słabe wykorzystanie retencji wody poprzez możliwość jej gromadzenia, w naturalnych zbiornikach wodnych,
- b) niewystarczająca ilość terenów pod inwestycje gospodarcze, przestarzała baza lokalowa zasobu komunalnego,
- c) niewystarczająca edukacja ekologiczna w zakresie gospodarki odpadami, brak planu wykorzystania rzeki Warty jako waloru turystycznego miasta,
- d) brak uregulowań dotyczących kanałów, stanowiących bogactwo naturalne miasta.

Obszar VI: kultura fizyczna i turystyka, w tym tereny rekreacyjne i urządzenia sportowe IV: porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli oraz ochrona przeciw

- a) duże nakłady na utrzymanie obiektów sportowych,
- b) brak programu promocji i rozwoju turystyki miasta niedofinansowanie instytucji kultury fizycznej,
- c) niewystarczająca liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych na obszarach dużych osiedli mieszkaniowych,
- d) skromna oferta zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych,
- e) niewystarczająca edukacja w zakresie kultury fizycznej słabo rozwinięta komunikacja turystyczna.

Obszar VII: gminne drogi, ulice, mosty, place oraz organizacja ruchu drogowego

- a) korki w mieście w godzinach szczytu,
- b) mała ilość miejsc parkingowych w centrum miasta niewystarczająco dobry stan dróg i ulic,
- c) duża część dróg gruntowych,
- d) niewystarczająca infrastruktura związana z ruchem rowerowym,
- e) mała liczba połączeń istniejącej komunikacji rowerowej na drogach z drogami kategorii powiatowej, wojewódzkiej i krajowej.

Obszar VIII: zieleń gminna i zadrzewienia, parki

- a) zły stan i słabe zagospodarowanie parków miejskich, w tym drzewostanu na terenie miasta,
- b) niewystarczająca liczba nowych nasadzeń drzew i właściwej gospodarki pielęgnacyjnej drzew w mieście,
- c) niewystarczające zagospodarowanie terenów zielonych na obszarze Miasta
- d) słabo zagospodarowane nieużytki.

Obszar IX: współpraca Miasta i organizacji z innymi Miastami, powiatem, ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw, współpraca władz z przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi

- a) słabe wykorzystanie istniejącej współpracy międzynarodowej Miasta dla rozwoju społecznego i gospodarczego,

Obszar X: promocja Miasta wewnątrz i na zewnątrz, działania, polityka, efekty

- a) promocja Miasta odbywa się głównie na poziomie wewnętrznym,
- b) zbyt niskie nakłady na promocję Miasta na zewnątrz,
- c) niewystarczająca oferta cyklicznych, regionalnych imprez promujących inicjatywy związane z udziałem w targach, pokazach zewnętrznych, słabo rozwinięta promocja produktów lokalnych,
- d) brak programu promocji i rozwoju produktów lokalnych na terenie Miasta słaba promocja w środkach masowego przekazu.

Obszar XI: aktywność społeczna, konsultacje społeczne, wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej, współpraca z organizacjami pozarządowymi, polityka informacyjna władz Miasta, działalność i aktywność radnych

- a) słaba aktywność społeczna mieszkańców Miasta,
- b) skromna oferta przedsięwzięć aktywizujących dla mieszkańców,
- c) słaby udział w partycypacji lokalnej młodzieży w życiu,
- d) słabe poczucie tożsamości i odpowiedzialności za swój teren.

Obszar XII: gminne budownictwo mieszkaniowe

- a) mała ilość terenów odpowiednio przygotowanych pod budownictwo mieszkaniowe,
- b) długi czas oczekiwania na mieszkania komunalne, zbyt mała liczba tanich mieszkań komunalnych zły stan techniczny mieszkań komunalnych,
- c) zadłużone mieszkania komunalne z tytułu niepłacenia czynszów przez lokatorów,
- d) niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych i chronionych.

Obszar XIII: pomoc społeczna

- a) niewystarczająco rozwinięte specjalistyczne poradnictwo (radca prawny, psycholog, pedagog),
- b) skromna oferta wydarzeń kulturalnych dla osób starszych,
- c) zbyt duże zapotrzebowanie na pomoc społeczną w stosunku do możliwości Miasta,
- d) braki w dostępie do mieszkań komunalnych.

Obszar XIV: ochrona i promocja zdrowia

- a) zbyt długie kolejki do lekarzy,
- b) słaba dostępność do badań profilaktycznych,
- c) niewystarczające wyposażenie podmiotów zdrowia,
- d) utrudniony dostęp do bezpłatnych zajęć rehabilitacyjnych dla osób starszych,
- e) brak wystarczających nakładów finansowych na doposażanie przychodni mała ilość programów promujących zdrowy tryb życia,
- f) słaba współpraca z placówkami oświaty w celu promocji prozdrowotnych zachowań.

Obszar XV: lokalny transport zbiorowy

- a) niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych na obszarze Miasta,
- b) słabe zachęty do korzystania z transportu lokalnego.

Obszar XVI: wodociągi i zaopatrzenie w wodę, kanalizacja, usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, utrzymanie czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwienie odpadów komunalnych, zaopatrzenie w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz

- a) niska świadomość ekologiczna społeczeństwa w zakresie gospodarki odpadami, niska świadomość społeczna w zakresie oszczędności wody i gospodarki ściekowej,
- b) słabo rozwinięty system odnawialnych źródeł energii.

Obszar XVII: polityka prorodzinna, w tym zapewnienie kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej

- a) niewystarczająca ilość darmowych badań dla kobiet w ramach profilaktyki raka piersi, szyjki macicy, finansowanych przez Miasto,
- b) brak programów pomocy psychicznej dla dzieci i młodzieży,
- c) brak cyklicznych wizyt domowych (np.: u kobiet w ciąży, osób starszych) utrudniony dostęp do specjalistów.

Obszar XVIII: miejskie obiekty i urządzenia użyteczności publicznej oraz obiekty administracyjne.

- a) niewystarczająco dobry stan techniczny obiektów administracyjnych,
- b) niektóre obiekty wymagają bardziej efektywnego wykorzystania niewystarczające nakłady odtworzeniowe i remontowe,
- c) niewystarczająca dbałość o utrzymanie istniejących obiektów,
- d) niedostosowanie niektórych budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych.

VI. MISJA, WIZJA - CEL GENERALNY STRATEGII

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych Miasta. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
- 2) miejskich dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
- 4) działalności w zakresie telekomunikacji; lokalnego transportu zbiorowego;
- 5) ochrony zdrowia;
- 6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych;
- 7) miejskiego budownictwa mieszkaniowego;
- 8) edukacji publicznej;
- 9) kultury, w tym bibliotek miejskich i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
- 11) targowisk i hal targowych;
- 12) zieleni miejskiej i zadrzewień;
- 13) cmentarza komunalnego;
- 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej,
- 15) utrzymania miejskich obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
- 16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej;
- 17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
- 18) promocji Miasta;
- 19) współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych;
- 20) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Zatem celem działania Miasta jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, co można rozumieć jako misję zapewnienia jak najlepszych warunków świadczenia usług społecznych, a co za tym idzie dążenie Miasta Koła do wyrównywania dysproporcji pomiędzy Miastem, a innymi rejonami województwa wielkopolskiego o wysokim poziomie rozwoju, co pozwoliłoby na stworzenie mieszkańcom optymalnych warunków do życia i rozwoju działalności.

Jako wynik z prac nad Strategią Rozwoju Miasta Koła na lata 2026-2030 powstała nowa propozycja misji Miasta, która częściowo bazuje na misji dotychczas obowiązującej.

Misja jest publiczną, jawną deklaracją wartości wyznawanych przez członków wspólnoty samorządowej, które powinny być stałe w okresie jej funkcjonowania.

Misja i wynikające z niej cele strategiczne Miasta Koła zostały wypracowane w trakcie procesu konsultacji strategicznych i są kontynuacją ustalonych kierunków rozwoju zawartych w Strategii Rozwoju Miasta Koło 2021-2025 roku.

W procesie formułowania misji Miasta Koło wzięto pod uwagę zarówno istotę i cel działania samorządu, przeprowadzone analizy obszarów problemowych jak również wypracowane podczas warsztatów strategicznych kierunki rozwoju. Pozwoliło to na sformułowanie misji strategicznej niniejszej Strategii Rozwoju.

Misja Miasta Koła do 2030 r

Celem nadrzędnym Miasta Koła jest kreowanie dynamicznego i konkurencyjnego rozwoju społeczno-gospodarczego oraz poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wykorzystanie walorów turystycznych, historycznych i przyrodniczych, rozwój infrastruktury technicznej, wzmacnianie lokalnego biznesu, wdrażanie innowacji społecznych i technologicznych oraz promocja i rozwój produktów lokalnych.

Koncepcja rozwoju uznaje równorzędną wartość społeczeństwa, gospodarki i środowiska naturalnego – nie faworyzuje ani nie degraduje roli żadnego z tych trzech elementów, lecz wytycza kierunki ich rozwoju. Przyjmuje się więc założenie, że gospodarka nie może się rozwijać kosztem ludzi i przyrody, człowiek nie może rozwijać się kosztem gospodarki i przyrody, ale także przyroda nie może być ważniejsza niż człowiek i gospodarka.

Osiągnięcie zakładanego celu generalnego strategii rozwoju jest nierozzerwalnie związane z prowadzoną polityką rozwoju lokalnego. Polityka rozwoju lokalnego rozumiana jest jako świadoma i celowa działalność organów samorządu, zmierzająca do systematycznej poprawy konkurencyjności podmiotów gospodarczych i poziomu życia mieszkańców oraz wzrostu potencjału gospodarczego regionów, przyczyniającego się ostatecznie do rozwoju społeczno – gospodarczego kraju.

VII. OBSZARY PRIORYTETOWE - CELE STRATEGICZNE

Cele strategiczne formułuje się w obszarach priorytetowych – to jest tych aspektach życia społecznego i gospodarczego, które mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia stanu rzeczy określonego w celu generalnym strategii.

Celem nadrzędnym Miasta Koła jest kreowanie dynamicznego i konkurencyjnego rozwoju społeczno-gospodarczego oraz poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wykorzystanie walorów turystycznych, historycznych i przyrodniczych, rozwój infrastruktury technicznej, wzmacnianie lokalnego biznesu, wdrażanie innowacji społecznych i technologicznych oraz promocja i rozwój produktów lokalnych.

Aby ten cel mógł być zrealizowany, należy podjąć działania w następujących domenach rozwojowych:

Rys. Domeny rozwojowe Miasta

Cel generalny Strategii oraz wynikające z niego priorytety – kierunki rozwoju Miasta, osiągnięty zostanie poprzez realizację celów strategicznych.

Dla Strategii Rozwoju Miasta Koła, w perspektywie lat 2026– 2030 wyznaczono następujące cele strategiczne:

Domena I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY

Cel strategiczny 1: Poprawa atrakcyjności społecznej i gospodarczej poprzez właściwe gospodarowanie zasobami Miasta, przestrzenią oraz ochronę środowiska naturalnego i przyrody

Cel strategiczny 2: Poprawa jakości i funkcjonalności oraz rozwój infrastruktury drogowej, komunikacyjnej i energetycznej

Cel strategiczny 3: Poprawa infrastruktury użyteczności publicznej dla seniorów

Cel strategiczny 4: Promocja i tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości oraz podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru

Cel strategiczny 5: Poprawa atrakcyjności turystycznej Miasta i wielokierunkowy rozwój turystyki poprzez efektywne wykorzystanie potencjału przyrodniczego, położenia i dziedzictwa kulturowego

Cel strategiczny 6: Poprawa i rozwój działań promocyjnych Miasta w oparciu o współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w kraju i za granicą

Domena II ROZWÓJ SPOŁECZNY

Cel strategiczny 1: Wspieranie jakości i efektywności kształcenia poprzez poprawę infrastruktury oświatowej oraz warunków funkcjonowania placówek edukacyjnych

Cel strategiczny 2: Promocja i ochrona zdrowia mieszkańców poprzez rozwój profilaktyki zdrowotnej, poprawę infrastruktury i opieki medycznej oraz promocję aktywności fizycznej mieszkańców

Cel strategiczny 3: Poprawa jakości życia osób potrzebujących poprzez zwiększenie jakości i efektywności pomocy społecznej oraz realizację działań na rzecz rodziny i osób wykluczonych

Cel strategiczny 4: Rozwój infrastruktury kulturalnej i poprawa jakości oraz pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego

Cel strategiczny 5: Poprawa i rozwój infrastruktury oraz aktywności sportowej i rekreacyjnej

Cel strategiczny 6: Poprawa bezpieczeństwa lokalnej społeczności oraz zapewnienie porządku publicznego poprzez edukację, wychowanie oraz wspieranie i profesjonalizację działalności podmiotów systemu szybkiego reagowania

Cel strategiczny 7: Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz poprawa efektywności i jakości działania administracji samorządowej

VIII. CELE OPERACYJNE

Cele operacyjne stanowią uszczegółowienie celów strategicznych i są podstawą dla określenia kierunków działań, co przekłada się w dalszym etapie planowania na wyznaczenie szczegółowych zadań do realizacji. W ten sposób cele operacyjne stanowią podstawę i uzasadnienie do umieszczania konkretnych zadań w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Określenie celów operacyjnych zostało zdeterminowane wynikami przeprowadzonych badań ankietowych, konsultacji strategicznych oraz strategicznej diagnozy obszaru miasta Koła.

Z planowaniem strategicznym nierozzerwalnie winien być związany system pomiaru efektów w formie wskaźników obrazujących miarę postępu i skuteczności wdrażania celów zawartych w Strategii.

W metodologii planowania strategicznego stosuje się najczęściej wskaźniki na poziomie:

- a) produktu;
- b) rezultatu;
- c) oddziaływania.

Produkt to bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia, mierzony konkretnymi wielkościami. Produkt jest wynikiem interwencji w stan aktualny.

Rezultat to bezpośredni wpływ zrealizowanego produktu na otoczenie społeczno – ekonomiczne, uzyskany natychmiast po zakończeniu danego projektu. Dostarczają one informacji o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku wdrożenia projektu u beneficjentów pomocy, bezpośrednio po uzyskaniu przez nich wsparcia.

Oddziaływanie to długofalowe konsekwencje zrealizowanego produktu, wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów, a także pośrednie konsekwencje dla innych adresatów, którzy skorzystali w wyniku realizacji projektu.

Pomiar efektów wdrażania Strategii mierzony będzie poprzez zestaw wskaźników obrazujących miarę postępu i skuteczności realizacji celów strategicznych zawartych w tym dokumencie.

Zestawienie Celów wraz ze Wskaźnikami przedstawiono w Załączniku nr 1.

IX. ZGODNOŚĆ CELU GŁÓWNEGO I CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI WYŻSZEGO RZĘDU

Cel główny Strategii oraz cele szczegółowe są zgodne z następującymi dokumentami:

- 1) średniookresowa strategia rozwoju kraju - dokument określający podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, na okres 10-15 lat, oraz szczegółowe działania na okres 4 lat, realizowany przez inne strategie rozwoju i strategie rozwoju województwa oraz za pomocą programów, z uwzględnieniem okresu programowania Unii Europejskiej;
- 2) inne strategie rozwoju - dokumenty określające podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju, odnoszące się do sektorów, dziedzin, regionów lub rozwoju przestrzennego;
- 3) strategia rozwoju województwa - dokument, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy o samorządzie województwa;
- 4) strategia rozwoju gminy - dokument, o którym mowa w art. 10e ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Do głównych dokumentów strategicznych, w oparciu o które prowadzona jest polityka rozwoju, należy Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)

Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2026-2030 jest zgodna z przepisami i wytycznymi unijnymi:

Przyjęta przez Komisję Europejską projekty wniosków ustawodawczych w zakresie Polityki Spójności na lata 2021-2027 definiują 18 nowych celów szczegółowych Polityki Spójności.

Są to:

- 1) zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii;
- 2) czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw i rządów; sprzyjanie wzrostowi i konkurencyjności MŚP;
- 3) rozwijanie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości.
- 4) bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym,
- 5) promowanie środków na rzecz efektywności energetycznej; promowanie odnawialnych źródeł energii;
- 6) rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania na szczeblu lokalnym;
- 7) wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe;
- 8) wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym;
- 9) sprzyjanie bioróżnorodności i rozwojowi zielonej infrastruktury w środowisku miejskim oraz zmniejszanie zanieczyszczenia;
- 10) udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych;

- 11) rozwój zrównoważonej, inteligentnej, bezpiecznej i intermodalnej sieci TEN-T odpornej na zmianę klimatu;
- 12) rozwój zrównoważonej, inteligentnej i intermodalnej mobilności odpornej na zmianę klimatu na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do sieci TEN-T i mobilności transgranicznej;
- 13) wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej.
- 14) poprawa skuteczności rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia poprzez rozwój innowacji społecznych i infrastruktury;
- 15) poprawa dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury;
- 16) zwiększenie integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności, migrantów i grup w niekorzystnej sytuacji poprzez zintegrowane działania obejmujące mieszkalnictwo i usługi społeczne;
- 17) zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej poprzez rozwój infrastruktury, w tym podstawowej opieki zdrowotnej.
- 18) Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych, poprzez wspieranie oddolnych strategii rozwoju.

X. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII

Mechanizmy wdrażania Strategii

Realizacja Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2026-2030 uzależniona jest od możliwości finansowych Miasta oraz od wysokości uzyskanych środków, zarówno krajowych jak i w ramach funduszy Unii Europejskiej.

W celu efektywnego wdrażania Strategii konieczna będzie koordynacja działań na poziomie Miasta. Rolę koordynatora pełnił będzie powołany zespół do zadań, którego należało będzie:

- 1) opiniowanie zmian i uzupełnień Strategii;
- 2) zapewnienie zgodności realizacji Strategii z obowiązującymi przepisami (w zakresie zamówień publicznych, ochrony środowiska, ochrony dóbr dziedzictwa kulturowego);
- 3) promocja Strategii;
- 4) sporządzanie materiałów informacyjnych na temat wdrażania Strategii, sporządzanie informacji o nieprawidłowościach w realizacji Strategii; monitorowanie działań związanych z realizacją Strategii.

Instytucją wdrażającą Strategię Rozwoju Miasta Koła na lata 2026-2030 jest Burmistrz Miasta, na którym spoczywa obowiązek:

- 1) opracowania i składania wniosków o dotacje;
- 2) kontroli formalnej składanych wniosków i ich zgodności z obowiązującymi procedurami;
- 3) zapewnienie informacji o finansowaniu projektów.

Monitoring Strategii polegał będzie na kontroli przebiegu realizacji projektów i zadań, prowadzących do osiągnięcia celów operacyjnych oraz celów strategicznych. Ocena stopnia realizacji Strategii służyła będzie przede wszystkim do oszacowania uzyskanych efektów z realizacji poszczególnych projektów.

Oceniając projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej przyjmuje się następujące typy ocen:

- ex – ante – przed realizacją projektu;
- mid – term – w połowie realizacji projektu; ex – post – a zakończenie projektu;
- on – going – na bieżąco;

Czynnikiem decydującym o realizacji Strategii jest współpraca pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi. Drugim istotnym czynnikiem w rozwoju miasta jest komunikacja władz samorządowych z mieszkańcami miasta oraz otoczeniem zewnętrznym. Współpraca międzysektorowa miała miejsce na etapie opracowania Strategii, gdzie wszyscy wspólnie wyznaczyli kierunek działania miasta Koła. Współpraca ta będzie dalej prowadzona w odniesieniu do podejmowanych zadań inwestycyjnych i o charakterze nieinwestycyjnym.

Aktualizacja Strategii

Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2026-2030 jest dokumentem otwartym i podlegała będzie aktualizacji w miarę potrzeb lokalnych. Podstawą do aktualizacji Strategii będzie:

- 1) analiza postępu w realizacji zadań podjętych w Strategii;
- 2) zmiany w lokalnej sytuacji społeczno-gospodarczej, np. nowe, pojawiające się problemy i uwarunkowania;
- 3) zmiany w otoczeniu zewnętrznym, będące np. źródłem szans rozwojowych.

Promocja i informowanie o Strategii

Promocja Strategii jest jednym z podstawowych elementów zapewniających realizację celów w poszczególnych fazach wdrażania Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2026-2030. Jest ona ściśle powiązana z celami strategicznymi oraz zakładanymi rezultatami.

Celem działań promocyjnych jest rozpowszechnienie założeń Strategii wśród mieszkańców poprzez zastosowanie różnorodnych środków komunikacji społecznej. Realizacja Strategii zależy od skutecznie przeprowadzonej kampanii promocyjnej, która musi być dobrze zaplanowana i profesjonalnie zrealizowana z wykorzystaniem odpowiednich metod i instrumentów promocji.

Założenia działań promocyjnych

Działania promocyjne realizowane w ramach Strategii będą prowadzone na dwóch płaszczyznach:

- a. budowanie kanałów komunikacyjnych w celu uzyskania akceptacji społecznej dla działań projektowych.
- b. prowadzenie akcji promocyjnych działań projektowych prowadzących do efektywnego pozyskania potencjalnych beneficjentów i zmotywowania ich do aktywnego udziału we wdrażaniu Strategii.

Odbiorcy działań promocyjnych

Odbiorcy bezpośredni (beneficjenci ostateczni): mieszkańcy Miasta, turyści, potencjalni inwestorzy.

Odbiorcy pośredni: władze lokalne, regionalne, instytucje współpracujące w ramach realizacji Strategii media lokalne i regionalne.

Zasięg promocji

Promocja Strategii obejmie swoim zasięgiem Miasto Koło. Ponadto zakłada się rozpowszechnienie celów i efektów wdrażania Strategii na poziomie ościennych powiatów i całego województwa wielkopolskiego.

Główne działania promocyjne

Lp.	Nazwa działania	Cel	Miejsce realizacji	Zasięg oddziaływania
1.	Prowadzenie akcji informacyjno-promocyjnej wśród mieszkańców (spotkania, seminaria tematyczne, panele)	Zaangażowanie mieszkańców w proces tworzenia projektów lokalnych zgodnych z założeniami Strategii	Miasto Koło	Województwo Wielkopolskie
2.	Prowadzenie akcji rozpowszechniającej wdrożone projekty	Określenie efektów projektów i rozpowszechnienie ich na poziomie lokalnym i regionalnym	Miasto Koło	Województwo Wielkopolskie

Za wdrażanie Strategii na poziomie operacyjnym będzie odpowiedzialny Urząd Miejski w Kole, którego zadaniem będzie organizowanie i przeprowadzanie odpowiednich działań. Wśród działań najściślej związanych z realizacją projektów wynikających ze Strategii Rozwoju wskazać należy:

Sprawy techniczno – inwestycyjne, w tym między innymi:

- 1) prowadzenie procedur przetargowych dotyczących zamówień publicznych, obsługa procesów inwestycyjnych Miasta;
- 2) utrzymywanie bądź nadzór technicznych nad obiektami użyteczności publicznej, terenami zieleni, drogami publicznymi, itp.;
- 3) zarządzanie mieniem komunalnym oraz racjonalne gospodarowanie zasobem nieruchomości;
- 4) zarządzanie zagospodarowaniem przestrzennym, zarządzanie ochroną środowiska.

Sprawy finansowo – księgowo, w tym między innymi:

- 1) obsługa finansowa budżetu, w tym prowadzenie rozliczeń inwestycji miejskich;
- 2) podejmowanie działań w celu pozyskania środków spoza budżetu Miasta na realizację zadań własnych;

Sprawy związane z promocją Miasta, kontaktami z mediami, turystyką, itd., w tym między innymi:

- 1) promocja Miasta;
- 2) współpraca zagraniczna;
- 3) nadzorowanie i współuczestniczenie w działaniach z zakresu turystyki, kultury, rekreacji i kultury.

System wdrażania na poziomie Urzędu Miejskiego obejmować będzie następujące działania:

- 1) przygotowanie dokumentacji zadań objętych Strategią, występowanie z wnioskami o dofinansowanie;
- 2) przeprowadzenie procedur wyboru wykonawców zadań, kontraktowanie, monitorowanie przebiegu prac w ramach poszczególnych projektów;
- 3) raportowanie kwartalne i roczne;
- 4) przygotowanie propozycji dotyczących korekt w zakresie poszczególnych zadań, prowadzenie rozliczeń finansowych;
- 5) prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych.

Za poszczególne zakresy zadań odpowiadają osoby – pracownicy Urzędu Miejskiego, zgodnie ze swoją właściwością i zakresem odpowiedzialności. Oprócz pracowników Urzędu Miejskiego we wdrażaniu Strategii uczestniczyć będą jednostki organizacyjne Miasta.

Warunkiem niezbędnym dla wdrożenia Strategii jest również uwzględnianie wydatków z nią związanych w kolejnych budżetach na lata 2026 – 2030. Za ten element odpowiada Rada Miejska. Dlatego też organ wykonawczy Miasta przedkładając Radzie projekty budżetów winien przetransponować do nich założenia finansowe zawarte w Strategii Rozwoju przewidziane w nim na dany rok. Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację Strategii Rozwoju będzie pełnił Burmistrz.

Zakres zadań będzie obejmował między innymi:

- 1) zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Strategii;
- 2) zapewnienie zgodności realizacji Strategii z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu;
- 3) zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Strategii;
- 4) dokonanie oceny ex-post po zakończeniu realizacji Strategii.

W celu sprawnego i efektywnego działania Strategii Rozwoju istnieje potrzeba ciągłego monitorowania rzeczowych projektów wchodzących w zakres Strategii oraz wydatków na ich realizację. Organ wykonawczy Miasta odpowiada za proces monitorowania i raportowania wraz z podlegającym mu aparatem wykonawczym w postaci Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych Miasta.

Monitorowanie realizacji Strategii

Najbardziej znanym i powszechnie stosowanym przez samorządy mechanizmem weryfikacji postępów wdrażania Strategii jest ich monitoring. Istota monitoringu

polega na prowadzeniu stałych obserwacji i dokonywaniu systematycznych pomiarów przebiegu realizacji celów. Ponieważ Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2026 – 2030 jest zarówno narzędziem planowania, jak i wspomaganie rozwoju Miasta, zasadnym wydaje się wyróżnienie dwóch płaszczyzn jej obserwacji i oceny.

Pierwszą płaszczyzną monitoringu jest obserwacja Strategii jako dokumentu planowania działań wspomagających rozwój z całą logiką uzasadnienia tych działań.

Na płaszczyźnie tej obserwacji należy prowadzić w trzech sferach:

- a. w sferze zmieniającej się diagnozowanej rzeczywistości;
- b. w sferze identyfikacji problemów;
- c. w sferze planowania rozwoju lokalnego.

Wymienione trzy sfery monitoringu dotyczą w istocie stopnia spójności z rzeczywistością i stopnia spójności z tymi uwarunkowaniami zewnętrznymi, którymi są osiągnięcia cywilizacyjne. Przyływ informacji o tych osiągnięciach wywołuje potrzebę ich adaptacji na terenie Miasta. Monitoring Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2026 – 2030 jako dokumentu planowania działań wspomagających rozwój Miasta winien być przeprowadzany, co najmniej raz na rok. Zmienność uwarunkowań wpływających na potrzeby korygowania Strategii i względy organizacyjne służb planowania strategicznego mogą w przyszłości pokazać, jakie cykle czasu należy przyjąć.

Drugą płaszczyzną monitoringu jest obserwacja i ocena wdrażania zadań lub programów operacyjnych w życie, w tym obserwacja realizacji zadań w sferze materialnej, głównie inwestycyjnej, jak i obserwacja wdrażania przedsięwzięć organizacyjnych. Niezwykle korzystną sytuacją dla monitoringu jest sytuacja, gdy Strategia posiada zorganizowany podmiot koordynujący prace nad jego wdrażaniem, informujący wszystkich partnerów o najbliższych zamierzeniach rozwojowych i przyjmujący od nich wszelkie inicjatywy w tym zakresie.

Ewaluacja ex-ante projektu Strategii

Metodyka ewaluacji ex-ante

Ewaluacja to systematyczne badanie, prowadzone z użyciem zróżnicowanych metod, złożone ze zbierania danych, analizy, oceny oraz informowania o wynikach. Jego celem jest oszacowanie (w odniesieniu do jasno sformułowanych kryteriów) jakości i wartości procesu oraz efektów wdrażania interwencji publicznych.

Według kryterium momentu przeprowadzania badania wyróżniamy następujące rodzaje ewaluacji:

- a) ewaluacja ex-ante – przeprowadzana jest w fazie wstępnej, gdy dokonywana jest analiza przyjętych rozwiązań pod kątem potencjalnej zdolności osiągnięcia efektów poprawności konstrukcji wszystkich elementów projektu;
- b) ewaluacja on-going – bieżąca, w trakcie wdrażania interwencji, „gdy zajdzie potrzeba”;
- c) ewaluacja mid-term – przeprowadzana w połowie okresu funkcjonowania, będąc narzędziem służącym podnoszeniu jakości oraz trafności programowania, z uwagi na fakt, że daje możliwość modyfikowania pewnych założeń programu w trakcie jego realizacji, w przypadku gdy okaże się, że zmiana warunków społeczno-gospodarczych spowodowała dezaktualizację diagnozy, która była punktem wyjścia dla realizowanego programu;
- d) ewaluacja ex-post – po zakończeniu wdrożenia.

Z definicji, ewaluacja ex-ante powinna udzielić odpowiedzi na pytania, czy planowane do realizacji interwencje publiczne znajdują uzasadnienie społeczno-ekonomiczne oraz czy ich realizacja przyczyni się do osiągnięcia pożądaných celów rozwojowych, zaspokojenia i rozwiązania zdiagnozowanych potrzeb oraz problemów społeczno-ekonomicznych.

Poniżej przedstawiono wnioski z przeprowadzonej ewaluacji ex-ante projektu Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2026-2030 którą przeprowadzono w celu stwierdzenia spełnienia przez tę Strategię podstawowych kryteriów ewaluacyjnych, którymi są:

trafność (relevance) – oceniano adekwatność planowanych celów interwencji i metod jej wdrażania do problemów i wyzwań społeczno-ekonomicznych, które zostały zidentyfikowane w diagnozie;

skuteczność (effectiveness) – oceniano założenia odnoszące się do realizacji zakładanych celów - czy osiągnięte zostanie to, co zaplanowano, w kontekście przewidywanych do użycia metod, instytucji oraz wpływu czynników zewnętrznych na przewidywane efekty;

efektywność (efficiency) – oceniano zaplanowane relacje między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi), a przewidywanymi do osiągnięcia efektami interwencji;

użyteczność (utility) – oceniano całość przewidywanych, rzeczywistych efektów, które mają być wywołane przez Strategię, odnosząc je do wyzwań społeczno-ekonomicznych obszaru objętego Strategią;

trwałość (sustainability) – oceniano ciągłość przewidywanych pozytywnych efektów wdrożenia Strategii w perspektywie średnio i długookresowej.

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I PLAN FINANSOWY REALIZACJI STRATEGII

Realizacja przewidzianych w Strategii Rozwoju projektów inwestycyjnych oraz zadań o charakterze nieinwestycyjnym wymaga zazwyczaj wydatkowania znacznych środków finansowych. W obecnej sytuacji ekonomiczno - prawnej główne źródła finansowania rozwoju lokalnego stanowią:

- 1) budżet jednostek samorządu terytorialnego: gminy, powiatu, województwa;
- 2) budżet państwa: dotacje celowe, środki z rezerw celowych poszczególnych ministerstw, środki w ramach ogłaszanych programów rządowych;
- 3) środki funduszy celowych, np. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 4) środki z Funduszy Strukturalnych, Funduszu Spójności, oraz Inicjatyw Wspólnotowych Unii Europejskiej;
- 5) Fundusze Europejskie (Mechanizm Norweski, Fundusze Szwajcarskie);
- 6) Fundusze prywatne oraz fundusze organizacji pozarządowych.

Nowa perspektywa budżetowa Unii Europejskiej na lata 2021-2027 tworzy ramy do pozyskania znacznych funduszy z uchwalonych programów krajowych oraz programu regionalnego (RPO).

Generalnie możliwości pozyskiwania zewnętrznego finansowania przedsięwzięć określonych w niniejszej Strategii są zdeterminowane ostatecznym kształtem polityk i rozporządzeń UE oraz skutecznością wdrażania celów zawartych w następujących dokumentach strategicznych poziomu krajowego i regionalnego.

XII. PARTYCYPACJA I KONSULTACJE SPOŁECZNE

Nieodłącznym elementem zastosowanej metodologii przy opracowaniu Strategii Rozwoju jest partycypacja społeczna na etapie jej budowania, a następnie na etapie wdrażania.

XIII. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 Cele, oczekiwania i wskaźniki.

Załącznik nr 2 Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej miasta Koła.

Załącznik nr 1 Cele, oczekiwania i wskaźniki

ROZWÓJ GOSPODARCZY			
CEL STRATEGICZNY	CEL OPERACYJNY	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>1. Poprawa atrakcyjności społecznej i gospodarczej poprzez właściwe gospodarowanie zasobami Miasta, przestrzenią oraz ochronę środowiska naturalnego i przyrody</p>	<p>1. Prowadzenie inwentaryzacji dendrologicznej istniejących drzew.</p> <p>2. Pielęgnacja zieleni miejskiej oraz tworzenie nowych i uzupełnianie istniejących terenów zieleni.</p> <p>3. Monitorowanie pomników przyrody, dbanie o ich odpowiedni stan i oznakowanie.</p> <p>4. Zagospodarowanie terenów nabrzeży kanałów Warty oraz terenów nadrzecznych na potrzeby rozwoju turystyki wodnej i wypoczynku nad wodą wraz z niezbędną infrastrukturą i zapleczem lokalowym.</p> <p>5. Budowa kanalizacji deszczowej lub podziemnych zbiorników retencyjnych dla ulic nie wyposażonych w system kanalizacji deszczowej.</p> <p>6. Wspieranie działań na rzecz zagospodarowania wód opadowych poprzez budowę zbiorników i modernizację urządzeń melioracyjnych.</p> <p>7. Prowadzenie działań mających na celu zapobieganie zamulaniu głównych cieków</p>	<p>1. Poprawa stanu zieleni miejskiej.</p> <p>2. Pozyskanie nowych terenów zielonych.</p> <p>3. Wzrost świadomości proekologicznej mieszkańców,</p> <p>4. Zmniejszenie kosztów ogrzewania budynków poprzez termomodernizację</p> <p>5. Zmniejszenie zagrożenia powodziowego poprzez poprawę kanalizacji deszczowej.</p> <p>6. Obniżenie emisji gazów cieplarnianych.</p> <p>7. Poprawa jakości powietrza.</p>	<p>a) liczba projektów edukacyjno-rekreacyjnych (szt.)</p> <p>b) liczba przeprowadzonych termomodernizacji budynków liczba wydarzeń i konkursów o tematyce ekologicznej (szt.)</p> <p>c) liczba zagospodarowanych i odnowionych parków i terenów zielonych (szt.)</p> <p>d) liczba zmodernizowanych urządzeń wodnych (szt.)</p>

	<p>wodnych.</p> <p>8. Remont budynków w zasobie komunalnym i zapewnienie im właściwego stanu użytkowego.</p> <p>9. Tworzenie warunków dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.</p> <p>10. Wdrożenie działań prowadzących do zmniejszenia emisji CO₂, SO₂, NO_x.</p>	<p>8. Polepszenie infrastruktury mieszkaniowej w zasobie komunalnym</p> <p>9. Zwiększenie bazy mieszkalnej w budownictwie wielorodzinnym.</p>	
<p>2. Poprawa jakości i funkcjonalności oraz rozwój infrastruktury drogowej, komunikacyjnej i energetycznej</p>	<p>1. Budowa nowych połączeń drogowych.</p> <p>2. Przebudowa, rozbudowa, modernizacja ulic na terenie Miasta.</p> <p>3. Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.</p> <p>4. Budowa ciągów pieszo-rowerowych wzdłuż dróg.</p> <p>5. Połączenie wszystkich ścieżek rowerowych na terenie Miasta Koło w jedną całość.</p> <p>6. Modernizacja taboru komunikacji miejskiej w kierunku zasilanego elektrycznie.</p> <p>7. Wprowadzenie spójnego systemu parkowania w miejscach o szczególnie dużym natężeniu ruchu w celu zwiększenia wykorzystania istniejących miejsc parkingowych.</p> <p>8. Remonty i modernizacja istniejących</p>	<p>1. Poprawa bezpieczeństwa drogowego.</p> <p>2. Zwiększenie przepustowości sieci dróg w mieście.</p> <p>3. Wprowadzenie ekologicznej komunikacji miejskiej.</p> <p>4. Skrócenie czasu dojazdu do szkół, zakładów pracy, miejsc pobytu poprzez usprawnienie transportu.</p> <p>5. Zwiększenie produkcji energii (elektrycznej i ciepłej) .</p> <p>6. Zmniejszenie strat przesyłu ciepła.</p>	<p>a) liczba km ulepszonej jakości dróg miejskich (km)</p> <p>b) liczba km ulepszonej jakości dróg powiatowych i wojewódzkich biegnących przez teren Miasta (km)</p> <p>c) liczba km zbudowanych i rozbudowanych ciągów pieszych i rowerowych (km)</p> <p>d) liczba wybudowanych i zmodernizowanych urządzeń oświetleniowych przy centrach miejscowości (szt.)</p> <p>e) liczba nowych połączeń komunikacyjnych z ośrodkami powiatowymi i wojewódzkimi (szt.)</p> <p>f) liczba kWh wyprodukowanej</p>

	<p>węzłów ciepłych.</p> <p>9. Utrzymywanie prawidłowego stanu technicznego sieci dystrybucyjnej, usuwanie awarii, remonty, modernizacje.</p> <p>10. Rozwój działań w kierunku samowystarczalności energetycznej.</p> <p>11. Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego.</p> <p>12. Rozwój odnawialnych źródeł energii.</p> <p>13. Wsparcie wymiany źródeł grzewczych.</p>	<p>7. Polepszenie jakości oświetlenia miasta, w tym poprawa bezpieczeństwa i oszczędność finansowa.</p>	<p>energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (kWh)</p> <p>g) liczba nowoutworzonych podmiotów gospodarczych zajmujących się odnawialnymi źródłami energii (szt.)</p> <p>h) liczba zrealizowanych projektów ze środków zewnętrznych na rozwój i promocję odnawialnych źródeł energii (szt.)</p> <p>i) liczba wdrożonych nowoczesnych technologii w zakresie odnawialnych źródeł energii (szt.)</p> <p>j) liczba zrealizowanych wspólnych inicjatyw i przedsięwzięć w zakresie promocji i rozwoju odnawialnych źródeł energii (szt.)</p>
<p>3. Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz efektywna gospodarka odpadami komunalnymi</p>	<p>1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury i urządzeń wodociągowych.</p> <p>2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury i urządzeń kanalizacji sanitarnej.</p> <p>3. Wykorzystanie wód geotermalnych.</p>	<p>1. Polepszenie jakości wody pitnej.</p> <p>2. Zmniejszenie strat w przesyle wody.</p> <p>3. Zwiększenie długości sieci wodociągowej</p>	<p>a) liczba km rozbudowanej i zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej liczba nowych przyłączy kanalizacyjnych (km)</p> <p>b) liczba km zmodernizowanej infrastruktury wodociągowej</p>

	<p>4. Modernizacja sieci i infrastruktury zaopatrzenia w energię ciepłą.</p> <p>5. Wdrożenie nowych technologii w gospodarce odpadami.</p> <p>6. Szeroka edukacja w zakresie gospodarki odpadami oraz wdrażanie rozwiązań systemowych celem eliminacji odpadów.</p> <p>7. Modernizacja zaplecza technicznego i poprawa jakości procesu gospodarki odpadami komunalnymi.</p> <p>9. Zwiększenie technicznych i organizacyjnych możliwości kontroli przez Straż Miejską i inne instytucje.</p>	<p>i kanalizacyjnych.</p> <p>4. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.</p> <p>5. Polepszenie bazy sprzętowej w obszarze gospodarki komunalnej.</p> <p>6. Polepszenie czystości miasta poprzez zwiększone kontrole Straży Miejskiej dotyczące gospodarowania odpadami.</p>	<p>(km)</p> <p>c) liczba nowego wyposażenia zakładów gospodarki komunalnej (szt.)</p> <p>d) liczba osób objętych edukacją ekologiczną (osoby)</p>
<p>4. Promocja i tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości oraz podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru</p>	<p>1. Rozwój i modernizacja miejsc handlu lokalnego.</p> <p>2. Promocja lokalnej przedsiębiorczości.</p> <p>3. Stworzenie bazy do zbytu produktów ekologicznych.</p> <p>4. Wsparcie lokalnych podmiotów gospodarczych poprzez udogodnienia podatkowe, inwestycyjne i gospodarcze.</p> <p>5. Rozwój lokalnego biznesu oraz ekonomiczne wzmocnienie poprzez budowę instalacji OZE na obszarach miejskich.</p>	<p>1. Zwiększenie ilości mikro i małych przedsiębiorstw.</p> <p>2. Zmniejszenie bezrobocia.</p> <p>3. Zmniejszenie ilości osób pobierających zasiłki, dzięki wygenerowaniu miejsc pracy w powstałych przedsiębiorstwach.</p> <p>4. Rozwój potencjału gospodarczego miasta.</p> <p>5. Zwiększenie rozpoznawalności miasta.</p>	<p>a) liczba nowopowstałych małych i średnich przedsiębiorstw; liczba terenów inwestycyjnych dla firm (szt.)</p> <p>b) liczba instytucji wsparcia biznesu (szt.)</p> <p>c) liczba udzielonych usług informacyjno-doradczych dla firm; liczba obiektów służących działalności gospodarczej (szt.)</p> <p>d) powierzchnia uzbrojonych terenów pod inwestycje (m²)</p>

	<p>6. Rozwój terenów inwestycyjnych do prowadzenia działalności gospodarczej.</p> <p>7. Opracowanie i promocja kompleksowej oferty inwestycyjnej Miasta.</p> <p>8. Stworzenie systemu informacyjno-doradczego dla biznesu i osób podejmujących działalność gospodarczą.</p> <p>9. Promocja gospodarcza Miasta w ramach kontaktów krajowych i zagranicznych.</p> <p>10. Stworzenie marki Miasta.</p>	<p>6. Wykreowanie nowych marek związanych z Kołem.</p> <p>7. Stworzenie warunków do inwestowania w Kole.</p>	
<p>5. Poprawa atrakcyjności turystycznej Miasta i wielokierunkowy rozwój turystyki poprzez efektywne wykorzystanie potencjału przyrodniczego, położenia i dziedzictwa kulturowego</p>	<p>1. Rozwój turystyki wodnej, w tym geotermalnej i rzecznej.</p> <p>2. Zagospodarowanie na cele turystyczne i rekreacyjne nabrzeży cieków wodnych.</p> <p>3. Promocja ekoturystyki i naturalnych walorów przyrodniczych regionu ukierunkowana na odbiorcę zewnętrznego.</p> <p>4. Wykorzystanie obszarów zielonych do celów rekreacyjnych.</p> <p>5. Zabezpieczenie aktywnego wypoczynku dla mieszkańców starszego pokolenia.</p> <p>6. Opracowanie i promocja tras turystycznych obejmujących najważniejsze zabytki.</p> <p>7. Popularyzowanie wiedzy na temat zabytków Koła.</p>	<p>1. Zwiększenie poziomu estetyki miasta.</p> <p>2. Stworzenie warunków odpoczynku i rekreacji dla mieszkańców.</p> <p>3. Wzrost turystyki, przyciągnięcie turystów z dużych miast.</p> <p>4. Stworzenie warunków do aktywności prozdrowotnej.</p> <p>5. Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców.</p>	<p>a) liczba stworzonych narzędzi promocji atrakcji turystycznych Miasta liczba podmiotów świadczących usługi turystyczne (szt.)</p> <p>b) liczba wyznaczonych tras turystycznych (szt.)</p> <p>c) liczba osób korzystających z systemu informacji turystycznej (szt.)</p> <p>d) liczba przeprowadzonych szkoleń oraz udzielonych informacji i doradztwa w zakresie tworzenia infrastruktury turystycznej (szt.)</p>

	<p>8. Opracowanie programu rozwoju i promocji turystyki.</p> <p>9. Poprawa współpracy i komunikacji między różnymi instytucjami na rzecz rozwoju turystyki.</p>	<p>6. Wzrost inicjatyw w obszarze ekoturystyki.</p> <p>7. Integracja działań promocyjnych z innymi podmiotami.</p>	<p>e) liczba porozumień o współpracy z instytucjami i firmami zajmującymi się turystyką i wypoczynkiem w celu promocji oferty turystycznej Miasta (szt.)</p>
<p>6. Poprawa i rozwój działań promocyjnych Miasta w oparciu o współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w kraju i za granicą</p>	<p>1. Szeroko pojęta promocja regionu i jego zabytków.</p> <p>2. Rozwój marki regionu i konkurencyjnych produktów turystycznych.</p> <p>3. Poszerzanie oferty kulturalnej miasta.</p> <p>4. Rewitalizacja obiektów zabytkowych i terenów zdegradowanych.</p> <p>5. Wykorzystanie nowoczesnych technologii w promocji walorów Miasta.</p> <p>6. Rozwój współpracy międzysektorowej na rzecz budowania spójnego i pozytywnego wizerunku Miasta i jej atrakcji.</p> <p>7. Organizacja tematycznych imprez, wydarzeń budujących pozytywny wizerunek miasta.</p> <p>8. Angażowanie mieszkańców w inicjatywy proekologiczne.</p> <p>9. Działania promocyjne podnoszące wizerunek urzędu, otwartego na współpracę i wspólne działania z mieszkańcami oraz inwestorami.</p> <p>10. Rozwój oferty turystyki weekendowej.</p>	<p>1. Polepszenie estetyki miasta.</p> <p>2. Zwiększenie rozpoznawalności Koła.</p> <p>3. Kreowania poczucia tożsamości mieszkańców z miastem.</p> <p>4. Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości.</p> <p>5. Wzrost aktywności społecznej.</p> <p>6. Polepszenie oferty turystycznej.</p> <p>7. Polepszenie stanu technicznego zabytków.</p>	<p>a) liczba zidentyfikowanych i wypromowanych kluczowych produktów lokalnych z terenu Miasta (szt.)</p> <p>b) stworzony i wdrożony system obsługi inwestora na terenie Miasta (szt.)</p> <p>c) opracowana i wdrożona strategia marketingowa Miasta, w tym Plan Promocji Miasta (szt.)</p> <p>d) liczba zorganizowanych przedsięwzięć i inicjatyw mających na celu integrację lokalnych przedsiębiorców (szt.)</p> <p>e) liczba inicjatyw i przedsięwzięć w ramach współpracy z instytucjami otoczenia biznesu (szt.)</p> <p>f) liczba wyjazdów na targi gospodarcze i wizyty studyjne (szt.)</p>

ROZWÓJ SPOŁECZNY

CEL STRATEGICZNY	CEL OPERACYJNY	OCZEKIWANE REZULTATY	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
1. Wspieranie jakości i efektywności kształcenia poprzez poprawę infrastruktury oświatowej oraz warunków funkcjonowania placówek edukacyjnych	1. Budowa, rozbudowa, modernizacja i wyposażenie placówek edukacyjnych i wychowawczych. 2. Remont, modernizacja, przebudowa infrastruktury przyszkolnej. 3. Prowadzenie akcji proeko-logicznych wśród dzieci i młodzieży. 4. Dobór kształcenia zorientowanego na jakość, praktyczne umiejętności i wiedzę oczekiwaną przez rynek pracy. 5. Realizacja projektów edukacyjnych i sportowych dla uczniów i dla dorosłych z wykorzystaniem funduszy unijnych i innych środków zewnętrznych. 6. Zwiększenie liczby zajęć edukacyjnych dla osób niepełnosprawnych.	1. Poprawa warunków nauczania w szkołach. 2. Zwiększenie poziomu nauczania poprzez organizację zajęć wyrównujących i rozwijających. 3. Stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci. 4. Wzrost świadomości proekologicznych. 5. Polepszenie wyników egzaminów ósmoklasisty.	a) liczba rozbudowanych oraz modernizowanych obiektów służących realizacji zadań oświatowych (szt.) b) liczba nowych składników wyposażenia w obiektach służących realizacji zadań oświatowych (szt.) c) liczba wybudowanych i zmodernizowanych obiektów sportowych przy placówkach oświatowych (szt.) d) liczba przedsięwzięć i inicjatyw edukacyjnych dotyczących dziedzictwa kulturowego i historycznego (szt.) e) liczba zajęć wyrównawczych dla dzieci i młodzieży mniej zdolnej (szt.)
2. Promocja i ochrona zdrowia mieszkańców poprzez rozwój profilaktyki zdrowotnej, poprawę infrastruktury i opieki medycznej oraz	1. Rozwój edukacji w zakresie zdrowego stylu życia. 2. Budowa i modernizacja ścieżek rowerowych i rekreacyjnych tras pieszych. 3. Stworzenie spójnego systemu komunikacji między szlakami rowerowymi i	1. Zmniejszenie liczby zachorowań i zgonów poprzez promocję profilaktyki zdrowotnej 2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców	a) liczba przedsięwzięć promujących zdrowy tryb życia (szt.) b) liczba nowych usług specjalistycznej opieki zdrowotnej (szt.)

<p>promocję aktywności fizycznej mieszkańców</p>	<p>pieszymi.</p> <p>4. Utworzenie dziennego domu pomocy społecznej.</p> <p>5. Wykorzystanie naturalnych walorów Miasta Koło do stworzenia bazy wypoczynkowej.</p> <p>6. Zwiększenie dostępności do badań profilaktycznych poprzez efektywną współpracę z samorządem powiatowym oraz instytucjami ochrony zdrowia.</p> <p>7. Wsparcie osób starszych w poprawie dostępu do rehabilitacji</p> <p>8. Opracowanie i wdrażanie programów promujących zdrowy styl życia.</p> <p>9. Wdrażanie miejskich programów profilaktycznych w zakresie pomocy psychicznej dla dzieci i młodzieży.</p>	<p>3. Zwiększenie poziomu aktywności fizycznej mieszkańców</p> <p>4. Wdrożenie pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży,</p> <p>5. Zwiększenie ilości miejsc w dziennych i stacjonarnych obiektach pomocy społecznej,</p>	<p>c) liczba wdrożonych programów promocji i profilaktyki zdrowotnej (szt.)</p> <p>d) liczba osób biorących udział w programach promocji i profilaktyki zdrowotnej (osoby)</p>
<p>3. Poprawa jakości życia osób potrzebujących poprzez zwiększenie jakości i efektywności pomocy społecznej oraz realizację działań na rzecz rodziny i osób wykluczonych</p>	<p>1. Dostosowanie polityki pomocy społecznej do zmian demograficznych oraz rozwijanie oferty i usług na potrzeby osób starszych.</p> <p>2. Integracja mieszkańców poprzez kulturę i wspólne działania.</p> <p>3. Ułatwienie dostępu do poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i prawnego dla rodzin dotkniętych ubóstwem.</p> <p>4. Promowanie i przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych.</p> <p>5. Promocja i rozwój darmowych badań dla kobiet w ramach profilaktyki raka piersi,</p>	<p>1. Zwiększenie ofert poprawiających jakość życia dla osób starszych.</p> <p>2. Upowszechnienie działań kulturalnych i integracyjnych.</p> <p>3. Wzmocnienie opieki psychologicznej, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży.</p> <p>4. Poprawa zdrowia mieszkańców poprzez wdrożenie programów profilaktycznych.</p>	<p>a) liczba punktów wsparcia psychologicznego dla mieszkańców (szt.)</p> <p>b) liczba inicjatyw i przedsięwzięć w zakresie badań profilaktycznych (szt.)</p> <p>c) liczba rodzin dysfunkcyjnych objętych wsparciem (szt.)</p> <p>d) liczba obiektów użyteczności publicznej dostosowanych architektonicznie do potrzeb osób niepełnosprawnych (szt.)</p>

	<p>szyjki macicy.</p> <p>6. Stworzenie miejskiego programu badań profilaktycznych.</p>	5. Zwiększenie dostępności dla osób z niepełnosprawnością	
<p>4. Rozwój infrastruktury kulturalnej oraz poprawa jakości oraz pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego</p>	<p>1. Renowacja, odtwarzanie, modernizacja i wyposażenie obiektów zabytkowych.</p> <p>2. Adaptacja obiektów zabytkowych w celu ich udostępniania dla zwiedzających.</p> <p>3. Rozwój i promocja oferty kulturalnej oraz dziedzictwa kulturowego Miasta w wymiarze wewnętrznym i zewnętrznym.</p> <p>4. Kulturowanie i promowanie lokalnych tradycji i zwyczajów.</p> <p>5. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury instytucji kultury.</p> <p>6. Rozwój i promocja imprez organizowanych przez jednostki kultury.</p> <p>7. Wdrażanie nowoczesnych technologii w działalności kulturalnej.</p> <p>8. Wypracowanie nowych i atrakcyjnych ofert turystycznych i kulturalnych Miasta.</p> <p>9. Stworzenie całorocznej oferty turystycznej, dostosowanej do potrzeb różnych grup odbiorców.</p> <p>10. Wspieranie organizacji nowoczesnych miejsc sprzedaży produktów regionalnych oraz wystaw twórczości lokalnych artystów i rzemieślników.</p>	<p>1. Polepszenie estetyki miasta.</p> <p>2. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej miasta.</p> <p>3. Polepszenie stanu technicznego zabytków.</p> <p>4. Wzrost świadomości historycznej mieszkańców.</p> <p>5. Ułatwienie dostępu do obiektów kulturalnych.</p> <p>6. Zwiększenie i ilości imprez kulturalnych oraz zwiększenie ilości osób biorących w nich udział.</p> <p>7. Likwidowanie barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnością.</p>	<p>a) liczba zbudowanych, przebudowanych, zmodernizowanych obiektów służących działalności kulturalnej (szt.)</p> <p>b) liczba nowych składników wyposażenia w obiektach służących działalności kulturalnej (szt.)</p> <p>c) liczba zrewitalizowanych i odnowionych lokalnych zabytków i pomników historycznych (szt.)</p>

	11. Likwidacja barier architektonicznych w obiektach kultury dla osób niepełnosprawnych.		
5. Poprawa i rozwój infrastruktury oraz aktywności sportowej i rekreacyjnej	<p>1. Modernizacja, rozbudowa i wyposażanie obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.</p> <p>2. Zwiększenie liczby zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży.</p> <p>3. Poprawa edukacji w zakresie kultury fizycznej.</p> <p>4. Zwiększenie ilości organizowanych imprez sportowych i rekreacyjnych.</p> <p>5. Budowa i modernizacja placów zabaw dla dzieci.</p>	<p>1. Zwiększenie ilości obiektów sportowych i rekreacyjnych.</p> <p>2. Wzrost liczby osób korzystających z obiektów sportowych.</p> <p>3. Poprawa zdrowia mieszkańców uprawiających sport i korzystających z rekreacji.</p> <p>4. Zwiększenie czasu przebywania dzieci na świeżym powietrzu.</p> <p>5. Wzrost świadomości wagi kultury fizycznej dla człowieka.</p>	<p>a) liczba nowych obiektów sportowych i rekreacyjnych</p> <p>liczba zespołów sportowych (szt.)</p> <p>b) liczba wydarzeń sportowych i rekreacyjnych (szt.)</p> <p>c) liczba przedsięwzięć i imprez w istniejących obiektach sportowych i rekreacyjnych (szt.)</p> <p>d) liczba wybudowanych i zmodernizowanych boisk i innych obiektów sportowych (szt.)</p> <p>e) liczba wybudowanych i wyposażonych placów zabaw (szt.)</p>
6. Poprawa bezpieczeństwa lokalnej społeczności oraz zapewnienie porządku publicznego poprzez edukację, wychowanie oraz wspieranie i profesjonalizację działalności podmiotów systemu szybkiego reagowania	<p>1. Modernizacja i doposażenie straży miejskiej w celu poprawy efektywności działań.</p> <p>2. Udoskonalenie patroli rowerowych.</p> <p>4. Rozwój i poprawa efektywności działania monitoringu miejskiego.</p> <p>5. Przeciwdziałanie patologiom społecznym, szczególnie wśród ludzi młodych.</p>	<p>1. Zwiększenie bezpieczeństwa poprzez rozbudowę monitoringu miejskiego.</p> <p>2. Skrócenie czasu oczekiwania na interwencję dzięki doposażeniu SM w środku transportu.</p> <p>3. Spadek ilości przestępstw.</p> <p>4. Zwiększenie liczby inicjatyw społecznych służących</p>	<p>a) liczba inicjatyw i przedsięwzięć mających na celu promowanie zachowań prospołecznych wśród młodzieży (szt.)</p> <p>b) liczba inicjatyw i przedsięwzięć mających na celu wspieranie bezpieczeństwa (szt.)</p> <p>c) ilość przestępstw i wypadków drogowych (szt.)</p> <p>d) ilość nowoczesnego sprzętu i wyposażenia jednostek straży miejskiej (szt.)</p>

		bezpieczeństwu.	<ul style="list-style-type: none"> e) liczba inicjatyw i przedsięwzięć promujących i informujących lokalną społeczność o zagrożeniach (szt.) f) liczba projektów mających na celu rozwój infrastruktury służącej poprawie bezpieczeństwa publicznego (szt.)
7. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i poprawa efektywności i jakości działania administracji samorządowej	<ul style="list-style-type: none"> 1. Rozwój i promocja administracji elektronicznej (e-administracja). 2. Poprawa komunikacji z mieszkańcami. 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Skrócenie czasu załatwiania spraw obywatelskich poprzez rozwój e-usług. 2. Zwiększenie udziału osób młodych w procesach decyzyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> a) liczba obsłużonych interesantów za pośrednictwem e-usług (osoby).

**Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej
Miasta Koła**

1. Uwarunkowania wynikające z położenia geograficznego, dostępność komunikacyjna i mobilność.

1.1 Położenie względem większych ośrodków miejskich

Miasto Koło położone jest nad rzeką Wartą, we wschodniej części województwa wielkopolskiego, w Pasie Nizin Środkowych, makroregionie Niziny Południowo-Wielkopolskiej i w obrębie Kotliny Kolskiej obejmującej fragment Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Miasto Koło leży w centrum Polski, w odległości ponad 300 km od granicy z Niemcami i Białorusią oraz wybrzeża Morza Bałtyckiego. Miasto sąsiaduje z gminami: Koło, Kościelec oraz Osiek Mały.

Korzystne położenie miasta w samym centrum Polski spowodowało, że w Kole krzyżują się ważne szlaki komunikacyjne z północy na południe i ze wschodu na zachód. Przebiegają przez miasto drogi nie tylko o znaczeniu lokalnym ale również krajowym oraz międzynarodowym, takie jak: trasa Warszawa - Poznań, Kalisz - Inowrocław, Berlin - Moskwa. Przez Koło przebiega główna magistrała kolejowa: Warszawa-Poznań, która w pobliżu stacji kolejowej Barłogi przecina się z magistralą Śląsk-Wybrzeże.

Poza połączeniami kolejowymi miasto posiada połączenia autokarowe ze stolicą województwa, Poznaniem (130 km) oraz większymi miastami takimi jak: Łódź (100 km), Wrocław (235 km), Kalisz (80 km), Włocławek (63 km) i Konin (30 km).

Stosunkowo łatwy jest dostęp do międzynarodowych lotnisk w Poznaniu - 130 km oraz w Warszawie - 180 km. Obsłudze transportowej może służyć również żegluga śródlądowa dzięki wykorzystaniu rzeki Warty.

Obszar miasta Koła składa się z trzech części: wyspy utworzonej z rozwidlenia rzeki Warty – Stare Miasto, Przedmieścia Kaliskiego, Przedmieścia Warszawskiego. Jest to podział geograficzny. Administracyjnie miasto stanowi jedną całość bez podziału na dzielnice czy osiedla.

1.2 Ukształtowanie terenu

Miasto położone jest na średniej wysokości 101 m n.p.m. Według podziału fizyczno-geograficznego Ziemia Kolska leży w granicach następujących jednostek: Prowincja: Pas Wielkich Dolin, Podprowincja: Niziny Środkowopolskie Makroregion: Pojezierze Wielkopolskie, Mezo-regiony: Pojezierze Kujawskie Makroregion: Nizina Południowo-wielkopolska, Mezo-regiony: Kotliny Kolska Wysoczyzna Kłódzka Wysoczyzna Turecka Północna i południowa część omawianego regionu różnią się znacznie między

sobą. Pojezierze Kujawskie to teren objęty podczas ostatniego zlodowacenia („bałtyckiego”) zasięgiem lądolodu z wyraźnymi śladami jego działalności. Taki młodoglacjalny krajobraz cechuje obszary położone na północ od linii Konin - Kramsk - Brdów - Przedecz. Najbardziej typowymi cechami tego obszaru są: występowanie jezior polodowcowych oraz pagórkowaty krajobraz. Część Ziemi Kolskiej położona na południe i wschód od pradoliny Warty (Wysoczyzna Kłodawska, Wysoczyzna Turecka) ukształtowana została znacznie wcześniej podczas przedostatniego zlodowacenia (tzw. stadia „środkowopolski”). Obszar ten, poddawany długotrwałemu oddziaływaniu czynników erozyjnych, ma charakter dość monotonnej równiny pozbawionej naturalnych zbiorników wodnych, a sieć hydrograficzna jest stosunkowo słabo wykształcona.

Jedynym urozmaiceniem terenu są tzw. Pagórki Dąbrowieckie, będące jednocześnie najwyższym wzniesieniem regionu (150 m n.p.m.).

Topniejące wody lodowca spływały do naturalnych zagłębień terenu na przedpolu lądolodu. Wynikiem tego procesu jest Pradolina Warszawsko-Berlińska, w której obręb Warta wkracza w okolicach Koła, jednocześnie raptownie zmieniając swój kierunek z południkowego (północ-południe) na równoleżnikowy (wschód-zachód).

Na wysokości Dobrowa znajduje się ujście Neru - drugiej co do wielkości rzeki regionu. Okoliczny krajobraz (Kotlina Kolska) kształtowany przez wody obu rzek przybrał formę rozległych i płaskich tarasów nadrzecznych o mało wyraźnych granicach. Cechą charakterystyczną są liczne starorzecza, okresowo zalewane łąki nadrzeczne oraz piaszczyste wydmy.

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miejskiej Koło

1.3 Bogactwa naturalne, możliwości ich eksploatacji i wykorzystania

Miasto Koło nie jest szczególnie znane z bogactw naturalnych w porównaniu do innych regionów kraju. Niemniej jednak, w okolicy mogą występować zasoby naturalne związane głównie z rolnictwem i leśnictwem. W regionie Wielkopolski znajdują się niewielkie złoża surowców mineralnych, takich jak piasek czy żwir, które są wykorzystywane w budownictwie.

Obszar miasta Koła obejmuje 1.385 ha z tego: Użytki rolne 668, Użytki leśne 73, Grunty zabudowane i zurbanizowane 572, Tereny różne 20, Nieużytki 21, Wody 31.

Warunki gruntowe tego terenu są dosyć zróżnicowane. W północnej i wschodniej części gminy (w podłożu obszarów wysoczyznowych) przeważają utwory bezpośredniej akumulacji lodowca - gliny, gliny piaszczyste i piaski gliniaste. U podnóża wysoczyzny dominują w podłożu piaski i żwiry akumulacji

wodnolodowcowej, najczęściej średnio-zagęszczone. Obie te strefy charakteryzują się zatem gruntami o dobrych warunkach geotechnicznych, wystarczających dla większości obiektów budowlanych. Ograniczeniem dla zabudowy są jedynie rozległe połacie gruntów nasypowych, formowanych w sposób przypadkowy, obecnych na terenach zurbanizowanych (są to generalnie grunty nieprzydatne do bezpośredniego posadowienia, dlatego ich ewentualna zabudowa wymaga dokładnego udokumentowania warunków gruntowo-wodnych).

Warunki glebowe miasta Koła są przeciętne. Blisko 70% ogólnej powierzchni gruntów ornych zajmują słabe gleby napiaskowe, kl. V i VI. Przy tym, nie ulega wątpliwości, że dotychczasowy rozwój miasta doprowadził do częściowej degradacji, a niekiedy nawet całkowitego zniszczenia warstwy glebowej.

Źródło: Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2016 - 2020

1.4. Wewnętrzna i zewnętrzna dostępność komunikacyjna (drogowa, rowerowa, kolejowa)

Miasto Koło charakteryzuje dobre położenie komunikacyjne – odległość najbardziej wysuniętego na południe odcinka Miasta od węzła autostrady A2 wynosi 4 km, co sprawia, że czas dojazdu do Warszawy wynosi 2 godziny, do Poznania ok. 1 godzinę i 20 minut, do Łodzi 1 godzinę i 15 minut, a do Konina około pół godziny. Przez teren Miasta Koła przebiega droga krajowa nr 92 oraz drogi wojewódzkie nr 270 i 473. Droga krajowa na osi zachód – wschód prowadzi przez Rzepin - Poznań - Konin - Koło - Warszawę - Mińsk Mazowiecki, natomiast drogi wojewódzkie w stronę: • północną przez Koło - Izbice Kujawską - Lubraniec - Brześć Kujawski - droga nr 270, • południowo-wschodnią przez Koło - Uniejów - Łask - Piotrków Trybunalski - droga nr 473. W układ komunikacyjny Miasta wpisuje się 56 dróg powiatowych, 94 drogi gminne oraz 22 wewnętrzne drogi gminne.

Budowana obwodnica północna ułatwi połączenie z autostradą w części Miasta najbardziej od niej oddalonej oraz odciąży ruch w Mieście.

Przez teren Miasta Koła przebiega linia kolejowa nr 3 relacji Frankfurt nad Odrą – Warszawa. W północnej części Miasta przy ulicy Kolejowej zlokalizowany jest dworzec kolejowy wraz ze stacją. Kolej umożliwi bezpośredni dojazd do miast takich jak Konin, Łódź, Poznań czy Warszawa.

Najbliższy port lotniczy znajduje się około 100 km od Koła - Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta, 130 km od Koła – Poznań - Ławica.

1.5 Plany inwestycyjne w odniesieniu do sieci transportowej określone na szczeblu centralnym

Miasto Koło w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku zostało zaliczone do Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego (WOF) jako jedno z głównych jednostek osadniczych. Obszar ten został scharakteryzowany jako obszar koncentracji przemysłu wydobywczo-energetycznego we wschodniej części Wielkopolski. Ze względu na wyczerpywanie złóż kopalin, wymaga on wdrożenia działań restrukturyzacyjnych ukierunkowanych na określenie nowych funkcji dla zlokalizowanych na tym obszarze terenów poprodukcyjnych i pogórnicych oraz ukierunkowania przemysłu na produkcję innych nośników energii. Zgodnie z zapisami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, szczególnych szans należy upatrywać w rozwoju alternatywnych źródeł energii, zwłaszcza energetyki geotermalnej i wodoru.

Szkieletem każdego układu przestrzennego jest sieć dróg i od jej organizacji zależą warunki obsługi mieszkańców oraz funkcjonowanie podmiotów gospodarczych.

Źródło: Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2021 -2025

1.6 Powiązania funkcjonalne

Miasto Koło ma kilka istotnych powiązań funkcjonalnych, które wpływają na jego rozwój i życie mieszkańców.

Powiązania komunikacyjne: Koło jest dobrze skomunikowane z innymi miastami poprzez sieć dróg i kolei. Ważnymi trasami są drogi krajowe i lokalne, które umożliwiają dojazd do większych aglomeracji, takich jak Poznań czy Łódź. Stacja kolejowa w Kole ułatwia podróże do innych regionów Polski.

Gospodarka: Miasto ma rozwiniętą infrastrukturę przemysłową oraz handlową. W Kole znajdują się zakłady przemysłowe, w tym fabryki oraz centra logistyczne, co stwarza miejsca pracy i przyciąga inwestycje.

Usługi społeczne: W Kole znajdują się szkoły, placówki medyczne, oraz różnego rodzaju instytucje kulturalne, które obsługują mieszkańców regionu, co zwiększa jego atrakcyjność jako miejsca do życia.

Turystyka: Koło ma także swoje atrakcje turystyczne, w tym zabytki i tereny zielone. Bliskość do natury, a także różnorodność oferty turystycznej, przyciągają odwiedzających, co stymuluje lokalną gospodarkę.

Współpraca z sąsiednimi gminami: Miasto może współpracować z okolicznymi gminami w zakresie planowania przestrzennego, ochrony środowiska czy rozwijania infrastruktury, co sprzyja zintegrowanemu rozwojowi regionu.

Historia i kultura: Koło ma bogatą historię, co przekłada się na lokalną kulturę i tradycje. To dziedzictwo może być wykorzystywane w działaniach promocyjnych i rozwojowych.

Edukacja i badania: Współpraca z instytucjami edukacyjnymi oraz naukowymi może wspierać rozwój innowacji i kształcenie lokalnej siły roboczej.

Te powiązania sprawiają, że Koło funkcjonuje jako ważny ośrodek regionalny, który może przyciągać zarówno mieszkańców, jak i inwestorów.

1.7 Mobilność, transport zbiorowy

Miasto nie posiada publicznego transportu zbiorowego. Organizatorem transportu zbiorowego w Mieście jest PKS Konin S.A. oraz PKS Łódź Sp. z o.o., które swoim zasięgiem obejmują powiat kolski, koniński i słupecki. Lokalne kursy odbywają się m.in. do Grzegorzewa, Kościełca, Osieka Wielkiego, Ponętowa i Powiercia. Ponadto bezpośrednimi połączeniami autobusowymi można dojechać do większości miejscowości powiatu kolskiego oraz m.in. do Bydgoszczy, Jeleniej Góry, Konina, Łeby, Łodzi, Poznania oraz Warszawy. Całkowita powierzchnia chodników i ścieżek rowerowych przy drogach gminnych wynosi 58 307 m². W związku z wciąż pogłębiającym się zapotrzebowaniem na miejsca parkingowe przy projektowaniu przebudowy dróg gminnych uwzględnione zostają miejsca postojowe, a także, o ile jest to możliwe, budowa parkingów. W celu zwiększenia rotacji i ograniczenia ilości samochodów w centrum Miasta większość parkingów objęta jest płatną strefą parkowania.

Miasto nie posiada własnego transportu miejskiego. Rozwój ruchu samochodowego i słaba jakość dróg powodują powstanie korków ulicznych i wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza. Problem częściowo rozwiązałaby organizacja transportu zbiorowego w mieście. Należy wziąć pod uwagę również efekt ekologiczny poprzez zakup pojazdów niskoemisyjnych lub elektrycznych.

1.8 Zasięg sieci, dostępność i jakość Internetu

Na całym obszarze Miasta mieszkańcy mają dostęp do sieci teleinformatycznej i telekomunikacyjnej, bezprzewodowej i przewodowej. Głównym dostawcą Internetu światłowodowego jest Orange S.A.

2. Ludność i procesy demograficzne.

2.1 Liczba ludności, migracje i przyrost naturalny

Liczba mieszkańców na koniec 2023 roku: 19 644 osób. Miasto Koło skupia średnio 25% ludności powiatu kolskiego, a gęstość zaludnienia w 2019 roku wynosiła 1 566 os./km². Liczba ludności w Mieście Kole stopniowo ulega zmniejszeniu. Średnia dynamika spadku wynosiła 98,9%. Należy również zaznaczyć, że spadek liczby mieszkańców dotyczy nie tylko Miasta Koła, ale i całego powiatu kolskiego, co oznacza niekorzystną sytuację demograficzną dla całego analizowanego obszaru. Zła sytuacja demograficzna w Mieście Kole spowodowana jest malejącym przyrostem naturalnym oraz wysokim i ujemnym saldem migracji. Należy także pamiętać o młodych ludziach, którzy wyjeżdżają do większych miast na uczelnie wyższe i często pozostają tam po studiach, dzięki otrzymaniu atrakcyjnych propozycji zatrudnienia.

Pogłębiona analiza struktury ludności wskazuje na stopniowe starzenie się społeczeństwa. Dynamika senioralnego obciążenia demograficznego w 2019 roku wynosiła 136% i była ona najwyższa spośród analizowanych jednostek. Liczba mieszkańców w wieku kreatywnym, czyli osób w wieku 25-34, stanowiąca główną siłę napędową rozwoju ekonomicznego w mieście jest niska i wypada bardzo niekorzystnie na tle innych miast.

Od roku 2013 przyrost naturalny w mieście pozostaje na poziomie ujemnym. W 2023 r. urodziło się 93 dzieci. Odnotowano 264 zgonów.

Źródło: <https://www.polskawlczbach.pl/Kolo>

2.2 Rozbieżność pomiędzy teoretyczną a faktyczną liczbą ludności

Można zakładać, że teoretyczna i faktyczna liczba ludności jest tożsama. Nie odnotowano masowego napływu uchodźców z Ukrainy. Liczba nadanych numerów PESEL obywatelom Ukrainy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wyniosła 128. W 2022 roku zarejestrowano 151 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 358 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla Koła -207. W tym samym roku 0 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 29 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące – 29.

Źródło: *Raport o stanie Gminy Miejskiej Koło za 2023 r.*

2.3 Struktura ludności (ekonomiczne grupy wieku), procesy starzenia się społeczeństwa

Problemem Miasta jest odpływ ludzi młodych do większych miast po ukończeniu szkoły średniej. Najczęstszymi kierunkami wyjazdu na uczelnie wyższe są trzy najbliższe ośrodki metropolitarne – Poznań, Łódź oraz Warszawa. Dojazd do tych miast zapewnia w szczególności transport kolejowy i komunikacja samochodowa.

Tabela nr 1- Mieszkańcy według ekonomicznych grup wiekowych (stan na 31.12.2023 r.)

Wiek przedprodukcyjny (0 – 17 lat)	Wiek produkcyjny: (18-60 lat) dla kobiet (18-65 lat) dla mężczyzn	Wiek poprodukcyjny: (60+) dla kobiet (65+) dla mężczyzn
3158	5329 5712	3694 1771

Tabela nr 2 - Wiek mieszkańców (stan na 31.12.2023 r.)

Wiek mieszkańców	Kobieta	Mężczyzna
0-4	344	318
5-9	414	432
10-14	496	505
15-19	505	508
20-24	434	422
25-29	517	469
30-34	567	601
35-39	668	686
40-44	843	765
45-49	758	741
50-54	640	627
55-59	583	513
60-64	785	553
65-69	1020	684
70-74	868	595
75-79	605	398
80-84	301	155
85+	256	88

W 2023 r. liczba mieszkańców miasta Koła zmniejszyła się ok 2 % w stosunku do roku poprzedniego. Na spadek wpływa zdecydowanie wyższa liczba osób wymeldowujących się nad osobami meldującymi oraz przewaga liczby zgonów nad urodzeniami. W 2023 r. zaobserwowano, że ok 10% mieszkańców wymeldowało się i zameldowało się na terenie gm. Koło, ok 9 % na terenie gm. Osiek Mały, ok 8% na terenie gm. Kościelec, ok 2,3% poza granice kraju i 14 % w innych miejscach na terenie kraju.

2.4 Atrakcyjność osadnicza, pozwolenia na budowę

85% ludności Koła zamieszkuje w nowej części miasta, czyli na Warszawskim Przedmieściu. Jest to rezultat rozwoju budownictwa i infrastruktury technicznej w tej części miasta.

Średnio w latach 2015-2018 wydano dla Miasta Koła 25,5 decyzji rocznie, co w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wynosiło 1,14 decyzji. W porównaniu do średniej dla powiatu jest to niska liczba. Zestawiając Miasto Koło z grupą porównawczą wskaźnik ten był również na niższym poziomie, co sugeruje, że rozwój zabudowy w Mieście oparty jest głównie o zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a to z kolei powoduje większą kontrolę nad planowaniem przestrzennym w Mieście.

2.5 Prognoza demograficzna

W liczbie mieszkańców 53,5% stanowią kobiety, a 46,5% mężczyźni. W latach 2002-2023 liczba mieszkańców zmalała o 17,1%. Średni wiek mieszkańców wynosi 44,3 lat i jest większy od średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego oraz nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Głównym problemem Miasta Koła jest stały odpływ mieszkańców. Aby temu przeciwdziałać, priorytetem jest stworzenie dobrych warunków do zamieszkania poprzez utworzenie atrakcyjnej przestrzeni do życia, pracy i wypoczynku.

Koło ma ujemny przyrost naturalny wynoszący - 144. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu - 7,25 na 1000 mieszkańców Koła. W 2022 roku urodziło się 135 dzieci. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,57 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Na 1000 ludności Koła przypada 14,05 zgonów. Jest to znacznie więcej od wartości średniej dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie więcej od wartości średniej dla kraju.

Źródło: www.polskawliczbach.pl/Kolo

3. Gospodarka i rynek pracy

3.1 Liczba, wielkość i rodzaj podmiotów gospodarczych

Miasto Koło odznacza się wysokim poziomem przedsiębiorczości, choć w ostatnich latach można zaobserwować spadek tego wskaźnika. W mieście Koło działają różne firmy, zarówno lokalne, jak i większe przedsiębiorstwa. Do znanych firm w tym regionie można zaliczyć: Geberit Produkcja Sp. z o.o - Centrum Dystrybucji w Kole oraz zakład produkcyjny, SAINT-GOBAIN ABRASIVES Sp. z o.o., Sokołów S.A. (oddział w Kole), powstała 90 lat temu Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Kole, „TRANS-KOL” Paliwa, Eurobeef Sp. z o.o. oraz Zakłady Mięsne Carnis Koło. Warto również zwrócić uwagę na lokalne zakłady przemysłowe i małe oraz średnie przedsiębiorstwa, które mogą być istotną częścią gospodarki miasta. W Kole znajdują się także punkty handlowe, usługi i rzemiosło, które wspierają lokalną społeczność.

Gospodarczy potencjał miasta jest wzmocniony przez jego przynależność do Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, która zajmuje wysoką pozycję na świecie. Strefa ta obejmuje województwo łódzkie oraz części województw wielkopolskiego i mazowieckiego.

W Kole w roku 2023 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 2 610 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 1 958 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Zarejestrowano 134 nowe podmioty, a 103 podmioty zostały wyrejestrowane. Na przestrzeni lat 2009-2023 najwięcej (251) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (129) w roku 2021. W tym samym okresie najwięcej (347) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (86) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2020 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w Kole najwięcej (226) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (2 510) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników.

Źródło: <https://www.polskawliczbach.pl/Kolo#rejestr-regon>

3.2 Dominujące branże gospodarki

W 2023 roku 0,3% (8) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 20,3% (531) podmiotów, a 79,3% (2 071) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Kole najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Handel hurtowy

i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (31.8%) oraz Budownictwo (14.1%).

Źródło: <https://www.polskawliczbach.pl/Kolo#rejestr-regon>

1958 - Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Źródło: <https://www.polskawliczbach.pl/Kolo#rejestr-regon>

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle 622

Budownictwo 277

Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna 181

Transport i gospodarka magazynowa 161

Przetwórstwo przemysłowe 155

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna 140

Pozostała działalność 91

Działalność finansowa i ubezpieczeniowa 75

Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi 62

Edukacja 56

Informacja i komunikacja 46

Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca 42

Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości 22

Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją 11

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją 7

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek., gaz, parę wodną do układów klimatyzacyjnych

Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo 3

Górnictwo i wydobywanie 1

3.3 Poziom lokalnej przedsiębiorczości

Rozkład podmiotów gospodarki narodowej według klas wielkości:

Mikro-przedsiębiorstwa (0-9 zatrudnionych) 2 510

Małe przedsiębiorstwa (10-49 zatrudnionych) 69

Średnie przedsiębiorstwa (50-249 zatrudnionych) 25

Duże przedsiębiorstwa (250-999 zatrudnionych) 6

Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (<250 zatrudnionych) 2604

Podmioty gospodarki narodowej posiadające osobowość prawną wpisane do rejestru REGON według formy prawnej

Źródło: <https://www.polskawliczbach.pl/Kolo#rejestr-regon>

Spółdzielnie ogółem 5
Spółki handlowe ogółem 131
Spółki handlowe - z udziałem kapitału zagranicznego 15
Spółki handlowe - akcyjne 2
Spółki handlowe - akcyjne, z udziałem kapitału zagranicznego 1
Spółki handlowe - z ograniczoną odpowiedzialnością 100
Spółki handlowe - z ograniczoną odpowiedzialnością, z udziałem kapitału zagranicznego 14
Spółki handlowe - z ograniczoną odpowiedzialnością, jednoosobowe Skarbu Państwa 1
Spółki cywilne ogółem 226.

3.4 Tereny inwestycyjne

Gospodarczy potencjał miasta wynika z jego przynależności do Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. W najnowszym światowym rankingu najlepszych stref ekonomicznych, przygotowywanym co roku przez zespół fDi Magazine (periodyku z grupy Financial Times), ŁSSE znalazła się na **3 miejscu**. Uznana została też za najlepszą strefę na świecie i w Europie dla firm z sektora MŚP. Została także zwycięzcą w Europie.

Źródło: <https://pulsradomska.pl/lodzka-specjalna-strefa-ekonomiczna-trzecia-na-swiecie-i-najlepsza-w-Europie>

Strefa ta obejmuje województwo łódzkie oraz fragmenty województw wielkopolskiego i mazowieckiego. Miasto Koło należy do Podstrefy Koło. Przedsiębiorcy planujący rozpoczęcie działalności w tym obszarze mogą skorzystać z pomocy publicznej związanej z nowymi inwestycjami lub utworzeniem nowych miejsc pracy. W ramach tej pomocy oferowane są zwolnienia z podatku dochodowego dla firm oraz osób fizycznych, które mogą trwać od 10 do 15 lat, w zależności od lokalizacji projektu. Wysokość dostępnej pomocy publicznej zależy od wielkości przedsiębiorstwa oraz regionu, w którym zlokalizowane są tereny przeznaczone na inwestycje. Miasto Koło stosuje również preferencje podatkowe dla przedsiębiorców.

Źródło: <https://sse.lodz.pl>

3.5 Bezrobocie w ujęciu obrazującym różne grupy funkcjonalne i dynamika zmian

W Kole na 1000 mieszkańców pracuje 455 osób. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. 46,5% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 53,5% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w Kole wynosiło w 2023 roku 3,9% (5,4 %

wśród kobiet i 3,2% wśród mężczyzn). Jest to znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa wielkopolskiego (3,0%) oraz znacznie mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski (5,1%).

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Koła 735 osób wyjeżdża do pracy do innych miast, a 2 637 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 1 902. 26,7% aktywnych zawodowo mieszkańców Koła pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 37,8% w przemyśle i budownictwie, a 12,5% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,6% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Źródło: <https://www.polskawliczbach.pl/Kolo#urzedy-i-instytucje>

4. Środowisko naturalne i infrastruktura

4.1 Walory środowiska naturalnego, przyrodnicze i krajobrazowe, różnorodność biologiczna

Miasto Koło leży na terenie niecki mogileńsko-łódzkiej, w centralnej części synklinorium łódzkiego. Dolina Warty wyróżnia się unikalnymi walorami przyrodniczymi. Znajdziemy tam różnorodne ekosystemy łąkowe, leśne i wodne. Roślinność w regionie Koła, mimo niewielkiego obszaru, jest bardzo zróżnicowana. W północno-wschodniej części przeważają pola i ogrody, a w miastach można zobaczyć zielone tereny i różnorodne duże rośliny. Na dnie doliny Warty są mokre łąki, które mają zadrzewienia wierzby i sosny, a także obszary użytkowane rolniczo.

Naturalna roślinność tego obszaru to głównie siedliska przekształcone przez działalność człowieka, sprzyjające rolnictwu, które znajdują się na wyżej położonych terenach oraz na fragmentach teras nadzalewowych. Można tam też spotkać mieszane lasy oraz sosnowe bory, a także łągi, które są charakterystyczne dla obniżen terenu w dolinie Warty.

Roślinność w terenach poza dolinami jest zazwyczaj mało naturalna. Większe lasy są rzadkie i daleko od miasta. Mniejsze zalesienia często mają funkcję ochronną lub izolacyjną. Wiele jest za to urządzonych terenów zielonych, takich jak parki, zieleńce i zadrzewione cmentarze, które mogą być wykorzystywane przez mieszkańców do codziennego wypoczynku i wymagają odpowiedniej pielęgnacji. Dolina Środkowej Warty (kod PLB300002) to obszar chroniony dla ptaków. Tylko część tego obszaru znajduje się w mieście Koło. Rzeka Warta w tym miejscu jest ważnym miejscem dla ptaków na całym świecie. Dolina ma różną szerokość – od 500 m do około 5 km – i składa się z kilku części. Między Uniejowem a Kołem rzeka płynie na północ, a z obu stron otaczają ją wały przeciwpowodziowe. Na wysokości Koła rzeka zmienia kierunek na poziomy, a dolina staje się szersza i bardziej naturalna, co pozwala na okresowe zalewanie. Zmiany w biegu rzeki wpływają na różnorodność roślinności w tym obszarze. Można tu znaleźć wiele cennych siedlisk, takich jak łąki, zbiorniki wodne, rzeki, lasy i inne typy roślinności.

Źródło: obszary.natura2000.org.pl

Dno doliny pokrywają dużą powierzchnię łąki, pastwiska i pola uprawne. W przestrzeni między wałami rosną wierzby i kilka małych grup olch. W Koło tereny zielone, takie jak parki, skwery, zieleńce i lasek komunalny, zajmują razem około 150 ha (Bank Danych Lokalnych, <http://www.kolo.pl/>).

Rzeka Warta jest bardzo ważna dla miasta Koła, zwłaszcza w jego południowej części. Choć jest mocno przekształcona i ma mniej roślin oraz zwierząt z powodu działań ludzi, wciąż ma wiele wartości przyrodniczych, w tym rzadkie gatunki. Rzeka przyciąga turystów, którzy mogą spacerować i odpoczywać na świeżym powietrzu. W rejonie Miasta Koła Warta zmienia kierunek z północnego na zachodni. W mieście znajduje się też 7 pomników przyrody, w tym 4 dęby, wiąz syberyjski, platan klonolistny i klon polny. Część Koła leży w obszarze Natura 2000 Dolina Środkowej Warty oraz Goplańsko-Kujawskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. W Kole są także 3 parki miejskie i Lasek Komunalny, które potrzebują odnowy.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, <http://www.kolo.pl/>

4.2 Stan i ochrona środowiska, w tym stopień rozwoju infrastruktury sieciowej i odsetek korzystających z niej mieszkańców (kanalizacja, wodociąg, gazociąg)

Miasto Koło ma wysoki poziom zwodociągowania, wynoszący 98,9%, co jest porównywalne z innymi miastami. Całe miasto jest również zgazyfikowane, więc niemal każdy obiekt może być podłączony do gazu. Najwięcej gazu używają osoby prywatne, głównie do ogrzewania oraz innych potrzeb domowych.

Źródło: GUS

Na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną Straż Miejska prowadzi kontrole w zakresie wywozu nieczystości płynnych i przydomowych oczyszczalni ścieków. System zarządzania odpadami komunalnymi dotyczy właścicieli mieszkań. Chociaż liczba mieszkańców korzystających z tego systemu maleje z powodu emigracji z Miasta, to coraz więcej gospodarstw zaczyna segregować śmieci. W każdej kolejnej edycji rośnie także ogólna ilość zbieranych odpadów, z wyraźnym wzrostem tych segregowanych.

Źródło: Wikipedia

Na terenie Miasta mieszkańcy mają dostęp do sieci teleinformatycznej i telekomunikacyjnej, bezprzewodowej i przewodowej. Głównym dostawcą Internetu światłowodowego jest Orange S.A.

Źródło: Wikipedia

4.3 Infrastruktura energetyczna

Operatorem sieci energetycznej w mieście Koło jest firma „Energia-Operator” S.A. z oddziałem w Kaliszu. Tylko kilka gospodarstw, które znajdują się wzdłuż linii kolejowej, korzysta z energii dostarczanej przez PKP Energetyka. W Koło znajdują się dwie stacje transformatorowe 110/15 kV, które należą do „Energia-Operator” S.A.:

1. Koło – Ruchenna, z 41 transformatorami,
2. Koło – Wschód, z 32 transformatorami.

Łączna długość sieci energetycznej w Kole wynosi:

- WN (110 kV): 3,9 km napowietrznej,
- SN (15 kV): 16,5 km napowietrznej i 53,96 km kablowej,
- NN (0,4 kV): 34,9 km napowietrznej i 95,01 km kablowej.

Źródło: Energia-Operator” S.A

4.4 Stopień wykorzystania odnawialnych źródeł energii i plany w tym zakresie

Geotermia Koło jest najbardziej perspektywiczną gałęzią OZE. Koło postawiło na ten potencjał, aby poprawić jakość powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla jakości życia ludzi oraz wykorzystywanie ciepła systemowego z efektywnych systemów ciepłowniczych. To skok cywilizacyjny i asumpt do dalszego rozwoju miasta. Wszechstronne korzystanie z dobrodziejstw płynących z wnętrza ziemi i zastosowanie wód do kolejnych celów: rekreacji, turystyki, balneologii, poszerzy kolskie przestrzenie. W skład geotermii wchodzi dwa otwory (chłonny i produkcyjny), budynek ciepłowni, stacja filtrów, basen zrzutowy oraz stacja uzdatniania wody. Inwestycja wyniosła 108 745 110,00 zł brutto. Na kwotę tę składają się dotacje ze środków zewnętrznych, kredyt inwestycyjny, pożyczka z NFOŚiGW, środki własne MZEC. Koszt otworu Koło GT-1 – 22 150 000,00 zł netto (dotacja z NFOŚiGW dla Gminy Miejskiej Koło). Koszt budowy Ciepłowni Geotermalnej z otworem GT-2 – 67 951 194,44 zł netto, w tym dotacja ze środków UE – 28 409 462,50 zł netto. Planowane efekty inwestycji to m.in. zmniejszenie zużycia nieodnawialnej energii pierwotnej, zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery, poprawa jakości powietrza, ustabilizowanie cen za ogrzewanie, poprawa efektywności wykorzystania infrastruktury sieci, pozyskanie nowych odbiorców ciepła systemowego, rozwój rekreacji.

4.5 Gospodarka odpadami, selektywna zbiórka odpadów

System gospodarowania odpadami dotyczy właścicieli domów. Choć liczba mieszkańców maleje z powodu migracji, zdecydowana większość mieszkańców segreguje odpady. Rokrocznie rośnie także całkowita ilość zebranych odpadów, a szczególnie tych segregowanych.

Odbiór odpadów w mieście Kole prowadzi Miejski Zakład Usług Komunalnych. Miasto Koło należy do VIII regionu zarządzania odpadami, a odpady z tego regionu trafiają do Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o w Koninie.

W domach jednorodzinnych odpady odbierane są w pojemnikach i workach, a w budynkach wielorodzinnych wyłącznie w pojemnikach. Odpady powinny być wystawiane przed nieruchomością w łatwo dostępnym miejscu dla ciężarówki odbierającej śmieci.

Od listopada 2022 r. Gmina Miejska Koło prowadzi Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który znajduje się przy ul. Zakładowej 25.

4.6 Zasklepienie gruntów

Warunki gruntowe terenu miasta są dosyć zróżnicowane. W północnej i wschodniej części miasta (w podłożu obszarów wysoczyznowych) przeważają utwory bezpośredniej akumulacji lodowca – gliny. U podnóża wysoczyzny znajdują się głównie piaski i żwiry pochodzenia wodnolodowcowego, które zazwyczaj są średnio zagęszczone. To sprawia, że grunt ma dobre warunki do budowy. Jedynym ograniczeniem w budowie są duże obszary gruntów nasypanych, które są uformowane przypadkowo i znajdują się w miastach. W pradoliny, warunki gruntowe są zróżnicowane. Oprócz mineralnych piasków rzecznych i wodnolodowcowych są też piaski eoliczne. Wiele obniżen terenu, gdzie wysoki jest poziom wód gruntowych, wypełniają grunty organiczne, takie jak torfy i muły. Teren jest dość urozmaicony, a różnica wysokości między najwyższym punktem wysoczyzny (121,5 m n.p.m.), a korytem Warty (około 90,5 m n.p.m.) wynosi ponad 30 m.

Źródło: Kondracki J. 2013: Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

5. Kultura i dziedzictwo kulturowe

5.1 Instytucje i dziedzictwo kulturowe

W Mieście Koło funkcjonują trzy główne instytucje kulturalne:

Miejski Dom Kultury przy ul. Juliusza Słowackiego 5, w którym odbywają się liczne zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Podstawowe formy działalności MDK to praca z dziećmi i młodzieżą w ramach edukacji kulturalnej (pracownie, sekcje i kluby), promocja lokalnej twórczości profesjonalnej i amatorskiej oraz prezentacja wartościowej sztuki z kraju i zagranicy. MDK organizuje różnego rodzaju imprezy kameralne i plenerowe, wystawy, koncerty, spektakle teatralne i kinowe oraz proponuje szereg możliwości rozwoju indywidualnego takie jak zajęcia wokalne, taneczne czy teatralne. Funkcjonują tu liczne pracownie, sekcje i kluby, wśród nich znajdziemy akrobatykę, mażoretki, orkiestrę dętą, zespół taneczny MUZA, Młodzieżowy Teatr Form i Kolski Teatr Otwarty. Działa pracownia plastyczna i ceramiczna oraz pracownia Orange (świetlica multimedialna), prowadzone są zajęcia z języka angielskiego i Lego konstruktor. W ramach MDK działa także Casimirus – grupa rekonstrukcyjna odtwarzająca życie mieszczan z czasów średniowiecza.

MDK dysponuje salą widowiskową na 254 osoby, a odwiedzający mają dostęp do kawiarni otwartej codziennie poza wtorkami w godzinach 15:00-19:00 i przed każdym wydarzeniem kulturalnym.

Pod patronatem Miejskiego Domu Kultury działa także „Kino nad Wartą”. W 2023 roku w jego ramach odbyły się 343 seanse, które zgromadziły 17 061 osób. Dużym zainteresowaniem cieszyły się seanse dla grup zorganizowanych – przedszkoli, szkół, ośrodków wychowawczych. Dla urozmaicenia Kino realizowało także różne projekty, m.in. Kino dla Kobiet, Kino Feryjne, Chrześcijańskie Granie, Kino Mikołajkowe.

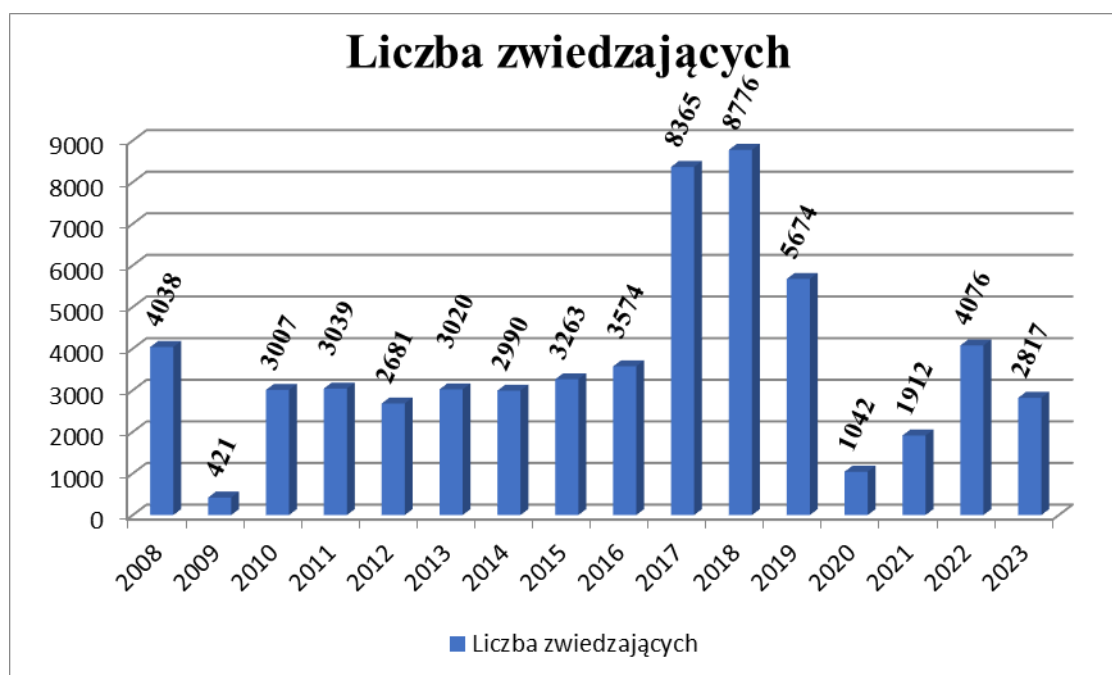
Działalność Miejskiego Domu Kultury uzupełnia oferta feryjna dla dzieci i młodzieży z szeroką gamą zajęć, warsztatów oraz innych aktywności, jak np. seanse filmowe. W 2023 roku zajęcia obejmowały różne dziedziny sztuk plastycznych – rysunek, ceramikę czy papieroplastykę, a także modelarstwo oraz budowę z klocków Lego. Trochę starsze dzieci mogły uczestniczyć w nocach filmowych, a dla młodzieży przygotowano zajęcia teatralne. Z wakacyjnej oferty MDK skorzystało 2876 osób, w tym: w formach wyjazdowych (półkolonie Kwitnące Wakacje oraz obozy artystyczno-sportowe zespołu Muza) wzięło udział 139 osób (dzieci i młodzież), w zajęciach artystycznych, edukacyjnych i pozostałych 298 osób. W kinie odbyły się w okresie wakacyjnym 42 seanse, które zgromadziły 2439 widzów.

Muzeum Technik Ceramicznych przy ul. Michała Kajki 44, którego historia sięga okresu międzywojennego, kiedy Czesław Freudenreich, prawnuk założyciela Fabryki Fajansu i Majoliki, zainicjował stworzenie pierwszej Izby Pamiątek w Kole. Gromadzono w niej wyroby z porcelany, fajansu i majoliki pochodzące z rodzinnej wytwórni. Po drugiej wojnie światowej przywrócono i rozszerzono działalność muzealną, a w obecnej strukturze Muzeum Technik Ceramicznych działa od 1984 r. Od 2019 r. jest właścicielem przekazanej przez Gminę Miejską Koło nieruchomości o obszarze 0,3189 ha zabudowanej budynkiem „Sejmiku” o powierzchni użytkowej 448,59 m² stanowiącym zabytek wpisany do rejestru zabytków, znajdującej się w Kole przy ul. Mickiewicza 27. Muzeum jest czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 – 16:00 oraz w soboty od 10:00 do 14:00. Ceny biletów w dni powszednie to 7,00 zł bilet normalny i 3,00 zł ulgowy (poza środami – wtedy koszt biletu to 3,00 zł). W soboty wstęp jest bezpłatny. Poza zwiedzaniem zbiorów oferuje także wystawy czasowe (w 2023 roku było ich 5), jak również lekcje muzealne (dla przedszkoli i szkół – w 2023 roku przeprowadzono 32 lekcje, w których udział wzięło 1093 uczestników), półkolonie letnie i zimowe dla dzieci oraz oprowadzanie po zabytkach miasta (w 2023 r. 14 grup o łącznej liczbie 269 osób). Wystawa stała stworzona jest pod hasłem „Fajans kolski – formy, dekoracje, techniki zdobnicze” im. Czesława Freudenreicha i prezentuje najbardziej charakterystyczne przykłady kolskich wyrobów fajansowych.

Przedstawia przede wszystkim ceramikę produkowaną w okresie zarządzania fabryką przez rodzinę Freudenreichów – od 1842 do 1939 r., z czasów okupacji hitlerowskiej – od 1939 r. do 1945 r. oraz powojennych. Uzupełnieniem kolekcji są wyroby z innych wytwórni polskich i europejskich. Zbiory muzealne według stanu na 31 grudnia 2023 r. to 3 879 eksponatów, w tym 1 985 artystycznych, 434 archeologiczne, 120 etnograficznych i 1 340 historycznych. Księgozbiór natomiast liczy 584 pozycje. Frekwencja na wystawach ogółem wyniosła w 2023 roku 2 817 osób (w tym w grupach zorganizowanych 1115 osób, 801 osób była to młodzież szkolna) z czego 1246 osób zwiedzało wystawę bezpłatnie. Muzeum zatrudniało 4 osoby (dwie w niepełnym wymiarze czasu pracy). Poza typową działalnością muzealną placówka prowadzi także prace badawcze, konsultacje naukowe i wydaje opracowania dotyczące miasta i regionu.

Tabela nr 3 - Zwiedzający muzea w latach 2008-2023

Rok	Liczba zwiedzających
2008	4038
2009	421
2010	3007
2011	3039
2012	2681
2013	3020
2014	2990
2015	3263
2016	3574
2017	8365
2018	8776
2019	5674
2020	1042
2021	1912
2022	4076
2023	2817

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych www.polskawliczbach.pl i danych Raportu o stanie Gminy Miejskiej Koło za 2023 rok.

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna przy ul. Kolejowej 19 – jedna z najstarszych instytucji kulturalnych miasta, jest główną samorządową biblioteką miasta Koła i powiatu kolskiego. Pierwsza biblioteka publiczna została otwarta tu w 1883 roku, a w obecnym kształcie jako Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna działa od października 1999 roku.

Zadania realizuje w Kole w: siedzibie głównej (czytelni oraz wypożyczalni dla młodzieży i dorosłych), ul. Kolejowa 19; Filii dla Dzieci, ul. Kolejowa 19; Filii nr 3, ul. P. Wojciechowskiego 30; Filii nr 4, ul. S. Wyszyńskiego 14. Punkty czynne są dla użytkowników - w typowym tygodniu - średnio 45 godzin. W 2023 roku jednostka zatrudniała 14 pracowników działalności podstawowej (11 na stanowiskach bibliotekarskich).

Zbiory biblioteczne obejmują literaturę piękną dla młodzieży i dorosłych, literaturę popularno-naukową, księgozbiór regionalny oraz audiobooki, a w czytelni dostępne są także czasopisma i dokumenty życia społecznego. Biblioteka główna ma w zasobach - wyjątkowy, udostępniany na miejscu - dział Książki Dawnej. Tworzy go XIX/XX-wieczna literatura piękna - utwory: Józefa Ignacego Kraszewskiego, Stanisława Przybyszewskiego, Władysława Reymonta, Henryka Sienkiewicza, encyklopedie, leksykony, wydawnictwa popularnonaukowe. W wypożyczalni i czytelni znajduje się katalog komputerowy, 16 komputerów i dostęp do Internetu. Do dyspozycji czytelników jest całodobowy trezor biblioteczny (wrzutnia książek) zlokalizowany w poczekalni dworca PKP. Dostępne są tu też usługi ksero.

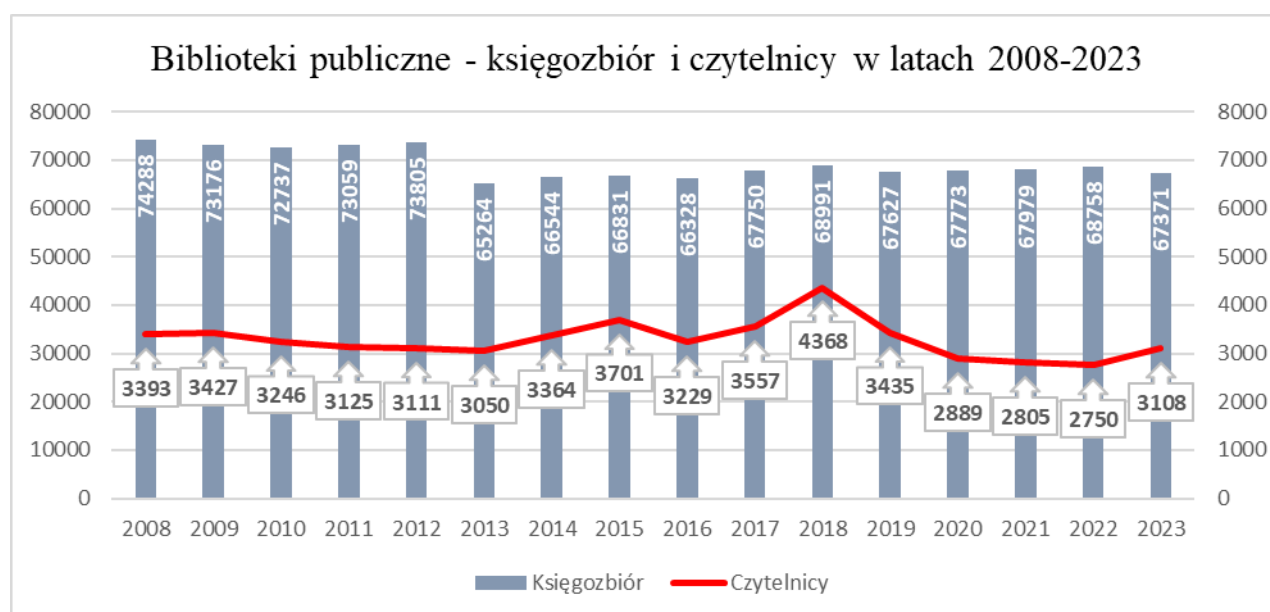
W 2023 r. księgozbiór Biblioteki liczył 67 371 woluminów oraz 777 jednostek specjalnych (audiobooków, filmów). 38 684 woluminy znajdowały się w zbiorach Biblioteki głównej, 12 528 – Filii dla Dzieci, 10 541 – Filii nr 3 i 5 618 – Filii nr 4. W 2023 roku zakupiono 661 woluminów o wartości 21 025 PLN. Wskaźnik zakupu książek na 100 mieszkańców wyniósł 3,4 woluminów. Jednostki wzbogacały także księgozbiory o dary czytelników i instytucji oraz egzemplarze przekazywane przez klientów w zamian za wydawnictwa zniszczone i zagubione (1206 woluminów). Zbiory książki mówionej (audiobooki) liczą 746 jednostek inwentarzowych. Udostępniono je 227 razy.

W 2023 roku zarejestrowano 3 108 czytelników. Na jednego czytelnika przypadało 6,8 wol. Wypożyczeni. Zanotowano 29 187 odwiedzin a klienci wypożyczyli 45 645 woluminów. Park komputerowy odwiedziło 1776 klientów. Największą grupę czytelników – 1197 osób – stanowiły osoby pracujące, 858 osób to osoby uczące się. Najczęściej wypożyczano literaturę dla dorosłych (31 017), na drugim miejscu znalazła się literatura dla dzieci (8 785) a na trzecim literatura niebeletrystyczna (5 843).

Tabela nr 4 – Ilość księgozbiorów i czytelników lata 2008 - 2023

Rok	Księgozbiór	Czytelnicy
2008	74288	3393
2009	73176	3427
2010	72737	3246
2011	73059	3125
2012	73805	3111
2013	65264	3050
2014	66544	3364
2015	66831	3701
2016	66328	3229
2017	67750	3557
2018	68991	4368
2019	67627	3435
2020	67773	2889
2021	67979	2805
2022	68758	2750
2023	67371	3108

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS za www.polskawliczbach.pl i raportu o stanie gminy miejskiej Koło w 2023 r.

Biblioteka posiada także stronę internetową, na której można przeczytać informacje o aktualnych wydarzeniach, przejrzeć katalog książek on-line i zarezerwować lub zamówić wybrane pozycje.

Zbiór jest systematycznie powiększany, a nowe zakupy realizowane są na podstawie analizy czytelnictwa i zainteresowań i potrzeb odbiorców. W przypadku literatury popularno-naukowej preferowane są pozycje z zakresu medycyny, psychologii, zarządzania przedsiębiorstwami, prawa i socjologii.

Poza główną działalnością Biblioteka organizuje także comiesięczne spotkania członków Dyskusyjnego Klubu Książki, wystawy, warsztaty, spotkania autorskie, imprezy okolicznościowe, kursy komputerowe dla seniorów oraz lekcje biblioteczne w ramach ścieżki edukacji: czytelniczej, medialnej i regionalnej, jak również bierze udział w akcjach takich jak „Cała Polska czyta dzieciom” i organizuje działania animacyjne dla dzieci w czasie ferii zimowych i wakacji oraz zajęcia z elementami biblioterapii. Na co dzień Biblioteka współpracuje także ze szkołami i przedszkolami, innymi instytucjami kultury i stowarzyszeniami itd.

Poza ofertą instytucji kultury mieszkańcy mogą uczestniczyć w koncertach Miejskiej Orkiestry Dętej, chóru mieszanego Towarzystwa Śpiewaczo-Muzycznego „Lutnia” i Chóru Farnego „Lutnia” przy parafii rzymsko-katolickiej p.w. Krzyża Świętego, a także działającej od 1973 roku Manufaktury Piosenki Harcerskiej Wartaki – Reprezentacyjnego Zespołu Wielkopolskiej Chorągwi ZHP.

Wśród organizowanych w Kole wydarzeń są również takie, które przyciągają uczestników z całej Polski. Należą do nich m.in. Turniej Orkiestr Dętych o „Kryształowe Koło” (od 2024 r. Festiwal Orkiestr Dętych o „Kryształowe Koło”), Turniej Muzyczny pod Patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego, Jesienne Śpiewanki nad Wartą, Jarmark Artystyczny „Folklorem malowane” i inne, znany Koło Bluesa Festival i złoty motocyklowe.

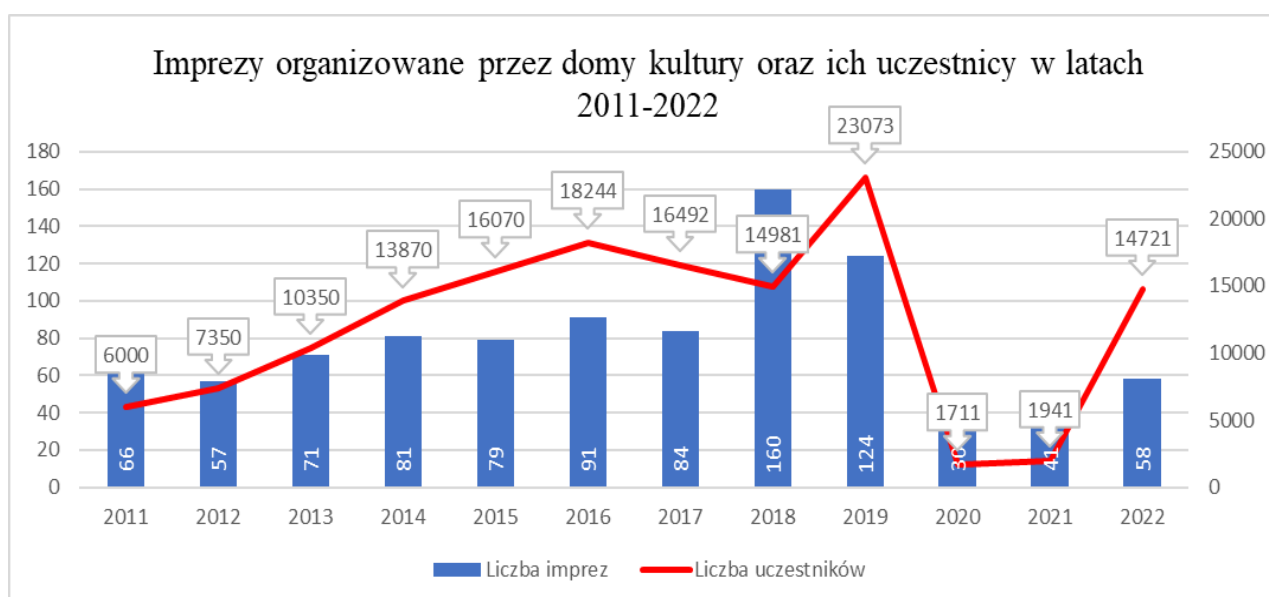
5.2 Poziom uczestnictwa w kulturze

Na podstawie analizy danych statystycznych można stwierdzić, że imprezy organizowane w mieście cieszą się dużym zainteresowaniem mieszkańców. Spadek uczestnictwa, ale również liczby imprez odnotowano w latach 2020-2021 z uwagi na pandemię Covid-19 i zakaz organizowania imprez masowych, a także okresowy lockdown. W roku 2022 zarówno liczba organizowanych wydarzeń jak i liczba ich uczestników zaczęła już wzrastać.

Tabela nr 5 - Imprezy i ich uczestnicy w latach 2011-2022

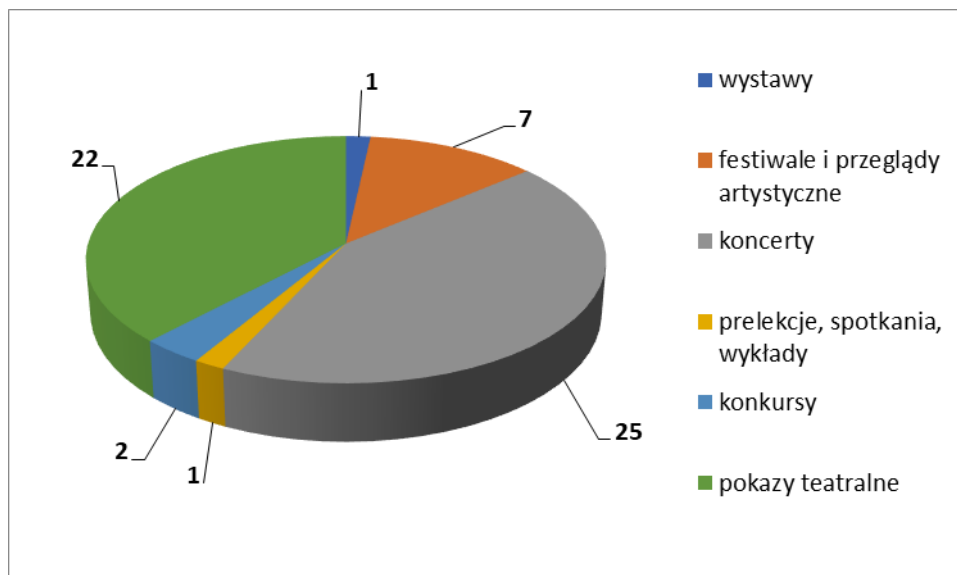
Rok	Liczba imprez	Liczba uczestników
2011	66	6000
2012	57	7350
2013	71	10350
2014	81	13870
2015	79	16070
2016	91	18244
2017	84	16492
2018	160	14981
2019	124	23073
2020	30	1711
2021	41	1941
2022	58	14721

Źródło: GUS za www.polskawliczbach.pl

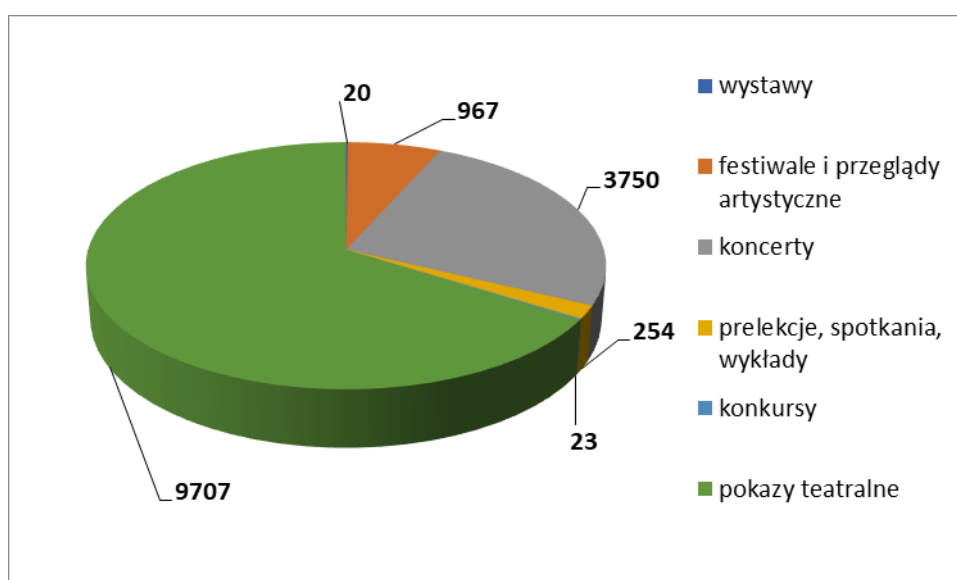

W 2022 roku zorganizowano 58 imprez, w których wzięło udział 14 721 osób. Najwięcej uczestników zgromadziły pokazy teatralne i koncerty dalej znalazły się festiwale i przeglądy artystyczne, prelekcje, konkursy i wystawy.

Imprezy organizowane przez Miejski Dom Kultury w 2022 roku

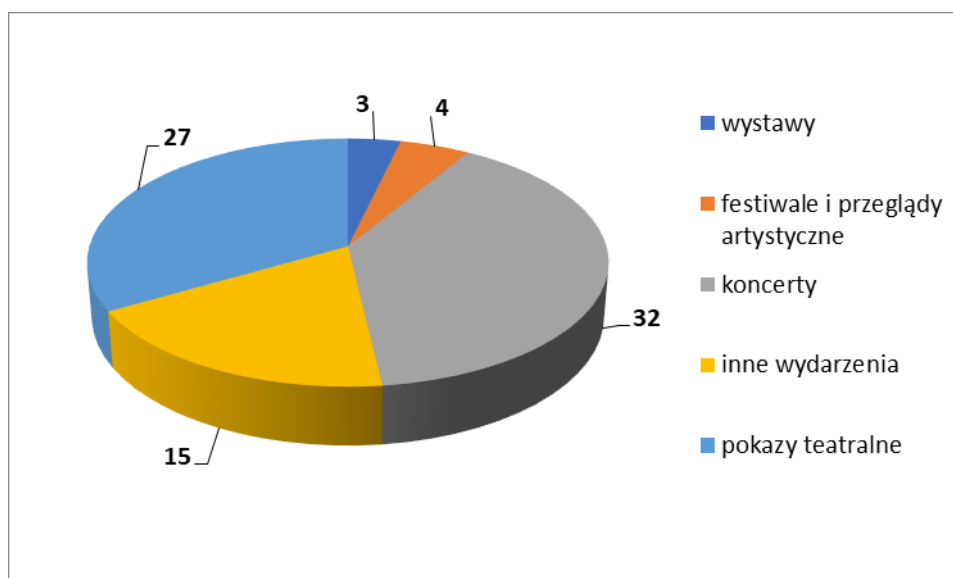

Uczestnicy imprez organizowanych przez Miejski Dom Kultury w 2022 roku

Liczba organizowanych imprez zwiększyła się w 2023 roku. W sumie odbyło się ich 81. Tym razem najwięcej było koncertów (32). Zorganizowano 27 spektakli teatralnych, 3 wernisaże, 4 przeglądy, festiwale, konkursy i 15 innych wydarzeń. Organizowano także wystawy fotograficzne i malarskie.

Uczestnicy imprez organizowanych przez Miejski Dom Kultury w 2023 roku

5.3 Uwarunkowania historyczne, obiekty zabytkowe, ich stan, dostępność i sposób wykorzystania

Koło, niegdyś miasto królewskie, siedziba starostów i miejsce sejmików szlacheckich lokowane było na wyspie rzecznej przez króla Kazimierza Wielkiego w 1362 roku na prawie magdeburskim. Nawet przed lokacją Koło było znaczącą osadą, w której krzyżowały się ważne szlaki handlowe, a jej położenie w rozwidleniu rzeki Warty dawało jej duże możliwości obronne. Wraz z innymi miejscowościami tworzyło tzw. tenutę kolską (niegrodowe starostwo kolskie), stanowiącą zespół dóbr o charakterze gospodarczym, najczęściej oddawanych w zastaw.

Przez długi czas miasto pełniło ważne strategiczne funkcje obronne (XIV-XVI w. zabezpieczenie środkowej Wielkopolski, głównie przed atakami Krzyżaków).

Podczas „Potopu szwedzkiego” w 1655 roku miasto zostało zniszczone, ale już w II poł XVIII wieku było największym miastem ówczesnego powiatu konińskiego i liczyło 1400 mieszkańców. Po II rozbiore Polski w 1793 roku znalazło się pod panowaniem Prus, a w 1815 roku trafiło pod zabór rosyjski i administracyjnie należało do guberni kaliskiej Królestwa Polskiego. Na początku XIX w. Koło rozwinęło się w prężnie działający ośrodek sukienniczy, ceramiczny i handlowy. W czasie I wojny pod okupacją cesarskich Niemiec. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości przyszedł czas na dalszy rozwój i uruchomienie połączeń kolejowych z Warszawą i Poznaniem. Trudny okres II wojny światowej zakończył się i w 1945 rozpoczął się nowy etap przemian społeczno-gospodarczych. Ostatecznie po reformie w 1999 roku miasto zostało przyłączone do województwa wielkopolskiego.

Z uwagi na bogatą i długą historię na terenie miasta i w jego bliskiej okolicy znajduje się wiele zabytków.

Według danych Narodowego Instytutu Dziedzictwa (NID) z dnia 30.06.2024 roku na obszarze Koła znajduje się 19 zabytkowych obiektów (nieruchomych) wpisanych do rejestru zabytków.

- dzielnica staromiejska, nr rej.: 384 z 26.07.1951;
- kościół par. pw. Świętego Krzyża, ul. Kościelna, XIV-XV, nr rej.: 232 z 17.01.1953;
- zespół Klasztorny Bernardynów, ul. Klasztorna, nr rej.: 263 z 17.01.1953;
- kościół pw. Nawiedzenia NMP, 1773-82;
- klasztor, 1755-64;
- kościół ewangelicki, ul. Sienkiewicza 5, 1884, nr rej.: 450/191 z 17.10.1990;
- pastorówka, nr rej.: jw.;
- kaplica cmentarna, ul. Poniatowskiego, ok. 1900-10, nr rej.: 460/201 z 7.05.1991;
- cmentarz ewangelicki, ul. Dąbrowskiego, 1 poł. XIX, nr rej.: A-536/277 z 23.11.1998;
- ruiny zamku → Gozdów, gm. Kościelec;
- ratusz, k. XIV, 1815, nr rej.: 376 z 17.01.1953;
- dom, ul. Grodzka 2, poł. XIX, nr rej.: A-533/274 z 14.10.1998;
- starostwo, ob. bank, ul. Mickiewicza 12, 1883, nr rej.: 458/199 z 7.05.1991;
- willa „Sejmik”, ul. Mickiewicza 27, 1880-90, nr rej.: 459/200 z 7.05.1991;
- dom, ul. Sienkiewicza 7, 1912, nr rej.: A-536/277 z 21.12.1998;
- hotel, ob. dom, ul. Stary Rynek 26, 1887, nr rej.: 470/211 z 17.02.1992;
- spichlerz, ul. Żelazna, drewn., XVIII, nr rej.: 342 z 22.09.1950;
- zespół Fabryki Fajansu i Porcelany, 1 poł. XIX, nr rej.: A-484/225 z 15.03.1993:
  - piecownia;
  - malarnia;
  - przerobownia mas;
  - piec ceramiczny nr 7, nr rej.: 1518 z 29.05.1974.

Do najważniejszych z zabytków zaliczamy:

Ruiny zamku w Kole, Gozdów, ok. 3 km od miasta Koło

Budowa Zamku w Kole została rozpoczęta przez króla Kazimierza Wielkiego prawdopodobnie jeszcze przed lokacją miasta i miał stanowić element systemu obronnego kraju. Początkowo wybudowano tylko jego wieżę mieszkalną, mieszczącą prawdopodobnie dwie kondygnacje i piwnice (zapewne lochy więzienne), będącą samodzielnym obiektem o charakterze militarno-rezydencjonalnym, następnie na sztucznie usypanym wzniesieniu powstały mury obwodowe (na planie wydłużonego prostokąta), narożna wieża i budynek bramny. Brama wjazdowa poprzedzona była umocnionym przedbramiem. Był to regularny zamek nizinny, oparty na prostokącie o wymiarach 55mx40m, wzniesiony z cegieł na kamiennych fundamentach, otoczony wysokimi murami zwieńczonymi blankami strzelniczymi. Działanie było obszerny a jego zabudowa drewniana. Wokół murów biegł ganek strzelniczy. Aż do początków XVII w. rezydowali tutaj kolejni starostowie i ich zastępcy.

Już od połowy XVI w. jednak zamek zaczął powoli upadać, czego powodem były głównie zmiany w systemie obronnym po wynalezieniu broni palnej i artylerii. Budowla uległa zniszczeniu podczas najazdu szwedzkiego, jednak część gotyckich murów przetrwała do dzisiaj. Zachowała się południowo-zachodnia linia murów (na całej długości i wysokości ok. 4 m), fragmenty murów krótszych boków i wieża.

Zabezpieczenie i konserwacja ruin zamku – etap IV – baszta narożna był ujęty w planie wydatków majątkowych w 2023 roku. Na cel ten przeznaczono 564 000,00 zł. Według Raportu o stanie gminy miejskiej Koło za rok 2023 do 31 grudnia 2023 roku wykonano 98,6% tego planu.

Kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, ul. Kościelnej 10

Jest to świątynia farna, która powstała na przełomie XIV i XV w., trójnawowa budowla halowa zbudowana na podstawie dyspozycji królewskich zawartych w akcie lokacyjnym miasta. Najstarszą jej częścią jest prawdopodobnie prezbiterium stanowiące pierwotną świątynię. W kolejnych wiekach rozbudowywana, z dodanymi elementami neogotyckimi. Mimo zastąpienia w XIX w. stropów przykrywających nawy sklepieniami krzyżowo-żebrowymi w prezbiterium zachowało się gotyckie sklepienie gwiaździste. Najstarszymi zabytkami są tu późnogotycka kamienna płyta nagrobna starosty kolskiego Jana z Grabowa (zm. W 1454 r. syn słynnego Zawiszy Czarnego) i późnorennesansowe sakramentarium wykonane z piaskowca ok. połowy XVI w. Obecnie w dobrym stanie.

Zespół klasztorny oo. Bernardynów, ul. Klasztorna 1

Składa się na niego kościół i klasztor. Kompleks wzniesiono na wyspie rzecznej na Warcie w połowie XV w. po sprowadzeniu do Koła zakonu bernardynów. Gotycki w zrębie klasztor został gruntownie przebudowany w latach 1755-1764, jest budynkiem dwukondygnacyjnym posiadającym trzy skrzydła otaczające dziedziniec, zamknięty z czwartej strony gmachem kościoła.

Późnobarokowy kościół został wybudowany w latach 1773-1782 jako budowla trzynawowa, halowa z prostokątnym prezbiterium. Wyposażenie i zdobienia w stylu rokoko. Ołtarze i ambona wkomponowane są w architekturę kościoła, podobnie jak konfesjonały i prospekt organowy.

Ratusz miejski, Stary Rynek 1

Dwukondygnacyjna, podpiwniczona budowla, z pierwotnie zdobionymi ornamentami ścianami zewnętrznymi. Wybudowana w I poł. XVI w. w stylu gotyckim zastąpiła stojący niegdyś w tym miejscu drewniany lub drewniano-gliniany dwór królewski.

Budynek kilkakrotnie płonął. W pożarze w 1775 roku stopił się nawet dzwon zegarowy na wieży. Prawdopodobnie po tym pożarze rozpoczęła się restauracja budynku w stylu barokowym z zachowaniem oryginalnych murów zewnętrznych. Kolejna przebudowa w latach 1835-1837 nadała mu wystrój klasycystyczny. W ratuszu można zobaczyć zabytkowy dzwon zegarowy wykonany w 1783 roku. Obecnie budynek znajduje się w dobrym stanie. Ma w nim swoją siedzibę Rada Miejska oraz wydziały Urzędu Miejskiego.

Spichlerz

Budynek drewniany pochodzący z początku XIX wieku, o konstrukcji sumikowo-łatkowej, stojący nad brzegiem rzeki Warty. Jedyne zachowane do dzisiaj spośród wielu znajdujących się tutaj niegdyś podobnych budynków. Przeznaczony był do magazynowania zboża, które spławiano Wartą do Prus.

Zespół kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, ul. Sienkiewicza 5

Neogotycki, murowany kościół z 1883 r. wraz z murowaną pastorówką z 1903 r.

Kościół to budynek jednonawowy, wybudowany na planie wydłużonego prostokąta, z wieżą. Zniszczony w czasie II wojny światowej, kilkakrotnie remontowany, remont gruntowny przeszedł w 1998 roku.

Pastorówka wybudowana w l. 1902-1903, w kształcie nawiązującym do klasycyzmu. W latach 1918-1922 mieścił się w niej polski urząd pocztowy, a następnie ponownie pastorówka. Wielokrotnie częściowo remontowany, obecnie w stanie dobrym.

Budynek Urzędu Miasta, ul. Mickiewicza 12

Zlokalizowany w najstarszej części miasta, pomiędzy klasztorem, a kościołem parafialnym. Oddany do użytku w 1883 roku był siedzibą administracji powiatowej (carskich urzędników i żandarmerii). W 2001 roku przeszedł generalny remont, po którym stał się siedzibą Urzędu Miejskiego.

Kaplica p.w. Przemienienia Pańskiego, ul. Poniatowskiego

Styl neogotycki, wybudowana w 1905 roku pierwotnie jako kościół p.w. Przemienienia Pańskiego. W 1974 roku gruntownie wyremontowana, obecnie w dobrym stanie technicznym.

Willa ul. Mickiewicza 27 – wybudowana w latach 1880-1890; murowany budynek, służący kiedyś jako szkoła i internat; obecnie w złym stanie technicznym, do remontu.

Dom nr 26, ul. Stary Rynek 26 – wybudowany w 1887 roku, niegdyś mieścił hotel i restaurację, a po 1945 roku Średnią Szkołę Sztuk Plastycznych. Zbudowany na planie litery L, trójkondygnacyjny.

Cmentarz Ewangelicko-augsburski z bramą i ogrodzeniem – założony w II połowie XIX w., ogrodzony ceglany murem, z neogotycką bramą z ostrołukowym przejazdem i dwiema furtami bocznymi. Najstarszy istniejący tu nagrobek pochodzi z 1881 roku.

Dom, ul. Grodzka 2 – wybudowany w II poł. XIX w. Parter zaadaptowany na cele usługowe po remoncie w 1998 r.

Zespół Fabryki Fajansu i Porcelany Freudenreichów – składa się na niego piecownia, malarnia, przerobownia mas i odlewnia wyrobów, piec dwukomorowy i willa murowana wybudowana przy fabryce w 1912 roku.

Do rejestru zabytków wpisane są również zabytki ruchome (są to głównie wyposażenie i wystrój obiektów sakralnych w mieście) i wpisy obszarowe – układy urbanistyczne, parki kulturowe i krajobrazowe. Do rejestru wpisana została m.in. dzielnica staromiejska Koła, której historyczny układ urbanistyczny obejmuje teren ukształtowany w XIV w. z elementami rozwiniętymi w XVIII w. i XIX w. Katalog dziedzictwa kulturalnego uzupełniają także miejsca pamięci i pomniki, świadczące o bogatej przeszłości i historii miasta, m.in. obelisk zwieńczony orłem, upamiętniający pierwotnie powstańców styczniowych, po renowacji w 1992 r. wszystkich „Bojowników o wolność i niepodległość”; pomnik w miejscu dawnej synagogi upamiętniający Żydów transportowanych tędy do obozu zagłady; pomnik i tablica upamiętniające ofiary nalotu niemieckiego na pociąg i dworzec kolejowy 2 września 1939 roku i wiele innych.

Gmina podejmuje działania w celu poprawy stanu zachowania zabytków oraz realizuje projekty mające na celu promowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego.

W latach 2022-2023 wykonano szereg prac związanych z utrzymaniem obiektów zabytkowych i pracami konserwatorsko-remontowymi. Na cel ten wydano 1 729 847,45 zł (w tym 298 941,01 zł wyniosły dofinansowania), odpowiednio 923 958,84 zł w 2022 roku i 805 888,61 zł w roku 2023.

W 2023 gmina pozyskała także środki zewnętrzne na kolejny cel i uzyskała promesę na zadanie „Koło, kościół p.w. Nawiedzenia NMP (XVIIIw.): Rozpoczęcie prac w obrębie więźby dachowej wraz z remontem sygnaturki”.

Tworzono i wydawano także publikacje dotyczące obiektów zabytkowych miasta Koła. Koszt tych działań wyniósł 80 277,15 zł (17 603,25 zł w 2022 roku, 62 673,90 zł w 2023 roku).

5.4 Lokalne dziedzictwo niematerialne

Miasto z tak długą historią posiada nie tylko materialne dziedzictwo kulturowe. Nieodłącznym elementem kultury są jej przejawy niematerialne. Należą do nich wytworzone przez wieki tradycje, obrzędy, postaci i zdarzenia historyczne, legendy itd.

Dziedzictwo kulturowe miasta upowszechnia m.in. Muzeum Techniki Ceramicznych, które organizuje wykłady i warsztaty dotyczące historycznych metod produkcji wyrobów ceramicznych, unikalnych i niejednokrotnie zapomnianych już technik zdobienia i znakowania.

W ramach działalności muzeum prowadzone są także lekcje muzealne, obejmujące swoją tematyką m.in.:

1. Style architektoniczne na przykładzie zabytków ziemi kolskiej,
2. Tradycje kolskiej ceramiki,
3. Zwyczaje bożonarodzeniowe i noworoczne w okresie staropolskim.

5.5 Znani twórcy i inne postaci świata kultury związane z gminą

Z miastem związanych jest wielu artystów i postaci świata kultury – niektórzy urodzili się w Kole, inni rozpoczęli tu swoją artystyczną karierę, jeszcze inni, choć urodzeni gdzie indziej, związani są z nim sentymentem dzięki najbliższej rodzinie.

Wśród najbardziej znanych postaci związanych z miastem Koło znajduje się Stanisława Fleszarowa-Muskat, polska powieściopisarka, poetka, publicystka i dramaturg, która w Kole spędziła swoje dzieciństwo i wczesną młodość,

światowej sławy artysta, wynalazca K-dronu, Janusz Kapusta czy Tomasz Lipert – polski gitarzysta („De Mono”), który pierwszą swoją przygodę z muzyką przeżył w „Wartakach”, a następnie grał z kolskim zespołem „Nadciśnienie”.

W Kole urodził się Maciej Kowalewski – polski reżyser, aktor, scenarzysta, pisarz i dramatopisarz oraz Jakub Małecki, polski pisarz, laureat nagrody im. Cypriana Kamila Norwida za powieść „Święto ognia”. Na cmentarzu katolickim przy ul. Poniatowskiego znajduje się natomiast grób ks. Serafina Opałko – proboszcza parafii św. Krzyża, podpułkownika zasłużonego w walkach wojennych.

REKOMENDACJE

Zasoby materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturalnego wraz z walorami przyrodniczymi i zróżnicowaną ofertą turystyczną i dostępnością komunikacyjną zdecydują o atrakcyjności dla gości z zewnątrz – zarówno z Polski jak i zagranicy, dlatego też szczególną uwagę należałoby przyłożyć do zachowania krajobrazu kulturowego i historycznego miasta (również w przypadku planowania nowych inwestycji).

Uzupełnieniem oferty kulturalnej powinny być szerokie działania informacyjne i edukacyjne, prowadzone w efektywny sposób – pomocne w tym obszarze będą szkolenia w zakresie właściwej komunikacji, prowadzenia social mediów, a także organizacji imprez i eventów oraz szeroko pojętego tworzenia wizerunku i relacji z odbiorcami oraz marketingu i budowania marki. Wskazane jest także uwzględnienie wśród instrumentów realizacji działań edukacyjnych, kampanii społecznych i informacyjnych promujących nowe rozwiązania, działań promocyjnych, stworzenia i uporządkowania stron internetowych i profili w mediach społecznościowych.

Obszar charakteryzuje dobre połączenie komunikacyjne z dużymi miastami województwa wielkopolskiego, toteż ma ono potencjał dla przyciągnięcia ruchu turystycznego. Warto rozważyć:

- stworzenie historycznej wizytówki miasta poprzez wykorzystanie potencjału obiektów zabytkowych o dużej wartości historycznej, ich rewitalizację i stworzenie wokół nich skomercjalizowanej strefy turystycznej (z możliwością rozważenia współpracy publiczno-prywatnej w tym zakresie), oraz wyróżniających elementów klimatu kulturalnego – tradycje tworzenia ceramiki, muzeum technik ceramicznych;
- zachowanie historycznej architektury i układu Starego Miasta;
- opracowanie planu promocji i szerszego informowania o miejscach wartych odwiedzenia – wykorzystanie potencjału unikalnych wartości – jak muzeum ceramiki i techniki ceramiczne.

6. Sport, rekreacja i turystyka

6.1 Liczba i rodzaj klubów sportowych

Głównym podmiotem propagującym sport w mieście Koło oraz zarządzającym miejskimi obiektami sportowymi jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, 62-600 Koło, ul. Kolejowa 7.

Przedmiotem działania MOSiR w Kole jest:

Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez organizowanie i współorganizowanie:

- zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży,
- zajęć sportowo-rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych,
- zajęć rekreacyjnych dla mieszkańców Koła,
- imprez sportowo-rekreacyjnych, różnego rodzaju form rywalizacji sportowej.

Współpraca ze stowarzyszeniami kultury fizycznej, placówkami oświatowymi oraz innymi instytucjami w zakresie zapewniania prawidłowej realizacji procesu wychowania fizycznego, uprawiania sportu i rekreacji ruchowej, propagowanie zdrowego stylu życia.

Udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej uczniom szkół, których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Koło w celu prowadzenia zajęć programowych z zakresu wychowania fizycznego.

Opracowywanie programów rozwoju, ustalanie zasad organizacji, propagowanie i koordynowanie działalności w zakresie profilaktyki zdrowotnej poprzez ruch oraz sport.

Prowadzenie działalności służącej upowszechnianiu kultury fizycznej.

Zabezpieczenie właściwej eksploatacji i konserwacji urządzeń sportowo-rekreacyjnych.

Tworzenie bazy sportowej i ustalanie zasad jej wykorzystywania.

Podejmowanie działań zmierzających do pozyskania środków finansowych na działalność statutową zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Edukacja artystyczna i rozrywka, organizacja widowisk i koncertów, organizacja innych imprez kulturalnych, rozrywkowych i oświatowych.

Pod Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji podlega również:

- Miejska Pływalnia ul. Kolejowa 7;
- Hala Sportowa ul. Szkolna 2;
- Stadion Miejski ul. Sportowa 12;
- Orlik przy ul. Dąbrowskiego 9;

- Kompleks Boisk Orlik 2012;
- Korty Tenisowe ul. Kolejowa 7;
- Kompleks Boisk Zewnętrznych;
- Skatepark.

Na terenie Miasta Koła działają również Stowarzyszenia tj.:

- Klub Sportowy Siatkarz Koło;
- Maratończyk Koło;
- Kolski Klub Sportów Walki;
- Olimpia Koło;
- Mluks Triathlon Koło.

Główne Kluby Sportowe w mieście Koło:

- 3) Miejski Klub Sportowy "Olimpia" Koło
62-600 Koło, ul. Sportowa 1
- 4) Szkolne Kluby Sportowe:
- e) Uczniowski Klub Sportowy Maratończyk przy SP Nr 2
62-600 Koło, ul. Poniatowskiego 22
Dyscyplina sportu, na której skoncentrowany jest wysiłek Klubu to Korfball.
- f) Uczniowski Klub Sportowy "Dwójka", 62-600 Koło, ul. Kolejowa 5
Klub jest współorganizatorem trzech imprez ogólnopolskich:
  - Kolski Duathlon;
  - Zawody Triathlonowe w Wąsoszach;
  - Grand Prix Polski w Duathlonie;
 Klub organizuje również turnieje piłki siatkowej i piłki nożnej.
- g) Uczniowski Klub Sportowy "Tęcza" przy Szkole Podstawowej Nr 4 w Kole
62-600 Koło, ul. Toruńska 315
Klub realizuje działania z zakresu: piłki nożnej, piłki siatkowej, tenisa stołowego, uni-hock, korbball-u.
- h) Uczniowski Klub Sportowy "Jedynka" przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Kole 62-600 Koło, ul. Szkolna 1
Klub realizuje działania z zakresu: piłki nożnej, piłki koszykowej, tenisa stołowego.

Źródło: <https://mosir.kolo.pl>

6.2 Liczba uprawiających sport

Tabela nr 6 - Liczba klubów sportowych, ilości osób uprawiających sport w latach 2020-2023

Wskaźnik	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Kluby sportowe	10	Brak danych	10	Brak danych
Ilość osób ćwiczących ogółem	677	Brak danych	596	Brak danych
Ilość ćwiczących kobiet	205	Brak danych	128	Brak danych
Ilość ćwiczących mężczyzn	472	Brak danych	468	Brak danych
Ilość ćwiczących do lat 18 chłopcy	418	Brak danych	417	Brak danych
Ilość ćwiczących do lat 18 dziewczęta	183	Brak danych	117	Brak danych
Pływalnia Miejska	53487	67586	92411	98271
Ilość osób biorących udział w Międzynarodowym Biegu Warciańskiego	Brak danych	1063	1371	1705
Ilość osób biorących udział w Grand Prix Koło	Brak danych	554	632	702

Pandemia COVID-19 wpłynęła na spadek liczby osób uprawiających sport w latach 2020-2021, jednak w latach 2022-2023 liczba ta zaczęła rosnąć, dzięki wznowieniu działalności sportowej. Miasto inwestuje w infrastrukturę sportową, co sprzyja popularyzacji aktywności fizycznej wśród mieszkańców.

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl>, Dane pozyskane z Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Kole (Jarosław Kawka Dyrektor Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji)

6.3 Infrastruktura sportowo-rekreacyjna i warunki do jej rozwoju

Miasto posiada kilka obiektów sportowych, w tym stadion piłkarski, hale sportowe oraz boiska, które są wykorzystywane przez lokalne drużyny i mieszkańców do uprawiania różnych dyscyplin sportowych. Działalność

klubów sportowych oraz organizowanie wydarzeń sportowych stanowią ważny element życia społecznego miasta Koła.

Choć Koło nie jest dużym ośrodkiem sportowym, to lokalne tradycje sportowe oraz zaangażowanie mieszkańców w różne dyscypliny przyczyniają się do aktywnego rozwoju sportu w regionie.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji planuje w roku 2024/2025 na obiekcie przy ulicy Sportowej 12 modernizację kompleksu " Moje Boisko - Orlik 2012".

Źródło: Dane pozyskane z Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Kole (Jarosław Kawka Dyrektor Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji)

6.4 Wybrane imprezy sportowe

Miejski Ośrodek Sportu w Kole jest organizatorem wielu rozgrywek i imprez sportowo–rekreacyjnych. W mieście odbywają się imprezy o charakterze międzynarodowym

i ogólnopolskim tj.:

- Międzynarodowy Bieg Warciański im. Zdzisława Krzyszkowiaka;
- Letni Turniej Siatkówki Plażowej;
- Festyn z okazji Dnia Dziecka;
- MTB Koło – zawody kolarstwa górskiego;
- Grand Prix Koło – zawody biegowe – w roku 2024 uczestniczyło 163 osoby;
- Amatorska Liga Tenisa Ziemnego.

Polski Związek Lekkiej Atletyki po raz drugi z rzędu wybrał Koło na gospodarza PZLA Mistrzostw Polski w biegu kobiet na 10 km.

6.5 Tradycje i specjalizacje sportowe

Miasto Koło ma swoje tradycje i specjalizacje sportowe, które rozwijają się dzięki lokalnym klubom i organizacjom sportowym.

Główne dyscypliny sportowe w Kole:

Piłka nożna:

MKS Olimpia Koło – najstarszy i najbardziej rozpoznawalny klub sportowy w mieście, założony w 1920 roku. Olimpia Koło ma bogatą historię w piłce nożnej, a drużyna seniorów grała w różnych ligach regionalnych.

Klub prowadzi również młodsze roczniki, które biorą udział w lokalnych rozgrywkach i rozwijają młodych sportowców.

Lekkoatletyka:

Lekkoatletyka w Kole rozwija się głównie w ramach działalności klubów szkolnych i amatorskich. W regionie organizowane są biegi przełajowe, zawody dla młodzieży oraz wydarzenia na poziomie lokalnym.

Siatkówka i koszykówka:

W mieście funkcjonują amatorskie drużyny siatkówki i koszykówki, które rywalizują w lokalnych rozgrywkach międzyszkolnych oraz amatorskich ligach regionalnych.

Sporty wodne:

W okolicach Koła, nad rzeką Wartą, możliwe jest uprawianie sportów wodnych, takich jak kajakarstwo czy żeglarstwo, zwłaszcza w sezonie letnim. Lokalne kluby organizują spływy kajakowe, a także promują aktywny wypoczynek nad wodą.

Tenis stołowy:

W mieście działa również kilka sekcji tenisa stołowego, w tym drużyny amatorskie, które biorą udział w lokalnych turniejach. Ten sport cieszy się popularnością, zwłaszcza wśród młodzieży.

Sporty motocyklowe:

W okolicy Koła organizowane są amatorskie zawody motocyklowe, zarówno dla dorosłych, jak i młodzieży. Sporty motoryzacyjne rozwijają się w regionie, a miejscowi miłośnicy motosportu organizują wydarzenia związane z wyścigami terenowymi.

6.6 Wiodące kluby, znani sportowcy i inne postacie świata sportu związane z gminą

Miasto Koło, choć nie jest bardzo dużym ośrodkiem sportowym w skali krajowej, ma swoją historię związaną ze sportem i lokalnymi drużynami. W tym kontekście można wyróżnić:

Kluby sportowe:

- MKS Olimpia Koło – jeden z najważniejszych klubów sportowych w mieście, szczególnie znany z sekcji piłki nożnej. Klub ten od lat działa na poziomie regionalnym, a w przeszłości rywalizował w niższych ligach piłkarskich.

6.7 Atrakcyjność turystyczna - walory, oferta i infrastruktura turystyczna

Oferta turystyczna:

- Wycieczki piesze i rowerowe – miasto oraz jego okolice oferują liczne trasy dla pieszych i rowerzystów, które pozwalają na aktywny wypoczynek na łonie natury. Wzdłuż Warty można znaleźć urokliwe ścieżki prowadzące przez malownicze krajobrazy.
- Imprezy i festiwale – w Kole odbywają się różnego rodzaju wydarzenia kulturalne, takie jak festiwale związane z ceramiką, lokalnymi tradycjami oraz wystawy rzemiosła, które przyciągają zarówno mieszkańców, jak i turystów.
- Spływy kajakowe – dzięki bliskości Warty, spływy kajakowe cieszą się rosnącą popularnością wśród turystów. Organizowane są różne trasy, które umożliwiają podziwianie przyrody z innej perspektywy.
- Zwiedzanie zabytków z przewodnikiem – Koło oferuje możliwość zwiedzania miasta z lokalnymi przewodnikami, którzy przybliżają historię najważniejszych miejsc i postaci związanych z miastem.

Infrastruktura turystyczna:

- Hotele i pensjonaty – Koło dysponuje kilkoma obiektami noclegowymi, w tym hotelami, pensjonatami oraz gospodarstwami agroturystycznymi w okolicy, które zapewniają komfortowe warunki dla turystów.
- Restauracje i kawiarnie – w mieście działa kilka restauracji serwujących tradycyjne polskie dania oraz kuchnię regionalną, w tym potrawy oparte na lokalnych produktach.
- Transport – Koło jest dobrze skomunikowane drogowo i kolejowo, co ułatwia dostęp dla turystów z różnych części kraju. Dzięki dobremu położeniu przy głównych trasach, dojazd do miasta nie sprawia problemów.

Podsumowanie:

Atrakcyjność turystyczna Koła wynika z jego bogatej historii, zabytków oraz bliskości przyrody. Miasto to jest doskonałym miejscem dla osób szukających spokojnego wypoczynku, zwiedzania zabytków i aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu. Walory naturalne, historyczne oraz odpowiednia infrastruktura turystyczna sprawiają, że warto odwiedzić to urokliwe miasto w centralnej Polsce.

6.8 Ruch turystyczny – liczba turystów, wykorzystanie bazy

Tabela nr 7 - Liczba obiektów i miejsc hotelowych oraz turystów w latach 2020-2023

Wskaźnik	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Obiekty hotelowe ogółem	1	1	1	1
Miejsc hotelowych	74	88	55	90
Liczba pokoi	34	39	34	44
Turystyczne obiekty noclegowe - ilość miejsc	-	163	55	168
Turystyczne obiekty noclegowe - ilość pokoi	-	73	34	83
Liczba obiektów z zapleczem konferencyjnym	-	2	-	-
Liczba miejsc w salach konferencyjnych	-	200	-	-
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych	-	2	-	-
Turyści zagraniczni ogółem, w tym z :	422	768	732	1987
Austrii	-	19	6	16
Belgii	9	46	20	52
Białorusi	19	23	53	55
Czech	2	3	9	53
Danii	3	27	10	18
Estonii	-	7	5	8
Francji	14	29	15	79
Finlandii	-	3	1	7
Grecji	-	-	-	2
Hiszpanii	2	9	18	28
Irlandii	1	1	1	16
Japonii	-	-	-	2
Kanady	1	-	-	7
Litwy	46	82	71	98
Łotwy	14	36	15	38
Malta	-	-	-	3
Niderlandy (Holandia)	8	34	14	87
Niemiec	47	169	84	552
Norwegii	2	7	-	5
Portugalii	-	4	2	10
Rosji	13	9	7	-
Słowacji	1	5	17	15
Słowenii	-	2	1	4
Stany Zjednoczone	-	5	6	118
Szwajcarii	-	3	-	18
Szwecji	2	29	5	24
Ukrainy	160	109	266	288
Węgry	7	3	14	22
Wielkiej Brytanii	5	24	13	169
Włoch	20	27	12	54
pozostałe kraje	46	50	67	139

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl>

Atrakcją turystyczną są szlaki turystyczne piesze i rowerowe, w tym szlak bunkrów i schronów dzięki któremu można dotrzeć do znajdujących się w mieście polskich i niemieckich bunkrów i umocnień z okresu II Wojny Światowej.

7. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

7.1 Studium i plany miejscowe – stopień pokrycia obszaru gminy i struktura przeznaczenia terenów

Miasto posiada Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Koło, przyjętego Uchwałą nr LI/484/2018 Rady Miejskiej w Kole.

Struktura Studium:

- 4) Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Miasta Koło.
- 5) Uwarunkowanie zagospodarowania przestrzennego.
- 6) Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Na obszarze Gminy Miejskiej Koło obowiązuje 34 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujące ok 654 ha, co stanowi około 47% powierzchni miasta. Systematycznie sporządzane plany miejscowe powodują spadek wydawanych decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W związku z powyższym polityka przestrzenna miasta prowadzona jest racjonalnie. Miasto nie jest narażone na wydawanie decyzji niezgodnych z polityką przestrzenną gminy wyrażoną w studium uwarunkowań.

- 5) Obszary wyznaczone w obowiązujących Planach miejscowych do zabudowy - 370 ha (26% powierzchni miasta)
- 6) Obszary wyznaczone w obowiązujących Planach miejscowych do zabudowy, niezagospodarowane – 170ha (12% powierzchni miasta)
- 7) Potencjalna chłonność obszarów Niezagospodarowanych, przeznaczonych w Obowiązujących planach miejscowych do zabudowy – 3,0 tys. osób
- 8) Potencjalne tereny zabudowane wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych miasta, niezagospodarowane, w podziale na funkcje wynosi:
  - g) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 12 600m²;
  - h) tereny zabudowy mieszkaniowo– usługowej - 21 400m²;
  - i) tereny zabudowy zagrodowej 3 800m²;
  - j) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinne – 0 m²;
  - k) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej z usługami - 9 163m²;

- l) tereny zabudowy usługowej 54 400 m²;
- m) tereny zabudowy usługowo –produkcyjnej/aktywności gospodarczej - 36 800m².

7.2 Struktura osadnicza

Miasto Koło należy do powiatu kolskiego, wchodzącego w skład województwa wielkopolskiego. Gmina Miejska Koło położona jest w środkowej części powiatu oraz na wschodnich krańcach województwa wielkopolskiego. Prawie 100% mieszkańców stanowią Polacy, a jedynym językiem oficjalnym i powszechnie używanym, jest język polski. Wg danych GUS, Miasto zamieszkiwało:

2017 – 22 227 osób/ 1605 osób/1 km²

2018 – 21 994 osób/ 1588 osób/1 km²

2019 – 21 686 osób/ 1566 osób/1 km²

Systematycznie zmniejsza się ilość mieszkańców miasta Koła.

Jednak gdy weźmiemy pod uwagę strukturę ludności Gminy Wiejskiej Koło:

2017 – 7 728 osób,

2018 – 7 725 osób,

2019 – 7 795 osób.

Widać tendencję wzrostową, co świadczy, że część mieszkańców miasta przenosi się do miejscowości wiejskich położonych niedaleko Koła.

Na każdych 100 mężczyzn przypada 113 kobiet (w powiecie kolskim 104).

Ludność w wieku nieprodukcyjnym:

2017 – 68,7%

2018 – 71,4%

2019 – 74,5%

W powiecie kolskim odsetek osób w wieku nieprodukcyjnym wynosi 65,5%.

Zwiększanie się ludności w wieku nieprodukcyjnym jest związane głównie ze starzeniem się społeczeństwa.

W porównaniu do danych z woj. wielkopolskiego ludności w wieku nieprodukcyjnym:

2017 – 63,1%

2018 – 64,7%

2019 – 66,3%

ilość osób w wieku nieprodukcyjnym w mieście Kole jest wyjątkowo duża.

W 2019 r. przyrost naturalny miasta był ujemny (-69). Ilość urodzeń żywych 805, natomiast zgonów 946.

7.3 Rewitalizacja (obszar zdegradowany, obszar rewitalizacji, założenia i przedsięwzięcia rewitalizacyjne)

Kwestie rewitalizacji określa Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Koła na lata 2017-2020. Miasto Koło, ze względu na swoją historię dzieli się na trzy części. Najstarszą część miasta, obejmującą wyspę na rzece Warcie wraz z przyległymi terenami na północ od rzeki. Specyfiką miasta jest fakt, że należące do miasta ruiny Zamku Królewskiego leżą na terenie sąsiedniej gminy Kościelec. Na północ od najstarszej części Koła leżą tereny miasta zbudowane w ramach rozwoju poczynszy od odzyskania niepodległości. W 1924 roku rozpoczęto włączanie w obszar miasta kolejnych wsi. Są tu osiedla mieszkaniowe (zbudowane w większości w okresie PRL), tereny przemysłowe itp. Trzecim naturalnie wydzielonym obszarem jest obszar na południe od rzeki. Obszar ten zachował cechy rozproszonej zabudowy stając się „willową” dzielnicą Koła. Obszary tak naprawdę dzieli rzeka Warta.

Obszar I znajduje się na południe od rzeki, stanowi dzielnicę „willową”.

Obszar II to tzw. Stare Miasto obejmujący wyspę na Warcie oraz obszary bezpośrednio przyległe na północ od rzeki Warty. Ponadto do tego obszaru włączono niezamieszkałe Błonia (częściowo urządzone jako przestrzeń parkowa) i ruiny zamku królewskiego. Jest to niewielki teren należący do Koła, choć leżący na terenie ościennej gminy Kościelec. Ruiny historycznie przynależą do Miasta, są związane z jego najstarszą historią (lokacja) i mają spory potencjał zarówno dla działań integracyjnych jak i dla rozwoju turystyki.

Obszar III na północ od rzeki Warty. Ten zdecydowanie największy obszar można nazwać nowym Kołem. Mieści zarówno zabudowę wielorodzinną jak i tereny przemysłowe (i poprzemysłowe).

7.3 Obszary zintegrowanego inwestowania i wykluczenia z inwestowania, obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego

Przy obliczeniu maksymalnego zapotrzebowania w skali gminy na nową zabudowę wzięto pod uwagę perspektywę 30 lat, tj. lata 2016 - 2046, jak również niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się w możliwości zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz o 30%.

W związku z powyższym maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, kształtuje się następująco:

- a. dla zabudowy mieszkaniowej - ok. 85 tys. m² powierzchni użytkowej,
- b. dla zabudowy usługowej - ok. 15,47 tys. m² powierzchni użytkowej,
- c. dla zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów - ok. 105 tys. m² powierzchni użytkowej.

Wyznaczono nowe tereny pod realizację zabudowy o łącznej powierzchni 9,02 ha, są to tereny, które obecnie obowiązujące Studium nie pozwala zabudować. Ponadto wyznaczono również teren o powierzchni ok. 4,44 ha pod realizację zalewu (zbiornika retencyjnego), wraz z infrastrukturą sportowo – rekreacyjną i usługami towarzyszącymi w północno – zachodniej części miasta. Drugą grupą wyodrębnionych terenów o łącznej powierzchni 38,67ha, stanowią obszary dla których należy zmienić przeznaczenie podstawowe lub uzupełniające obecnego Studium oraz uszczegółwić parametry kształtowania zabudowy. Są to m.in. tereny kolejowe, które nie są już wykorzystywane w transporcie kolejowym, jednak ze względu na swoje położenie mogą stanowić niezwykle dogodną lokalizację pod działalność produkcyjną, usługową oraz składy i magazyny oraz tereny przewidziane pod realizację ciepłowni geotermalnej. Do grupy tej należą również tereny dla których wydano decyzje o warunkach zabudowy niezgodne z obecnie obowiązującym Studium oraz obszary dla których wnioski o zmianę przeznaczenia złożyli właściciele nieruchomości oraz potencjalni inwestorzy np. z zabudowy usługowej na zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z towarzyszącymi usługami oraz z zabudowy usługowej na zabudowę usługową z możliwością realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej.

Wprowadzana jest zmiana po południowej stronie ul. Rawity – Witanowskiego z terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej na tereny o przewadze funkcji usługowej. Zmiana ta wynika głównie z dużego zainteresowania terenami inwestycyjnymi przeznaczonymi pod prowadzenie działalności gospodarczej – usług wzdłuż drogi krajowej nr 92. Wprowadzenie strefy zabudowy usługowej wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego miasta znacznie zmniejszy niekorzystne oddziaływanie drogi (hałasu) na przyszłą zabudowę mieszkaniową jednorodziną planowaną na dalszych terenach po południowej stronie drogi krajowej nr 92.

Ostatnią grupę stanowią tereny, które w projekcie studium powinny zmienić przeznaczenie z terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na teren leśny – zgodnie z ewidencją gruntów (o łącznej powierzchni około 2800 m²) oraz teren infrastruktury technicznej (o powierzchni około 3350 m²) zlokalizowanej w rejonie ul. Żeromskiego (zgodnie z obowiązującym planem miejscowym dla tego rejonu).

Niniejsza analiza wyznacza znikomą ilość nowych terenów pod zabudowę. Wynika to z faktu, że obecnie obowiązujące Studium wyznacza już wystarczającą powierzchnię takich terenów. Teren miasta charakteryzuje się już w większości brakiem możliwości wyznaczenia nowych terenów pod

zabudowę. Jest to spowodowane licznymi ograniczeniami obecnych na terenie miasta form ochrony przyrody, warunkami glebowymi i lokalizacją obiektów infrastruktury technicznej oraz strefą ograniczeń w realizacji zabudowy wynikających z przepisów ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Ze względu na specyfikę obszaru – teren miejski, za zasadne należy przyjąć możliwość zmiany obecnie wyznaczonych kierunków zagospodarowania konkretnych terenów pod względem funkcji głównej i uzupełniającej, np. zmiana terenu zabudowy mieszkaniowej na teren zabudowy usługowo – mieszkaniowej lub teren zabudowy usługowej na teren zabudowy produkcyjnej.

Jedynie w takim zakresie w najbliższych latach należy wprowadzać zmiany do obowiązującego Studium miasta Koła.

8. Bezpieczeństwo publiczne.

8.1 Podmioty i instytucje realizujące zadania z zakresu bezpieczeństwa

Zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego w mieście Koło realizuje Komenda Powiatowej Policji w Kole (KPP w Kole) oraz Straż Miejska w Kole. Obowiązujący regulamin KPP w Kole określa strukturę organizacyjną, organizację i tryb kierowania oraz zadania komórek organizacyjnych Komendy. KPP w Kole angażuje się w wiele akcji na rzecz miasta. Policjanci spotykają się z dziećmi i młodzieżą edukując o bezpieczeństwie w czasie wypoczynku, zarówno zimowego jak i letniego, oraz rozmawiali o zagrożeniach związanych z uzależnieniami. Przeprowadzali akcje związane z bezpieczeństwem w wodzie, ale również spotykali się z przedszkolakami, aby przypomnieć najmłodszym mieszkańcom podstawowe zasady bezpieczeństwa. Kolscy policjanci regularnie spotykają się również z seniorami, aby uczulić ich na czyhające niebezpieczeństwa i oszustów. Oprócz akcji profilaktycznych i edukacyjnych w 2024 roku Policjanci uczestniczyli również w pikniku sportowo – militarnym w Zespole Szkół Technicznych, gdzie promowali zawód policjanta. Podsumowania z przeprowadzonych akcji regularnie publikowane są na stronie internetowej KPP Koło. Według sprawozdania z działalności Straży Miejskiej za rok 2023 mieszkańcy Koła najczęściej otrzymywali mandaty za wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji. Straż Miejska we współpracy z KPP odpowiedzialna jest również za nadzór nad monitoringiem miejskim, który liczy 41 kamer. W 2023 roku kamery zarejestrowały zdarzenia związane ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych i zdarzenia zakłócające porządek publiczny. Ponadto, do zadań straży miejskiej należy również zabezpieczenie miejsc przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia, ochrona porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych, czy doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień. Strażnicy miejscy prowadzą również działania z zakresu ochrony środowiska i kontrolują wywóz nieczystości płynnych, segregowanie przez mieszkańców odpadów komunalnych czy zakazu spalania w kotłowniach przydomowych substancji zabronionych. Aktualnie w szeregach straży miejskiej zatrudnionych jest 14 pracowników, którzy pracują na rzecz miasta od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30 do 22:00 oraz w soboty od godziny 14:00 do 22:00. Kolejną z instytucji sprawujących zadania z zakresu bezpieczeństwa w mieście Koło jest jednostka Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej oraz Ochotnicza

Straż Pożarna Koło nad Wartą, włączonej do krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego. Łączna liczba zdarzeń na dzień 22.01.2022 r. wynosiła 1153, z czego najwięcej z nich obejmowało zabezpieczenie miejsca zdarzenia oraz prowadzonych działań dotyczących przemieszczania agresywnie lub nietypowo zachowujących się owadów lub zwierząt.

Do powiatowych instytucji działających na rzecz bezpieczeństwa publicznego na terenie miasta Koło należą również:

- Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Kole;
- Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Kole.

Wszystkie wyżej wymienione instytucje pozostają w bezpośredniej współpracy, aby zapewnić mieszkańcom miasta Koło jak najwyższy poziom bezpieczeństwa.

Źródło: <https://www.e-kolo.pl/wiadomosci,22001,straz-miejska-w-kole-podsumowala-rok-2023-ile-wystawiono-mandatow;>
<https://dane.gov.pl/pl/dataset/2634/resource/36196/table>

8.2 Uwarunkowania wynikające z położenia, w tym zagrożenia naturalne (powodziowe, osuwiskowe)

Miasto Koło leży we wschodniej części województwa wielkopolskiego, nad rzeką Wartą. To położenie stawia przed miastem wyzwania wynikające z zagrożeń naturalnych, głównie spowodowanych zagrożeniem powodziowym. Według Hydroportalu - publicznego portalu dotyczącego tematyki wodnej na terenie Polski, miasto Koło jest obszarem narażonym na niebezpieczeństwo powodzi rzecznej. Położenie miasta sprawia, że jest narażone na zalania, szczególnie podczas wiosennych roztopów oraz po intensywnych opadach deszczu.

Na terenie miasta wybudowany został w latach 50 XX wieku między okolicami wsi Gąsiorów, a obwodnicą drogową Koła wał przeciwpowodziowy, który w 2021 roku przeszedł remont na polderze Gozdów. Celem inwestycji było zabezpieczenie i ochrona przeciwpowodziowa terenów leżących po stronie zawała przed wodami wielkimi rzeki Warty, poprzez odbudowę istniejącego obwałowania przeciwpowodziowego do parametrów technicznych odpowiadającym obecnie obowiązującym przepisom. Centralne położenie miasta Koło na mapie Polski umożliwia również połączenia z międzynarodowymi lotniskami – w Warszawie (180km) i w Poznaniu (130 km). W przypadku wystąpienia zdarzeń o charakterze kryzysowym wszelkie akcje prowadzone są w ramach Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Kole, który działa w oparciu o Plan Zarządzania Kryzysowego. W dokumencie

uwzględniono charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ich wystąpienia na terenie miasta Koła, wraz z wybranymi zadaniami służb, inspekcji i straży oraz innych podmiotów przewidywanych do ewentualnych działań ratowniczych. Plan Zarządzania Kryzysowego zawiera również wykaz 39 procedur reagowania kryzysowego.

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpWORP

8.3 Przestępczość

W 2022 roku w Kole stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 322 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 16,29 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w Kole wynosi 82,00% i jest znacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie większy od wskaźnika dla całej Polski. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców Koła najwięcej stwierdzono przestępstw przeciwko mieniu - 9,00 (wykrywalność 71%) oraz o charakterze kryminalnym - 7,52 (wykrywalność 77%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa o charakterze gospodarczym - 5,27 (76%), drogowe - 2,61 (100%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,28 (100%).

Źródło: *Polska w liczbach*, <https://www.polskawliczbach.pl/Kolo>

8.4 Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

Podmioty i instytucje realizujące zadania z zakresu bezpieczeństwa czuwają również nad bezpieczeństwem w ruchu drogowym. Według danych z 2022 roku w Kole odnotowano 19 wypadków drogowych z udziałem samochodów osobowych, w wyniku których obrażenia poniosły 24 osoby. Biorąc pod uwagę fakt, że przez miasto Koło przechodzą 4 drogi publiczne – tj. autostrada A2, droga krajowa nr 92, droga wojewódzka nr 270 i droga wojewódzka nr 473, wszystkie zaliczane do kategorii wojewódzkiej lub wyższej, wskaźnik wypadków drogowych pozostaje naprawdę niski. Policjanci z KPP w Kole organizują również wiele akcji poświęconych bezpieczeństwu w ruchu drogowym. Regularnie sprawdzają trzeźwość kolskich kierowców, kontrolują prędkość, ale również dokonują kontroli autobusów i kierowców wiozących dzieci na wypoczynek.

Źródło: *Wyszukiwarka SEWIK*

9. Polityka społeczna

9.1 Pomoc społeczna – liczba i odsetek osób objętych pomocą społeczną, struktura powodów udzielania pomocy, beneficjenci pomocy, w tym osoby długotrwale korzystające ze wsparcia

Pomoc społeczna stanowi element zabezpieczenia socjalnego. Działania prowadzone w zakresie pomocy społecznej i wspierania rodzin mają na celu umocnienie poczucia bezpieczeństwa socjalnego osób i rodzin oraz udzielenie im pomocy w przypadku trudnej sytuacji życiowej. Kluczową instytucją w tym zakresie jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zlokalizowany jest przy ul. Powstańców Wielkopolskich 8, 62-600 Koło.

Misją Ośrodka jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka; profesjonalna pomoc społeczna, wzmacniająca świadomość społeczną, wspierająca jakość życia lokalnej społeczności; podejmowanie działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu mieszkańców. Ponadto cele szczegółowe wynikają bezpośrednio ze Statutu Ośrodka jak również określone zostały w innych aktach prawnych regulujących zadania i kompetencje Ośrodka i są to w szczególności:

- a. Udzielanie świadczeń społecznych pieniężnych i niepieniężnych (wydawanie decyzji administracyjnych, wypłata świadczeń, praca socjalna, interwencja kryzysowa), w tym udzielanie świadczeń pieniężnych przez Dział Pomocy Środowiskowej, Dział Świadczeń Rodzinnych oraz udzielanie posiłku i schronienia.
- b. Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu zamieszkania.
- c. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego.
- d. Obsługa administracyjno-finansowa Ośrodka.

W ramach ośrodka działają również następujące ośrodki:

1. Noclegownia ul. Sosnowa 1 - czynna jest całodobowo.
2. Dzienny Dom "Senior+" mieszczący się przy ul. Powstańców Wlkp. 8

W ramach MOPS realizowane są następujące projekty:

22. Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 Podprogram 2023.
23. Opieka wytchnieniowa 2024.
24. Program Wieloletni „Senior +” na lata 2021-2025, edycja w 2024 r.
25. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” Moduł II na rok 2024.

26. Program: "Opieka 75+" na rok 2024.
27. Wieloletni Rządowy Program "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU" na lata 2024-2028 - edycja 2024.
28. Program "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" - edycja 2024.
29. Program "Opieka 75+" na rok 2023.
30. Program Wieloletni „Senior +” na lata 2021-2025, edycja w 2023 r.
31. Program ” Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 – Moduł II.
32. Program Wieloletni „Senior +” na lata 2021-2025.
33. Program "Opieka 75+" na rok 2022.
34. Wieloletni Rządowy Program “POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU” na lata 2019-2023.
35. Program "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - edycja 2023.
36. Program ” Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 – Moduł II.
37. Program "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - edycja 2022.
38. Wielkopolski System Opieki Seniora.
39. STOP COVID-19. Bezpieczne systemy społeczne w Wielkopolsce.
40. Projekt Z TROSKĄ...
41. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa.
42. Razem przeciwko wykluczeniu. Kolskie Partnerstwo na rzecz włączenia społecznego.

Źródło: <http://bip.mopskolo.nv.pl/>

Struktura powodów udzielania pomocy społecznej:

Powody, dla których mieszkańcy Koła korzystają z pomocy społecznej:

- Ubóstwo – największa grupa osób korzystających z pomocy to osoby, których dochody nie pozwalają na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych.
- Bezrobocie – wiele osób nie posiada stałej pracy, co stanowi podstawowy powód korzystania ze wsparcia.
- Niepełnosprawność i choroba – osoby z niepełnosprawnościami, przewlekłe chore lub ich opiekunowie często korzystają z pomocy społecznej.
- Samotne rodzicielstwo – samotne matki lub ojcowie wychowujący dzieci często zwracają się o pomoc z powodu trudności finansowych.
- Przemoc domowa – osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie, również często potrzebują wsparcia zarówno finansowego, jak i psychologicznego.
- Uzależnienia – uzależnienia od alkoholu, narkotyków czy innych substancji prowadzą do problemów społecznych, co skutkuje potrzebą interwencji.

Beneficjenci pomocy społecznej:

- Rodziny wielodzietne – rodziny z co najmniej trojgiem dzieci często potrzebują wsparcia finansowego, szczególnie gdy tylko jeden z rodziców jest zatrudniony lub gdy rodzina zmagą się z innymi trudnościami.
- Osoby starsze i samotne – osoby w podeszłym wieku, zwłaszcza samotne, korzystają z pomocy w formie świadczeń pieniężnych, zasiłków celowych lub opieki domowej.
- Osoby bezrobotne – długotrwałe bezrobocie jest jednym z głównych powodów korzystania z pomocy społecznej w wielu miastach, w tym w Kole.
- Osoby długotrwałe korzystające ze wsparcia – w każdej gminie istnieje grupa osób, które regularnie, przez dłuższy czas, korzystają z pomocy społecznej. Najczęściej są to osoby starsze, niepełnosprawne, osoby z problemami zdrowotnymi i uzależnione, dla których trudniej znaleźć trwałe rozwiązania pozwalające na samodzielność.

Tabela nr 8- Ilości osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej w latach 2020-2023 r.

Wskaźnik	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba miejsc placówek stacjonarnej pomocy społecznej - ogółem	196	196	196	196
Liczba placówek stacjonarnej pomocy społecznej - ogółem	3	3	3	3
Liczba placówek - noclegownie	1	1	1	1
Liczba miejsc - domy pomocy społecznej	196	196	196	196
Liczba miejsc - noclegownie, domy i schroniska dla bezdomnych	30	30	30	30
Liczba miejsc -placówki wsparcia dziennego ogółem	80	80	80	80
Liczba placówek - domy pomocy społecznej	2	2	2	2
Liczba placówek - placówki wsparcia dziennego ogółem	2	2	2	2
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	364	305	316	brak danych

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl>

9.2 Ochrona zdrowia – placówki, oferta, dostępność, liczba udzielanych porad, lokalizacja i czas dojazdu zespołów ratownictwa medycznego

Miasto Koło oferuje swoim mieszkańcom dostęp do opieki zdrowotnej na poziomie podstawowym i specjalistycznym, zarówno w publicznych, jak i prywatnych placówkach. Ochrona zdrowia w Kole opiera się głównie na działalności lokalnych przychodni, szpitala oraz zespołów ratownictwa medycznego. Poniżej przedstawiam ogólne informacje na temat systemu ochrony zdrowia w mieście Koło.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej ul. Poniatowskiego 25, 62-600 Koło wraz ze Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym.

W ramach oferty SPZOZ pacjenci mogą korzystać z następujących świadczeń zdrowotnych:

- Ratownictwo Medyczne;
- Oddział Położniczo – Ginekologiczny;

- Oddział Wewnętrzny;
- Oddział Dziecięcy;
- Oddział Chirurgii;
- Sala Porodowa;
- Blok Operacyjny i Dział Anestezjologii;
- Podstawowa Opieka Zdrowotna;
- Poradnie Specjalistyczne: chirurgiczna, położniczo-ginekologiczna, kardiologiczna, pulmonologiczna, onkologiczna, leczenia bólu, urologicznej, alergologicznej, ortopedii i traumatologii narządy ruchu, endokrynologiczna, chorób metabolicznych;
- Pracownia EKG;
- Pracownia Endoskopii;
- Pracownia USG;
- Nocna i Świąteczna Opieka Zdrowotna.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Vita-Med" Anita Lisowska, Beata Skoczyła Spółka Partnerska, 62-600 Koło, ul. Narutowicza 3

W ramach oferty przychodni pacjenci mogą korzystać z następujących świadczeń zdrowotnych:

- Podstawowa Opieka Zdrowotna;

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Kolmed" 62-600 Koło, ul. PCK 8

W ramach oferty przychodni pacjenci mogą korzystać z następujących świadczeń zdrowotnych:

- Podstawowa Opieka Zdrowotna;
- Poradnia Chorób Płuc.

Gabinet Lekarski Lesław Dereń 62-600 Koło, ul. Toruńska 28

W ramach oferty przychodni pacjenci mogą korzystać z następujących świadczeń zdrowotnych:

- Podstawowa Opieka Zdrowotna;
- Stomatologia.

NZOZ Przychodnia Leczenia Uzależnień i Współzależnień ul. PCK 8, 62-600 Koło

Centrum Dializ Fresenius Nephrocare Filia w Kole Stacja Dializ Nr 11, Poniatowskiego 25, 62-600 Koło

W ramach oferty przychodni pacjenci mogą korzystać z następujących świadczeń zdrowotnych:

- Poradnia Nefrologiczna.

Źródło: <https://spzozkolo.pl/>; <https://www.kolo.pl/strona/137/usugi-medyczne>

Zespoły ratownictwa medycznego – lokalizacja i czas dojazdu:

- Lokalizacja zespołów ratownictwa medycznego – Zespoły ratownictwa medycznego (ZRM) stacjonują przy Szpitalu Powiatowym w Kole, co zapewnia szybki dostęp do służb ratunkowych w przypadku nagłych zdarzeń.
- Czas dojazdu – Średni czas dojazdu zespołu ratownictwa medycznego w mieście Koło powinien oscylować w granicach 8-15 minut w granicach miasta, co jest zgodne z krajowymi normami dla miast średniej wielkości. W przypadku miejscowości oddalonych od Koła czas ten może być nieco dłuższy, zależnie od warunków drogowych i dostępności zespołu w danym momencie.
- Liczba karetek – w ramach systemu ratownictwa medycznego w Kole działają zespoły ratownicze z przystosowanymi karetkami, które są wyposażone w nowoczesny sprzęt do udzielania pomocy w nagłych przypadkach, takich jak wypadki, zawały serca czy udary.

W mieście działa program o nazwie "Koperta życia", która pełni pomocniczą rolę informacyjną w razie zagrożenia życia lub zdrowia.

Program skierowany jest do osób przewlekle chorych, dotkniętych niepełnosprawnością oraz osób w wieku od 60 lat i zameldowanych na pobyt stały na terenie Gminy Miejskiej Koło.

W mieście Koło funkcjonuje trzynaście aptek. Poniżej w tabeli umieszczone zostały informacje adresowe.

Tabela nr 9 - Apteki działające na terenie Miasta Koła

Lp.	Nazwa	Adres
1.	Topfarm	ul. Niezłomnych 5a
2.	Stylowa	ul. Niezłomnych 5c
3.	Pod Zegarem	ul. Zegarowa 4
4.	Stylowa 2	ul. Toruńska 14
5.	Prima	ul. Niezłomnych 10
6.	Eskulap	ul. PCK 6
7.	Kwiaty Polskie	ul. Wrocławska 12
8.	Dr Max	ul. PCK 4
9.	Stylowa 3	ul. PCK 2a
10.	Prima	ul. Blizna 26
11.	Kolska	ul. 3-go Maja 38
12.	DOZ	ul. Kolejowa 3
13.	Słoneczko	ul. Stary Rynek 13

Tabela nr 10 - Ochrona zdrowia w mieście Koło w latach 2020-2023 r.

Wskaźnik	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Ambulatoryjna opieka zdrowotna - porady lekarskie, teleporady	222026	229097	236382	298040
Podmioty ambulatoryjne - przychodnie ogółem	20	20	19	18
Praktyki lekarskie	6	4	3	3
Przychodnie na 10 tys. Ludności	10	10	10	9
Podstawowa opieka zdrowotna - porady lekarskie	132906	138992	139917	150615
Apteki ogólnodostępne	13	13	13	13

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl>

ZALECENIA:

- Stworzenie oferty zdrowotnej z zakresu zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych;
- Stworzenie oferty zdrowotnej z zakresu rehabilitacji;
- Prowadzenie programów profilaktycznych, zdrowotnych wśród dzieci i młodzieży i dorosłych.

9.3 Gospodarka mieszkaniowa – opisu stanu zasobów mieszkaniowych

Gospodarka mieszkaniowa w mieście Koło, opiera się na różnorodnych zasobach mieszkaniowych, które obejmują zarówno budynki wielorodzinne, jak i domy jednorodzinne. Stan zasobów mieszkaniowych w Kole można opisać na podstawie kilku kluczowych aspektów, takich jak struktura mieszkań, ich standard, oferta rynkowa oraz dostępność mieszkań socjalnych i komunalnych. W 2022 roku w Kole oddano do użytku 18 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 0,91 nowych lokali. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w Kole to 9 009 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 458 mieszkań. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski. 72,2% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne, 27,8% na sprzedaż lub wynajem. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w Kole to 4,78 i jest znacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2022 roku w Kole to 106,20 m² i jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce. Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 99,02% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 98,75% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 97,01% mieszkań posiada łazienkę, 87,53% korzysta z centralnego ogrzewania, a 13,58% z gazu sieciowego.

Źródło: <https://www.polskawliczbach.pl/Kolo#dane-demograficzne>

Tabela nr 11 - Liczba mieszkań w latach 2019-2022 r.

Wskaźnik	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Liczba mieszkań	8732	8984	8997	9009

Tabela nr 12 - Przeciętna powierzchnia użytkowa w m² mieszkania w latach 2019-2022 r.

Wskaźnik	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania m ²	63,7	64,1	64,2	64,2

Tabela nr 13 - Liczba mieszkań oddanych do użytku w latach 2019-2022 r.

Mieszkania	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Komunalne	32	0	0	0
Indywidualne	12	13	16	13
Przeznaczone na sprzedaż/wynajem	0	46	12	5

Źródło: <https://www.polskawliczbach.pl/Kolo#mieszkania-oddane-do-uzytkowania>

Stan zasobów mieszkaniowych w mieście Kole charakteryzuje się różnorodnością, od starszych bloków z wielkiej płyty po nowoczesne inwestycje mieszkaniowe. Miasto stawia na modernizację istniejących zasobów oraz rozwój nowych inwestycji, choć zapotrzebowanie na nowe mieszkania wciąż przewyższa podaż. Zasoby komunalne i socjalne pełnią ważną rolę w polityce mieszkaniowej, oferując wsparcie dla osób o niższych dochodach.

9.4 Aspekty techniczne, energetyczne i dostępności

Aspekty techniczne zasobów mieszkaniowych:

- Stan techniczny budynków – w Kole znajduje się wiele budynków mieszkalnych, które zostały zbudowane w różnych okresach, od czasów przedwojennych, przez okres PRL, aż po współczesne inwestycje. Starsze budynki, zwłaszcza te z czasów PRL, często wymagają modernizacji, szczególnie w zakresie instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i systemów grzewczych. Miasto i wspólnoty mieszkaniowe podejmują działania mające na celu rewitalizację tych budynków, aby poprawić ich stan techniczny i bezpieczeństwo.
- Remonty i modernizacje – wiele starszych budynków w Kole, szczególnie tych z wielkiej płyty, przeszło procesy termomodernizacji, które obejmowały ocieplenie ścian, wymianę okien i drzwi, a także modernizację instalacji centralnego ogrzewania. Część budynków wymaga jednak dalszych remontów, aby dostosować je do nowoczesnych standardów.
- Infrastruktura techniczna – lokalne zasoby mieszkaniowe korzystają z infrastruktury technicznej, która obejmuje sieci wodno-kanalizacyjne, energetyczne oraz gazowe. Infrastruktura ta jest w większości odpowiednia do potrzeb mieszkańców, choć lokalne władze i spółki zarządzające podejmują działania mające na celu dalszą modernizację.

Efektywność energetyczna:

- Termomodernizacja budynków – w ostatnich latach w Kole, podobnie jak w innych miastach Polski, podejmowane są działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych. Procesy termomodernizacji obejmują ocieplenie ścian zewnętrznych, modernizację dachów, wymianę okien na energooszczędne oraz modernizację systemów grzewczych. Takie działania mają na celu zmniejszenie zużycia energii oraz obniżenie kosztów eksploatacyjnych dla mieszkańców.
- Nowoczesne systemy grzewcze – starsze budynki często korzystają z miejskich sieci ciepłowniczych, które są modernizowane, aby dostarczać energię w sposób bardziej efektywny. W niektórych przypadkach mieszkańcy przechodzą na indywidualne systemy ogrzewania, w tym na piece gazowe lub systemy oparte na odnawialnych źródłach energii, takich jak pompy ciepła.
- Energia odnawialna – choć wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w gospodarce mieszkaniowej w Kole dopiero się rozwija, niektóre nowoczesne inwestycje deweloperskie zaczynają korzystać z technologii takich jak panele fotowoltaiczne czy kolektory słoneczne. W miarę wzrostu świadomości ekologicznej rośnie zainteresowanie energooszczędnymi i ekologicznymi rozwiązaniami. W związku z zakończeniem budowy Geotermii Koło, spółka wykorzystuje odnawialne źródła energii budując przyłącza do domów jednorodzinnych oraz wielorodzinnych. Uruchomienie nowoczesnego, zeroemisyjnego źródła ciepła spowoduje redukcja emisji CO₂ o ok. 20 000 t/rok.

3. Dostępność mieszkań:

- Mieszkania komunalne i socjalne – miasto Koło zarządza mieszkaniami komunalnymi, które są przeznaczone dla osób o niższych dochodach oraz tych, które potrzebują wsparcia ze strony miasta. Lokale te są dostępne w wyniku przydziału od lokalnych władz na podstawie określonych kryteriów, takich jak dochód, liczba członków rodziny oraz sytuacja życiowa. Występuje deficyt mieszkań komunalnych i socjalnych w porównaniu do potrzeb. Budynki i mieszkania są sukcesywnie remontowane, jednak w większości są w złym stanie technicznym. Koszty utrzymania są wysokie, wynikające z bieżących remontów i kosztów ogrzewania. Konieczny jest kompleksowa modernizacja energetyczna budynków.
- Dostępność mieszkań dla osób niepełnosprawnych – infrastruktura mieszkaniowa w Kole stopniowo dostosowuje się do potrzeb osób niepełnosprawnych. Starsze budynki często nie posiadają udogodnień takich jak windy czy podjazdy, jednak nowe inwestycje mieszkaniowe są projektowane z myślą o dostępności dla osób z ograniczeniami ruchowymi. W budynkach wejścia do klatek schodowych są dostosowywane do potrzeb osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.
- Rynek mieszkaniowy – nowe inwestycje w Kole, choć ograniczone, oferują mieszkania o nowoczesnym standardzie i lepszej dostępności dla osób starszych i niepełnosprawnych. Ceny mieszkań na rynku pierwotnym i wtórnym w Kole są niższe w porównaniu z większymi miastami, co czyni je bardziej przystępnymi dla lokalnych mieszkańców, choć wciąż ograniczona liczba nowych mieszkań może stanowić wyzwanie dla rosnącego popytu.

4. Infrastruktura techniczna wspierająca mieszkalnictwo:

- Sieć wodociągowa i kanalizacyjna – większość budynków mieszkalnych w Kole jest podłączona do miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, która jest stale modernizowana. System ten jest odpowiedni do potrzeb mieszkańców, a lokalne władze inwestują w rozwój i utrzymanie infrastruktury, aby zapewnić niezawodność dostaw wody i odbioru ścieków.
- Gaz i energia elektryczna – zasoby mieszkaniowe w Kole korzystają z powszechnego dostępu do energii elektrycznej oraz gazu, co

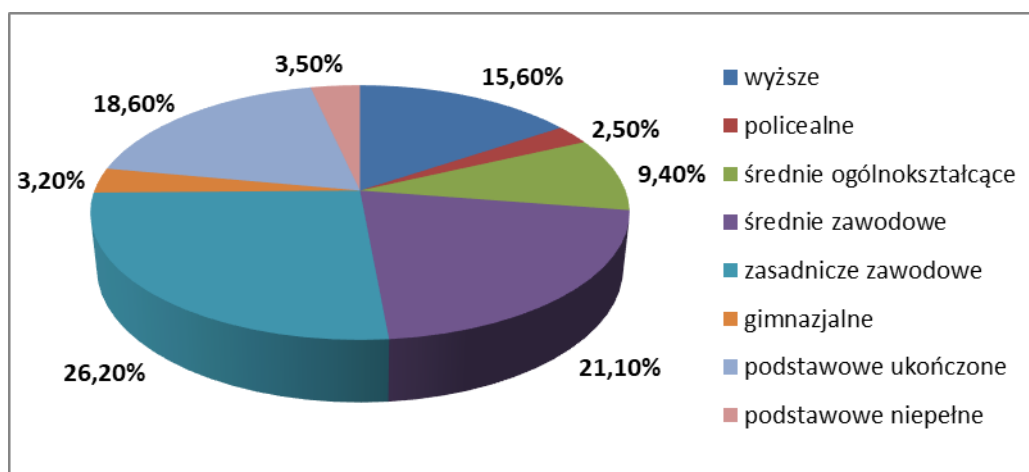
umożliwia mieszkańcom korzystanie z nowoczesnych systemów ogrzewania oraz kuchni gazowych lub elektrycznych. Miejskie sieci energetyczne i gazowe są w większości nowoczesne i odpowiadają standardom, chociaż dalsze inwestycje w infrastrukturę są planowane.

Podsumowanie:

Stan techniczny i energetyczny zasobów mieszkaniowych w Kole stale się poprawia dzięki inwestycjom w termomodernizację, modernizację sieci technicznych oraz budowę nowych mieszkań. Dostrzegalne są jednak braki, zwłaszcza w budynkach komunalnych i socjalnych. Dostępność mieszkań, w tym komunalnych i socjalnych, jest istotnym elementem polityki mieszkaniowej miasta, która stara się sprostać rosnącym potrzebom mieszkańców. W kontekście przyszłości, miasto planuje dalszą modernizację zasobów oraz zwiększenie dostępności nowoczesnych, energooszczędnych mieszkań, co jest kluczowe dla poprawy jakości życia.

10. Edukacja i wychowanie

Zgodnie z danymi GUS poziom wykształcenia mieszkańców Koła jest znacznie niższy niż poziom wykształcenia dla całego województwa wielkopolskiego. Według danych ze sporządzonego w 2021 roku Narodowego Spisu Powszechnego 15,6% ludności Koła posiadało wykształcenie wyższe, 2,5% wykształcenie policealne, 9,4% średnie ogólnokształcące, a 21,1% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymowało się 26,2% mieszkańców Koła, gimnazjalnym 3,2%, natomiast 18,6% podstawowym ukończonym. 3,5% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

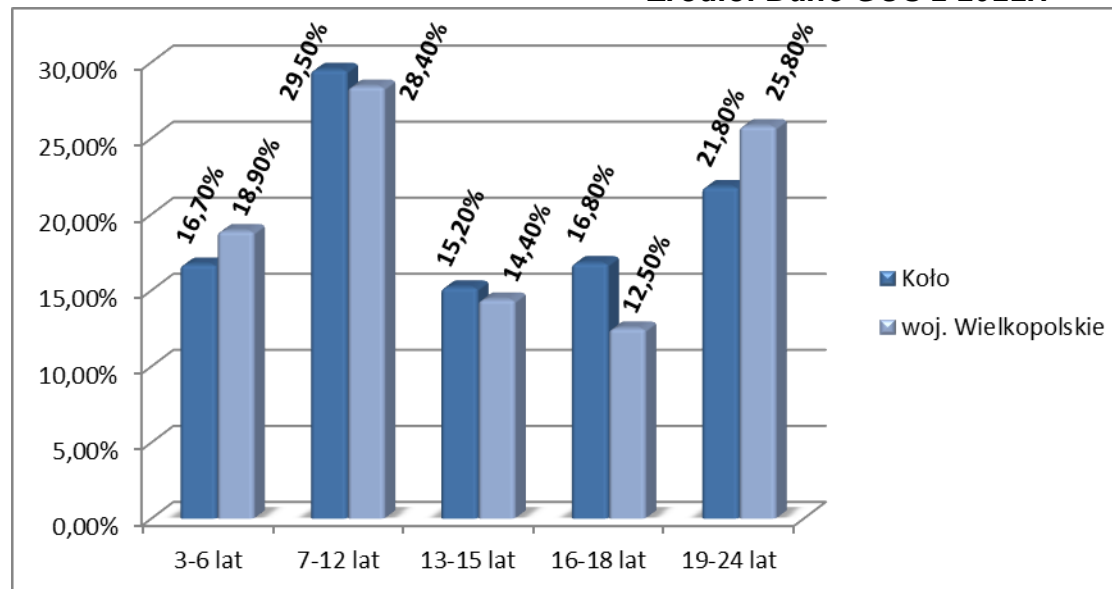
Opracowanie własne na podstawie danych GUS

4 174 mieszkańców Koła (tzn. 21% z 19 686 mieszkańców) jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 2 058 kobiet oraz 2 118 mężczyzn).

Tabela nr 14 - Edukacyjne grupy w Koło

Populacja w wieku	Koło	woj. Wielkopolskie
3-6 lat	16,70%	18,90%
7-12 lat	29,50%	28,40%
13-15 lat	15,20%	14,40%
16-18 lat	16,80%	12,50%
19-24 lat	21,80%	25,80%

Źródło: Dane GUS z 2022r.

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Polityka oświatowa miasta Koło w zakresie zapewnienia opieki najmłodszym mieszkańcom obejmuje:

- zapewnienie opieki przedszkolnej wszystkim zainteresowanym od 3. roku życia,
- prowadzenie Żłobka Miejskiego zapewniającego 103 miejsca,
- zapewnienie funkcjonowania świetlic w szkołach podstawowych,
- organizację dożywania dzieci we wszystkich jednostkach oświatowych.

10.1 Sieć placówek oświatowych

Na terenie Miasta Koła znajduje się 5 publicznych szkół podstawowych:

- ✓ Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stanisława Konarskiego, adres: ul. Szkolna 2,
- ✓ Szkoła Podstawowa nr 2 im. Adama Mickiewicza z Oddziałami Przedszkolnymi i Sportowymi, adres: ul. Poniatowskiego 22,
- ✓ Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Konopnickiej z Oddz. Integracyjnymi, adres: ul. Toruńska 68,
- ✓ Szkoła Podstawowa nr 4 im. Kawalerów Orderu Uśmiechu, adres: ul. Toruńska 315 A,

- ✓ Szkoła Podstawowa nr 5 im. Arkadego Fiedlera, adres: ul. Kolejowa 5, (funkcjonuje w ramach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego wraz z Przedszkolem Miejskim nr 6) oraz jedna niepubliczna,
  - ✓ Niepubliczna Szkoła Podstawowa SOKRATES, adres: ul. Ogrodowa 10. W Mieście funkcjonują również szkoły ponadpodstawowe:
  - ✓ Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Wielkiego
- oraz dwa zespoły szkół:
- ✓ Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych im. Stanisława i Władysława Grabskich, w ramach którego działa liceum ogólnokształcące oraz technikum,
  - ✓ Zespół Szkół Technicznych, w ramach którego działa szkoła branżowa oraz technikum.

Wśród szkół średnich wyróżnia się również szkoły branżowe oraz licea dla dorosłych:

- ✓ Branżowa Szkoła I stopnia przy Zespole Szkół Technicznych,
- ✓ Branżowa Szkoła I stopnia w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Świętego Mikołaja,
- ✓ Branżowa Szkoła II stopnia w Centrum Szkoleniowym Wiedza,
- ✓ Centrum Kształcenia Zawodowego w Zespole Szkół Technicznych,
- ✓ Liceum Ogólnokształcące w Centrum Szkoleniowym Wiedza,
- ✓ Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Centrum Nauki Eureka.

Absolwenci szkół średnich mogą skorzystać z oferty szkół policealnych:

- ✓ Akademickiej Szkoły Policealnej,
- ✓ Szkoły Policealnej w Centrum Szkoleniowym Wiedza,
- ✓ Szkoły Policealnej dla Dorosłych w Centrum Nauki Eureka.

Na terenie Miasta Koło brakuje uczelni wyższych, a liczba szkół policealnych i pomaturalnych jest niewielka z ograniczoną ilością profili. Powoduje to znaczny odpływ ludzi młodych do większych miast. Najczęstszymi kierunkami wyjazdu na uczelnie wyższe głównie do Poznania oraz Łodzi.

Tabela nr 15 – Szkoły, ilość uczniów w latach 2020 - 2022

Lp.	Rodzaj szkół/ uczniowie	2020	2021	2022
1	Szkoły podstawowe (ilość)	7	6	6
2	Szkoły podstawowe (uczniowie)	2 094	2 062	2 009
3	Licea ogólnokształcące (ilość)	3	4	4
4	Licea ogólnokształcące (uczniowie)	966	896	943
5	Szkoły branżowe (ilość)	1	1	1
6	Szkoły branżowe (uczniowie)	347	382	377
7	Szkoły policealne (ilość)	2	2	2
8	Szkoły policealne (uczniowie)	73	62	122
9	Szkoły artystyczne (ilość)	1	1	1
10	Szkoły artystyczne (uczniowie)	141	127	142
11	Szkoły średnie zawodowe (ilość)	2	2	2
12	Szkoły średnie zawodowe (uczniowie)	744	749	809
13	Zasadnicze szkoły zawodowe (ilość)	1	1	1
	Zasadnicze szkoły zawodowe (uczniowie)	44	44	37

Tabela nr 16.-Liczba dzieci w przeliczeniu na miejsca w placówkach, współczynnik skolaryzacji

Lp.	Rodzaj szkół/ uczniowie	2020	2021	2022
1	Szkoły podstawowe (oddziały)	133	122	119
2	Szkoły podstawowe (liczba uczniów w klasie)	16	17	17
3	Licea ogólnokształcące (oddziały)	41	40	41
4	Licea ogólnokształcące (liczba uczniów w klasie)	26	24	25
5	Szkoły branżowe (oddziały)	14	15	15
6	Szkoły branżowe (liczba uczniów w klasie)	25	24	22
7	Szkoły policealne (oddziały)	5	4	4
8	Szkoły policealne (liczba uczniów w klasie)	15	16	31
11	Szkoły średnie zawodowe (ilość)	23	23	24
12	Szkoły średnie zawodowe (liczba uczniów w klasie)	23	23	22
13	Zasadnicze szkoły zawodowe (oddziały)	32	33	36
14	Zasadnicze szkoły zawodowe (liczba uczniów w klasie)	16	13	13
15	Współczynniki skolaryzacji - szkolnictwo podstawowe (%)	124,07	133,08	136,72

Tabela nr 17. Zakwaterowanie uczniów (dane GUS)

Lp.	Internaty i bursy	2020	2021	2022
1	Ilość obiektów	1	1	1
2	Ilość uczniów, w tym;	48	48	43
2a	<i>uczniowie branżowych szkół</i>	4	4	7
2b	<i>uczniowie techników</i>	19	21	20
2c	<i>uczniowie liceów ogólnokształcących</i>	25	23	16

Przedszkola

Sieć placówek oświatowych w mieście Koło tworzy 8 przedszkoli – w tym 4 przedszkola miejskie i 4 placówki niepubliczne – oraz 3 oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych (2 publiczne, jeden niepubliczny), żłobek miejski i 6 szkół podstawowych.

Przedszkola i oddziały przedszkolne mają w sumie 43 oddziały oferujące 932 miejsca. Liczba objętych opieką dzieci w większości placówek jest nieznacznie mniejsza niż liczba miejsc – w sumie 873 osoby (wykorzystanie miejsc w 93,7%). Wyjątek stanowi Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej nr 2 (103 osoby/100 miejsc – z uwagi na przyjęcie dzieci z Ukrainy, które przybyły do Polski w związku z wybuchem wojny) oraz Przedszkole Miejskie nr 3 (91 osób/90 miejsc).

Obłożenie publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych wynosi w sumie 97,5%,

w przypadku placówek niepublicznych jest to 81,5% (dane na 30 marca 2023 r. wg Systemu Informacji Oświatowej).

Tabela nr 18- Placówki wychowania przedszkolnego na terenie Miasta Koło w 2023 roku.

LP.	Placówka	Adres	Liczba oddziałów	Liczba miejsc	Liczba dzieci
Placówki publiczne					
1.	Przedszkole Miejskie nr 1	ul. Piaski 15	9	225	215
2.	Przedszkole Miejskie nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi	ul. Wojciechowskiego 9	4	90	91
3.	Przedszkole Miejskie nr 5	ul. Wojciechowskiego 22	6	145	141
4.	Przedszkole Miejskie nr 6	ul. Kolejowa 5	5	125	123
5.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej nr 2	ul. Poniatowskiego 22	4	100	103
6.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej nr 4	ul. Toruńska 315a	1	25	19
RAZEM			29	710	692
Placówki niepubliczne					
7.	Prywatne Tęczowe Przedszkole	ul. Nagórna 37	7	100	84
8.	Niepubliczne	ul. Toruńska 65	1	25	21

	Przedszkole „Reksio”				
9.	Niepubliczne Przedszkole „Kółko graniaste”	ul. Spółdzielców 6	3	42	43
10.	Niepubliczne Przedszkole „Promyczek”	ul. Toruńska 65	2	30	23
11.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej SOKRATES	Siedziba: ul. Ogrodowa 10, Miejsce prowadzenie zajęć: ul. Toruńska 315a	1	25	10
	RAZEM		14	222	181

Tabela nr 19 - Liczba miejsc i liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w latach 2019-2023

ROK	Liczba miejsc	Liczba dzieci	Procent wykorzystania
2019	966	873	90,4%
2020	917	823	89,7%
2021	937	849	90,6%
2022	937	906	96,7%
2023	932	873	93,7%

Opracowanie własne na podstawie raportów rocznych o stanie Gminy Miejskiej Koło.

W 2022 roku odnotowano pewne zwiększenie liczby dzieci z uwagi na przyjęcie obywateli Ukrainy. Do placówek miejskich zostało przyjętych 37 przedszkolaków oraz 96 uczniów szkół podstawowych.

W 6 szkołach podstawowych w roku szkolnym 2022/2023 stworzonych było 99 oddziałów, w których uczyło się 2021 dzieci, przy czym 91 oddziałów znajdowało się w szkołach publicznych, 8 w szkole niepublicznej (odpowiednio 1925 i 96 uczniów). 5 z nich to szkoły publiczne:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stanisława Konarskiego, ul. Szkolna 2a,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Adama Mickiewicza z Oddziałami przedszkolnymi i sportowymi, ul. Poniatowskiego 22,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Konopnickiej, ul. Toruńska 68,
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Kawalerów Orderu Uśmiechu, ul. Toruńska 315a,
- Szkoła Podstawowa nr 5 im. Arkadego Fiedlera, ul. Kolejowa 5, (funkcjonuje w ramach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego wraz z Przedszkolem Miejskim nr 6)

oraz niepubliczna Szkoła Podstawowa SOKRATES, ul. Ogrodowa 10 (miejsce prowadzenia zajęć ul. Toruńska 315a).

Tabela nr 20 - Organizacja szkół podstawowych

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów w roku szkolnym 2022/2023	Liczba uczniów w roku szkolnym 2022/2023
1.	Szkoła Podstawowa nr 1	25	608
2.	Szkoła Podstawowa nr 2	14	292
3.	Szkoła Podstawowa nr 3	25	531
4.	Szkoła Podstawowa nr 4	8	72
5.	Szkoła Podstawowa nr 5	19	422
6.	Szkoła Podstawowa SOKRATES	8	96
	Razem	99	2021

System Informacji Oświatowej stan na 30.03.2023 (wg raportu o stanie Gminy Miejskiej Koło w 2023 r.)

Tabela nr 21 - Liczba uczniów szkół podstawowych w latach 2019 – 2022

ROK	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
2022/2023	99	2021
2021/2022	103	2134
2020/2021	104	2061
2019/2020	121	2095

W placówkach publicznych prowadzone jest też wsparcie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. W roku szkolnym 2021/2022 w publicznych przedszkolach i szkołach podstawowych było 26 uczniów objętych kształceniem specjalnym, 14 uczniów objętych nauczaniem indywidualnym, 29 objętych zindywidualizowaną ścieżką kształcenia i 16 z indywidualnym programem edukacyjno-terapeutycznym. Nie było dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju. Rewalidacją indywidualną zostało objętych 75 dzieci.

Tabela nr 22 - Liczba uczniów uczestnicząca w zajęciach wyrównawczych, rewalidacyjnych i logopedycznych w roku szkolnym 2021/2022

Placówka	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	Zajęcia rewalidacyjne	Logopedia	Zajęcia terapeutyczne	Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	Nauczanie indywidualne
Szkoła Podstawowa nr 1	105	3	46	36	38	2
Szkoła Podstawowa nr 2	68	9	57	40	36	1
Szkoła Podstawowa nr 3	104	41	49	36	39	4
Szkoła Podstawowa nr 4	25	2	12	0	4	0
Szkoła Podstawowa nr 5	61	9	56	18	35	8
RAZEM	363	64	220	130	152	15

Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Miejskiej Koło w roku szkolnym 2021/2022

Stan techniczny i funkcjonalność budynków oświatowych oraz urządzeń sportowo-rekreacyjnych jest dobry. W 2022 roku na poprawę sprawności i estetyki obiektów przedszkoli i szkół przeznaczono 216 329,20 zł.

We wszystkich szkołach podstawowych funkcjonują boiska sportowe i sale gimnastyczne (wyjątek stanowi Szkoła Podstawowa nr 1, której uczniowie korzystają z hali sportowej i boisk MOSiR) zapewniające możliwość realizacji zajęć wychowania fizycznego i innych zajęć sportowych, a także place zabaw i świetlice. W 2022 roku w pięciu publicznych szkołach podstawowych było 11 pomieszczeń świetlicowych, 21 grup świetlicowych oraz zatrudnionych 34 nauczycieli. Wszystkie szkoły dysponują także pracownikami przedmiotowymi i szafkami dla każdego ucznia.

Tabela nr 23 - Obiekty sportowe w szkołach (rok szkolny 2021/2022)

Placówka	Sala gimnastyczna	Boisko	Plac zabaw
Szkoła Podstawowa nr 1	Uczniowie korzystają z hali MOSiR	Uczniowie korzystają z hali MOSiR	1
Szkoła Podstawowa nr 2	2	1	1
Szkoła Podstawowa nr 3	1	1	1
Szkoła Podstawowa nr 4	1	1	1
Szkoła Podstawowa nr 5	3	1	1

Na podstawie Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Miejskiej Koło w roku szkolnym 2021/2022

Część uczniów szkół podstawowych korzystała z oferty zajęć pozalekcyjnych. Największym zainteresowaniem cieszyły się koła przedmiotowe (w roku szkolnym 2021/2022 korzystało z nich 30% wszystkich uczniów) oraz zajęcia artystyczne (12,5% uczniów). Mniejsza liczba osób skorzystała z pozalekcyjnych zajęć sportowych (7,6%) i zajęć informatycznych (6,6%).

Uczniowie szkół podstawowych uczyli się również języków obcych. Z ogólnej liczby 2061 uczniów w roku szkolnym 2021/2022 na język angielski uczęszczało 98,2% (2023 osoby), język niemiecki 26,4% (545 osób), zaś na język rosyjski 1,6% (32 osoby).

Tabela nr 24 - Uczniowie uczestniczący w zajęciach pozalekcyjnych

Placówka	Zajęcia sportowe	Zajęcia artystyczne	Koła przedmiotowe	Zajęcia informatyczne
Szkoła Podstawowa	37	37	304	0
Szkoła Podstawowa	35	101	146	93
Szkoła Podstawowa	20	80	81	24
Szkoła Podstawowa	15	15	45	6
Szkoła Podstawowa	50	24	45	12
Razem	157	257	621	135

Na podstawie Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Miejskiej Koło w roku szkolnym 2021/2022

Uczniowie szczególnie wyróżniający się i osiągający wysokie wyniki w nauce, sukcesy w olimpiadach, konkursach czy turniejach sportowych zostają wyróżnieni Nagrodami Burmistrza Miasta Koła. W roku szkolnym 2021/2022 przyznano 66 takich nagród (najwięcej, bo aż 22 powędrowały do uczniów Szkoły Podstawowej nr 1, 16 otrzymali uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2, 13 – Szkoły Podstawowej nr 5, 12 – Szkoły Podstawowej nr 3 oraz 3 – uczniowie Szkoły Podstawowej nr 4.

Za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe przyznawane są także stypendia, wypłacane raz w semestrze. W roku szkolnym 2021/2022 w ciągu dwóch semestrów przyznano 2278 takich stypendiów na łączną kwotę 60 000,00 zł. Najwięcej, bo aż 866 stypendiów zostało przyznanych uczniom Szkoły Podstawowej nr 1. Na drugim miejscu uplasowała się Szkoła Podstawowa nr 3, a na trzecim Szkoła Podstawowa nr 5 z odpowiednio 550 i 400 stypendiami.

Tabela nr 25 - Podział środków finansowych na stypendia za wyniki w nauce w roku szkolnym 2021/2022

Placówka	Liczba uczniów			Kwota stypendium		
	I półrocze	II półrocze	Razem	I półrocze	II półrocze	Razem
Szkoła Podstawowa nr 1	383	483	866	10 087,79 zł	12 721,69 zł	22 809,48 zł
Szkoła Podstawowa nr 2	153	192	345	4 029,85 zł	5 057,07 zł	9 086,92 zł
Szkoła Podstawowa nr 3	247	303	550	6 505,71 zł	7 980,68 zł	14 486,39 zł
Szkoła Podstawowa nr 4	54	63	117	1 422,30 zł	1 659,35 zł	3 081,65 zł
Szkoła Podstawowa nr 5	174	226	400	4 582,97 zł	5 952,59 zł	10 535,56 zł
Razem	1011	1267	2278	26 628,62 zł	33 371,38 zł	60 000,00 zł

Na podstawie Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Miejskiej Koło w roku szkolnym 2021/2022

Opiekę dla najmłodszych dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do 3 lat zapewnia Żłobek Miejski znajdujący się przy ul. Powstańców Wielkopolskich 6 w Kole funkcjonujący od poniedziałku do piątku w godzinach 6:00 – 16:00, obecnie oferujący 103 miejsca (liczba miejsc została zwiększona o 50 w wyniku przeprowadzonego na przełomie 2021/2022 generalnego remontu żłobka współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020, Działanie 6.4. Wsparcie aktywności zawodowej osób wyłączonych z rynku pracy z powodu opieki nad małymi dziećmi oraz rządowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+”2021). Przedmiotem jego działalności są świadczenia obejmujące działalność pielęgnacyjną, opiekuńczą, wychowawczą i edukacyjną. Żłobek zatrudnia 27 osób (poza dyrektorem w skład kadry wchodzi pielęgniarzka, 17 opiekunów i 9 pracowników administracyjnych i obsługi).

W Kole swoje siedziby mają także inne placówki oświatowe, m.in.:

- Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Świętego Mikołaja,
- Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Karola Szymanowskiego,

- Centrum Szkoleniowe Wiedza (3-letnie studium zawodowe, liceum ogólnokształcące dla dorosłych i policealna szkoła zawodowa).

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Karola Szymanowskiego (ul. Sienkiewicza 11) kształci młodzież uzdolnioną muzycznie z całego powiatu kolskiego. Nauczyć się można tutaj gry na fortepianie, skrzypcach, wiolonczeli, akordeonie, klarncie, flecie, trąbce, waltornii, saksofonie, gitarze klasycznej i perkusji. Szkoła jest prowadzona i utrzymywana głównie ze środków Ministerstwa Kultury.

Placówką całodobową z ofertą edukacyjną dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi w wieku od 7 do 24 lat jest Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kole przy ul. Kolejowej 13. W skład oferty edukacyjnej wchodzi tutaj wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, roczne przygotowanie przedszkolne, szkoła podstawowa, szkoła branżowa I stopnia, szkoła przysposabiająca do pracy, a także indywidualne zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim. Wychowankowie Ośrodka mają do dyspozycji m.in. szereg zajęć specjalistycznych, kółka zainteresowań, bibliotekę multimedialną.

10.2 Liczba dzieci w przeliczeniu na miejsca w placówkach, współczynnik skolaryzacji

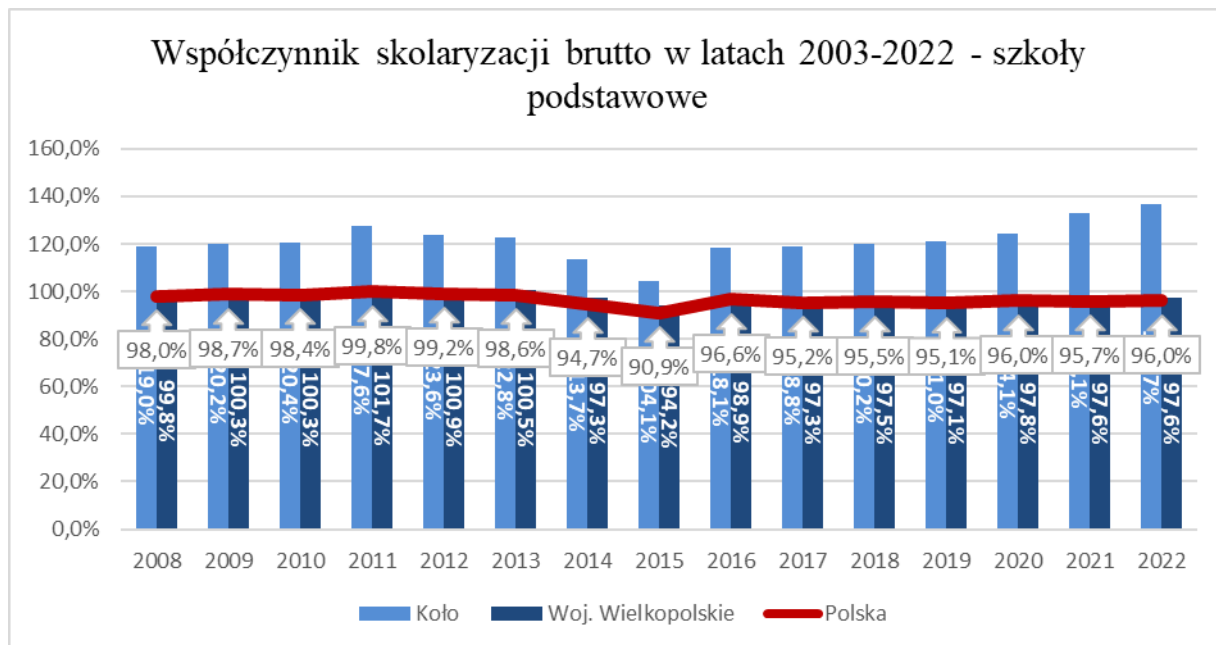
Współczynnik skolaryzacji w Mieście Koło jest znacznie wyższy niż w powiecie czy w województwie, na przestrzeni lat przekracza zdecydowanie 100% i począwszy od 2016 roku sukcesywnie wzrasta. Oznacza to, że w szkołach uczą się osoby starsze lub młodsze niż nominalny wiek przypisany do danego poziomu edukacji.

Źródło GUS, za www.polskawliczbach.pl

10.3 Wyniki uzyskane w ogólnopolskich egzaminach

W 2022 roku do egzaminu ósmoklasisty przystąpiło 315 uczniów, w 2023 już o 19% mniej (tylko 255 osób), w roku 2024 liczba zdających egzamin ósmoklasistów zmniejszyła się o kolejne 30% - zdawało już tylko 179 osób. Poniżej przedstawiono wyniki egzaminów z trzech przedmiotów w Mieście Koło według poszczególnych szkół oraz w zestawieniu z wynikami

z jednostek wyższego rzędu – gminy, powiatu i województwa i Polski.

W przypadku egzaminu z języka polskiego w 2022 roku najlepszy wynik sumaryczny uzyskali uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 (aż 69%). Jest to wynik znacznie wyższy od średniego wyniku uzyskanego w gminie, powiecie i województwie. Najniższy wynik – 54% - odnotowano w Szkole Podstawowej nr 3. Rok później wyniki z tego przedmiotu we wszystkich szkołach poza Szkołą Podstawową nr 2 poprawiły się. Na pierwsze miejsce wysunęła się Szkoła Podstawowa nr 5 z wynikiem 69,88%, na ostatnie natomiast spadła Szkoła Podstawowa SOKRATES. W kolejnym roku wyniki znowu spały (poza Szkołą Podstawową SOKRATES – poprawa o prawie 11%), a na pierwsze miejsce z wynikiem ponad 64% wróciła Szkoła Podstawowa nr 2, na ostatnim znalazła się Szkoła Podstawowa nr 4 (wynik 51,25%). Średni wynik w mieście Koło w 2024 roku był porównywalny z wynikiem w powiecie i wyższy od wyniku w województwie, jednak niższy od wyniku ogólnopolskiego.

W 2022 r. egzamin z matematyki najlepiej zdali uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 (62% w porównaniu do 55,02% średniej wojewódzkiej). Wynik najniższy (46%) ponownie zanotowała Szkoła Podstawowa nr 3. W kolejnym roku wyniki

we wszystkich szkołach poza Szkołą Podstawową nr 3 obniżyły się (tak samo, jak i w jednostkach wyższego rzędu). W 2023 roku egzamin z matematyki najlepiej zdali uczniowie Szkoły Podstawowej nr 4, oceny najniższe z tego przedmiotu zanotowano w Szkole Podstawowej SOKRATES (spadek o prawie 19%). W roku 2024 wyniki w 3 szkołach uległy poprawie, w pozostałych spadły. Najlepszą średnią ocen z matematyki odnotowali w tym roku uczniowie Szkoły Podstawowej SOKRATES i Szkoły Podstawowej nr 2 (odpowiednio 60,5% i 52,84%), najniższy – Szkoła Podstawowa nr 3 (37,43%). Średnia ocen z tego przedmiotu była w 2024 roku wyższa niż średnia powiatowa, ale niższa od średniej wojewódzkiej i ogólnopolskiej.

Wyniki z języka angielskiego były w 2022 roku bardzo dobre i we wszystkich szkołach poza Szkołą Podstawową nr 4 przekroczyły 63%. Tak jak wcześniej najlepszy wynik procentowy – 75% - uzyskała Szkoła Podstawowa nr 2, najniższy w tym przypadku był wynik Szkoły Podstawowej nr 4 (58%). W roku 2023 ocena egzaminów z tego przedmiotu nieco spadła we wszystkich szkołach (poza Szkołą Podstawową nr 1 – tu wzrost o 2,78%), podobnie jak i w gminie, powiecie i województwie. Największy spadek, bo aż o 10% odnotowała Szkoła Podstawowa nr 2. Najwyższy uśredniony wynik tego egzaminu uzyskała Szkoła Podstawowa nr 1, najniższy Szkoła Podstawowa nr 4. Rok 2024 przyniósł poprawę ocen z języka angielskiego w 4 z 6 szkół. Tym razem najlepszy wynik uzyskali uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 (71,68%), najniższą uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 (56,63%). Ogólny wynik miasta Koło był lepszy od wyniku powiatu i województwa oraz niewiele niższy od średniej ogólnopolskiej.

Podczas egzaminu ósmoklasisty w roku 2022 w trzech szkołach zdawano także język niemiecki. We wszystkich szkołach wynik był taki sam i osiągnął 57% i by porównywalny

z wynikiem w gminie (56,83%) oraz znacznie wyższy niż średni wynik powiatu i województwa (odpowiednio 44,71% i 43,86%).

Tabela nr 26 - Egzamin ósmoklasisty, część humanistyczna – język polski

Placówka	Liczba uczniów zdających egzamin			Średni wynik % szkoły		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Szkoła Podstawowa nr 1	115	88	60	60,00	65,83	58,92
Szkoła Podstawowa nr 2	37	44	19	69,00	67,91	64,42
Szkoła Podstawowa nr 3	74	64	42	54,00	64,72	57,00
Szkoła Podstawowa nr 4	17	11	12	58,00	66,82	51,25
Szkoła Podstawowa nr 5	63	34	38	64,00	69,88	61,16
Szkoła Podstawowa SOKRATES	9	14	8	62,00	52,93	63,75
Średni wynik % gminy				60,32	65,78	59,23
Średni wynik % powiatu				58,00	64,00	59,76
Średni wynik % województwa				56,67	63,23	57,48
Średni wynik % Polska				60,00	66,00	61,00

Opracowanie własne na podstawie zestawienia wyników egzaminów ósmoklasisty w 2022 r. i w 2023 r. Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu

Tabela nr 27 - Egzamin ósmoklasisty, matematyka

Placówka	Liczba uczniów zdających egzamin			Średni wynik % szkoły		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Szkoła Podstawowa nr 1	115	88	60	56	50,41	52,27
Szkoła Podstawowa nr 2	37	44	19	62	52,36	52,84
Szkoła Podstawowa nr 3	74	64	42	46	49,38	37,43
Szkoła Podstawowa nr 4	17	11	12	54	53,82	43,67
Szkoła Podstawowa nr 5	63	34	38	51	49,53	40,74
Szkoła Podstawowa SOKRATES	9	14	8	55	36,29	60,50
Średni wynik % gminy				53,32	49,74	46,19
Średni wynik % powiatu				50,89	47,00	45,79
Średni wynik % województwa				55,02	50,58	48,57
Średni wynik % Polska				57,00	53,00	52,00

Opracowanie własne na podstawie zestawienia wyników egzaminów ósmoklasisty w 2022 r. i w 2023 r. Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu

Tabela nr 28 - Egzamin ósmoklasisty, język angielski

Placówka	Liczba uczniów zdających egzamin			Średni wynik % szkoły		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Szkoła Podstawowa nr 1	112	88	60	67	69,78	71,68
Szkoła Podstawowa nr 2	35	44	19	75	65,02	56,63
Szkoła Podstawowa nr 3	74	64	42	63	59,63	64,31
Szkoła Podstawowa nr 4	17	11	12	58	56,09	56,83
Szkoła Podstawowa nr 5	63	34	38	68	67,21	63,89
Szkoła Podstawowa SOKRATES	8	14	8	68	64,43	69,38
Średni wynik % gminy				66,78	65,18	65,60
Średni wynik % powiatu				58,78	58,00	59,36
Średni wynik % województwa				63,75	62,59	64,37
Średni wynik % Polska				67,00	66,00	66,00

Opracowanie własne na podstawie zestawienia wyników egzaminów ósmoklasisty w 2022 r. i w 2023 r. Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu

Biorąc pod uwagę wszystkie trzy przedmioty, w 2024 roku najwyższy średni wynik zanotowała Szkoła Podstawowa SOKRATES (64,54% - 8 zdających), zaraz po niej natomiast uplasowały się Szkoła Podstawowa nr 1 (60,96% - 60 zdających) i Szkoła Podstawowa nr 2 (57,96% - 19 zdających). Najniższy ogólny wynik odnotowała Szkoła Podstawowa nr 4 z wynikiem 50,58% przy 12 osobach zdających.

W 2024 roku w czterech placówkach zdawano także egzamin maturalny. Zdawało go 245 osób, z czego 232 osoby uzyskały wynik pozytywny (94,7%).

a) Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Wielkiego w Kole zdawalność - 97,45%. Na 157 przystępujących uczniów, 153 uzyskało pozytywny wynik.

b) Liceum Ogólnokształcące przy ZSE-A w Kole, gdzie zdawalność - 86%. Spośród 22 uczniów, którzy przystąpili do egzaminu, 19 zdało.

c) Technikum przy ZSEA w Kole zdawalność - 89,58%. Spośród 48 uczniów, 43 uzyskało pozytywny wynik.

d) Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Kościelcu również osiągnęło wysoki wynik - 94% zdawalności. Spośród 18 zdających, 17 uzyskało świadectwo dojrzałości.

Według danych Centralnej Komisji Edukacyjnej, zdawalność egzaminu maturalnego w skali kraju wyniosła 84,1%. Prawo do poprawki przysługuje 10,4% zdających, a 5,5% uczniów nie zdało egzaminu. W porównaniu do średniej krajowej, zdawalność matur w szkołach w Kole jest znacznie wyższa.

WNIOSKI:

Z uwagi na niski przyrost naturalny spada liczba dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Mimo napływu w ostatnich latach dzieci z Ukrainy, które nadal uczęszczają do przedszkoli i szkół, wciąż dostępnych miejsc jest więcej niż uczniów. Na zmniejszenie liczby dzieci wpływa także stały odpływ ludzi młodych – wyjeżdżających do większych ośrodków miejskich – Poznania, Łodzi czy Warszawy (w tym zakresie edukacja powiązana jest z innymi aspektami rozwoju miasta, jak rynek pracy, atrakcyjność mieszkaniowa i inwestorska i inne).

Rozwinięcia wymaga oferta dydaktyczna dla dzieci uzdolnionych – zajęć dodatkowych rozwijających zainteresowania i pogłębiających wiedzę jest niewiele.

Zdawalność egzaminów ósmoklasisty pozostaje na poziomie porównywalnym do poziomu ich zdawalności na terenie gminy i województwa wielkopolskiego z tendencją przewyższającą wyniki powiatowe i wojewódzkie prawie we wszystkich szkołach, przy czym jest to wyraźnie dostrzegalne zwłaszcza w przypadku egzaminów z języka polskiego i języka obcego.

11. Kapitał społeczny

11.1 Aktywność obywatelska, liczba i działalność organizacji pozarządowych

Miasto Koło posiada opracowany i przyjęty Program Współpracy Gminy Miejskiej Koło z Organizacjami Pozarządowymi i innymi Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na rok 2024.

https://www.kolo.pl/redakcja/lib/uploads/files/Projekt_progr_wspol_ngo%281%29.pdf

Zakres współpracy między Miastem i organizacjami pozarządowymi obejmuje:

- a) zlecenia realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie,
- b) zlecenia realizacji zadania z pominięciem otwartego konkursu ofert na zasadach określonych w art. 19a ustawy,
- c) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności,
- d) konsultowania projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących ich działalności statutowej,
- i) konsultowania projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4 ustawy, z radami działalności pożytku publicznego, w przypadku ich utworzenia lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy,
- f) tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli podmiotów Programu oraz przedstawicieli Gminy,
- g) inicjowanie lub współorganizowanie w miarę możliwości i potrzeb szkoleń i doradztwa dla podmiotów Programu,
- h) uaktualnianie serwisu informacyjnego o podmiotach i dla podmiotów Programu na stronach internetowych Urzędu,
- i) pomoc w udostępnianiu podmiotom Programu miejskich obiektów sportowych, umożliwiając im organizację imprez sportowych i kulturalnych,
- j) udostępnianie w celu odbywania spotkań, sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego.

Organizacje pozarządowe współpracujące z Gminą Miejską Koło (dane za 2023 r.)

1. Miejski Klub Sportowy „Olimpia” Koło ul. Sportowa 12, 62-600 Koło
2. Kolski Klub Sportów Walki ul. Sienkiewicza 57/5, 62-600 Koło
3. Kolskie Towarzystwo Cyklistów ul. Grodzka 21, 62-600 Koło

4. Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Triathlon” ul. Kolejowa 5, 62-600 Koło
5. Stowarzyszenie Turystyki i Rekreacji Wodnej „Przystań” ul. Południowa 30, 62-600 Koło
6. Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Wielkopolska Komenda Hufca Koło ul. Blizna 45, 62-600 Koło
7. Stowarzyszenie Przyjaciół Miasta Koła nad Wartą ul. Stary Rynek 1, 62-600 Koło
8. Manufaktura Piosenki Harcerskiej „Wartaki” ul. Słowackiego 5, 62-600 Koło
9. Ochotnicza Straż Pożarna ul. Sportowa 12, 62-600 Koło
10. Rzymsko – Katolicka Parafia Podwyższenia Krzyża Świętego ul. Kościelna 10, 62-600 Koło
11. Towarzystwo Śpiewaczo Muzyczne „Lutnia” ul. Słowackiego 5, 62-600 Koło
12. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Kole ul. Wojciechowskiego 21A, 62-600 Koło
13. Kolskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Sprawni Inaczej” ul. Dąbska 40, 62-600 Koło
14. Koło Polskiego Towarzystwa Stwardnienia Rozsianego w Kole ul. Kolejowa 80/21, 62-600 Koło
15. Klub Sportowy Siatkarz Koło ul. Szkolna 2B, 62-600 Koło
16. Stowarzyszenie Kolanie ul. Nagórna 48, 62-600 Koło
17. Klub Seniora "Trzecia Zmiana" w Kole ul. Blizna 37, 62-600 Koło
18. Stowarzyszenie Malinowa Mamba ul. Kolejowa 34/79, 62-600 Koło
19. Ochotnicza Straż Pożarna "Koło nad Wartą" ul. Dąbska 40k, 62-600 Koło
20. Stowarzyszenie Przyjaciół Tańca i Akrobatyki Zespołu Tanecznego MUZA ul. Grabskiego 10, 62-600 Koło
21. Kolskie Stowarzyszenie Abstynentów "Przyszłość" w Kole ul. Powstańców Wielkopolskich 8, 62-600 Koło
22. Stowarzyszenie „Wyspa i Przyjaciele” ul. Poniatowskiego 22, 62-600 Koło
23. Kolski Klub Kyokushin – kan Karate – do ul. Kraszewskiego 26, 62-600 Koło
24. Stowarzyszenie „Kolska Trójka” ul. Toruńska 68, 62-600 Koło
25. UKS Jedyńka ul. Szkolna 1, 62-600 Koło
26. UKS „Pit bull Boks Koło” ul. Ogrodowa 10a, 62-600 Koło
27. MUKS Huragan ul. Kolejowa 7, 62-600 Koło
28. Kolskie Towarzystwo Promocji Piłki Siatkowej ul. Konarskiego 29, 62-600 Koło

11.2 Frekwencja w wyborach

Tabela nr 29 - Wybory samorządowe 2024r

Lp.	Rodzaj wyborów	m. Koło	Wielkopolska	Polska
1	Sejmiki Województw	48,93%	52,23%	51,94%
2	Rady Powiatów	50,56%	52,97%	52,80%
3	Rada gmin i Miast	50,45%	52,65%	52,25%
4	Burmistrz/Wójt	50,47%	52,27%	51,99%

Tabela nr 30 - Wybory do Parlamentu, Europarlamentu i Prezydenckie

Lp.	Rodzaj wyborów	m. Koło	Wielkopolska	Polska
1	Europarlament 2024	38,24%	39,16%	40,65%
2	Sejm 2023	72,56%	76,10%	74,38%
3	Senat 2023	72,49%	76,03%	74,31%
4	Prezydent RP 2020	68,13%	69,25%	68,18%
5	Sejm 2019	58,95%	62,95%	61,74%
6	Senat 2019	55,88%	62,95%	61,74%

11.3 Współpraca międzysektorowa, w tym analiza otwartych konkursów ofert

Współpraca międzysektorowa to dobrowolna relacja pomiędzy różnymi stronami, w której łączą one siły, by osiągnąć wspólny cel. Działania każdego z sektorów są inne, każdy z nich pełni odrębną rolę w lokalnej społeczności i cechuje się odmiennymi celami.

12. Finanse samorządowe

12.1 Budżet gminy – dochody i wydatki, w tym ich struktura

Dochody Miasta Koło w latach 2020-2022 ulegały wzrostowi, w 2023 nastąpił niewielki spadek dochodów w porównaniu z 2022. Na koniec 2023 roku dochody ogółem wyniosły ponad 125 049 410,46 zł i były niższe w porównaniu do roku 2022 o 2 137 426,21 zł, tj. o ponad 1,7%, ale w porównaniu do 2021r zwiększyły się o 1 811 846,85zł, o 1,44%.

Dochody ogółem:

w roku 2020 114 388 124,31zł,
w roku 2021: 123 237 563,61zł,
w roku 2022: 127 186 836,67zł,
w roku 2023: 125 049 410,46 zł.

Systematycznie wzrastały również dochody własne, które wyniosły:

w roku 2020 59 972 135,06 zł,
w roku 2021: 63 372 239,78 zł,
w roku 2022: 66 271 591,84 zł,
w roku 2023: 73 148 597,22 zł.

Dochody Miasta w przeliczeniu na 1 mieszkańca, utrzymywały się na dość podobnym poziomie:

w roku 2020 5 510,29 zł,
w roku 2021: 6 081,00 zł,
w roku 2022: 6 403,53 zł,
w roku 2023: 6 394,75 zł.

Jednak w porównaniu ze zmniejszającą się liczbą ludności oraz poziomem inflacji, dochód na 1 mieszkańca wykazuje tendencję spadkową.

Wydatki budżetowe ogółem wyniosły:

w roku 2020 109 551 166,65 zł,
w roku 2021: 124 703 739,39 zł,
w roku 2022: 130 489 921,36 zł,
w roku 2023: 124 692 123,36 zł.

Wydatki na 1 mieszkańca wyniosły:

w roku 2020 5 277,29 zł,
w roku 2021: 6 153,35 zł,
w roku 2022: 6 569,83 zł,
w roku 2023: 6 376,48 zł.

12.2 Środki UE

Miasto korzysta ze środków finansowych ze źródeł zewnętrznych, co jest zjawiskiem pozytywnym. Poniżej wykaz ilości podpisanych umów (dotyczy wszystkich podmiotów Miasta Koło).

Poniżej przedstawione jest zestawienie ilości i wartości umów na dofinansowanie różnych projektów.

Tabela nr 31 - Pozyskane środki UE w latach 2021 - 2023

Lp.	Źródło finansowania	2021	2022	2023
1	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (ilość umów)	3	3	3
2	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (ilość umów)	5	4	4
3	Program Operacyjny Polska Cyfrowa (ilość umów)	4	4	4
4	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (ilość umów)	2	2	2
5	RPO Województwa Wielkopolskiego (ilość umów)	154	160	161
6	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (wartość)	10 335 115,46	40 131 621,71	85 264 464,80
7	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (wartość)	10 510 359,26	10 738 559,26	11 340 059,26
8	Program Operacyjny Polska Cyfrowa (wartość)	1 984 092,67	1 997 469,18	2 145 410,30
9	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (wartość)	232 025,83	257 195,73	263 868,53
10	RPO Województwa Wielkopolskiego (ilość umów)	16 446 972,05	18 068 972,34	21 033 830,47

Dochody i wydatki

Tabela nr 32 - Struktura dochodów

Struktura dochodów	2020	2021	2022	2023
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	16 214,93	15 749,30	16 476,02	23 449,01
Dział 400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,00	0,00	10 126,00	0,00
Dział 500 - Handel	0,00	8 655,62	9 689,77	10 600,20
Dział 600 - Transport i łączność	948 033,87	812 662,90	610 101,74	2 536 884,45
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	4 328 413,69	4 460 921,52	5 054 476,95	8 976 261,80
Dział 710 - Działalność usługowa	98 722,78	90 565,72	85 485,72	118 349,12
Dział 750 - Administracja publiczna	435 733,28	456 010,30	658 712,04	593 060,75
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	147 524,40	4 304,57	4 200,07	144 954,87
Dział 752 - Obrona narodowa	84,85	0,00	0,00	0,00
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 986,00	18 000,00	8 300,00	13 029,40
Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	45 453 269,83	50 146 721,92	50 951 701,73	50 263 249,92
Dział 758 - Różne rozliczenia	21 941 415,07	22 909 926,22	24 218 544,56	31 521 801,49
Dział 801 - Oświata i wychowanie	3 223 360,14	4 201 149,83	4 191 763,20	4 673 090,91
Dział 851 - Ochrona zdrowia	117,00	28 485,34	85,00	5 532,00
Dział 852 - Pomoc społeczna	1 992 511,80	1 926 815,93	5 660 140,11	2 328 105,87
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	290 344,68	5 711 493,00	1 640 294,13
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	59 378,33	58 999,93	60 514,33	60 558,88
Dział 855 - Rodzina	30 730 380,40	30 999 239,86	22 217 967,54	14 630 256,74
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 090 174,83	4 718 014,82	5 714 002,41	5 474 732,39
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	296 043,41	123 198,00	334 415,91	247 348,83
Dział 926 - Kultura fizyczna	623 759,70	1 967 797,15	1 668 640,57	1 787 849,70
ogółem	114 388 124,31	123 237 563,61	127 186 836,67	125 049 410,46

Tabela nr 33 - Struktura wydatków

Struktura wydatków	2020	2021	2022	2023
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	16 742,14	16 270,05	16 936,06	23 968,67
Dział 020 - Leśnictwo	2 913,42	9 207,55	11 415,34	17 380,62
Dział 500 - Handel	81 841,51	66 766,01	57 273,44	71 308,59
Dział 600 - Transport i łączność	2 582 130,06	5 201 114,55	2 725 121,83	10 212 057,22
Dział 630 - Turystyka	8 683,18	0,00	0,00	0,00
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	3 598 925,69	3 999 494,50	8 709 951,52	4 639 225,14
Dział 710 - Działalność usługowa	90 120,00	142 360,50	140 242,01	150 815,83
Dział 750 - Administracja publiczna	10 731 721,15	10 874 853,33	12 394 264,49	14 047 731,00
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	147 524,40	4 304,57	4 200,07	144 954,87
Dział 752 - Obrona narodowa	0,00	0,00	0,00	100,33
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	600 225,39	191 762,50	376 111,69	177 891,37
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	182 179,23	119 440,08	870 606,52	823 013,65
Dział 801 - Oświata i wychowanie	35 736 054,60	38 634 844,88	42 247 756,48	47 607 165,18
Dział 851 - Ochrona zdrowia	806 751,06	899 917,50	1 037 171,91	1 156 193,38
Dział 852 - Pomoc społeczna	7 518 375,38	7 696 843,42	10 203 079,89	9 818 527,27
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	290 344,68	7 502 242,69	1 642 550,54
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	2 080 092,57	2 232 120,21	464 678,78	557 122,49
Dział 855 - Rodzina	31 762 392,77	36 126 514,85	22 011 792,03	16 408 671,77
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7 054 513,29	9 235 157,23	10 464 842,80	8 299 752,91
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 744 287,36	2 316 843,70	3 199 646,61	3 503 795,08
Dział 926 - Kultura fizyczna	3 805 693,45	6 645 579,28	8 052 587,20	5 389 897,45
ogółem	109 551 166,65	124 703 739,39	130 489 921,36	124 692 123,36

f) Poziom zadłużenia

2020 – 0,00

2021 - 14 958 777,00 (deficyt) kredyt bankowy

2022 - 12 458 777,00 (deficyt) kredyt bankowy

2023 - 9 958 777,00 (deficyt) kredyt bankowy

g) Zdolność inwestycyjna

Wydatki inwestycyjne ogółem

2020 – 2 140 205,35 zł.

2021 - 4 283 122,47 zł.

2022 - 2 192 715,66 zł.

2023 - 9 004 012,44 zł.

Wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca

2020 – 174,42 zł.

2021 - 792,52 zł.

2022 - 757,76 zł.

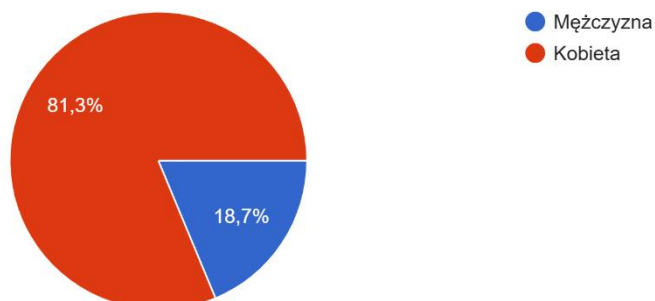
2023 - 580,12 zł.

Wyniki ankiety społecznej.

W październiku 2024 r. przeprowadzono badania dotyczące oceny funkcjonowania Miasta Koło oraz wskazania najważniejszych inwestycji do realizacji w najbliższych latach. Ankieta była przeprowadzona w formie elektronicznej on-line. W badaniu wzięło udział 267 osób, w tym:

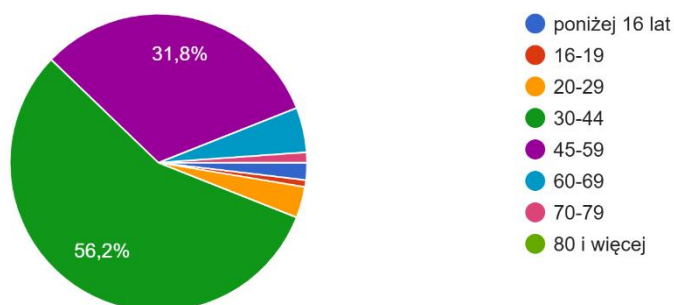
Płeć (M-mężczyzna K-kobieta)

267 odpowiedzi

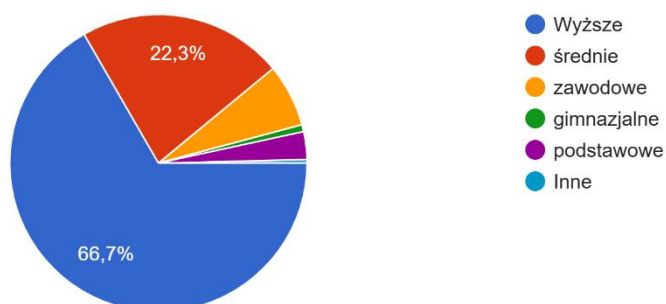
Wiek (ilość lat)

267 odpowiedzi

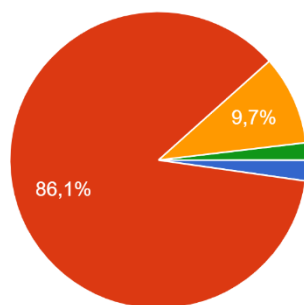
Wykształcenie

264 odpowiedzi

Ztrudnienie

267 odpowiedzi

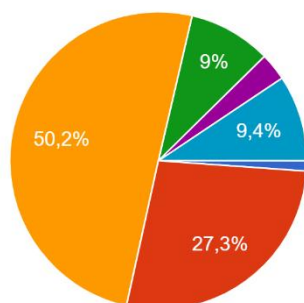

- uczeń
- osoba pracująca
- osoba bezrobotna
- emeryt/rencista

Ocena Obszaru Społeczeństwo:

Aktywność mieszkańców na rzecz miasta?

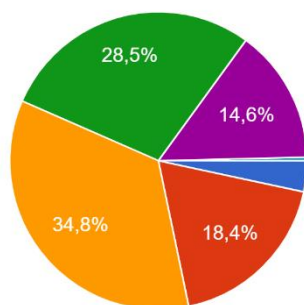
267 odpowiedzi

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Średnio
- Żle
- Bardzo źle
- Nie mam zdania

Dostęp do podstawowej opieki medycznej?

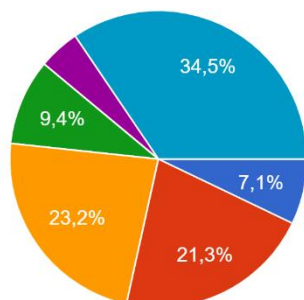
267 odpowiedzi

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Średnio
- Żle
- Bardzo źle
- Nie mam zdania

Dostęp do żłobków / klubów malucha?

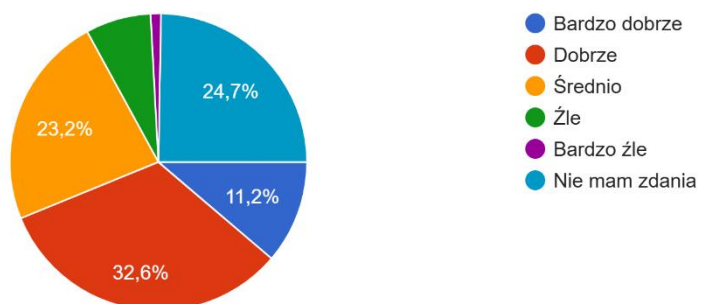
267 odpowiedzi

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Średnio
- Żle
- Bardzo źle
- Nie mam zdania

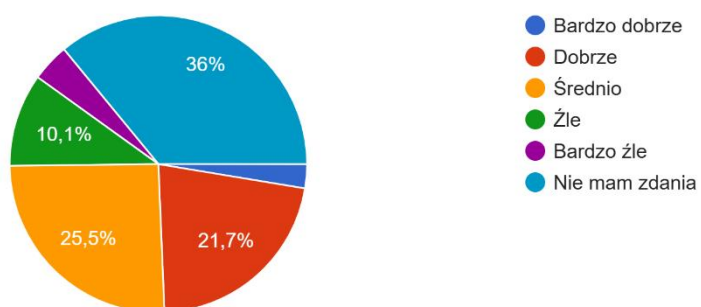
Wsparcie osób starszych oferowane przez miasto (m.in. Klub Seniora)?

267 odpowiedzi

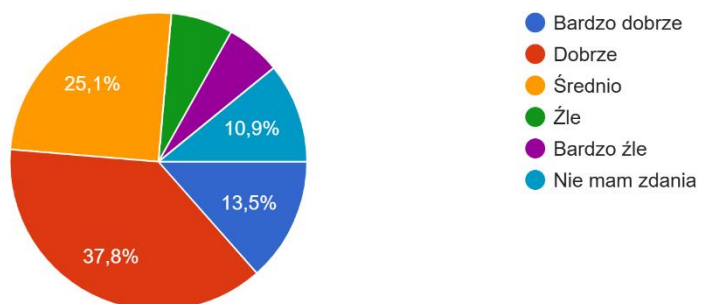
Wsparcie osób niesamodzielnych?

267 odpowiedzi

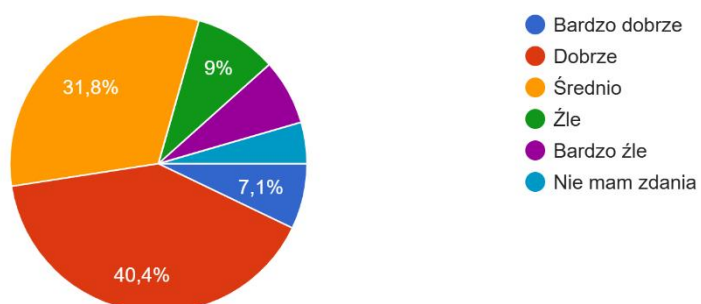
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Miasta?

267 odpowiedzi

Bezpieczeństwo publiczne na terenie miasta?

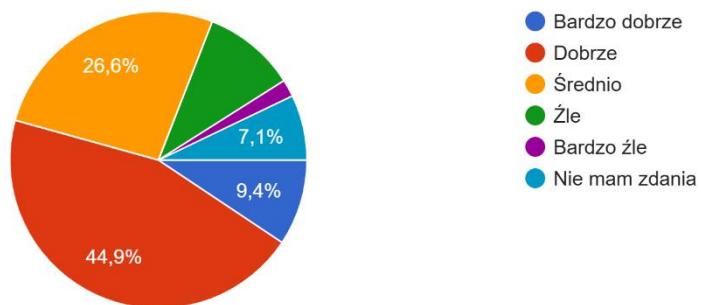
267 odpowiedzi

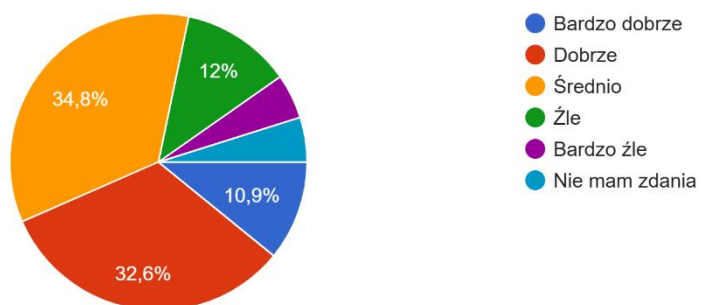
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?

267 odpowiedzi

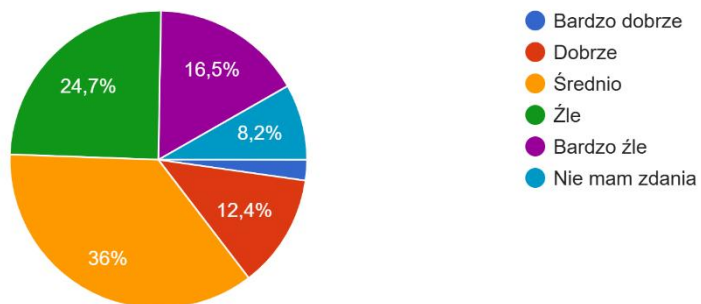
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru miasta?

267 odpowiedzi

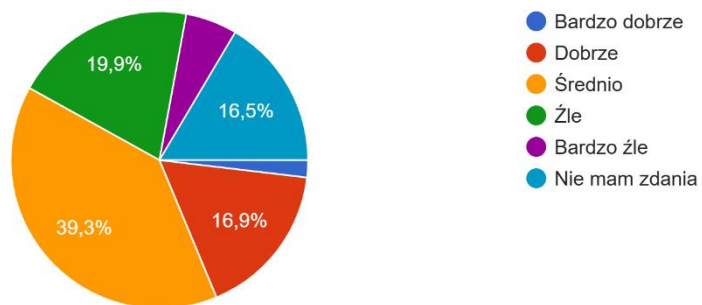
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie miasta?

267 odpowiedzi

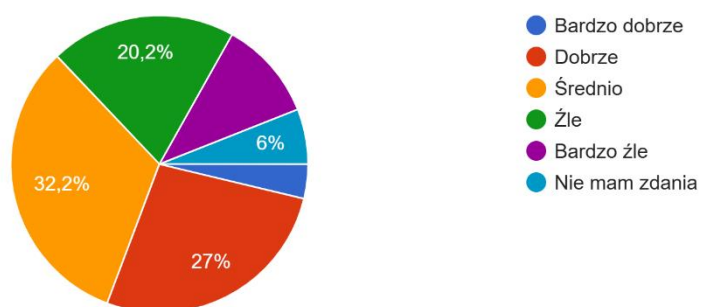
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie miasta?

267 odpowiedzi

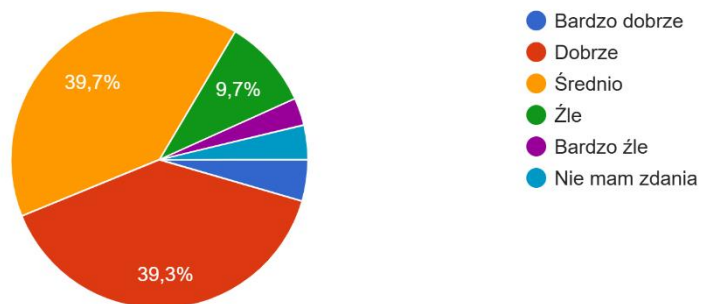
Połączenia komunikacyjne z innymi miastami?

267 odpowiedzi

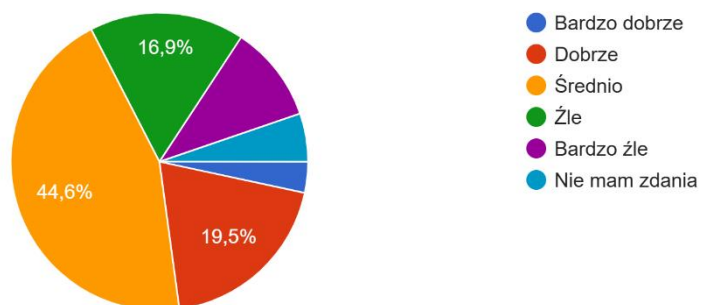
Dostępność usług na terenie miasta?

267 odpowiedzi

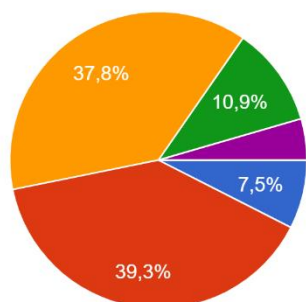
Konkurencyjność miasta jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?

267 odpowiedzi

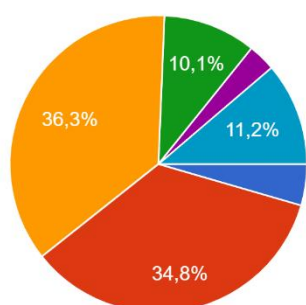
Estetykę miasta?

267 odpowiedzi

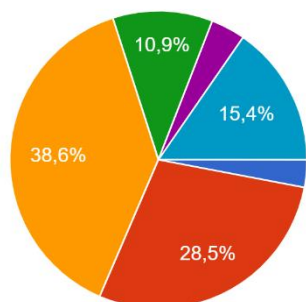
Ofertę miasta w działaniach wspierających ochronę środowiska?

267 odpowiedzi

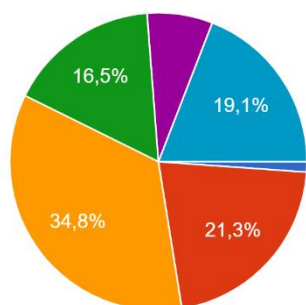
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?

267 odpowiedzi

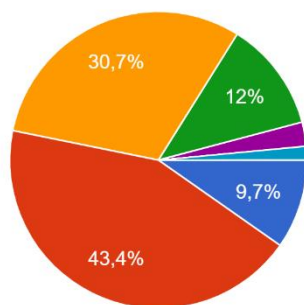
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenażowa, przepusty itp.)?

267 odpowiedzi

Czystość terenów zieleni (skwerów, parków)?

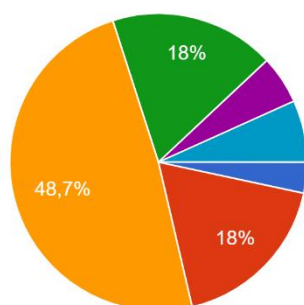
267 odpowiedzi

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Średnio
- Źle
- Bardzo źle
- Nie mam zdania

Świadomość ekologiczną mieszkańców?

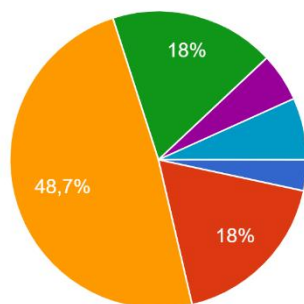
267 odpowiedzi

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Średnio
- Źle
- Bardzo źle
- Nie mam zdania

Świadomość ekologiczną mieszkańców?

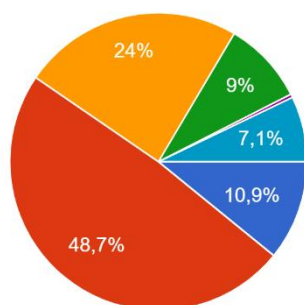
267 odpowiedzi

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Średnio
- Źle
- Bardzo źle
- Nie mam zdania

System odbioru odpadów na terenie miasta?

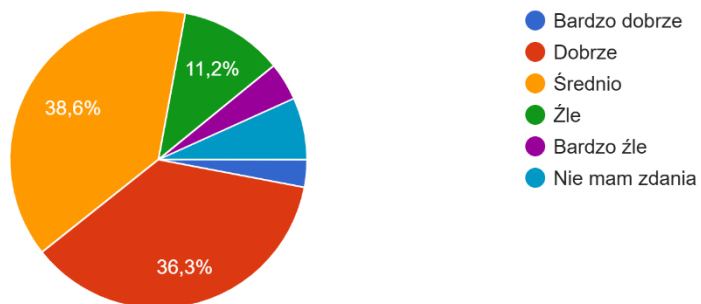
267 odpowiedzi

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Średnio
- Źle
- Bardzo źle
- Nie mam zdania

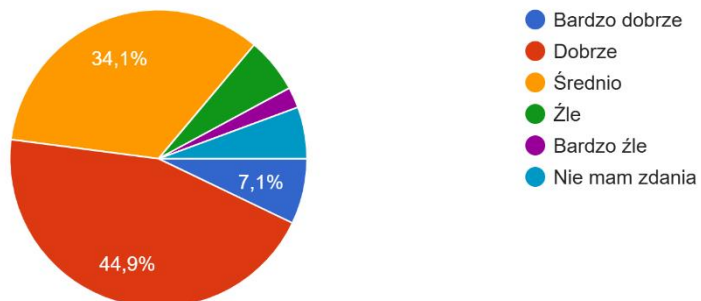
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w mieście (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?

267 odpowiedzi

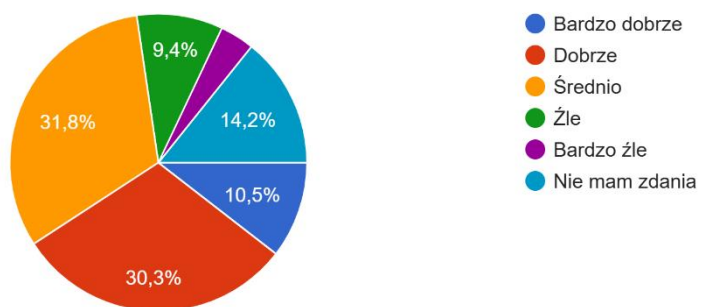
Walory środowiska przyrodniczego w mieście?

267 odpowiedzi

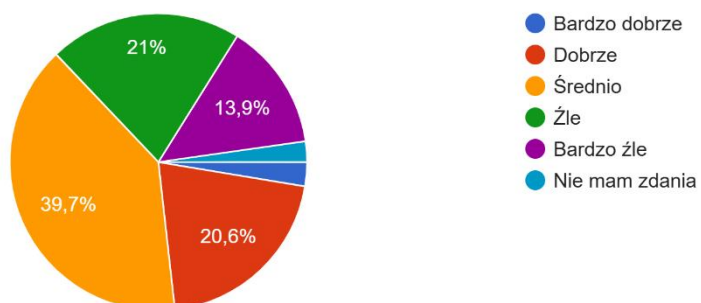
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie miasta?

267 odpowiedzi

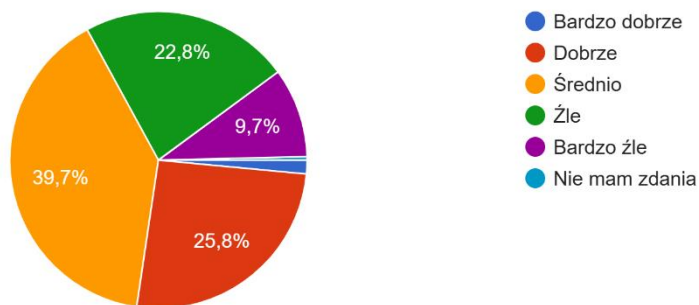
Stan dróg w mieście?

267 odpowiedzi

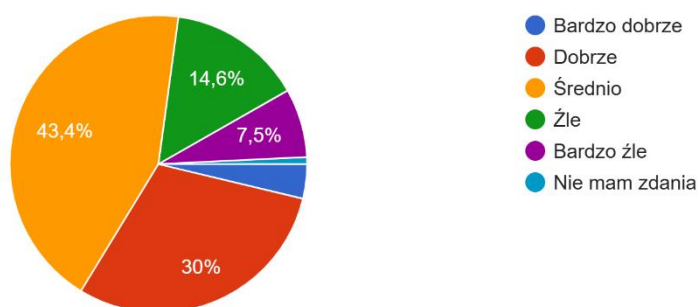
Małą infrastrukturą drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp)?

267 odpowiedzi

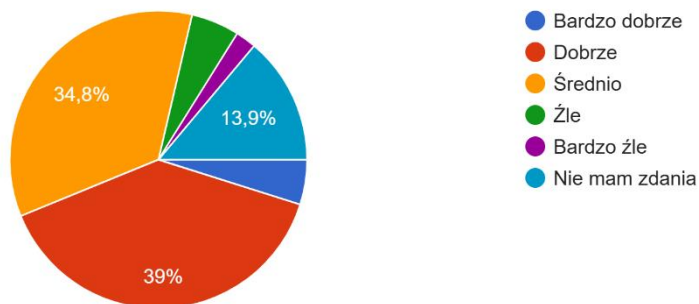
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?

267 odpowiedzi

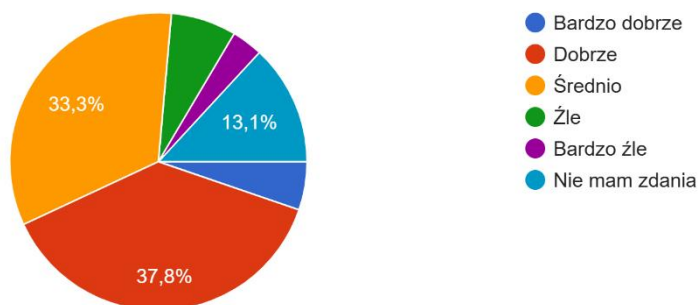
Jakość sieci wodociągowej?

267 odpowiedzi

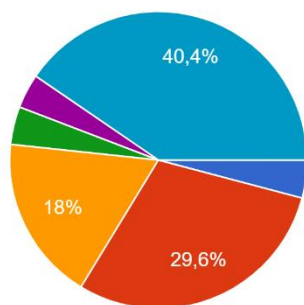
Jakość sieci kanalizacyjnej?

267 odpowiedzi

Jakość sieci gazowej?

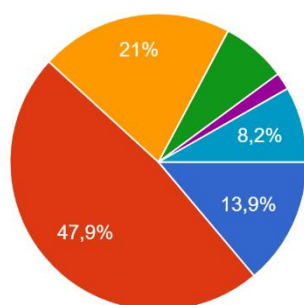
267 odpowiedzi

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Średnio
- Źle
- Bardzo źle
- Nie mam zdania

Dostęp do Internetu w mieście?

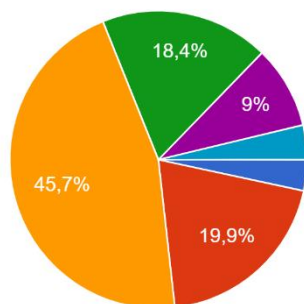
267 odpowiedzi

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Średnio
- Źle
- Bardzo źle
- Nie mam zdania

Atrakcyjność turystyczną miasta?

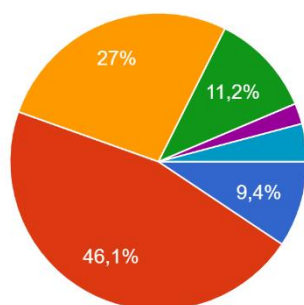
267 odpowiedzi

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Średnio
- Źle
- Bardzo źle
- Nie mam zdania

Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w mieście?

267 odpowiedzi

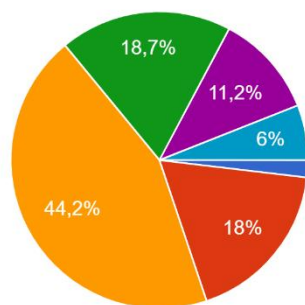

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Średnio
- Źle
- Bardzo źle
- Nie mam zdania

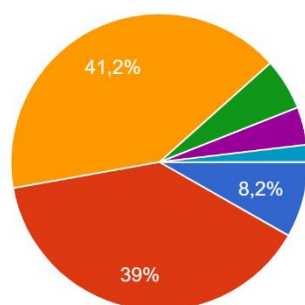
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?

267 odpowiedzi

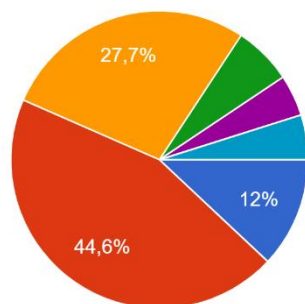
Poziom bazy gastronomicznej?

267 odpowiedzi

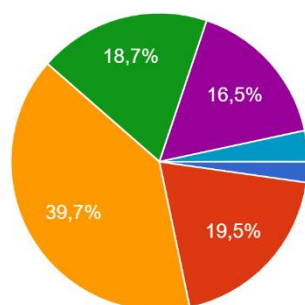
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych

267 odpowiedzi

System ścieżek rowerowych?

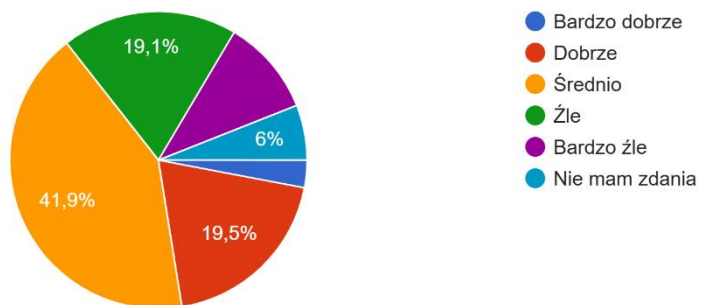
267 odpowiedzi

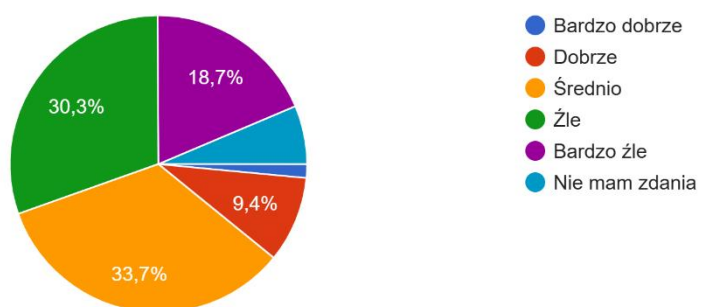
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie miasta dla dzieci?

267 odpowiedzi

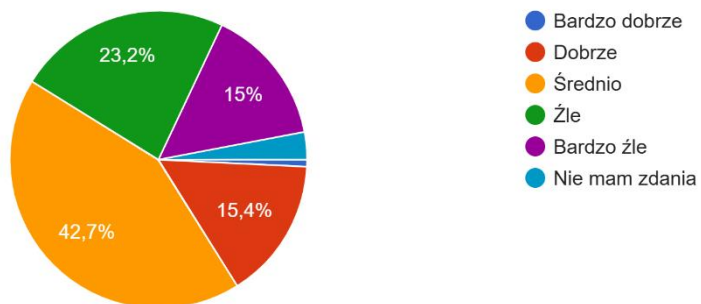
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie miasta dla młodzieży?

267 odpowiedzi

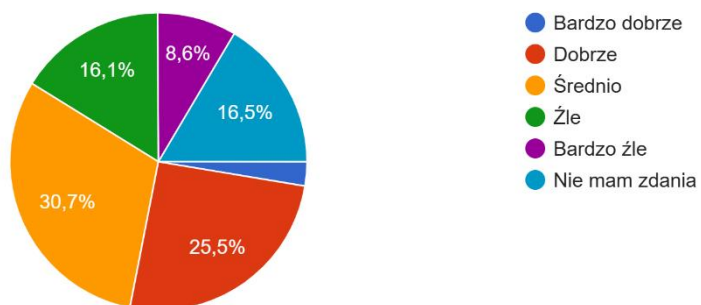
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie miasta dla dorosłych?

267 odpowiedzi

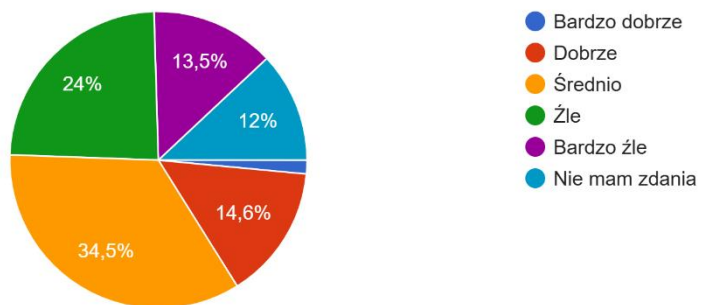
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie miasta dla seniorów?

267 odpowiedzi

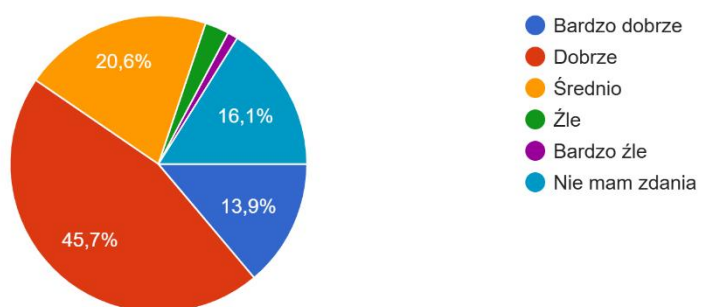
Działania promocyjne miasta, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?

267 odpowiedzi

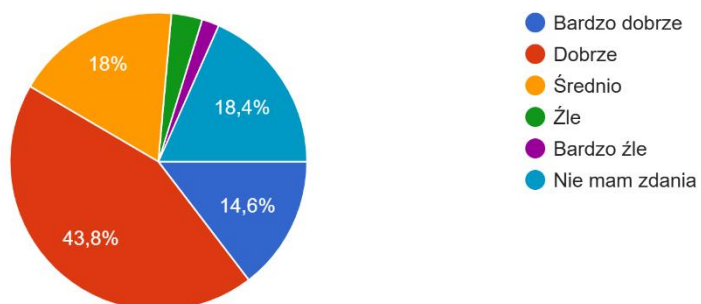
Dostęp do edukacji przedszkolnej?

267 odpowiedzi

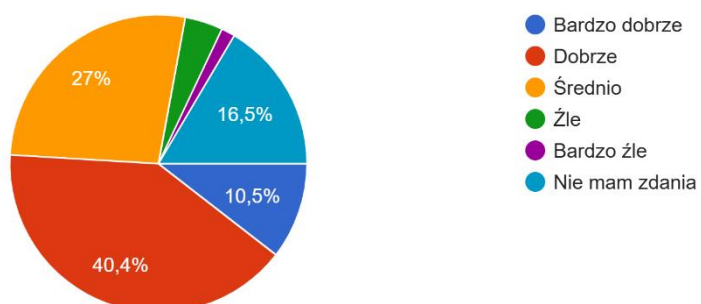
Jakość edukacji przedszkolnej w mieście?

267 odpowiedzi

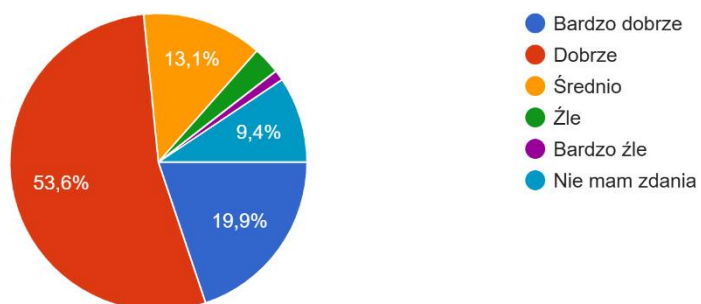
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie miasta?

267 odpowiedzi

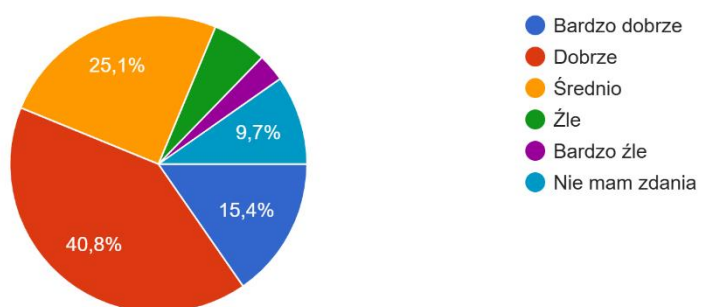
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?

267 odpowiedzi

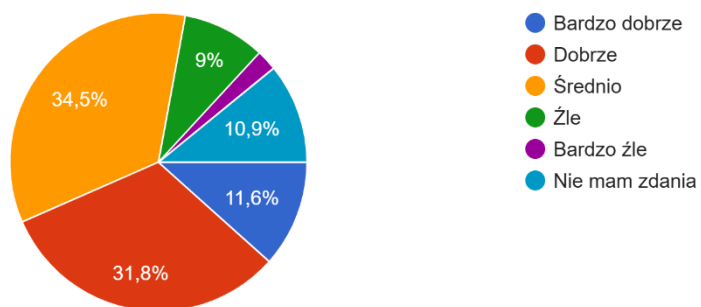
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w mieście?

267 odpowiedzi

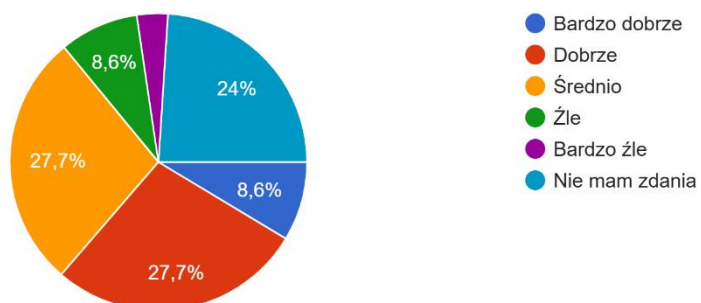
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?

267 odpowiedzi

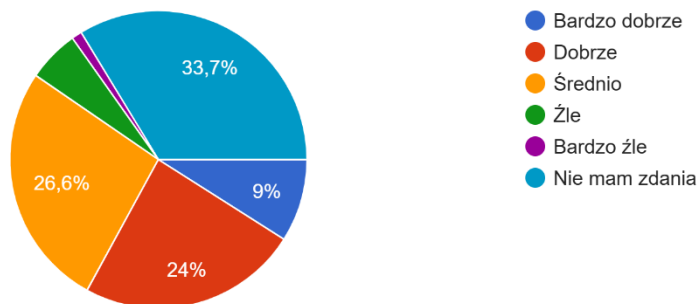
Dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)?

267 odpowiedzi

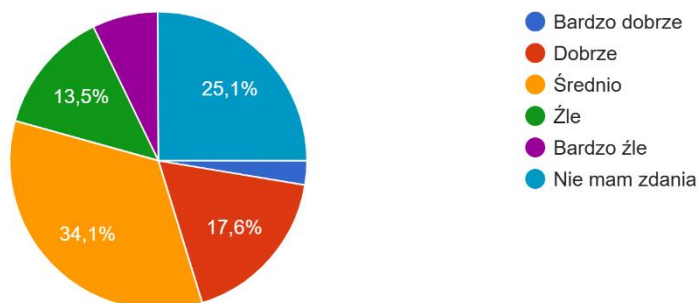
Jakość infrastruktury w szkołach ponadpodstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?

267 odpowiedzi

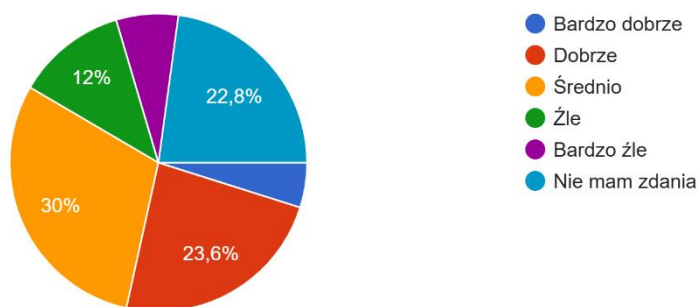
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie miasta?

267 odpowiedzi

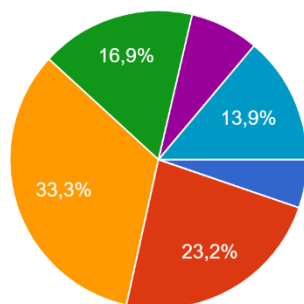
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie miasta?

267 odpowiedzi

Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie miasta?

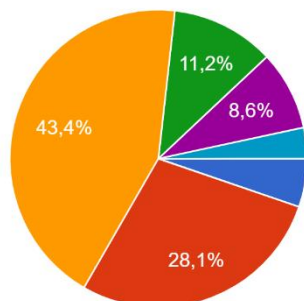
267 odpowiedzi

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Średnio
- Żle
- Bardzo źle
- Nie mam zdania

Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w mieście?

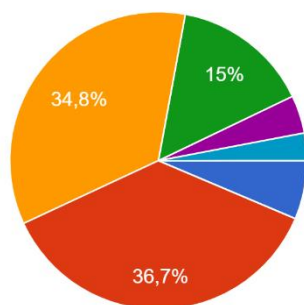
267 odpowiedzi

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Średnio
- Żle
- Bardzo źle
- Nie mam zdania

Dostęp do obiektów kulturalnych w mieście?

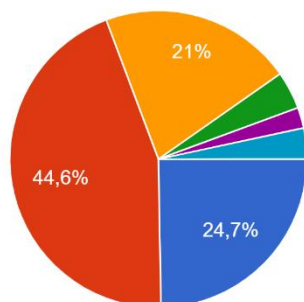
267 odpowiedzi

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Średnio
- Żle
- Bardzo źle
- Nie mam zdania

Działalność domu kultury i biblioteki?

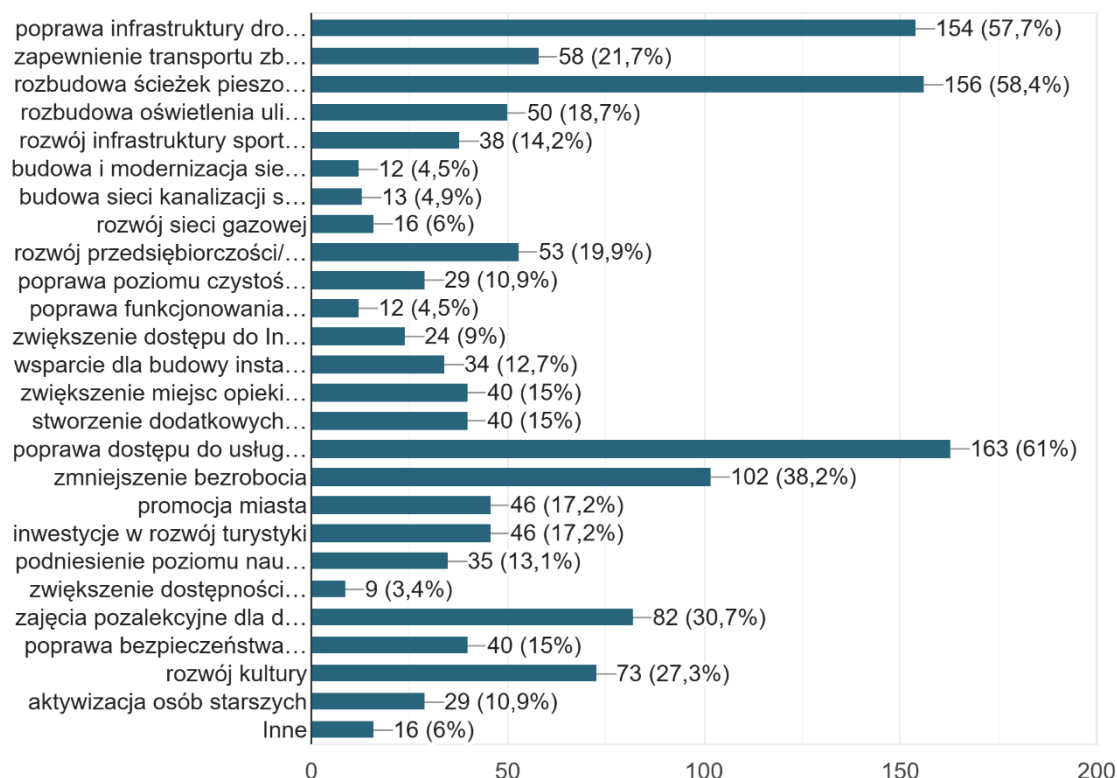
267 odpowiedzi

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Średnio
- Żle
- Bardzo źle
- Nie mam zdania

5 najważniejszych potrzeb

267 odpowiedzi

Do najważniejszych potrzeb Miasta zaliczono:

- Poprawę dostępu do usług medycznych – 61% odpowiedzi
- Zapewnienie transportu zbiorowego – 58,4% odpowiedzi
- Poprawa infrastruktury drogowej – 57,7% odpowiedzi
- Zmniejszenie bezrobocia – 38,2% odpowiedzi
- Zajęcia pozalekcyjne dla dzieci – 30,7% odpowiedzi

Na pytanie „Co powinno być wizytówką miasta”, najwięcej odpowiedzi wskazano:

- Ratusz i Rynek (Starówka)
- Zamek w Gozdowie
- Zieleń, czystość, estetyka
- Geotermia
- Warta i okolice